

**ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ**

**Τίτλος πτυχιακής μελέτης: Επιχειρηματική δραστηριότητα και τοπική ανάπτυξη.
Μελέτη περίπτωσης: Νομός Καρδίτσας.**

**Φοιτήτρια: Γκορίλα Θεοδώρα
Α. Μ.: 20512**

Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή:

- 1) Θεοδοροπούλου Ελένη, Επίκουρη Καθηγήτρια (Επιβλέπουσα)**
- 2) Αποστολόπουλος Κωνσταντίνος, Καθηγητής**
- 3) Σδράλη Δέσποινα, Λέκτορας**

ΑΘΗΝΑ, 2009

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
----------------	---

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1΄ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	7
---------------------------	---

1.1 Γενικά περί ανάπτυξης	7
---------------------------------	---

1.2 Θεωρητικές προσεγγίσεις στην τοπική ανάπτυξη	8
--	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ.....	13
--	----

2.1 Γεωγραφικός προσδιορισμός του νομού Καρδίτσας	13
---	----

2.2 Ιστορική αναδρομή του νομού Καρδίτσας.....	13
--	----

2.3 Η πόλη της Καρδίτσας και τα αξιοθέατά της.....	15
--	----

2.3.1 Παυσίλυπο.....	18
----------------------	----

2.3.2 Λίμνη Πλαστήρα	19
----------------------------	----

2.4 Εκδηλώσεις - Έθνη – Έθιμα	21
-------------------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΤΟ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	25
---	----

3.1 Η σύνθεση του πληθυσμού του νομού Καρδίτσας.	25
---	----

3.2 Κοινωνικά χαρακτηριστικά του νομού Καρδίτσας.....	29
---	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΟ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	32
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	36
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΟ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	37
--	----

6.1 Υποδομές.	37
--------------------	----

6.2 Στόχοι και αναπτυξιακή στρατηγική του Νομού Καρδίτσας για την περίοδο 2007-2013	40
---	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΣΤΟ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	44
---	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΟ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	45
---	----

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΟΠΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	52
--	----

9.1 Ερευνητική μεθοδολογία.....	52
---------------------------------	----

9.2 Μέθοδος επεξεργασίας των στοιχείων	53
--	----

9.3 Συμμετέχοντες.....	53
------------------------	----

9.4 Περιγραφή ερωτηματολογίου	54
-------------------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ.....	56
---	----

10.1 Παρουσίαση και σχολιασμός περιγραφικών αποτελεσμάτων	56
---	----

10.2 Παρουσίαση και σχολιασμός συσχετίσεων.....	104
---	-----

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	156
--------------------	-----

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	161
-------------------	-----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	163
------------------	-----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Εικόνες από το νομό Καρδίτσας.....	163
---	-----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Ερωτηματολόγιο Α	167
-------------------------------------	-----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: Ερωτηματολόγιο Β	171
-------------------------------------	-----

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Θεσσαλία στον ελληνικό χώρο βρίσκεται σε πλεονάζουσα θέση. Κατέχει την κεντρική – ανατολική θέση του ηπειρωτικού κορμού της Ελλάδας, με έκταση ίση με το 10,6% της συνολικής επικράτειας. Διέρχεται από αυτήν ο βασικός αναπτυξιακός και μεταφορικός άξονας της χώρας και σε σχετικά μικρή απόσταση από το βόρειο όριο της διέρχεται η Εγνατία οδός, που μεσοπρόθεσμα αναμένεται ότι θα εξελιχθεί σε μείζονα άξονα ανάπτυξης. Κατά συνέπεια, η Θεσσαλία βρίσκεται σε στρατηγική και εύκολα προσπελάσιμη γεωγραφική θέση. Ωστόσο, η θέση της Θεσσαλίας στον ευρωπαϊκό χώρο, για τα μέσα ευρωπαϊκά δεδομένα, εξακολουθεί να παρουσιάζει σημαντική αναπτυξιακή υστέρηση.

Με βάση τα παραπάνω, λοιπόν, η θέση της Θεσσαλίας στον ευρωπαϊκό, και όχι μόνο, χώρο παραμένει αδύναμη. Ως εκ τούτου πρώτη προτεραιότητα και για την επόμενη προγραμματική περίοδο πρέπει να παραμείνει η σημαντική επιτάχυνση της αναπτυξιακής πορείας σε όλους τους τομείς.

Αυτή η τάξη πραγμάτων επιτάσσει τη διερεύνηση της τοπικής ανάπτυξης που έχει συντελεστεί στο νομό Καρδίτσας, μέσω του τριτογενή τομέα παραγωγής. Η τοπική ανάπτυξη, άλλωστε, αποτελεί βασικό στόχο των σχεδιαστών στρατηγικών ανάπτυξης του κόσμου, καθώς και όλων των διοικητικών φορέων.

Αν και ο νομός Καρδίτσας έχει κατεξοχήν αγροτικό χαρακτήρα, ο τριτογενής τομέας παρουσιάζεται ιδιαίτερα δυναμικός. Βέβαια, υστερεί σε σχέση με την υπόλοιπη Θεσσαλία και τη χώρα, αλλά είναι υπερανεπτυγμένος σε σχέση με την οικονομική δομή του νομού. Αυτή η αντίφαση μπορεί να λυθεί αν και μόνο αν ο τριτογενής τομέας εκσυγχρονιστεί και γίνει παράγοντας υποστήριξης της γενικότερης δομικής αναδιάρθρωσης και όχι τροχοπέδη της.

Για να επιτευχθεί, λοιπόν, ανάπτυξη πρέπει να είναι υπαρκτοί κάποιοι συντελεστές, που οδηγούν σε αυτή. Ανάπτυξη, λοιπόν, δεν είναι μόνο τα έργα υποδομής, αντίθετα αυτά είναι μέσα για την επίτευξη κάποιων στόχων και όχι αυτοσκοπός. Ανάπτυξη είναι: η μακροοικονομική σταθερότητα, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, η αύξηση παραγωγικότητας, η ενίσχυση της απασχόλησης, η καταπολέμηση της ανεργίας, η απελευθέρωση όλων των δημιουργικών συνάξεων, η αξιοποίηση των παραγωγικών πόρων και συγκριτικών πλεονεκτημάτων του κάθε τόπου, η υπεράσπιση του ρόλου του στη διεθνή σκηνή, η ορθολογική χρήση γης και φυσικών πόρων, η προστασία των ασθενέστερων κοινωνικών ομάδων, η

εξασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων παιδείας, υγείας, ποιότητας ζωής, στον κάθε Έλληνα πολίτη.

Όλα τα παραπάνω προσπαθεί να διερευνήσει η συγκεκριμένη πτυχιακή μελέτη. Σε τι βαθμό έχει βοηθήσει ο τριτογενής τομέας τη ζωή των κατοίκων του νομού Καρδίτσας και αν έχουν επιτευχτεί όλοι οι επιδιωκόμενοι στόχοι. Αν έχει συμβάλλει στην ανάπτυξη του τόπου, του τουρισμού, της επιχειρηματικότητας, στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των πολιτών.

Για την εκπλήρωση του σκοπού της εργασίας πραγματοποιήθηκε βιβλιογραφική ανασκόπηση της υπάρχουσας ελληνικής και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας, σχετικά με το υπό έρευνα θέμα.

Αρχικά, παρατίθενται κάποια γενικά στοιχεία για την έννοια του όρου «ανάπτυξη», όπως έχει διατυπωθεί από διάφορες βιβλιογραφικές πηγές, καθώς και μερικές από τις μορφές με τις οποίες συναντάται (βιώσιμη ανάπτυξη, ολοκληρωμένη, ενδογενής κλπ), πώς εφαρμόζονται αυτές, ποια τα πιθανά αποτελέσματά τους, πώς μπορούν να βοηθήσουν στην εξέλιξη και βελτίωση του τρόπου ζωής των κατοίκων μιας περιοχής. Επίσης, στο ίδιο κεφάλαιο, αναφέρονται και διάφορες θεωρίες ανάπτυξης, έτσι όπως έχουν διατυπωθεί από διαφόρους θεωρητικούς και οικονομολόγους.

Στη συνέχεια, γίνεται γνωριμία με το νομό Καρδίτσας και συγκεκριμένα παρουσιάζεται ο γεωγραφικός προσδιορισμός του νομού, η έκτασή του, το κομβικό σημείο στο οποίο βρίσκεται. Ακόμη, δίνεται η ιστορική αναδρομή του νομού, οι σημαντικότερες προσωπικότητες που πέρασαν από την πόλη της Καρδίτσας, αναφέρονται τα αξιοθέατά της, με ιδιαίτερη έμφαση στο Πανσίλυπο και τη Λίμνη Πλαστήρα, και, τέλος, επισημαίνονται οι σημαντικότερες εκδηλώσεις, τα ήθη και τα έθιμα αυτού του τόπου.

Στο αμέσως επόμενο κεφάλαιο αναλύεται ο τομέας της κοινωνίας του νομού Καρδίτσας. Συγκεκριμένα, αναφέρεται η σύνθεση του πληθυσμού του νομού, ορισμένα κοινωνικά χαρακτηριστικά, όπως ο πληθυσμός του νομού και το επίπεδο εκπαίδευσής του.

Ακολουθεί το κεφάλαιο στο οποίο αναφέρονται τα οικονομικά χαρακτηριστικά του νομού. Η εξέλιξη, στο πέρασμα των χρόνων, των βασικών επαγγελμάτων του πληθυσμού, οι κυριότερες ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας καθώς και το ύψος της ανεργίας στο νομό.

Συνέχεια έχει η αναφορά σε θέματα υγείας για το νομό Καρδίτσας. Οι υπηρεσίες που παρέχει στους πολίτες της, η δυνατότητα να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις αυτών καθώς και οι υποδομές που έχει στη διάθεσή του για να εξυπηρετήσει τις ανάγκες των πολιτών.

Ακόμη, αναλύεται ο τομέας ανάπτυξης και υποδομών. Αναφέρονται και αναλύονται οι υποδομές οδικού δικτύου, τα εγγειοβελτιωτικά έργα του νομού, τα έργα υδρεύσεων, τα αντιπλημμυρικά έργα, τα έργα αποχέτευσης – επεξεργασίας λυμάτων και διαχείρισης απορριμμάτων, η ενεργειακή υποδομή, οι υποδομές εκπαίδευσης, και, τέλος, αναφέρονται οι στόχοι και η αναπτυξιακή στρατηγική του νομού Καρδίτσας για την περίοδο 2007-2013.

Γίνεται αναφορά, επίσης, στα συστήματα μεταφορών που διαθέτει ο νομός Καρδίτσας και πώς εξυπηρετούν τους πολίτες για τις μετακινήσεις τους εντός και εκτός του νομού.

Τέλος, αναφέρεται ο τομέας διοίκησης, δηλαδή διάφορες οργανώσεις και οργανισμοί που έχουν δημιουργηθεί με τη συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης για την εξυπηρέτηση των αναγκών των κατοίκων του νομού, τη φροντίδα ορισμένων ευπαθών ομάδων και τη στήριξη της γυναίκας και γενικότερα της οικογένειας.

Στη συνέχεια, παρουσιάζονται η δομή και τα αποτελέσματα της εμπειρικής διερεύνησης. Συγκεκριμενοποιώντας, αρχικά παρουσιάζονται η μεθοδολογία συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων, το δείγμα και το ερωτηματολόγιο της έρευνας, ενώ στη συνέχεια πραγματοποιείται η καταγραφή και η παρουσίαση των εμπειρικών αποτελεσμάτων, και, τέλος, εξετάζονται οι συσχετίσεις μεταξύ μεταβλητών.

Τα συμπεράσματα που προέκυψαν, τόσο από τη θεωρητική όσο και από την εμπειρική διερεύνηση του θέματος, παρατίθενται σε ξεχωριστό κεφάλαιο, ενώ διατυπώνονται και κάποιες προτάσεις. Η εργασία ολοκληρώνεται με την παράθεση των βιβλιογραφικών πηγών που χρησιμοποιήθηκαν για την πραγματοποίησή της, ενώ στο παράρτημα της εργασίας παρουσιάζεται υπόδειγμα των ερωτηματολογίων που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και φωτογραφικό υλικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΑΝΑΠΤΥΞΗ

1.1 Γενικά περί ανάπτυξης

Ο όρος *ανάπτυξη* χρησιμοποιείται για να εκφράσει την επίτευξη ή την επιδίωξη μιας ή περισσότερων θετικών μεταβολών στα βασικά συστατικά στοιχεία της οικονομικοκοινωνικής κυρίως δραστηριότητας των ανθρώπων. Η ανάπτυξη μπορεί να αναφέρεται στον ποσοτικό, ποιοτικό, δομικό ή ιδεολογικό χαρακτήρα των πιο πάνω μεταβολών. Διαφορετικά, μπορούμε να πούμε ότι ανάπτυξη είναι μια διαδικασία, στην οποία ένας όλο και μεγαλύτερος αριθμός ατόμων μιας δεδομένης περιοχής ή ενός δεδομένου περιβάλλοντος, λαμβάνει και υλοποιεί κοινωνικά υπεύθυνες αποφάσεις, η πιθανή συνέπεια των οποίων είναι η καλύτερευση των συνθηκών διαβίωσης μερικών ατόμων, χωρίς να χειροτερεύσουν τις συνθήκες της ζωής των άλλων. Σε αυτόν τον ορισμό, εμπλέκονται τα ενδιαφέροντα τριών επιστήμων: της οικονομικής επιστήμης, της κοινωνιολογίας και της ηθικής. (Βασιλόπουλος και Μπιλά, 1995; Γετίμης κ.ά., 1994; Καζάκος, 1984).

Σήμερα, ο όρος ανάπτυξη, με ή χωρίς άλλους προσδιορισμούς, χρησιμοποιείται με ακόμα ευρύτερο εννοιολογικό περιεχόμενο από εκείνο της οικονομικής ανάπτυξης, π.χ., που ξεπερνά τα στενά όρια της οικονομικής σφαίρας συμπεριλαμβάνοντας μεταβολές που αφορούν το πολιτικό, κοινωνικό, πολιτιστικό και οικολογικό περιβάλλον, με προσδιορισμούς, όπως ανάπτυξη με ανθρώπινο πρόσωπο, ανάπτυξη με ισότητα, οικοανάπτυξη, βιώσιμη ανάπτυξη κ.ά.

Έτσι, λοιπόν, ο όρος *Βιώσιμη Ανάπτυξη* (Sustainable Development) αναφέρεται στην ανάπτυξη που ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να υποθηκεύει την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες. Ενώ, ο όρος *Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη* (Integrative Development) αναφέρεται στην ανάπτυξη που συντελείται σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δράσης, έχει κοινωνικό, οικονομικό, πολιτισμικό χαρακτήρα και σέβεται το περιβάλλον. Η έννοια της Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης εμφανίστηκε στη διεθνή βιβλιογραφία πριν από δυο δεκαετίες περίπου, ως απάντηση στην έννοια της κλαδικής ανάπτυξης (sectorial development).

Ο όρος *Ενδογενή Ανάπτυξη* αναφέρεται στην ικανότητα χάραξης της κατάλληλης αναπτυξιακής διαδικασίας, σε συνδυασμό με την ενεργοποίηση των διαθέσιμων πόρων μιας περιοχής και την ενδογενή δυναμικότητα της. Είναι, δηλαδή, η ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών, όπου αναδεικνύονται οι φυσικοί και οι τοπικοί ανθρώπινοι πόροι. Σκοποί αυτής της

αναπτυξιακής πρότασης αποτελούν: 1) η ενεργοποίηση του πληθυσμού στην αναπτυξιακή προσπάθεια, αφού είναι οι κύριοι γνώστες των προβλημάτων της περιοχής και οι κατ'εξοχήν αρμόδιοι να επιλέξουν το είδος και τους ρυθμούς ανάπτυξης που επιθυμούν, 2) η εξάλειψη των δυαδικών φαινομένων, 3) η προώθηση των στόχων της περιφερειακής πολιτικής που δεν μπορούν να προωθηθούν με επάρκεια από τον κεντρικό προγραμματισμό, όπως η συγκράτηση του πληθυσμού, η τόνωση της απασχόλησης, η αξιοποίηση των πόρων και 4) η ολοκληρωμένη ανάπτυξη, η οποία επιδιώκει την αξιοποίηση όλων των τοπικών πλεονεκτημάτων και όλων των χωρικών μονάδων κάθε περιφέρειας. Τα μέσα που προτείνονται από τη στρατηγική της ενδογενούς ανάπτυξης, αφορούν την βελτίωση των δυνατοτήτων για αυτόνομη ανάπτυξη των περιφερειών, την ύπαρξη κινήτρων για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και πραγματικών κινήτρων για την ανάπτυξη της τεχνικής υποδομής, των βιομηχανικών περιοχών, των υπηρεσιών του τριτογενή τομέα. (Λογοθέτης, 1991; Παπάνης, 2007; Κόνσολας, 1997; Κασιμάτης, 1983)

1.2. Θεωρητικές προσεγγίσεις στην Τοπική Ανάπτυξη

Σύμφωνα με τον Barquero, (1991), η τοπική ανάπτυξη είναι μια διαδικασία διαρθρωτικής αλλαγής, που επιδρά σε μία χωρικά καθορισμένη κοινότητα και αποβλέπει στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της. Δεν στηρίζεται αποκλειστικά σε οικονομικούς παράγοντες, αλλά και σε κοινωνικές και πολιτισμικές παραμέτρους. Οι πολιτικές που ενισχύουν την τοπική ανάπτυξη πρέπει να σχεδιάζονται με μακροχρόνιο ορίζοντα και να έχουν ως στόχο τη βελτίωση του παραγωγικού συστήματος, της ποιότητας ζωής και του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων του εκάστοτε χωρικού πλαισίου. Ο Dekker (1985) θεωρεί ότι η βάση για τον καλό σχεδιασμό πολιτικής για την τοπική ανάπτυξη είναι οι επιχειρήσεις, αφού αυτές καλούνται να παίξουν τον πιο δραστήριο ρόλο στις διαδικασίες της διαρθρωτικής αλλαγής ενισχύοντας την ιδιωτική πρωτοβουλία των κατοίκων μιας κοινωνίας. Αυτό, όμως, προϋποθέτει τη γνώση ορθής διαχείρισης των τοπικών πόρων, αλλά και τη συναινετική διάθεση της τοπικής κοινωνίας για σχέδια διαρθρωτική αλλαγής. Γι' αυτό το λόγο ο σχεδιασμός και η λήψη αποφάσεων και η υλοποίηση αναπτυξιακών πρακτικών θα πρέπει να στηρίζεται όχι μόνο στις τοπικές αρχές αλλά και στην ενεργή παρέμβαση των τοπικών επιχειρηματιών και τη συναινετική αρωγή του πληθυσμού (Altenburg και Meyer-Stamer, 1999).

Ο Quevit (1986) υποστηρίζει ότι θα πρέπει να υπάρξει συνεργασία των αρμοδίων και του ανθρώπινου δυναμικού μιας περιοχής για το σχεδιασμό προγραμμάτων και ενεργειών που έχουν πολλαπλασιαστικά οφέλη για την τοπική κοινωνία. Δίνει έμφαση στην ενδογενή ανάπτυξη, στην οργάνωση της τοπικής αγοράς, στη δημιουργία υπηρεσιών εμπορίου και δικτύων διανομής των τοπικών προϊόντων, καθώς και στην ανάδειξη των τοπικών επιχειρηματιών. Η παραπάνω

προσέγγιση τονίζει την αυτονομία και την αποδέσμευση της τοπικής κοινωνίας από τις κεντρικές πολιτικές.

Η Ανδρικοπούλου (1990) αναφέρει ότι οι στρατηγικές της τοπικής ανάπτυξης μπορούν να ταξινομηθούν σε δύο βασικά μοντέλα: Το πρώτο αφορά μια συγκεντρωτική περιφερειακή πολιτική, η οποία κατευθύνει κεντρικά την ανάπτυξη και την ενεργοποιεί «εκ των άνω», ενώ το δεύτερο περιλαμβάνει αποκεντρωμένες τοπικές πολιτικές που κινητοποιούν «εκ των κάτω» το δυναμικό μιας τοπικής κοινωνίας. Σύμφωνα με τους Richardon (1978) και Boudeville (1966), το μοντέλο της «εκ των άνω» ανάπτυξης δημιουργήθηκε στοχεύοντας στην ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των λιγότερο αναπτυγμένων περιοχών, αλλά αγνόησε τις ανισότητες μεταξύ των περιφερειών, οι οποίες όμως δεν είναι δυνατόν να υπερκεραστούν εύκολα, δεδομένου ότι η μορφή και οι ρυθμοί ανάπτυξης των περιφερειών εξαρτώνται σημαντικά από τα διαφορετικά επίπεδα ευημερίας και εισοδήματος της εκάστοτε περιφερειακής δομής. Έτσι οι Richardon και Boudeville καταλήγουν ότι στόχος της περιφερειακής πολιτικής δεν μπορεί να είναι η σύγκλιση των ρυθμών ανάπτυξης όλων των περιφερειών ταυτόχρονα, γιατί αυτό απαιτεί φρενήρεις ρυθμούς ανάπτυξης για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές, ώστε να καλύψουν το χάσμα ευημερίας με τις αναπτυγμένες περιοχές, κάτι το οποίο θεωρείται ουτοπικό.

Οι Armstrong και Taylor (1978) πιστεύουν ότι οι προσπάθειες για τη χάραξη περιφερειακών πολιτικών αποβλέπουν στη δημιουργία ανταγωνιστικής εθνικής οικονομίας και ότι οι τοπικές κοινωνίες αποτελούν μοχλό ανάπτυξης για τη χώρα εν γένει. Έτσι οι κυβερνήσεις προέκριναν το κριτήριο της ανταποδοτικότητας στον καταμερισμό των κονδυλίων ανά περιφέρεια, επιτείνοντας περισσότερο τις περιφερειακές ανισότητες. Η φιλοσοφία αυτή στηρίζεται στο επιχείρημα ότι αν οι προσπάθειες για την ισότητα των περιφερειών δεν γίνουν με κριτήριο την ανταποδοτικότητα, τότε η σπατάλη πόρων σε μη συμφέρουσες επενδύσεις θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στη συνολική εθνική οικονομία, με αποτέλεσμα οι ρυθμοί ανάπτυξης τελικά να επιβραδυνθούν. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι πολιτικές που εφαρμόστηκαν τη δεκαετία του '60 στην Ελλάδα (Ανδρικοπούλου, 1984), οι οποίες στέρησαν από τις προβληματικές περιφέρειες τις δημόσιες επενδύσεις και τις μοίρασαν αφειδώς σε περιοχές με συγκριτικά πλεονεκτήματα, όπως είναι η γεωγραφική θέση, η ύπαρξη φυσικών πόρων κ.λπ. Η συγκεκριμένη φιλοσοφία υποστήριζε τη δημιουργία περιφερειών, που θα αποτελούσαν πόλους έλξης και θα ενίσχυαν την εθνική οικονομία, οδηγώντας παράλληλα σε ερήμωση και δημογραφική ένδεια όλες τις υπόλοιπες.

Το «εκ των κάτω» μοντέλο ανάπτυξης έκανε την εμφάνισή του τη δεκαετία του '80 και θεωρήθηκε περισσότερο αποτελεσματικό, γιατί επικεντρώνεται στην χάραξη πολιτικών που σχεδιάζονται με βάση τις τοπικές ανάγκες και αποσκοπούν στην κινητοποίηση του δυναμικού μιας περιοχής ανεξάρτητα από το μέγεθος της συμβολής της στους εθνικούς πόρους. Οι τοπικοί φορείς είναι σε θέση να γνωρίζουν καλύτερα τα τοπικά προβλήματα, τις ιδιαιτερότητες και τις δυνατότητες ανάπτυξης της περιοχής τους και συνεπώς μπορούν να αναπτύξουν πρωτοβουλίες και πολιτικές που θα κινητοποιούν το ενδογενές δυναμικό (Ανδρικοπούλου, 1994). Οι Friedman και Weaver (1979) πρεσβεύουν ότι οι πρωτοβουλίες της τοπικής κοινωνίας θα πρέπει να προσανατολίζονται προς την ικανοποίηση των βασικών αναγκών τους, όπως αυτές ανακύπτουν μέσα από την τοπική συγκρότηση και ιδιοσυγκρασία.

Οι Ψυχοπαίδης και Γετίμης (1989) θεωρούν «η προβληματική που προκύπτει από το «εκ των κάτω» μοντέλο ανάπτυξης εστιάζεται στο γεγονός ότι η τοπική ανάγκη δεν προκύπτει άμεσα, αλλά συγκροτείται ως έκφραση ενός ιδιότυπου καταμερισμού της εργασίας, όπου υπεισέρχεται η διαφοροποίηση μεταξύ δομικών στοιχείων εθνικής και τοπικής κοινωνίας και όπου αντίστοιχα, σε τοπικό επίπεδο, προκύπτουν διαρθρωτικά στοιχεία, τα οποία απαιτούν είτε εθνική, είτε τοπική ρύθμιση, ανάλογα πάντα με το βαθμό εκσυγχρονισμού και τις ιδιαιτερότητες της κοινωνίας». Σήμερα έχει γίνει ευρέως αποδεκτό ότι και τα δύο μοντέλα ανάπτυξης έχουν τα θετικά και τα αρνητικά τους σημεία.

Ο πρώτος τύπος ανάπτυξης (εκ των άνω ανάπτυξη) έχει το πλεονέκτημα ότι μπορεί να διαχειριστεί κεντρικά το ζήτημα των περιφερειακών ανισοτήτων και να στρέψει την προσοχή της στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές (Ανδρικοπούλου, 1995), ενώ το δεύτερο μοντέλο ανάπτυξης (εκ των κάτω μοντέλο ανάπτυξης) μπορεί ευχερέστερα να εντοπίσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα μιας περιοχής, τις ιδιαιτερότητες καθώς και την πολιτισμική της διαφορετικότητα. Ιδεατά οι τοπικές κοινωνίες θα είχαν πολλά να αποκομίσουν, εάν διασφαλιζόταν στενή συνεργασία μεταξύ των ανώτερων κεντρικών πολιτικών και διοικήσεων με τους τοπικούς φορείς. Οι τοπικές αρχές θα πρέπει να είναι οι απολύτως υπεύθυνες για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε θέματα ανάπτυξης, ενώ οι κεντρικές διοικητικές αρχές θα πρέπει να ασκούν ισχυρό έλεγχο σε όλη τη διαδικασία σχεδιασμού, χρηματοδότησης και εφαρμογής των τοπικών αποφάσεων και πολιτικών της συγκεκριμένης περιφέρειας (Hirscham, 1971; Mutti 1998).

Όπως προαναφέρθηκε, η έννοια της τοπικής ανάπτυξης είναι πολυδιάστατη και περιλαμβάνει τόσο οικονομικές, όσο και κοινωνικές παραμέτρους. Η ανάπτυξη, λοιπόν, ενός

συγκεκριμένου τόπου ή περιοχής ονομάζεται Τοπική Ανάπτυξη. Όπως είπαμε, μπορεί να θεωρηθεί ως μια διαδικασία οικονομικής ανάπτυξης και διαρθρωτικών αλλαγών που οδηγεί σε μια βελτίωση του επιπέδου ζωής του τοπικού πληθυσμού και στην οποία μπορούν να διακριθούν τουλάχιστον δυο διαστάσεις: καταρχήν η οικονομική, όπου οι τοπικοί επιχειρηματίες χρησιμοποιούν την ικανότητά τους για να οργανώσουν τους τοπικούς παραγωγικούς συντελεστές σε ικανοποιητικά επίπεδα παραγωγικότητας, ώστε να είναι ανταγωνιστικοί στις αγορές. Η άλλη διάσταση είναι η κοινωνικοπολιτιστική και σε αυτήν οι αξίες και οι τοπικοί θεσμοί αποτελούν τη βάση της αναπτυξιακής διαδικασίας. Επίσης, σε αυτήν, η κοινωνική ευαισθησία και η αλληλεγγύη αποτελεί αναγκαιότητα. Η στρατηγική της τοπικής ανάπτυξης εμπεριέχει ακόμη την πολιτικοδιοικητική διάσταση, όπου οι χωρικές πολιτικές επιτρέπουν τη δημιουργία ενός τοπικού ευνοϊκού οικονομικού πλαισίου, προστατεύοντάς το από τις εξωτερικές επιδράσεις και προωθώντας την ανάπτυξη της τοπικής δυναμικής (Κιούκης και Παπακωνσταντινίδης, 1985; Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης Παντείου Πανεπιστημίου, 1995; Ευρωπαϊκή Ένωση, 1999).

Κεντρικός πυρήνας της τοπικής ανάπτυξης είναι η ενίσχυση της απασχόλησης, η συγκράτηση του γηγενούς πληθυσμού και η τόνωση του κοινωνικού κεφαλαίου μιας περιοχής, η οποία στηρίζεται στην καλλιέργεια κοινωνικής εμπιστοσύνης και στην ενίσχυση των τοπικών κοινωνικών δικτύων. Η τοπική ανάπτυξη επιβάλλει μετασχηματισμούς στο τοπικό, κοινωνικό και οικονομικό σύστημα, αντιδρά στις εξωτερικές προκλήσεις, προωθεί τοπικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και ενεργοποιεί τους τοπικούς παραγωγικούς πόρους. Η τοπική προσέγγιση λαμβάνει υπόψη της την ποικιλομορφία του τοπικού πληθυσμού, την απασχόληση και τις τοπικές αγορές, ενώ η έννοια της τοπικότητας (locality), προτείνεται ως μια καλύτερη δυνατότητα επεξήγησης των τοπικών προβλημάτων και αναγκών.

Η καταπολέμηση της ανεργίας αποτέλεσε και αποτελεί βασική προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προσπάθεια αυτή εντάσσεται στη γενικότερη κοινωνική πολιτική που εφαρμόζει η Ένωση και η οποία έχει ως στόχο τη «δημιουργία αρμονικών και ισορροπημένων οικονομικών σχέσεων, την αειφόρο παραγωγικότητα με σεβασμό προς το πολιτισμικό και φυσικό περιβάλλον, το υψηλό επίπεδο απασχολησιμότητας και κοινωνικής προστασίας για τους πολίτες, την αύξηση του επιπέδου διαβίωσης και την οικονομική και κοινωνική σύμφιξη και σταθερότητα μεταξύ των σχέσεων των χωρών –μελών» (Άρθρο 2, Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Η προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της απασχολησιμότητας βασίζεται στις δυναμικές δομικές αλλαγές που μελλοντικά θα οδηγήσουν στη δημιουργία νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης.

Οι προϋποθέσεις της τοπικής ανάπτυξης, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αποτελούν πλέον τις κατευθύνσεις της πολιτικής «συνοχής», κινούνται στους ακόλουθους τομείς:

- Την ανάπτυξη των μεταφορών.
- Την ανάπτυξη της τοπικής επιχειρηματικότητας.
- Την προστασία του περιβάλλοντος.
- Την ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού πολιτισμού, ως σύνολο των επιμέρους τοπικών πολιτισμών.
- Η επίτευξη των στόχων μέσω εκπαίδευσης και κατάρτισης. (Εκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Inforegio, 2000; Ανδρικοπούλου, 1988).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

2.1. Γεωγραφικός προσδιορισμός του νομού Καρδίτσας

Στο κέντρο της ηπειρωτικής Ελλάδας και στο νοτιοδυτικό τμήμα της Περιφέρειας Θεσσαλίας βρίσκεται ο νομός Καρδίτσας. Τόπος με αντιθέσεις και απaráμιλλη ομορφιά, παντρεύει στα όριά του τον ορεινό όγκο των Αγράφων στα δυτικά και τον θεσσαλικό κάμπο στα ανατολικά. Η θέση της περιοχής στην καρδιά της Ελλάδας την έκανε σταυροδρόμι λαών και πολιτισμών που άφησαν σημάδια ορατά ακόμα και σήμερα. Είναι ο μικρότερος από τους τέσσερις νομούς της περιφέρειας. Είναι χώρα πεδινή στο 49% της επιφάνειάς της, ορεινή στο 42% και ημιορεινή στο 9%. Οι ορεινές και ημιορεινές περιοχές βρίσκονται κυρίως στα δυτικά του νομού. Εκεί υψώνονται οι προεκτάσεις της Πίνδου και των Αγράφων, που δημιουργούν μαγευτικά ορεινά τοπία που γοητεύουν τον επισκέπτη. Ατέλειωτος, σαν καταπράσινη θάλασσα, απλώνεται στα βορειοανατολικά ο Θεσσαλικός κάμπος, που διασχίζεται από τους παραποτάμους του Πηνειού.

Ο νομός Καρδίτσας έχει έκταση 2.636.000 στρέμματα και, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, 124.016 κατοίκους. Το νοτιοδυτικό τμήμα του καταλαμβάνεται από την οροσειρά της Πίνδου και των Αγράφων που αποτελούν ένα συνεχές και γοητευτικό κάλεσμα αυθεντικής φύσης και ήρεμης απόλαυσης των διακοπών, μέσα σ' ένα περιβάλλον πλούσιας βλάστησης από βελανιδιές, καστανιές και πλατάνια και άφθονων νερών. Βορειοανατολικά απλώνεται ατέλειωτος και μακρύς ο θεσσαλικός κάμπος με τα σπαρμένα χωράφια και τους παραποτάμους του Πηνειού να τον διασχίζουν. Πολύ καλό είναι το οδικό δίκτυο για την άνετη επικοινωνία μεταξύ πόλεων - κωμοπόλεων και κοινοτήτων.

Ο νομός είναι εύκολα προσβάσιμος από τους όμορους νομούς: από την Αθήνα και τη Νότια Ελλάδα διαμέσου του νομού Φθιώτιδας, από τη Βόρεια Ελλάδα και τη Θεσσαλονίκη διαμέσου του νομού Λάρισας, από την Ήπειρο και την Δυτική Μακεδονία είτε διαμέσου του νομού Τρικάλων, είτε από την Πύλη περνώντας από το Μουζάκι, από το νομό Μαγνησίας μέσω Φαρσάλων, από την Ευρυτανία και την Αιτωλοακαρνανία μέσω Φουρνά διασχίζοντας την οροσειρά των Αγράφων, και, τέλος, από το νομό Άρτας περνώντας μέσα από την Αργιθέα. (Νομαρχία Καρδίτσας, Δημαρχείο Καρδίτσας)

2.2. Ιστορική αναδρομή του νομού Καρδίτσας

Έχοντας κομβική γεωγραφική θέση στην ευρύτερη περιοχή, ο νομός Καρδίτσας, αποτέλεσε σταυροδρόμι διαφορετικών λαών και πολιτισμών. Η Καρδίτσα είναι η νεότερη από

τις υπόλοιπες τρεις θεσσαλικές πρωτεύουσες παρόλο που ο νομός κατοικήθηκε από την αρχή της παλαιολιθικής εποχής. Το όνομα της προήλθε πιθανότητα από το γεγονός ότι βρίσκεται στην καρδιά-μέσο της Ελλάδος και του Θεσσαλικού κάμπου.

Ευρήματα μαρτυρούν την ανθρώπινη παρουσία από τα 6000 π.Χ. Η περιοχή αποτέλεσε τμήμα της αρχαίας Θεσσαλιώτιδας μαζί με τις περιοχές της Φθιώτιδας, της Ιστιαιώτιδας και της Πελασγιώτιδας, την Θεσσαλική Τετράδα, μια πρώτης μορφής συμμαχία. Αναφορά στην περιοχή γίνεται και από τον Όμηρο, στην Ιλιάδα, όπου τρεις πόλεις (Ιθώμη, Τιτάνιο και Αστέριο) συμμετείχαν με πλοία τους στον Τρωικό πόλεμο. Ο τόπος είναι κατάσπαρτος από οικιστικά και ταφικά αρχιτεκτονικά λείψανα, τείχη και ποικίλα ευρήματα καθημερινής οικιακής χρήσης. Τα τελευταία χρόνια, μέσα από πλήθος σωστικών και συστηματικών ανασκαφικών ερευνών, έχουν έρθει στο φως αρκετές θέσεις και μνημεία, μερικά από τα οποία έχουν διαμορφωθεί σε ανοιχτούς, επισκέψιμους αρχαιολογικούς χώρους (συνήθως, έπειτα από τηλεφωνική συνεννόηση με τις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων). Τα σημαντικότερα και αξιολογότερα ευρήματα από το Νομό θα εκτίθενται πολύ σύντομα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Καρδίτσας, ενώ επισκέψιμη είναι και η Αρχαιολογική Αποθήκη Κέδρου. Παράλληλα, για την πληρέστερη ενημέρωση του επισκέπτη σχετικά με τον αρχαιολογικό πλούτο της περιοχής, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Καρδίτσας - σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού— ετοιμάζει ήδη και προωθεί την έκδοση Λευκώματος για τις αρχαιότητες και τα μνημεία του Νομού, από τους προϊστορικούς έως και τους νεώτερους χρόνους.

Κατά την Βυζαντινή περίοδο η Καρδίτσα γνώρισε αλλεπάλληλες εισβολές από Σλάβους, Βλάχους, Καταλανούς. Εξαιρετικό βυζαντινό μνημείο στην περιοχή, το κάστρο του Φαναρίου δεσπόζει στις παρυφές των Αγράφων αγναντεύοντας τον Θεσσαλικό κάμπο. Ευτυχές γεγονός για τους ιστορικούς και τους σημερινούς επισκέπτες είναι η διατήρηση πολλών εκκλησιών και μοναστηριών όπως η Μονή Παναγίας Πελεκητής και η Μονή Κορώνης στην περιοχή λίμνης Ν. Πλαστήρα, η Μονή Σπηλιάς στην Αργιθέα, η Μονή Κοιμήσεως της Θεοτόκου στην Ρεντίνα, κομμάτια ζωντανής ιστορίας που παρέμειναν αναλλοίωτα στο χρόνο.

Η περιοχή των Αγράφων κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας κράτησε άσβεστο τον πνευματικό και θρησκευτικό λίκνο του Ελληνισμού, με τις ξακουστές της σχολές. Σημαντική ήταν η συνεισφορά του ντόπιου στοιχείου σ' όλους τους αγώνες της ελληνικής ιστορίας. Ο Καραϊσκάκης, ο Κατσαντώνης, ο Δίπλας, οι Μπουκουβαλαίοι κ.ά. μεγάλωσαν ή έδρασαν στην περιοχή βοηθώντας στην απελευθέρωσή της από τον Τουρκικό ζυγό, που ήρθε τελικά στα 1881.

Τα χρόνια που ακολούθησαν την απελευθέρωση χαρακτηρίζονται από την ανασυγκρότηση του τόπου και τον αγώνα για πρόοδο. Γνωστοί είναι άλλωστε και οι αγώνες των αγροτών για τη δίκαιη ανακατανομή της γης με αποκορύφωμα την εξέγερση στο Κιλελέρ (6-3-1910).

Η περίοδος της Ιταλογερμανικής κατοχής ανέκοψε την πορεία προόδου που παρουσιάστηκε κατά το μεσοπόλεμο. Σημαντικός παράγοντας στον απελευθερωτικό αγώνα κατά του Άξονα ήταν η μαζική συμμετοχή του πληθυσμού στην Αντίσταση. Χαρακτηριστικά παραδείγματα: το συμμαχικό αεροδρόμιο που λειτουργούσε στο οροπέδιο της Νεβρόπολης (η σημερινή λίμνη Ν. Πλαστήρα), στα Άγραφα ήταν το αρχηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. Στο χωριό Κορυσχάδες ήταν η έδρα της Προσωρινής Επαναστατικής Κυβέρνησης του βουνού.

Την 12 Μαρτίου του 1943 η Καρδίτσα γίνεται η πρώτη ελεύθερη πόλη της σκλαβωμένης Ευρώπης, όταν οι αγωνιστές του Ε.Λ.Α.Σ., μετά την φυγή των Ιταλών στα Τρίκαλα, μπήκαν με σχηματισμό και βήμα παρέλασης στην πόλη.

Από το 1944 η Καρδίτσα ανακηρύσσεται σε νομό και παύει να υφίσταται ως επαρχία Τρικάλων.

Σημαντικές προσωπικότητες

Οι σημαντικότερες θρησκευτικές και ιστορικές προσωπικότητες της περιοχής είναι ο **Άγιος Σεραφείμ**, ηγούμενος της Μονής Κορώνας και αργότερα Αρχιεπίσκοπος Φαναρίου και Νεοχωρίου, ο οποίος ανέπτυξε δράση ενάντια στον Τούρκο δυνάστη, ο **ήρωας της επανάστασης Γεώργιος Καραϊσκάκης**, γεννημένος στο Μαυρομμάτι το 1872, από μητέρα καλόγρια, και ο **Νικόλαος Πλαστήρας**, ο «**μαύρος καβαλλάρης**», ο οποίος είχε ενεργή συμμετοχή στις σημαντικότερες στιγμές της ελληνικής ιστορίας του αιώνα μας και διετέλεσε πρωθυπουργός την περίοδο 1944 - 1945. (Νομαρχία Καρδίτσας, Δημαρχείο Καρδίτσας)

2.3. Η πόλη της Καρδίτσας και τα αξιοθέατά της

Σχετικά νέα πόλη η Καρδίτσα, βρίσκεται στο δυτικό άκρο του Θεσσαλικού κάμπου. Διακρίνεται για τα πολλά παραδοσιακά πέτρινα αρχοντικά, τις πλατείες και τους πεζόδρομους. Σε απόσταση 10km απ' τις υπώρειες της Πίνδου και σε υψόμετρο 110μ.χτισμένη δίπλα σε παραπόταμο του Πηνειού, η γεωγραφική της θέση, στην καρδιά της ηπειρωτικής Ελλάδας, της προσέδωσε ίσως και το όνομα. Όσον αφορά την ετυμολογία του ονόματος αρκετές είναι οι ερμηνευτικές απόπειρες, αλλά λίγες θα μπορούσαν να θεωρηθούν ικανοποιητικές καθώς άλλοι

τη συνδέουν με την παλαιότερη Καρδίτσα Κωπαΐδας και άλλοι με το σλαβικό gradtitsa (κωμόπολη). Είναι χώρα πεδινή στο 49% της επιφάνειάς της, ορεινή στο 42% και ημιορεινή στο 9%.

Η Καρδίτσα, λόγω της θέσης της, πάνω στον εμπορικό δρόμο Βόλου - Τρικάλων – Ιωαννίνων, αποτέλεσε σταθμό και κέντρο εμπορίου. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη μετανάστευση πλήθους οικογενειών από την Αργιθέα, τον Ασπροπόταμο, το Μέτσοβο, τα Γιάννινα, τη Σαμαρίνα αλλά και Βλάχων (Βλαχομαχαλάς) κ.α. Από τις πλέον αναπτυσσόμενες επαρχιακές πόλεις αποτελεί το διοικητικό, πολιτιστικό και οικονομικό κέντρο του νομού. Η έκταση που καταλαμβάνει η πόλη είναι σχετικά μικρή με αποτέλεσμα να μπορεί κανείς να πάει στο κέντρο της από οποιοδήποτε σημείο περπατώντας. Η ραγδαία αύξηση του αριθμού των αυτοκινήτων, τα τελευταία χρόνια, οδήγησε στη μεταβολή των κυκλοφοριακών δεδομένων για όλα τα αστικά κέντρα και επομένως και για την Καρδίτσα. Μπροστά στις νέες ανάγκες ο Δήμος Καρδίτσας προχώρησε σε ένα πλαίσιο έργων, παρεμβάσεων και πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση των κυκλοφοριακών ζητημάτων κατόπιν ολοκληρωμένης κυκλοφοριακής μελέτης από επιστημονική ομάδα του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Το 2004, η Δημοτική Αρχή με δήμαρχο τον Χρήστο Τέγο, ξεκίνησε την κατασκευή ενός δικτύου ποδηλατοδρόμων που κατά το μεγαλύτερο μέρος του ολοκληρώθηκε, με σκοπό να αποσυμφορηθεί το κέντρο από τα αυτοκίνητα και να δοθεί ένα επιπλέον κίνητρο στους κατοίκους να χρησιμοποιούν το ποδήλατο για τις μετακινήσεις τους. Βασική αρχή της πολιτικής για την κυκλοφορία, ήταν ο έλεγχος της κίνησης των αυτοκινήτων στο κέντρο της πόλης, με τη χρήση ήπιων μέσων μεταφοράς και κυρίως του ποδηλάτου. Σήμερα, η Καρδίτσα διαθέτει ένα δίκτυο 4 χλμ. αστικού και 10 χλμ. περιαστικού ποδηλατοδρόμου και αποτελεί πανελλήνιο παράδειγμα για την προώθηση του ποδηλάτου και της βιώσιμης κινητικότητας. Ταυτόχρονα, στο κέντρο και τις γειτονιές της πόλης, αλλά και στα δημοτικά διαμερίσματα πραγματοποιήθηκαν μεγάλες και μικρότερες παρεμβάσεις για τη βελτίωση της κυκλοφορίας και της ποιότητας ζωής.

- Το μεγάλο πάρκο του **Παυσίλυπου** αποτελεί για την πόλη κόσμημα σήμα κατατεθέν. Ένας καταπράσινος τόπος στο κέντρο της πόλης που προσφέρεται για στιγμές ηρεμίας και χαλάρωσης, παρέα με τα πολλά παγώνια που περιφέρονται άφοβα στο χώρο. Οι μελέτες επέκτασης και ένωσης του Παυσίλυπου με την Πλατεία Πλαστήρα κατόρθωσαν να συνδυάσουν τη λειτουργικότητα με την καλαισθησία και το σεβασμό για τις ανάγκες του σημερινού πολίτη, καθιστώντας το κέντρο αναφοράς και συνάντησης. Δεν είναι πάρα πολλά σε αριθμό τα αξιοθέατα της πόλης, αλλά τούτη η ποσοτική έλλειψη, που οφείλεται άλλωστε και στη μικρή ηλικία της, αντισταθμίζεται από το εξαιρετικό ενδιαφέρον που αυτά παρουσιάζουν.

- Ο **Μητροπολιτικός Ναός των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης** του 19ου αιώνα φιλοξενεί τοιχογραφίες του γνωστού Καρδισιώτη ζωγράφου Δημήτρη Γιολδάση.
- Η εκκλησία της **Ζωοδόχου πηγής** στην περιοχή των Καμινάδων είναι του 19ου αιώνα με το όμορφο ξυλόγλυπτο τέμπλο της.
- Το **δημοτικό κτήριο της νέας αγοράς**, που αποπερατώθηκε στις πρώτες δεκαετίες του αιώνα, αναμένεται να ξεχωρίσει ακόμα περισσότερο με τα προγράμματα ανάδειξης. Αξιοσημείωτος είναι ο μνημειακός χαρακτήρας του, καθώς αποτελεί αντιπροσωπευτικό, και ίσως το μοναδικό εναπομένον παράδειγμα του αρχιτεκτονικού στυλ των αρχών του αιώνα που έγινε γνωστό ως "Μοντέρνο Κίνημα" βασισμένο στον αρχιτεκτονικό τύπο (αγοράς) της Ελληνιστικής και Ρωμαϊκής περιόδου.
- Εξαιρετικά είναι και τα νεοκλασικά κτίρια του πρώην κινηματογράφου "**Παλλάς**" και του ξενοδοχείου **Άρνη**. Το "Παλλάς" χτίστηκε στα τέλη του 19ου αιώνα και αρχικά λειτουργούσε ως ξενοδοχείο. Εδώ φιλοξενήθηκε ο Ελ. Βενιζέλος όταν επισκέφθηκε την πόλη το 1911. Το ξενοδοχείο "**Άρνη**" κτίσθηκε το 1920 από Γάλλο αρχιτέκτονα και διαθέτει θολωτό τρούλο.
- Επιβλητικός ο ανδριάντας του **Ν. Πλαστήρα** (του **Μαύρου Καβαλάρη**), λιτή, σεμνή και διακριτική η προτομή του **Γ. Καραϊσκάκη** έρχονται να υπογραμμίσουν την παρουσία των δύο ανδρών και τη σημασία τους στη νεότερη ελληνική ιστορία. Μία σειρά από μερικά εξαιρετικά στοιχεία αρχιτεκτονικής και ιστορικής αναφοράς προσδιορίζουν ακόμα την ταυτότητα της πόλης.
- Το Δικαστικό Μέγαρο, το ανακαινισμένο οίκημα της Επισκοπής, το αξιόλογο πέτρινο κτίριο της Εθνικής Τράπεζας στη συμβολή των οδών Γ. Καραϊσκάκη και Υψηλάντου καθώς και η οδός Βάλβη που ξεκινάει από την οδό Υψηλάντου καταλήγει στη Δημοτική Αγορά και μεταφέρει στον επισκέπτη την ατμόσφαιρα της παλιάς Καρδίτσας.

Αν πάλι τα ταξίδια για σας σημαίνουν περιπέτεια τότε ο ορεινός όγκος της Αργιθέας με τον Αχελώο θα σας ανταμείψει με την άγρια ομορφιά του μέσα από την αρμονία του βουνού και της πέτρας. Περιοχή των αρχαίων Αθαμάνων, αποτελούσε για πολλούς αιώνες μια κλειστή κοινωνία, η οποία ανέπτυξε σημαντικά και μοναδικά πολιτιστικά στοιχεία.

Η ευρύτερη περιοχή του Σμοκόβου χαρακτηρίζεται από τις εξαιρετικές ιαματικές πηγές που επισκέπτονται χιλιάδες άτομα κάθε χρόνο αλλά και από την «**βασίλισσα των Αγραφών**», την Ρεντίνα, με το ιδιαίτερο χρώμα της. Η περιοχή θα σας ανταμείψει πλουσιοπάροχα με την πλούσια βλάστηση της, με δάση από κέδρους, καστανιές, βελανιδιές και έλατα στις ψηλότερες περιοχές.

Αν η ιστορία σας συναρπάξει, το βυζαντινό κάστρο του Φαναρίου, που αγναντεύει τον κάμπο από την άκρη της οροσειράς των Αγράφων, θα σας μεταφέρει πίσω στο χρόνο. Περιηγηθείτε στις όμορφες, παραδοσιακές, ημιορεινές, κοινότητες της περιοχής και ανακαλύψτε τη σπηλιά όπου είδε το πρώτο φως ο ήρωας της επανάστασης Γεώργιος Καραϊσκάκης. (Νομαρχία Καρδίτσας, Δημαρχείο Καρδίτσας)

2.3.1. ΠΑΥΣΙΛΥΠΟ

Το Πανσίλυπο είναι το "σήμα κατατεθέν" της Καρδίτσας εδώ και πολλά χρόνια. Ήταν και είναι ένας χώρος όπου ο επισκέπτης μπορεί να βρει λίγη ανάπαυση. Να ξεφύγει από το καθημερινό του άγχος και να περάσει ευχάριστα και δημιουργικά τον ελεύθερο χρόνο του. Συγκεκριμένα το Πανσίλυπο γίνεται καθημερινά ένας χώρος κοινωνικών επαφών. Προσφέρει ερεθίσματα για προβληματισμό. Φέρνει τον άνθρωπο κοντά στη φύση, ώστε να γνωρίσει και να απολαύσει την πολυπλοκότητα και την εξέλιξή της. Βοηθάει στο να συνειδητοποιήσει κανείς την ανάγκη σεβασμού και φροντίδας για το περιβάλλον στο οποίο ζει. Το Πανσίλυπο ήταν και είναι ο ιδανικότερος χώρος για κοινωνικές - πολιτιστικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες.

Η τελευταία αναμόρφωση του Πανσίλπου στηριγμένη στη μελέτη του Αρχιτεκτονικού διαγωνισμού του 1986 άρχισε να γίνεται το 1992 επί Δημάρχου Αθανασίου Κανταρτζή με χρηματοδότηση από το νόμο 1262. Οι εργολάβοι του έργου έκαναν πολλές μετατροπές στο αρχικό σχέδιο, τόσο στο πάρκο όσο και στο κτίριο, το οποίο έχει κάποιες παραλείψεις και δυσκολεύει στη λειτουργία του. Ανεξάρτητα πάντως από τις επί μέρους καταργήσεις, παραλείψεις και καθυστερήσεις, η ουσία είναι ότι έγινε μια καλή δουλειά και παραδόθηκε στη ΔΕΤΑΚ (Δημοτική Επιχείρηση Τουρισμού Αναψυχής Καρδίτσας) που έχει τη διαχείρισή του από το 1994.

Στη νέα αναμόρφωση του χώρου το παιδικό παιχνίδι στο Πανσίλυπο δεν περιορίζεται σε μια μόνο περιοχή αυτής της πλούσιας οργανωμένης παιδικής χαράς, αλλά γίνεται σ' όλο το πάρκο καθώς και στη μεγάλη υπαίθρια σκακiera. Η Καρδίτσα φημίζεται για τη μεγάλη της αγάπη στο σκάκι, γι' αυτό και οι Άρχοντες του τόπου μας που είναι κι αυτοί σκακιστές, δεν παρέλειψαν να φτιάξουν μια μεγάλη υπαίθρια σκακiera εφάμιλλη άλλων Ευρωπαϊκών πόλεων, στο νότιο τμήμα του Πανσίλπου στην πλατεία Πλαστήρα εκεί που ήταν το στρογγυλό γυάλινο περίπτερο. Η σκακiera αυτή διαθέτει περιμετρικά κερκίδες 80 περίπου ατόμων και έτσι τα παιδιά μπορούν ν' απολαμβάνουν άφοβα και χωρίς κινδύνους το παιχνίδι και το φυσικό περιβάλλον. Περιπατώντας στον κεντρικό πεζόδρομο της πόλης, στην οδό Λαρίσης (Δ. Τετρίπη)

και παράλληλα στη διαμορφωμένη πλατεία Ν. Πλαστήρα στο Παυσίλυπο και τον κεντρικό δρόμο μέσα στο πάρκο που είναι ανισόπεδος και επιστρωμένος με ασφαλτικό κόκκινο ταρτάν για μαλακό βάδισμα, καθώς και στα δρομάκια από βότσαλα που βρίσκονται ανάμεσα στη δενδροφυτεία, τα λουλούδια, το πράσινο και τα απομονωμένα μικρά καθίσματα, έχεις μια διαφορετική εικόνα, αντίθετη με το επίπεδο του ανοιχτού χώρου. Οι πεζοδρομήσεις που έγιναν στους γύρω δρόμους μεταξύ Παυσίλυπου και καταστημάτων κατήργησαν τους αυτοκινητόδρομους, επέτρεψαν την κυκλική "βόλτα" μπροστά στα ζαχαροπλαστεία, τις ταβέρνες, τα ουζοπωλεία, τις πιτσαρίες και προσέφεραν τη δυνατότητα επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων. Οι κοινόχρηστοι χώροι υγιεινής (τουαλέτες) στεγάζονται σε ένα μικρό κτίσμα μαζί με τα κλουβιά των παγωνιών στο κέντρο του Παυσίλυπου πίσω από το αναψυκτήριο. Επί Δημαρχίας Χρήστου Τέγου κατασκευάστηκαν αργότερα με βάση το σχέδιο που προϋπήρχε και καλύφθηκε το πίσω μέρος τους με επιχωματώσεις, καλλωπιστικούς θάμνους και λουλούδια δημιουργώντας έτσι ένα ωραίο αισθητικά σύνολο.

2.3.2. ΛΙΜΝΗ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Μορφές εναλλακτικού τουρισμού και αθλητισμός στην αρμονικότερη σύνθεσή τους. Υπάρχει η δυνατότητα ιππασίας και ποδηλασίας (Mountain bike), ώστε ο επισκέπτης να 'ρθει σε αμεσότερη επαφή με τη φύση. Δε λείπει βέβαια και το χιονοδρομικό κέντρο (Νεράιδα), που βρίσκεται σε πειραματικό στάδιο, έστω και αν οι εγκαταστάσεις χρειάζεται ακόμα να ολοκληρωθούν. Η ανεπανάληπτη εμπειρία θα αποζημιώσει κάθε τολμηρό επισκέπτη. Βέβαια για τον πλέον απαιτητικό και παράτολμο, για όσους η συγκίνηση και η πρωτόγνωρη εμπειρία είναι καθημερινό ζητούμενο, το Parapente και το ανεμόπτερο αποτελούν τον ιδανικότερο τρόπο πανοραμικής θέασης των Αγράφων. Πολυάριθμες είναι και οι ευκαιρίες για τους λάτρεις της ορειβασίας καθώς οι γύρω κορυφές (Βουτσικάκι, Καρβασαράς, Τέμπλα κ.α.) και οι ψηλότερες θέσεις και τοποθεσίες (Ζυγογιανναίικα) αποτελούν μόνιμη πρόκληση προς κατάκτηση. Αναμφισβήτητα, οι δυνατότητες διακοπών, αναψυχής και περιήγησης που προσφέρει η λίμνη και ο πλούτος της γύρω περιοχής, καθιστούν ανέφικτη τη βιαστική ματιά και τη φευγαλέα παρατήρηση της ευρύτερης περιοχής. Η διανυκτέρευση, που κρίνεται αναγκαία, σε κάποιον από τους περιποιημένους και μοντέρνους ξενώνες της παραλίμνιας περιοχής, θα παρατείνει την απόλαυση και τη διασκέδαση του επισκέπτη, φέρνοντας τον ακόμα πιο κοντά τόσο στη φύση, όσο και στο φιλόξενο και ζεστό αgraφιώτικο πληθυσμό.

Ξεχωριστή μνεία θα πρέπει να γίνει και για τον πολιτιστικό πλούτο που προσφέρουν τα πολυάριθμα μοναστήρια, βυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου, της περιοχής. Πλήθος οι εορταστικές εκδηλώσεις που κατά τη διάρκεια του χρόνου οργανώνονται (όπως το κάψιμο του

"Αφανού" την ώρα της Ανάστασης, και άλλες κατά το Δεκαπενταύγουστο), δίνουν την ευκαιρία συνάντησης και επικοινωνίας - ανταμώματος, μεταξύ των ανθρώπων, ξαναζωντανεύοντας μνήμες και ζεσταίνοντας τις καρδιές.

Η περιοχή κατά την περίοδο του καλοκαιριού brίθει από ζωντάνια και κίνηση. Πολλές, ξεχωριστή η κάθε μία, οι διαδρομές προς τη Λίμνη Πλαστήρα, επιβεβαιώνουν με αυτό τον τρόπο το πλήθος των εμπειριών που περιμένουν τον επισκέπτη των αγραφιώτικων περιοχών. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι διαδρομές προς τη λίμνη, αλλά και η περιήγηση γύρω από αυτή, μπορούν να συνδυαστούν. Όσο περισσότερο χρόνο αφιερώσει ο επισκέπτης στα αγραφιώτικα χωριά, στη λίμνη Πλαστήρα και στους ανθρώπους της περιοχής τόσο πιο ευχάριστη και μοναδική θα 'ναι η αποζημίωση του.

Αφήνοντας τη Μητρόπολη και τον κάμπο, είτε ακολουθήσετε τον παλιό δρόμο που βυθίζεται στη μαγεία και την πυκνή βλάστηση της οροσειράς, είτε το νέο δρόμο, αφεθείτε στις προσφορές, δύο όμορφων κοινοτήτων: του Μεσενικόλα, παλιά πρωτεύουσα του δήμου Νεβρόπολης, όπου βρίσκεται και το *μικρό εξωκλήσι της Ζωοδόχου Πηγής του 1647*, με τοιχογραφίες πραγματικά αριστουργήματα του ιερομόναχου Σαμουήλ, και του Μορφοβουνίου, γενέτειρας του Νικολάου Πλαστήρα και του ζωγράφου Δημήτρη Γιολλάση. Σε απόσταση δυο χιλιομέτρων από το χωριό, που είναι κτισμένο σε πλαγιά, βρίσκεται η Ι. Μονή της Αγίας Τριάδας με αξιόλογα λιθανάγλυφα, η οποία παρουσιάζει εξαιρετικό αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον και είναι επισκέψιμη. Σε λίγα χιλιόμετρα συναντάτε τη διασταύρωση προς Κερασιά. Περίφημο το κλίμα του χωριού όπου βρίσκεται και η Ι.Μ. Κοιμήσεως Θεοτόκου (1770). Εδώ λειτουργεί ιππευτικό κέντρο για όσους αγαπούν τα άλογα και τη ιππασία. Στο Κρυονέρι, που κτίστηκε μέσα στην πυκνή βλάστηση και τα άφθονα νερά, θα βρείτε ιδανικούς χώρους για σπορ, άθληση και ανάπαυση.

Η λίμνη Πλαστήρα είναι πλέον στα πόδια σας. Στα Καλύβια Πεζούλας, έναν αναπτυσσόμενο οικισμό, θα βρείτε το Mountain bike center για ποδηλασία και οργανωμένους χώρους για κάθε είδος διασκέδασης, ώστε να χαρείτε με ξεχωριστό τρόπο τη φύση. Τα νερά της λίμνης ήρεμα και καθαρά απλώνονται στο βλέμμα σας. Άψογος χώρος για στιγμές χαλάρωσης και παιχνιδιού, για όλες τις ηλικίες. Ο επισκέπτης της λίμνης Ν. Πλαστήρα και των παραλίμνιων χωριών και οικισμών έχει τη δυνατότητα να συμμετάσχει, ιδιαίτερα κατά τις ημέρες των εορτών και κατά τους θερινούς μήνες, στις πολυάριθμες πολιτιστικές εκδηλώσεις. Τα χαρακτηριστικά παραδοσιακά πανηγύρια και οι ξεχωριστές βραδιές κεφιού ζωντανεύουν μνήμες συλλογικής συνάντησης. Τα ντόπια κρασιά ρέουν άφθονα, η τοπική κουζίνα είναι στις δόξες της με τα

νόστιμα κρέατα, τα μοναδικά Αγραφιώτικα τυριά, τα φρέσκα φρούτα, τις πίτες και την μπατζίνα που θα σας παρασύρουν με τις γεύσεις τους. Σας προσφέρεται ακόμα η ευκαιρία ν' αγοράσετε δημιουργήματα λαϊκής τέχνης (ξυλόγλυπτα, μάλλινα), αλλά και πλιγούρι, μέλι κ.ά.

Η περιοχή της λίμνης Πλαστήρα μια από τις ομορφότερες γωνιές του ορεινού όγκου των Αγράφων. Καταλαμβάνει τη θέση του άλλοτε οροπεδίου της Νεβρόπολης 25 χλμ. δυτικά της Καρδίτσας και μπορούμε να την επισκεφτούμε κάνοντας μια εντυπωσιακή διαδρομή μέσα στο πράσινο με το αυτοκίνητό μας ή με λεωφορείο του ΚΤΕΛ. Το τοπίο είναι συναρπαστικό: μια πανέμορφη λίμνη αγκαλιασμένη από κατάφυτα βουνά που καθρεπτίζονται στα νερά της και αρκετοί χείμαρροι με κρυστάλλινα νερά που την τροφοδοτούν. Η λίμνη αυτή αποτελεί την υλοποίηση μιας ιδέας που συνέλαβε στα 1925 ο **Νικόλαος Πλαστήρας**, ο περίφημος Μαύρος Καβαλάρης, υλοποίηση που ξεκίνησε μετά το θάνατό του, με την κατασκευή του φράγματος, στο τέλος της δεκαετίας του '50. Τα νερά του ποταμού Μέγδοβα (πρόκειται για τον αρχαίο Ταυρωπό), παραπόταμο του Αχελώου κατέκλυσαν το οροπέδιο και δημιούργησαν τη "λίμνη του Μέγδοβα" που τελευταία ονομάστηκε λίμνη Νικολάου Πλαστήρα στη μνήμη του εμπνευστή της.

Οι εικόνες που μας χαρίζει το περιβάλλον είναι μαγευτικές. Έλατα, βελανιδιές και καστανιές κατεβαίνουν ως τις όχθες, ενώ το πράσινο των βοσκοτόπων δένει με το γαλάζιο των νερών. Οι βουνοκορφές προς τα δυτικά σχηματίζουν το προφίλ μιας γυναίκας που κοιμάται, την περίφημη "Κοιμωμένη των Αγράφων" η οποία διακρίνεται από ένα πολύ μεγάλο μέρος του Θεσσαλικού κάμπου. Η λίμνη έχει μήκος 14 τετ. χλμ. μέγιστο πλάτος 4 τετ. χλμ μέγιστο βάθος 60 μέτρα και χωρητικότητα 400 εκατ. κυβικά μέτρα νερού. Με ειδικό αγωγό το νερό της λίμνης μεταφέρεται από το υψόμετρο των 700 μέτρων χαμηλά προς τον κάμπο δίνοντας κίνηση στο ηλεκτρικό εργοστάσιο της ΔΕΗ παραγωγής 40MWH την εβδομάδα. Κατόπιν αρδεύουν τον κάμπο και υδρεύουν την πόλη της Καρδίτσας όπως και 38 οικισμούς του νομού Καρδίτσας. (Νομαρχία Καρδίτσας, Δημαρχείο Καρδίτσας)

2.4. Εκδηλώσεις - Ήθη – Έθιμα

Ο Δήμος Καρδίτσας διοργανώνει πολλές εκδηλώσεις κατά τη διάρκεια του έτους. Συμμετέχει με τα νομικά του πρόσωπα στο εορτασμό της αποκριάς, διοργανώνει τον πανελλαδικό Διαγωνισμό Παιδικού Τραγουδιού, το αφιέρωμα η Πόλη στα παιδιά, την έκθεση βιβλίου κάθε Ιούνιο, περιοδικές εκθέσεις στη Δημοτική Πινακοθήκη, συναντήσεις παραδοσιακών χορευτικών, συναυλίες όλο το χρόνο και θεατρικές παραστάσεις το καλοκαίρι.

Τα "[Καραϊσκάκεια](#)" αφιερωμένα στον Γεώργιο Καραϊσκάκη, περιλαμβάνουν παραδοσιακούς χορούς και τραγούδια καθώς και παράλληλες εκδηλώσεις στους περισσότερους δήμους του νομού. Συμμετέχουν συγκροτήματα από όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Οι σύλλογοι της Καρδίτσας συμμετέχουν ενεργά στα πολιτιστικά δρώμενα. Η Λαϊκή Βιβλιοθήκη "η Αθηνά", ο Εικαστικός Όμιλος, ο "Αρίων", οι λαογραφικοί σύλλογοι "η Καραγκούνα", "Απόλλων", Μενελαΐς", "ΠΑΛΛΑΣ", κ.α. έχουν αναπτύξει εκδηλώσεις για το βιβλίο, τη μουσική, την παράδοση στο χορό και το τραγούδι καθώς και κάθε τι που έχει σχέση με τον πολιτισμό. Στον τομέα της παράδοσης, πιο σημαντικές είναι οι εκδηλώσεις "Παγκόσμια συνάντηση Παιδιών" (Καραγκούνα", το φεστιβάλ "Μενελαΐδια" (Μενελαΐς), και οι "μέρες παράδοσης" (Απόλλων). Τέλος, σημαντική και πρωτότυπη εκδήλωση είναι το Φεστιβάλ Χορωδιών που οργανώνεται από ορισμένους μουσικούς συλλόγους και γίνεται κάθε Οκτώβριο.

Στον τομέα του θεάτρου, λειτουργούν η Θεατρική Σκηνή (κάνει το χειμώνα καθημερινές παραστάσεις) και το Περιφερειακό Θέατρο. Ακόμη, υπάρχει το διαγωνιστικό [Πανελλήνιο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου](#) που γίνεται την άνοιξη (Μάρτιο). Το Θεατρικό Εργαστήρι, που λειτουργεί υπό την αιγίδα του δήμου Καρδίτσας, εκτός από μαθήματα θεατρικής αγωγής, ανεβάζει περιστασιακές παραστάσεις. Θεατρικές παραστάσεις ανεβαίνουν κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού στο Θέατρο της Μητρόπολης από θεατρικά σχήματα από όλη την Ελλάδα.

Η περιοχή της λίμνης Ν. Πλαστήρα συγκεντρώνει τα βλέμματα κατά τους θερινούς μήνες με το φεστιβάλ της. Καταξιωμένοι καλλιτέχνες σε ένα ειδυλλιακό τοπίο και υπό το φως του φεγγαριού και των αστεριών χαρίζουν μοναδικές στιγμές στους λάτρεις της μουσικής. Στον Μεσενικόλα, η γιορτή κρασιού δίνει την ευκαιρία στους ντόπιους και στους επισκέπτες να γιορτάσουν τη νέα σοδειά με χορό, τραγούδι και άφθονο κρασί. Ενδιαφέρον έχει και ο διαγωνισμός διηγήματος ***Αντώνη Σαμαράκη*** που οργανώνεται από το Πολιτιστικό Κέντρο "Α. Σαμαράκης" στο Μορφοβούνι.

Κατά την περίοδο του Δεκαπενταύγουστου πραγματοποιούνται εκδηλώσεις τοπικών φορέων και συλλόγων, πανηγύρια, ανταμώματα καθώς και θρησκευτικά πανηγύρια. Μοναδικό είναι το πανηγύρι στην Ι.Μ. Σπηλιάς το Δεκαπενταύγουστο. Στον κάμπο υπάρχουν τα Λαϊκά Δρώμενα στον Παλαμά, με χαρακτηριστικά τα "Ρουγκατσάρια" ή "Ρουγκάτσια", έθιμα του δωδεκαήμερου, τα Λαζαριάτικα τραγούδια την Πέμπτη πριν του Λαζάρου, τα Χελιδονίσματα την 1η Μαρτίου και τα Τιτάνια με πλούσιες πολιτιστικές εκδηλώσεις. Με ξεχωριστό τρόπο γιορτάζονται οι απόκριες στο δήμο Σοφάδων, με το κυνήγι του θησαυρού και την παρέλαση

αρμάτων. Εντυπωσιακός θεωρείται και ο караγκούνικος γάμος την περίοδο της Αποκριάς στο δήμο Παλαμά.

Αναλυτικά οι εκδηλώσεις:

1) Στην πόλη της Καρδίτσας:

✦ **Καραϊσκάκεια:** 22 - 28 Ιουνίου προς τιμήν του Γεωργίου Καραϊσκάκη. Την διοργάνωση των εκδηλώσεων έχει αναλάβει η ένωση Πολιτιστικών Συλλόγων Καρδίτσας.

✦ **Διεθνές φεστιβάλ ερασιτεχνικού θεάτρου.** Τη διοργάνωση έχει αναλάβει η "*Ένωση Πολιτιστικών Συλλόγων Καρδίτσας*".

✦ **Διεθνές χορωδιακό φεστιβάλ Χορωδίας Καρδίτσας.**

✦ **Διεθνές παιδικό φεστιβάλ χορού ηλικίας 5-15 ετών.** Τη διοργάνωση έχει αναλάβει το Δημοτικό Χορευτικό συγκρότημα "*Μαίρη Ιωαννίδου*".

✦ **Έκθεση Βιβλίου:** Γίνεται στα τέλη Μαΐου ή αρχές Ιουνίου στο Πανσίλυπο και οργανώνεται από το Σύλλογο Βιβλιοπωλών Καρδίτσας, τον Δήμο Καρδίτσας και κάθε χρόνο καλούνται μεγάλες προσωπικότητες των γραμμάτων

✦ **Διαγωνισμός Παιδικού τραγουδιού:** Γίνεται μέσα στο Μάιο και παρευρίσκονται προσωπικότητες από το χώρο της μουσικής. Το 2003 π.χ. έγινε συναυλία με τον Μάριο Φραγκούλη.

✦ **Μενελαΐδεια:** Τη διοργάνωση αναλαμβάνει ο Πολιτιστικός - Χορευτικός όμιλος Καρδίτσας "*Μενελαΐς*".

✦ **Διεθνής συνάντηση παιδιών:** Την εκδήλωση διοργανώνει ο Λαογραφικός όμιλος Καρδίτσας "*Η Καραγκούνα*".

2) Στο Νομό:

✦ **Μεσενικόλας:** Γιορτή κρασιού Μεσενικόλα 3 - 5 Σεπτεμβρίου – Εμποροπανήγυρη, Θεοφάνεια – Ρογκατσάρια, Ανάσταση Πάσχα - κάψιμο του Αφανού.

✦ **Άγιος Γεώργιος:** 15 Αυγούστου - Πανηγύρι στο παλιό χωριό μέσα στο δάσος

✦ **Σέκλιζα:** Αθλητικό τουρνουά Σέκλιζας.

✦ **Καλύβια:** 19 Αυγούστου - Πανηγύρι

✦ **Καστανιά:** 19-20 Ιουλίου - Πανηγύρι Προφήτη Ηλία

✦ **Κρυονέρι:** 19-20 Ιουλίου - Πανηγύρι Προφήτη Ηλία, Αύγουστος - Πολιτιστικές εκδηλώσεις.

✦ **Καρίτσα:** 15 Αυγούστου - Πανηγύρι Ι.Μ. Παναγία Πελεκητή. Επίσης τον Αύγουστο γίνονται και άλλες Πολιτιστικές εκδηλώσεις.

✦ **Κανάλια:** 15 Αυγούστου – Πανηγύρι. Τον Αύγουστο - Αστρονομική βραδιά παρατήρησης του ουρανού.

✦ **Καππαδοκικό:** Παραμονή των Φώτων - Έθιμο της Σαγιάς, Αύγουστος - Τα Καππαδόκεια.

- ✧**Μορφοβούνι:** 5 Ιανουαρίου – Ρογκατσάρια, Ανάσταση - κάψιμο αφανού, Κυριακή Πάσχα - Διπλός χορός, 1-15 Αυγούστου - Εκδηλώσεις για τον Ν. Πλαστήρα (Πλαστήρεια).
- ✧**Μπελοκομίτης:** 30 Ιουνίου των 12 αποστόλων – πανηγύρι, 15 Αυγούστου - πολιτιστικές εκδηλώσεις.
- ✧**Νεοχώρι:** 17 Ιουλίου Αγ. Μαρίνας – πανηγύρι, 15 Αυγούστου Ζωοδόχου Πηγής – πανηγύρι, Άγια Θεοφάνεια – Ρογκατσάρια.
- ✧**Πεζούλα:** 27 Αυγούστου του Αγ. Παντελεήμονα - Πανηγύρι
- ✧**Ρεντίνα:** Δεύτερη μέρα του Πάσχα - "Τα μπαϊράκια" Λαϊκό τοπικό έθιμο
- ✧**Φυλακτή:** Αύγουστος - πολιτιστικές εκδηλώσεις. (Νομαρχία Καρδίτσας, Δημαρχείο Καρδίτσας)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΤΟ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

3.1. Η σύνθεση του πληθυσμού του νομού Καρδίτσας

Ι. Καραγκούνηδες

Οι Καραγκούνηδες, το κυρίαρχο πληθυσμιακό στοιχείο του Θεσσαλικού κάμπου θα μπορούσαν να θεωρηθούν άμεσοι απόγονοι των πρώτων κατοίκων της περιοχής.

Αναμφίβολα, ο ευρύς κάμπος θα παίζει καθοριστικό ρόλο στο επίπεδο των συλλογικών ασχολιών στις οποίες οι Καραγκούνηδες επιδίδονταν. Οι καραγκούνηδες προσαρμόσαν την καθημερινή τους ζωή, την εργασία και την διασκέδαση στις δυνατότητες και τις ανάγκες του κάμπου. Ασχολήθηκαν με την ιππασία και τη γεωργία ενώ τα κλασικά αθλήματα ήταν η πάλη το λιθάρι, η κοκορομαχία, το κάλεσμα του περιστεριού. Πλούσιος ο πολιτισμός των καραγκούνηδων του κάμπου. Σπουδαία και η λαϊκή παράδοσή τους και εξίσου χαρακτηριστικά και τα έθιμά τους. Σήμερα τούτη η πληθώρα των παραδοσιακών στοιχείων συνεχίζει να εμφανίζεται μέσα από τις ποικίλες και πολλές εορταστικές εκδηλώσεις της καραγκούνικης ζωής οι οποίες μεταφέρουν μέσα τους τα σημάδια της συντελεσμένης συνάντησης και της επίδρασης των αντιθέσεων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα θα μπορούσαν να θεωρηθούν τα **Ρουγκάτσια**, παμπάλαιο έθιμο του Δωδεκαημέρου των Χριστουγέννων με το οποίο επιδιώκεται η αποπομπή των κακών πνευμάτων. Τα Ρουγκάτσια (Ρουγκατσάρια) αποτελούνταν από ομάδες (10 - 15 μεταμφιεσμένων ατόμων) οι οποίες περιφέρονταν από σπίτι σε σπίτι παίρνοντας την ανάλογη αμοιβή. Μερικά από τα απαραίτητα μέλη του κάθε ομίλου ήταν ο γαμπρός, η νύφη (νέος μεταμφιεσμένος), ο παπάς, ο παππούς, ο γιατρός και οι "αρκουδιάρηδες". Εντυπωσιακός είναι ο αριθμός των τραγουδιών με τα οποία οι Ρουγκατσάρηδες συνόδευαν το πέρασμά τους. Εξίσου ενδιαφέρουσα Καραγκούνικη ιδιαιτερότητα ήταν το **σεργιάνι** (από το τουρκικό Sergan - seryan = περίπατος, εκδρομή). Πρόκειται για την παρακολούθηση, χάζεμα των χωρών που οι Καραγκούνες χόρευαν κατά τις ημέρες ξεχωριστών εορτών (Φώτα, Πάσχα, κ.α.). Πρέπει βέβαια να επισημανθεί ότι κατά τη διάρκεια του Σεργιανιού πραγματοποιούνταν κι άλλες παράλληλες εκδηλώσεις (πάλη, αγώνες), ενώ δεν απουσίαζαν και οι συμφωνίες γάμων και τα προξενιά μεταξύ των νέων. Ξεχωριστή μορφή στο χώρο της καραγκούνικης κοινωνίας αποτελούσε η γυναίκα Καραγκούνα για την οποία άλλωστε έχουν γραφεί και τραγουδηθεί πάμπολλα τραγούδια (με πιο γνωστό το "Καραγκούνα"), τα οποία υμνούσαν την ομορφιά, τη φρεσκάδα και τη χάρη της. Σημαντικό αντικείμενο έρευνας αποτέλεσε και η **γυναικεία καραγκούνικη φορεσιά**, η οποία παρουσιάζει μια πρωτοφανή ποικιλία και διακρίνεται σε επίσημη χειμωνιάτικη, επίσημη καλοκαιρινή, καθημερινή και νυμφιάτικη, όμορφος και ο συνδυασμός παραδοσιακής ενδυμασίας και των ασημικών που χρησιμοποιούνταν (για το λαιμό, για το στήθος, για τη μέση). Είναι αξιοσημείωτο ότι τα διακοσμητικά θέματα της φορεσιάς αποτελούν

συχνά μια ενιαία ενότητα και πάντοτε εκφράζουν τη βαθιά σχέση του ντόπιου με τη φύση και τα ζώα. Εξαιρετο και απαραίτητο στοιχείο της παραδοσιακής ζωής είναι και ο αργαλειός με τον οποίο υφαίνονταν μεγάλο μέρος των ενδυμασιών. Δεν πρέπει να παραληφθεί ότι σπουδαίο ρόλο στην εξέλιξη της караγκούνικης ενδυμασίας έπαιξαν και οι Ηπειρώτες τεχνίτες που περιόδευαν στην περιοχή μεταφέροντας την εμπειρία και το γούστο των καλλιτεχνημάτων τους.

II. Σαρακατσαναίοι ή Σαρακατσάνοι

Ένα πανάρχαιο πρωτοελληνικό φύλο, οι Σαρακατσαναίοι, με αρχική κοιτίδα τη κεντρική και νότια οροσειρά της Πίνδου με επίκεντρο τα Άγραφα διασκορπίστηκαν το 18ο αιώνα σε όλη την Ελλάδα. Ως νομάδες κτηνοτρόφοι (σκηνίτες) μετακινούνταν διαρκώς, το καλοκαίρι στα βουνά, στους κάμπους το χειμώνα. Η επικρατέστερη ετυμολογία του ονόματός τους δηλώνει τον ανυπότακτο χαρακτήρα τους κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, από την τουρκική λέξη καρά (μαύρος, μαύρα ρούχα) και την τουρκική μετοχή κατσίαν (=φεύγων, φυγάζ, ανυπότακτος). Η γλώσσα τους, ελληνική με στοιχεία της Αρχαιοελληνικής διαλέκτου, απαλλαγμένη από ξένα στοιχεία, παράλληλα με τη διατήρηση της αυθεντικότητας των εθίμων, κανόνων συμπεριφοράς και διαβίωσης αποδεικνύει την πανάρχαια ελληνικότητά τους. Σε αυτά τα στοιχεία στηρίζεται και η διάκρισή τους από τους Βλάχους (Βλαχόφωνους Έλληνες), που μιλούσαν εκτός από τα ελληνικά και τα Βλάχικα. Το μόνο κοινό στοιχείο ήταν το κτηνοτροφικό επάγγελμα. Η οικονομική και κοινωνική ζωή των Σαρακατσαναίων ήταν οργανωμένη με ένα είδος συνεταιρισμού, το «Τσελιγκάτο», για την καλύτερη παραγωγική συνεργασία και διάθεση των κτηνοτροφικών τους προϊόντων. Ο τσέλιγκας (αρχιποιμένας)-πλούσιος κτηνοτρόφος με πολλά πρόβατα- ήταν ο αρχηγός, επιφορτισμένος με υποχρεώσεις που αφορούσαν τα οικονομικά αλλά και τα κοινωνικά προβλήματα του τσελιγκάτου. Η διαβίωσή τους εξασφαλιζόνταν στο «κονάκι», ένα καλύβι φτιαγμένο με σάλωμα.

Η σαρακατσάνικη οικογένεια ήταν πατριαρχική. Αυστηρή πειθαρχία και άγραφοι, απαρασάλευτοι νόμοι όριζαν τη συμπεριφορά του κάθε μέλους της. Η εκπαίδευση τους ήταν στοιχειώδης, λόγω των συνεχών μετακινήσεών τους. Αλλά η πίστη τους στα θρησκευτικά και λατρευτικά έθιμα καθώς και στις παραδόσεις ήταν μεγάλη. Η χαρά και η λύπη ήταν συνυφασμένη με ένα μεγάλο κύκλο εκδηλώσεων και ιεροτελεστιών που τηρούσαν με ευλάβεια. Ο γάμος ήταν ένα πολυδιάστατο κοινωνικό φαινόμενο με ένα κύκλο πράξεων και συμβόλων. Τα τραγούδια τους αποτελούν παρακαταθήκη για τους νεότερους στην προσπάθεια για τη διατήρηση της εθνικής και πολιτιστικής ταυτότητας του λαού μας. Οι χοροί τους λεβέντικοι, έχουν την καταγωγή τους στον αρχαίο ελληνικό ρυθμό. Η φλογέρα ήταν το κατεξοχήν μουσικό όργανο του Σαρακατσάνου τσοπάνη.

Τα έργα της λαϊκής τέχνης είναι εμπνευσμένα από την καθημερινή ζωή τους και έχουν πρακτική αξία: υπέροχα ξυλόγλυπτα και όμορφα υφαντά. Η χαρακτηριστική σοβαρότητα των σκούρων χρωμάτων στις φορεσιές, τα υπέροχα χρώματα και σχέδια στις μικρές ποδιές από χοντρό μάλλινο ύφασμα, ο ολοκέντητος κόκκινος φλάμπουρας του γάμου με θέματα αυστηρής συμμετρίας ανάμεσα και γύρω από τις τέσσερις γωνίες του σταυρού είναι μερικά από τα στοιχεία της σαρακατσάνικης τέχνης. Η συμβολή των Σαρακατσαναίων στην επανάσταση του 1821 ήταν αποφασιστικής σημασίας. Πολλά είναι τα ονόματα Σαρακατσάνων αρματολών και κλεφτών. Αλλά και κατά το Μακεδονικό Αγώνα η συμμετοχή τους υπήρξε αμέριστη, επίσης αντιστάθηκαν σε όλους τους κατακτητές. Από το 1950 και μετά οι Σαρακατσαναίοι άρχισαν να εγκαταλείπουν τα βουνά, εγκαταστάθηκαν σε πόλεις και χωριά και ασχολούνται με κάθε είδους επαγγέλματα. Όμως οι αρχές τους και οι αξίες της ζωής δεν άλλαξαν. Πολιτιστικοί σύλλογοι, λαογραφικά μουσεία, έντυπο υλικό (εφημερίδες και περιοδικά), συνέδρια και ημερίδες, το πανελλήνιο αντάμωμα (στο Περτούλι Τρικάλων την τελευταία Κυριακή του Ιουνίου) και άλλα τοπικά σε διάφορα μέρη της χώρας που αναβιώνουν σκηνές από την καθημερινή ζωή των Σ. διατηρούν ζωντανή την εθνική και πολιτιστική μνήμη των σύγχρονων Σαρακατσάνων.

III. Τούρκοι

Κατά το 1881, όταν η Θεσσαλία προσαρτήθηκε στο ελληνικό κράτος, στην Καρδίτσα υπήρχαν 300 τουρκικές οικογένειες. Σύμφωνα με τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, τη σχετική με τη ρύθμιση των ελληνοτουρκικών συνόρων συμφωνία, όσοι από τους Τούρκους επιθυμούσαν να αποκτήσουν την Ελληνική ιθαγένεια θα εξακολουθούσαν να ασκούν ελεύθερα τα θρησκευτικά τους καθήκοντα και θα διατηρούσαν τις κοινότητες και τους θρησκευτικούς τους αρχηγούς. Παράλληλα όμως, για όσους το επιθυμούσαν, θα ήταν δυνατό να πουλήσουν τις περιουσίες τους και να εγκαταλείψουν το ελληνικό έδαφος μέσα σε διάστημα τριών ετών, πράγμα το οποίο έκαναν πολλές τουρκικές οικογένειες. Με τη Συνθήκη όμως του 1897 μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας (Κωνσταντινούπολη, Δεκέμβριος 1897) οι μουσουλμάνοι της Θεσσαλίας που είχαν αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια θα μπορούσαν και πάλι εντός τριών ετών να την απορρίψουν και να μετεγκατασταθούν σε εδάφη του οθωμανικού κράτους. Λέγεται λοιπόν, πως όλες οι τουρκικές οικογένειες μετοίκησαν τότε στο οθωμανικό κράτος, εκτός από οκτώ, ενώ οι τελευταίοι μουσουλμάνοι της Καρδίτσας αποχώρησαν το 1923, με την ανταλλαγή των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας.

IV. Εβραίοι

Στην πόλη της Καρδίτσας δεν υπήρχαν πολλές οικογένειες Εβραίων. Λέγεται πάντως πως οι σχέσεις τους με τους χριστιανούς της πόλης ήταν πολύ καλές: «*Τόσο όμως εν Τρικάλοις,*

όσον και εν Καρδίτση αι σχέσεις των με τους χριστιανούς δεν ήσαν μόνο αγαθαί, αλλά και φιλικαί και πνευματικάί, ακόμη δε και συγγένειαι εδημιουργήθησαν». Λόγω της έλλειψης συναγωγών στην πόλη, οι Εβραίοι της Καρδίτσας υπάγονταν στις συναγωγές της πόλης των Τρικάλων, που μαζί με τη Λάρισα αποτελούσαν πόλο έλξης των Εβραίων.

V. Ασπροποταμίτες

Οι Ασπροποταμίτες λέγεται πως εγκαταστάθηκαν στην Καρδίτσα μετά το 1881. Αυτοί προέρχονταν κυρίως από τα χωριά του Ασπροποτάμου, της Κρανιάς, της Καστανιάς, του Κοτάρρη και από το Γαρδίκι. *«Από του Οκτωβρίου μέχρι των μέσων Ιουνίου εκάστου έτους διέμενον εν Καρδίτση, από δε τούτου μέχρι του Σεπτεμβρίου παραθέριζον εις τα χωριά των».* Οι ιστορικοί αναφέρουν πως είναι Βλάχοι.

VI. Σαμαριναίοι

Οι Σαμαριναίοι κατάγονταν από την πόλη Σαμαρίνα. Εγκαταστάθηκαν στην Καρδίτσα στα μέσα του 19ου αιώνα στον Μποσταντζή Μαχαλά, συνοικία που έκτοτε ονομάζεται "Βλαχομαχαλάς". Οι άντρες Σαμαριναίοι είχαν αποκτήσει μεγάλη φήμη ως οι καλύτεροι μεταφορείς στην περιφέρεια της Θεσσαλίας - πρόκειται για τους περίφημους "Κερατζήδες" (αγωγιάτες). Διέπρεψαν ωστόσο και ως αγιογράφοι και σαμαροποιοί. Οι γυναίκες φημίζονταν για την τέχνη τους στην υφαντουργία (κατασκεύαζαν εξαιρετα μάλλινα υφάσματα, δίμιτο, σαμαροσκούτι, βελέντζες).

VII. Ηπειρώτες

Γύρω στα τέλη του 19ου αιώνα εγκαταστάθηκαν στην Καρδίτσα και Ηπειρώτες, οι οποίοι απασχολούνταν κυρίως ως αρτοποιοί, οικοδόμοι, αγγειοπλάστες και ξυλέμποροι. Από το 1949 μάλιστα διατηρούν στην πόλη και τον Περίφημο "Πανηπειρωτικό Σύλλογο Νομού Καρδίτσας".

VIII. Μετσοβίτες

Οι ιστορικοί αναφέρουν πως οι Μετσοβίτες αποτελούσαν μια από τις πλουσιότερες και επιφανέστερες πληθυσμιακές ομάδες της Θεσσαλίας. Ένας μικρός αριθμός αυτών των οικογενειών, προερχόμενων κυρίως από τη μεσαία τάξη, εγκαταστάθηκε στην Καρδίτσα. (Νομαρχία Καρδίτσας, Δημαρχείο Καρδίτσας)

3.2. Κοινωνικά χαρακτηριστικά του νομού Καρδίτσας

Κατά την περίοδο 1961-2001, ο πληθυσμός της Θεσσαλίας έχει αυξηθεί κατά 27,6%, ποσοστό το οποίο είναι λίγο μικρότερο από αυτό της χώρας (30,7%), ενώ ο Νομός Καρδίτσας έχει σημειώσει κατά την ίδια περίοδο σημαντική μείωση πληθυσμού (-15,1%). Αντίθετα, κατά την τελευταία δεκαετία (1991-2001), όπως φαίνεται και στον πίνακα, ο οποίος δείχνει την μεταβολή του πραγματικού και μόνιμου πληθυσμού του νομού Καρδίτσας από το 1991-2001, ο Νομός Καρδίτσας παρουσιάζει ρυθμούς πληθυσμιακής αύξησης κοντά στον μέσο όρο της Θεσσαλίας και ανέρχεται στο 2,1%. Ακόμη, παρατηρούμε ότι ο πραγματικός πληθυσμός του Νομού Καρδίτσας αυξήθηκε το 2001 κατά 2,08% σε σχέση με το 1991, ενώ αντίθετα ο μόνιμος πληθυσμός του Νομού παρουσιάζει το 2001 μια μείωση κατά 2,44% σε σχέση με το 1991. Γενικά όμως παρατηρείται ότι η πλειοψηφία των Δήμων του Νομού Καρδίτσας εμφανίζει κυρίως αρνητικές μεταβολές τόσο για τον πραγματικό όσο και για το μόνιμο πληθυσμό. Αυτή η τάση, ωστόσο, δεν ισχύει για το δήμο Καρδίτσας, ο οποίος και στις δύο πληθυσμιακές κατηγορίες παρουσιάζει αύξηση. Το 2001 σε σχέση με το 1991, ο μόνιμος και ο πραγματικός πληθυσμός του δήμου αυξήθηκε κατά 4,24 και 5,97%, αντίστοιχα. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι το γεγονός της αύξησης που παρατηρείται το 2001 σε σχέση με το 1991 στον πληθυσμό που πραγματικά διαμένει στο δήμο (μόνιμος πληθυσμός).

Πίνακας 1: Μεταβολή Μόνιμου & Πραγματικού Πληθυσμού στο Νομό Καρδίτσας (1991-2001).

Δήμος	Μόνιμος πληθυσμός		Μεταβολή μόνιμου πληθυσμού (%)	Πραγματικός πληθυσμός		Μεταβολή Πραγματικού πληθυσμού (%)
	2001	1991		2001	1991	
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	41.411	38.940	5,97%	37.768	36.168	4,24%
ΑΡΓΙΘΕΑΣ	1.067	1.199	-12,37%	2.627	1.583	39,74%
ΑΡΝΗΣ	3.164	3.537	-11,79%	3.299	3.689	-11,82%
ΑΧΕΛΩΟΥ	972	1.073	-10,39%	1.690	1.212	28,28%
ΙΘΩΜΗΣ	2.773	3.292	-18,72%	3.140	3.636	-15,80%
ΙΤΑΜΟΥ	3.354	3.805	-13,45%	4.726	4.198	11,17%
ΚΑΛΛΙΦΩΝΙΟΥ	2.818	3.165	-12,31%	3.246	3.469	-6,875%
ΚΑΜΠΟΥ	5.360	5.488	-2,39%	5.469	5.591	-2,23%
ΜΕΝΕΛΑΪΔΟΣ	2.012	2.727	-35,54%	2.701	3.054	-13,07%
ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	4.146	4.304	-3,81%	4.759	4.573	3,91%
ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	9.187	9.494	-3,34%	10.148	10.299	-1,495%
ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ	1.657	1.751	-5,675%	3.601	3.287	8,72%

ΠΑΛΑΜΑ	9.644	9.873	-2,375%	10.050	10.010	0,405%
ΠΑΜΙΣΟΥ	4.447	4.859	-9,26%	4.622	4.995	-8,07%
ΠΛΑΣΤΗΡΑ	2.365	2.164	8,50%	3.791	2.717	28,33%
ΡΕΝΤΙΝΑΣ	484	524	-8,26%	756	573	24,21%
ΣΕΛΛΑΝΩΝ	4.987	5.484	-9,97%	5.051	5.704	-12,93%
ΣΟΦΑΔΩΝ	12.377	12.467	-0,73%	12.215	12.407	-1,575%
ΤΑΜΑΣΙΟΥ	3.722	4.273	-14,80%	4.072	4.529	-11,22%
ΦΥΛΛΟΥ	3.869	4.056	-4,83%	4.043	4.181	-3,41%
ΚΟΙΝ. ΑΘΑΜΑΝΩΝ	449	727	-61,92%	1.767	966	45,33%
ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	120.265	123.202	-2,44%	129.841	126.841	2,08%

(Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.)

Σε σύγκριση, λοιπόν, με τις δύο αυτές απογραφές ο πληθυσμός του νομού Καρδίτσας έχει παρουσιάσει σημαντική βελτίωση στο επίπεδο της εκπαίδευσης, όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα. Η διαφορά μεταξύ των δύο απογραφών είναι εμφανής. Ο νομός Καρδίτσας παρουσιάζει μεγάλη βελτίωση στο τομέα της εκπαίδευσης. Έχει αυξηθεί ο αριθμός των ατόμων που είναι κάτοχοι διδακτορικού και μαστέρ, αλλά και αυτών που έχουν τελειώσει κάποια ανώτερη σχολή. Μεγάλη διαφορά παρατηρούμε και στον αριθμό των ατόμων που εγκαταλείπουν το δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση. Έχει σημειωθεί σημαντική μείωση από την απογραφή του 1991. Επίσης, λιγότερα είναι και τα άτομα που δεν γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση. Σε σύγκριση με τις γυναίκες, οι άντρες είναι οι περισσότεροι κάτοχοι διδακτορικού και μασέρ και πτυχίου ΑΕΙ, ενώ οι γυναίκες υπερέχουν στο ποσοστό κατοχής πτυχίου ΤΕΙ και απολυτηρίου λυκείου. Στα ίδια περίπου επίπεδα είναι τα ποσοστά και για την προηγούμενη απογραφή. Παρατηρείται, ακόμα, ότι αυτές που εγκαταλείπουν το δημοτικό είναι οι γυναίκες, ποσοστό, όμως, που έχει μειωθεί από την απογραφή του 1991, όπως και αυτό του ποσοστού που δεν γνωρίζει καθόλου γραφή και ανάγνωση, που και σε αυτό το επίπεδο υπερέχουν οι γυναίκες. Βέβαια, σχετικά με το σύνολο της Θεσσαλίας τα ποσοστά του νομού Καρδίτσας, στο επίπεδο εκπαίδευσης, είναι σαφώς πολύ μικρότερα καθώς είναι μικρότερο και το σύνολο του πληθυσμού της. Παρατηρείται, λοιπόν, ότι ο πληθυσμός της Καρδίτσας είναι και πολύ καλά εκπαιδευμένος, δείχνει ενδιαφέρον να μορφωθεί και να μάθει.

Πίνακας 2. Πληθυσμός κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης στο νομό Καρδίτσας.
Απογραφές 1991-2001.

Επίπεδο εκπαίδευσης	Φύλο			Φύλο		
	Νομός Καρδίτσας	Άρρενες	Θήλεις	Νομός Καρδίτσας	Άρρενες	Θήλεις
	Απογραφή 2001			Απογραφή 1991		
Σύνολο	113.700	56.173	57.577	111.630	55.422	56.208
Κάτοχοι διδακτορικού	46	43	3	25	18	7
Κάτοχοι μάστερ	112	74	38	20	12	8
Πτυχιούχοι ΑΕΙ	5.984	3.121	2.863	4224	2408	1816
Πτυχιούχοι ΤΕΙ	1.751	865	886	907	438	469
Πτυχιούχοι λυκείου	2.542	1.072	1.470	11001	5905	5096
Πτυχιούχοι ΤΕΛ	1.516	1.048	468	483	370	113
Απόφοιτοι γυμνασίου	11.533	6.774	4.759	10354	6102	4252
Απόφοιτοι δημοτικού	42.055	22.737	19.318	40093	19638	20455
Φοιτούν στο δημοτικό	7.264	3.700	3.564	6654	3550	3104
Εγκατέλειψαν το δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	10.052	4.418	5.634	24369	14509	9860
Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	12.891	2.391	10.500	13500	2472	11028

(Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.)

Από το 1990 έως σήμερα, δημιουργήθηκαν και νέοι οργανισμοί στο Νομό Καρδίτσας, όπως το Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων, το Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών, το Πνευματικό Κέντρο, ο Αθλητικός Οργανισμός Δήμου Καρδίτσας, το Κέντρο Φροντίδας Οικογένειας, που όχι μόνο αποτέλεσαν παράγοντες τοπικής κοινωνικής ανάπτυξης, αλλά δημιούργησαν και νέες θέσεις εργασίας που καλύφθηκαν από ντόπιο πληθυσμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΟ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Στη δεκαετία του '60, και σύμφωνα με στοιχεία της απογραφής του '61, τα βασικά επαγγέλματα του νομού Καρδίτσας ήταν τεχνίτες επεξεργασίας καπνού, μυλωνάδες, αγγειοπλάστες που αποτελούσε και το κύριο επάγγελμα των κατοίκων, κτίστες πέτρας, υλοτόμοι, δακτυλογράφοι, εργάτες συλλογής βαμβακιού, νηματοποιοί, γαλβανοπλάστες, καροπιοί – κατασκεύαζαν κάρα, πεταλωτής – επεξεργαζόταν πέταλα. Ασχολούνταν, ακόμη, με την επεξεργασία δέρματος ζώων, κατασκευή μαγειρικών σκευών και γεωργικών εργαλείων – γανωτές και σιδεράδες, αντίστοιχα. Κάποιες γυναίκες εκείνης της εποχής με το μεράκι που είχαν ασχολούνταν και με την κατασκευή καραγκούνικων στολών-φλουριών.

Σήμερα, η περιφέρεια Θεσσαλίας, έχει παρουσιάσει σημαντική εξέλιξη. Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Θεσσαλίας είναι χαμηλότερο του αντίστοιχου μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας. Συγκεκριμένα καλύπτει το 90% του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας για το έτος 1994. Η Περιφέρεια παράγει το 6,6% του συνολικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της χώρας. Στον πρωτογενή τομέα παράγεται το 35,5%, στον δευτερογενή το 22,4% και στον τριτογενή τομέα το 43,1% του περιφερειακού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Τα αντίστοιχα ποσοστά για τη χώρα είναι 15% για τον πρωτογενή τομέα, 25% για τον δευτερογενή και 60% για τον τριτογενή. Ακόμη, στην Περιφέρεια παράγεται το 13% της αγροτικής παραγωγής της χώρας (η 2^η μεγαλύτερη συμμετοχή μετά την Κεντρική Μακεδονία), το 5% της μεταποιητικής παραγωγής και το 5% των υπηρεσιών.

Συγκεκριμένα, η κύρια ασχολία των κατοίκων του νομού Καρδίτσας είναι η γεωργία, η οποία και διατηρεί τα πρωτεία στην οικονομία του νομού. Περίπου 1.100.800 στρέμματα είναι γεωργικές εκτάσεις, όπου το βαμβάκι κυριαρχεί ως καλλιέργεια, ακολουθεί ο καπνός, το καλαμπόκι, τα σιτηρά και πολλά άλλα οπωροκηπευτικά. Εξέχουσα θέση στις καλλιέργειες κατέχει η αμπελουργία με την παραγωγή εξαιρετικού επιτραπέζιου σταφυλιού αλλά και σταφύλια για την παραγωγή κρασιού. Στα ορεινά του νομού παράγεται το εξαιρετικής ποιότητας κρασί Μαύρο Μεσενικόλα ανωτέρας ποιότητας. Η κτηνοτροφία εξακολουθεί να γίνεται κυρίως με τις παραδοσιακές μεθόδους, ιδιαίτερα στα ορεινά του νομού με κοπάδια από πρόβατα και κατσίκια. Ο κλάδος της βιομηχανίας είναι ανύπαρκτος και οι λίγες βιοτεχνίες ασχολούνται κυρίως με την επεξεργασία γεωργικών προϊόντων. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με στοιχεία του επιμελητηρίου Καρδίτσας, τα άτομα που ασχολούνται με βιοτεχνίες-μεταποίηση είναι γύρω στα 1.682, αυτά που ασχολούνται με το εμπόριο γύρω στα 2.124 και τέλος, αυτά με την παροχή

υπηρεσιών (ενοικιαζόμενα δωμάτια, τουριστικά) γύρω στα 3.655 άτομα. (ΑΝ.ΚΑ δήμου Καρδίτσας, Νομαρχία Καρδίτσας, Δημαρχείο Καρδίτσας)

Πίνακας 3. Απασχολούμενοι κατά φύλο και ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας. Απογραφές 1991- 2001.

Ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας	Φύλο			Φύλο		
	Νομός Καρδίτσας	Άρρενες	Θήλεις	Νομός Καρδίτσας	Άρρενες	Θήλεις
	Απογραφή 2001			Απογραφή 1991		
Σύνολο	41.357	26.655	14.702	41841	33238	8604
Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία	17.509	10.273	7.236	18400	15200	3200
Αλιεία	7	6	1	1321	1300	21
Ορυχεία, λατομεία	30	25	5	48	48	0
Μεταποιητικές βιομηχανίες	2.289	1.908	381	2600	2171	429
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού	332	281	51	249	222	27
Κατασκευές	2.884	2.835	49	3301	3268	33
Χονδρικό, λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων & ειδών προσωπικής & οικιακής χρήσης	4.811	3.280	1.531	4200	3100	1100
Ξενοδοχεία & εστιατόρια	1.816	1.284	532	1283	1076	207
Μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες	1.295	1.184	111	1554	1475	79
Χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	530	299	231	446	318	128
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις	1.164	613	551	737	490	247
Δημόσια διοίκηση	2.578	1.869	709	2682	2083	599
Εκπαίδευση	2.675	1.085	1.590	2144	977	1167
Υγεία & κοινωνική μέριμνα	1.580	577	1.003	1153	459	694
Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	932	565	367	900	500	400
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό	124	6	118	72	7	65
Ετερόδοκοι οργανισμοί & όργανα	0	0	0	1	1	0
Δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	801	565	236	74	57	17

(Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.)

Από τον παραπάνω πίνακα, παρατηρούμε ότι ο κλάδος οικονομικής δραστηριότητας που έχει την μεγαλύτερη απασχόληση στο νομό Καρδίτσας είναι ο πρωτογενής τομέας, δηλαδή οι περισσότεροι ασχολούνται με γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία. Παρατηρούμε, όμως, επίσης ότι το ποσοστό αυτό έχει μειωθεί σε σχέση με την απογραφή του 1991, που σημαίνει ότι ο κόσμος στρέφεται σε άλλους κλάδους που τους προσφέρουν περισσότερα χρήματα. Το, αμέσως, επόμενο ποσοστό ασχολείται με χονδρικό, λιανικό εμπόριο και επισκευές (ποσοστό το οποίο έχει αυξηθεί από την προηγούμενη απογραφή). Στο σύνολο της Θεσσαλίας, ο πρωτογενής τομέας εμφανίζει μεγαλύτερο ποσοστό απασχόλησης στο νομό Καρδίτσας. Ο δευτερογενής τομέας παρουσιάζει μείωση από την προηγούμενη απογραφή και το ποσοστό αυτό πήρε ο τριτογενής τομέας, όπου παρατηρείται αύξηση τα τελευταία 10 χρόνια. Συγκεκριμένα παρατηρούμε σημαντική αύξηση στο τομέα της υγείας, της εκπαίδευσης, των χρηματοπιστωτικών οργανισμών, παροχής υπηρεσιών και της διαχείρισης ακίνητης περιουσίας. Βέβαια, είναι πολύ μεγαλύτερος ο αριθμός αυτών που δεν δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας. Τέλος, παρατηρούμε ότι σε όλους τους κλάδους οι άντρες εμφανίζουν τα μεγαλύτερα ποσοστά απασχόλησης, εκτός από τον τομέα της εκπαίδευσης και της υγείας, όπου σε αυτούς τους τομείς υπερέχουν οι γυναίκες.

Υπάρχει, βέβαια, και ποσοστό ατόμων στο νομό Καρδίτσας που είναι οικονομικά μη ενεργοί και άνεργοι. Από τον παρακάτω πίνακα μπορούμε να καταλάβουμε την κατάσταση που επικρατεί.

Πίνακας 4. Απασχολούμενοι, άνεργοι και οικονομικά μη ενεργοί κατά φύλο στο νομό Καρδίτσας. Απογραφές 1991- 2001.

		Φύλο			Φύλο		
		Νομός Καρδίτσας	Άρρενες	Θήλεις	Νομός Καρδίτσας	Άρρενες	Θήλεις
		Απογραφή 2001			Απογραφή 1991		
Σύνολο		47.731	30.492	17.239	44915	35067	9848
Απασχολούμενοι		41.357	26.655	14.702	41842	33238	8604
Άνεργοι	Σύνολο	6.374	3.837	2.537	3073	1829	1244
	Νέοι	4.607	2.590	2.017	2063	1161	902
Οικονομικά μη ενεργοί		61.158	23.198	37.960	66455	20097	46358

(Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.)

Συγκεκριμένα, στον παραπάνω πίνακα, φαίνεται ότι μεταξύ των 2 απογραφών υπάρχει σημαντική μείωση των ατόμων που είναι οικονομικά ενεργοί, οι απασχολούμενοι σε κάποια εργασία έχουν μειωθεί και το σύνολο των ανέργων έχει αυξηθεί δραματικά, σημαντικό ποσοστό

του οποίου είναι οι νέοι. Και το σύνολο των απασχολούμενων και των ανέργων διακατέχεται σε μεγαλύτερο ποσοστό από τους άντρες και οι γυναίκες είναι αυτές που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερο πρόβλημα στο θέμα της εργασίας. Οι πιθανές αιτίες για τις οποίες τα άτομα δεν εργάζονται μπορεί να είναι: οικιακές ασχολίες, μαθητής (-ρια) ή σπουδαστής (-ρια), συνταξιούχος ή ανίκανος λόγω νόσου ή αναπηρίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Στον τομέα της υγείας οι παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας συγκροτούνται με βάση ένα υγειονομικό σύστημα που αποτελείται, από 32 περιφερειακά αποκεντρωμένα Ιατρεία που έχουν έδρες τα κεφαλοχώρια του νομού, από 3 Κέντρα Υγείας στο δήμους Παλαμά, Μουζακίου και Σοφάδων και από το Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο που έχει έδρα την Καρδίτσα. Η λειτουργία των Κέντρων Υγείας δεν περιορίζεται μόνο στην παροχή πρώτων βοηθειών, αλλά και στην χορήγηση και εγγραφή συνταγών από τους εφημερεύοντες γιατρούς. Διαθέτουν ιατρικό προσωπικό όλων, σχεδόν, των ειδικοτήτων. Το Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο άρχισε να λειτουργεί το 1988 σε νέες και σύγχρονες εγκαταστάσεις, δυναμικότητας 300 κλινών. Στο νομό Καρδίτσας, εκτός του Γενικού Νοσοκομείου υπάρχουν συνολικά 4 ιδιωτικές κλινικές. Οι κατηγορίες κλινικών στις οποίες διακρίνονται είναι: μαιευτική – γυναικολογική, παθολογική (ειδική), ψυχιατρική – νευρολογική. Το συνολικό δυναμικό κλινών των ιδιωτικών κλινικών του νομού είναι 113 κλίνες. Επίσης, διαθέτει ένα Ιατρικό Διαγνωστικό Κέντρο με Επωνυμία Αξονικός Τομογράφος Καρδίτσας ΥΓΕΙΑ, και ένα Ιδιωτικό Διαγνωστικό Μικροβιολογικό Εργαστήριο με επωνυμία Έρευνα και Υγεία Ιατρική Α.Ε., το οποίο διαθέτει και τμήμα μαγνητικού τομογράφου. Υπάρχουν, βέβαια, και ιδιωτικά ιατρεία για την παροχή υπηρεσιών υγείας για συγκεκριμένα, όμως, περιστατικά. Τέλος, για σοβαρότερα περιστατικά οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας μπορούν να απευθύνονται στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Λάρισας.

Ο νομός Καρδίτσας, επίσης, είναι ένας νομός με πάρα πολλά φαρμακεία, με αποτέλεσμα κανένας δήμος να μην έχει παράπονο σ' αυτό το τομέα.

Από τα παραπάνω, μπορεί να διεξαχθεί το συμπέρασμα, ότι ο νομός Καρδίτσας μπορεί να ανταπεξέλθει στις ανάγκες των κατοίκων της σε θέματα υγείας με πολύ καλό τρόπο. (ΑΝ.ΚΑ δήμου Καρδίτσας, Νομαρχία Καρδίτσας, Δημαρχείο Καρδίτσας)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΟ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

6.1. Υποδομές

Το θέμα των υποδομών είναι βασικής σημασίας για την ανάπτυξη και την ευημερία ενός νομού. Με τον όρο υποδομή εννοούμε *κάθε επένδυση εκφρασμένη σε φυσικό κεφάλαιο σταθερό στο έδαφος και σχετικά μεγάλης κλίμακας, που στοχεύει στην εξυπηρέτηση διαφόρων ανθρώπινων δραστηριοτήτων (Σκάγιαννης 1994)*. Έτσι στο κεφάλαιο αυτό θα εξετάσουμε τις τεχνικές υποδομές του νομού όπως των μεταφορών (δρόμοι κλπ), για την ύδρευση κλπ.

❖ *Υποδομές οδικού δικτύου:*

Η κατάσταση του οδικού δικτύου του Νομού όσο αφορά στις συνδέσεις με τις πρωτεύουσες των υπόλοιπων νομών της περιφέρειας, αλλά και των όμορων νομών, κρίνεται ως μέτρια. Οι περισσότεροι διανομαρχιακοί οδοί διέρχονται μέσα από οικισμούς και διασταυρώνονται με πολλούς κάθετους αγροτικούς και επαρχιακούς δρόμους. Ένας αριθμός σημαντικών έργων ευρύτερης υποδομής πραγματοποιείται ή έχει πραγματοποιηθεί στο Νομό Καρδίτσας τα τελευταία χρόνια, με στόχο την ενίσχυση και υποστήριξη της αναπτυξιακής διαδικασίας. Τα έργα και οι δράσεις αυτές έχουν ως κύριο στόχο την άρση της απομόνωσης, την ενίσχυση όλων των παραγωγικών τομέων και την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών δραστηριότητας. Πιο συγκεκριμένα τα έργα για τα οποία έχει ήδη δρομολογηθεί η υλοποίησή τους με σκοπό την άρση της οδικής απομόνωσης του νομού είναι:

- Ολοκλήρωση της οδού ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ - ΑΡΤΑΣ. Ολοκλήρωση μελέτης για σήραγγα στον Τύμπανο
- Ολοκλήρωση της οδού ΚΑΡΔΙΤΣΑ - ΚΑΡΠΙΕΝΗΣΙ με επιλογή της χάραξης που προτάθηκε από το Νομαρχιακό Συμβούλιο Καρδίτσας.
- Ολοκλήρωση της διαπλάτυνσης της οδού ΣΟΦΑΔΕΣ - Ν. ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ
- Διαπλάτυνση της οδού ΔΕΛΤΑ - ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΣΥΚΕΩΝΑΣ - ΟΡΙΑ ΝΟΜΟΥ
- Διαπλάτυνση της οδού ΔΕΛΤΑ - ΠΑΛΑΜΑΣ - ΟΡΙΑ ΝΟΜΟΥ
- Διαπλάτυνση της οδού ΚΑΡΔΙΤΣΑ - ΤΡΙΚΑΛΑ

Συνολικά, τα έργα οδοποιίας που υλοποιήθηκαν στα πλαίσια του Γ' ΚΠΣ ανέρχονται στο ποσό των 36.467.384 €.

❖ *Διαχείριση υδάτινων πόρων – Εγγειοβελτιωτικά έργα:*

Ο νομός Καρδίτσας διαθέτει δύο σημαντικότερα έργα υδραυλικά έργα τα οποία είναι τα δύο φράγματα της περιοχής, το φράγμα Πλαστήρα και το φράγμα Σμοκόβου.

Το φράγμα Ν. Πλαστήρα αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα υδραυλικού (και όχι μόνο) ενδιαφέροντος του νομού. Κατασκευάστηκε στη δεκαετία 1950 – 1960 και λειτουργεί παρέχοντας νερό για άρδευση, για παραγωγή ενέργειας και δημιούργησε τη λίμνη Πλαστήρα η οποία αποτελεί τουριστικό πόρο.

Η κατασκευή του φράγματος Σμοκόβου έγινε με σκοπό τη δημιουργία ταμιευτήρα νερού χωρητικότητας 200 εκ. μ³ νερού και εμβαδού ανώτερης επιφάνειας κατάκλισης 10.000 στρέμματα εντός της ρεματιάς του ποταμού Σοφαδίτη στην περιοχή των δ.δ. Κτιμένης και Λεονταρίου. Το νερό αυτό προορίζεται να ενισχύσει το αρδευτικό σύστημα του Θεσσαλικού κάμπου σε μια έκταση 224.000 στρεμμάτων. Για το σκοπό προγραμματίζεται η κατασκευή σήραγγας μήκους 4.120 μ. για τη μεταφορά του νερού προς το αρδευτικό δίκτυο της περιοχής . Το έργο αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά υδραυλικά έργα του νομού γιατί θα αρδεύσει περιοχές που δεν αρδεύονται μέχρι σήμερα αλλά και περιοχές που ήδη αρδεύονται με νερό γεωτρήσεων, οι οποίες προκαλούν δυσμενείς επιπτώσεις στον υπόγειο υδροφόρο ορίζοντα.

❖ *Έργα υδρεύσεων*

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι όσον αφορά τα δίκτυα ύδρευση στους περισσότερους οικισμούς του νομού έχουν εκσυγχρονιστεί και αντικατασταθεί με νέα τα οποία είναι κατασκευασμένα από υλικά φιλικά προς το περιβάλλον. Ο προϋπολογισμός των έργων υδρεύσεων που υλοποιήθηκαν στο νομό στο Γ' ΚΠΣ ανέρχεται σε 4.071.104 €.

❖ *Αντιπλημμυρικά έργα*

Τα έργα αυτά αποτελούν τμήμα των αντιπλημμυρικών έργων που προβλέπονται μετά από την εκπόνηση σχετικών μελετών στη δυτική υδρολογική λεκάνη της Θεσσαλίας σε ποταμούς όπως ο Καλέντζης, ο Λείψιμος, ο Καραμπάλης, το Μέγα κλπ. Έχουν ως στόχο την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων που συμβαίνουν στην πεδιάδα της Καρδίτσας περιοδικά και για ικανό χρονικό διάστημα σε έκταση από 40.000 έως 100.000 στρέμματα. Τα έργα που μελετούνται ή εκτελούνται περιλαμβάνουν εκσκαφές, εκβαθύνσεις και διαμορφώσεις κοίτης, ανύψωση των υφιστάμενων επιχωμάτων, κατασκευή στραγγιστικής τάφρου, καθαίρεση αρδευτικών φραγμάτων και γεφυρών που εμποδίζουν τη ροή των ποταμών, κατασκευή νέων

φραγμάτων και τέλος αύξηση της παροχευτικότητας του αντλιοστασίου που στραγγίζει τα νερά της κλειστής λεκάνης μεταξύ των ποταμών Ενιπέα και Φαρσαλίτη.

❖ *Έργα αποχέτευσης – Επεξεργασίας Λυμάτων*

Η πόλη της Καρδίτσας διαθέτει έναν από τους πρώτους βιολογικούς καθαρισμούς που έγιναν και λειτούργησαν στη χώρα. Η εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων Καρδίτσας κατασκευάστηκε και λειτουργεί από το 1989. Η μελέτη - κατασκευή του έργου έγινε από την εταιρεία KRUGER AS. Σχεδιάστηκε έτσι ώστε να επεξεργάζεται τα λύματα πληθυσμού 36.000 κατοίκων και μικρή ποσότητα βοθρολυμάτων. Τελευταία έγινε επέκταση και εκσυγχρονισμός των εγκαταστάσεων βιολογικού καθαρισμού έτσι ώστε να καλύπτονται πλέον ανάγκες 50.000 κατοίκων. Από τις εγκαταστάσεις του βιολογικού καθαρισμού της πόλης της Καρδίτσας εξυπηρετείται η πόλη της Καρδίτσας και ο οικισμός της Καρδιτσομάγουλας. Άλλοι οικισμοί με Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας λυμάτων στο νομό είναι η Ματαράγκα, το Μουζάκι, ο Παλαμάς και οι Σοφάδες.

❖ *Έργα διαχείρισης απορριμμάτων*

Ο νομός Καρδίτσας δε διαθέτει Χώρο Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α). Από τις τεχνικές υπηρεσίες αλλά και από την εκάστοτε πολιτική ηγεσία της Νομαρχίας πραγματοποιούνται έρευνες για την εξεύρεση βιώσιμης περιβαλλοντικά λύσης για τη δημιουργία ΧΥΤΑ. Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι τα τελευταία χρόνια λειτουργεί στην πόλη της Καρδίτσας Δίκτυο Ανακύκλωσης Υλικών καθώς επίσης και Κέντρο Ανακύκλωσης υλικών στο δ.δ. Αρτεσιανού του Δήμου Καρδίτσας στο οποίο συγκεντρώνονται τα απορρίμματα προς ανακύκλωση όλης της Δυτικής Θεσσαλίας.

❖ *Ενεργειακή υποδομή*

Στο νομό Καρδίτσας λειτουργεί από το 1960 ο **υδροηλεκτρικός σταθμός Ν. Πλαστήρα** με τρεις μονάδες συνολικής μικής/καθ. ισχύος 129,9 MW. Ο σταθμός αυτός εκμεταλλεύεται την υδατόπτωση του φράγματος/τεχνητής λίμνης Πλαστήρα ωφέλιμης χωρητικότητας 300.000.000 κ.μ.

❖ *Υποδομές Εκπαίδευσης*

Ο Νομός Καρδίτσας απαριθμεί σήμερα 142 νηπιαγωγεία (μονοθέσια και διθέσια) εκ των οποίων το 1 είναι Ειδικό Δημόσιο Νηπιαγωγείο. Οι 27 σχολικές μονάδες λειτουργούν ως ολοήμερα Νηπιαγωγεία. Όσον αφορά στα Δημοτικά Σχολεία απαριθμούνται συνολικά στο νομό 121 Σχολικές μονάδες. Από αυτές οι 78 είναι μονοθέσιες έως και πενταθέσιες και οι υπόλοιπες

43 είναι εξαθέσιες έως δωδεκαθέσιες. Υπάρχει μία Σχολική μονάδα η οποία λειτουργεί ως Ειδικό Δημόσιο Σχολείο, ενώ είναι καταγεγραμμένες και 2 ιδιωτικές σχολικές μονάδες. Αναφορικά με τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ο νομός Καρδίτσας απαριθμεί 27 Γυμνάσια εκ των οποίων το ένα λειτουργεί ως Εσπερινό. Στην πόλη της Καρδίτσας λειτουργεί ένα μουσικό Γυμνάσιο. Τα Λύκεια είναι συνολικά 10 το ένα εκ των οποίων είναι Εσπερινό. Επίσης, στο Νομό λειτουργούν 10 μονάδες Δευτεροβάθμιας Τεχνικής Εκπαίδευσης, εκ των οποίων οι 6 ανήκουν στο Υπ. Παιδείας, 1 είναι ΤΕΕ μαθητείας του ΟΑΕΔ, 1 ΤΕΕ του Υπ. Γεωργίας (το οποίο σήμερα δεν λειτουργεί εξαιτίας έλλειψης μαθητών), 1 ΤΕΕ του Υπ. Υγείας και 1 Εκκλησιαστικό Γυμνάσιο. Σε ότι αφορά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην περιοχή υπάρχει 1 τμήμα ΑΕΙ, το τμήμα της Κτηνιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και 3 τμήματα των ΤΕΙ Λάρισας: το Τμήμα Δασοπονίας, το τμήμα Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου και το τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων. Στο νομό Καρδίτσας υπάρχει σε λειτουργία Σχολή Αστυφυλάκων. (ΑΝ.ΚΑ δήμου Καρδίτσας, Νομαρχία Καρδίτσας, Δημαρχείο Καρδίτσας)

6.2. Στόχοι και αναπτυξιακή στρατηγική του Νομού Καρδίτσας για την περίοδο 2007-2013

Η στρατηγική της ανάπτυξης για το νομό Καρδίτσας στηρίζεται σε 4 βασικούς στρατηγικούς στόχους οι οποίοι είναι:

1. *Η ενσωμάτωση της ποιότητας στον οικονομικό και κοινωνικό ιστό του νομού για τη δημιουργία ενός βιώσιμου φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος.*
2. *Η επιτάχυνση της χωρικής, οικονομικής και κοινωνικής συνοχής σε ενδοπεριφερειακό και διαπεριφερειακό επίπεδο.*
3. *Η δημιουργία προϋποθέσεων για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του παραγωγικού ιστού του νομού.*
4. *Ανάδειξη του πολιτισμού ως ζωτικού παράγοντα του οικονομικού συστήματος του νομού.*

Η εξειδίκευση των στρατηγικών στόχων εκφράζεται μέσω των γενικών στόχων του προγράμματος. Έτσι, οι γενικοί στόχοι της αναπτυξιακής στρατηγικής του νομού Καρδίτσας που τίθενται για την 4^η προγραμματική περίοδο 2007-2013 είναι οι εξής:

- **Άρση της γεωγραφικής απομόνωσης, ιδιαίτερα της οδικής:**

Ο συγκεκριμένος στόχος εξυπηρετεί τον 2^ο στρατηγικό στόχο και επιδιώκει την σύνδεση του νομού με όμορους του στα πλαίσια δημιουργίας ενιαίων χωρικών συνόλων που θα στοχεύσουν στη δημιουργία ανταγωνιστικών πόλων ανάπτυξης. Πιο συγκεκριμένα, επιδιώκεται η άρση της οδικής απομόνωσης, μέσω της βελτίωσης των οδικών συνδέσεων ή

τη διάνοιξη νέων όπου απαιτείται, αρχικά της πόλης της Καρδίτσας με τις κοντινότερες πόλεις των όμορων νομών, όπως είναι τα Τρίκαλα, η Λάρισα, η Λαμία, η Άρτα και το Καρπενήσι και δευτερευόντως των τουριστικών προορισμών του νομού με γειτνιάζοντες τουριστικούς προορισμούς, όπως των Αγράφων από την πλευρά της Ευρυτανίας και των Τρικάλων στα όρια με την Αργιθέα.

- **Δημιουργία προϋποθέσεων ενίσχυσης της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας μέσω της ενεργοποίησης του κοινωνικού ιστού:**

Ο συγκεκριμένος στόχος εξυπηρετεί τον 1^ο και 3^ο στρατηγικό στόχο και επιδιώκει την αύξηση της απασχόλησης. επιδιώκει ακόμα την ενίσχυση της απασχόλησης των νέων και των γυναικών και της ισότιμης πρόσβασης τους στην αγορά εργασίας. Πιο συγκεκριμένα, επιδιώκει την τόνωση της δευτερογενούς παραγωγής ιδιαίτερα αυτής που είναι άμεσα συνυφασμένη με την πρωτογενή. Με τη χρήση σύγχρονων υποδομών (ΒΙΠΕ, ΒΙΟΠΑ), μεθόδων και μέσων όπως είναι η προσέλκυση επενδύσεων, η εταιρική επιχειρηματικότητα υψηλών δυνατοτήτων, η στήριξη της καινοτομικής επιχειρηματικότητας, η σύνδεση της έρευνας με την παραγωγή αλλά και τη χρήση των νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία δύναται να δημιουργηθούν ισχυρές προϋποθέσεις για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του νομού και κατ' επέκταση δημιουργούνται ισχυρές προϋποθέσεις ενίσχυσης της απασχόλησης.

- **Ανάπτυξη του τουρισμού και προώθηση για τη δημιουργία νέων τουριστικών δραστηριοτήτων, βελτίωση της επισκεψιμότητας:**

Ο συγκεκριμένος στόχος εξυπηρετεί τον 1^ο και 3^ο στρατηγικό στόχο και επιδιώκει την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος της περιοχής. Ειδικότερα, οι μορφές τουρισμού που αναπτύχθηκαν πρόσφατα στο νομό παρουσιάζουν μεγάλη δυναμική και έχουν μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης με την προϋπόθεση ότι θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ποιότητα και την εισαγωγή καινοτομίας στο σύστημα με στόχο την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών και βιωματικών εμπειριών στους επισκέπτες. Με την ενσωμάτωση της έννοιας «ποιότητα» στις επιχειρηματικές τουριστικές δραστηριότητες θα αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα τους. Επίσης, η δημιουργία νέων οικο-τουριστικών προϊόντων, όπως νέα οικοαθλήματα και νέες μορφές οικοτουρισμού θα προσδώσουν στον τομέα ιδιαίτερο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

- **Προώθηση της γεωργίας, ποιότητας και του αγροπεριβαλλοντικού σχεδιασμού:**

Ο συγκεκριμένος στόχος εξυπηρετεί τον 1^ο και 3^ο στρατηγικό στόχο και επιδιώκει την βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του πρωτογενούς προϊόντος και την εφαρμογή μεθόδων και συστημάτων στο παραγωγικό σύστημα με μεριμνά για την προστασία του περιβάλλοντος.

- **Βελτίωση ποιότητας ζωής – Συγκράτηση ανθρωπινού δυναμικού:**

Ο συγκεκριμένος στόχος εξυπηρετεί τον 1^ο, 2^ο και 4^ο στρατηγικό στόχο και επιδιώκεται η βελτίωση των κοινωνικών υποδομών και των κοινωνικών εξυπηρετήσεων των κατοίκων του νομού, οι οποίες σε συνδυασμό με την παραγωγή ποιοτικών προϊόντων και υπηρεσιών δύναται να οδηγήσουν στην επίτευξη υψηλού βιοτικού επιπέδου. Επιδιώκεται, παράλληλα, η κοινωνική συνοχή με την έννοια της ενσωμάτωσης στην κοινωνική ζωή του τόπου των μειονεκτικών πληθυσμιακών ομάδων (τσιγγάνοι, μετανάστες, μονογονεϊκές οικογένειες κλπ.).

- **Προστασία φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος:**

Ο συγκεκριμένος στόχος εξυπηρετεί τον 1^ο και 4^ο στρατηγικό στόχο και επιδιώκει την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής προστασίας σε όλα τα κοινωνικο-οικονομικά επίπεδα ανάπτυξης και την αειφορική διαχείριση των φυσικών πόρων. Η ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον μορφών ενέργειας, η διαχείριση των υδάτινων πόρων, των αποβλήτων, ο έλεγχος της ρύπανσης, η δημιουργία μηχανισμών και εργαλείων άσκησης περιβαλλοντικής και χωροταξικής πολιτικής και η προώθηση της βιοποικιλότητας και της φυσικής προστασίας αποτελούν ενέργειες που θα εξυπηρετήσουν τον συγκεκριμένο στόχο.

- **Ανάδειξη πολιτισμικών στοιχείων:**

Ο συγκεκριμένος στόχος εξυπηρετεί τον 4^ο στρατηγικό στόχο και επιδιώκει την διατήρηση και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου. Μέσω παρεμβάσεων στο χώρο του πολιτισμού επιδιώκεται η ενίσχυση των βασικών πολιτιστικών υποδομών, η προστασία και ανάδειξη της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς και η ενίσχυση της δικτύωσης και ενοποίησης των πολιτιστικών χώρων και δραστηριοτήτων.

- **Τόνωση της εξωστρέφειας του νομού μέσω ανάπτυξης συνεργασιών και δικτυώσεων:**

Ο συγκεκριμένος στόχος εξυπηρετεί όλους τους στρατηγικούς στόχους. Η ανάπτυξη περιφερειακών και διαπεριφερειακών συνεργασιών καθώς και η συμμετοχή σε διεθνή θεματικά δίκτυα αποτελούν ενέργειες που θα εξυπηρετήσουν τον συγκεκριμένο στόχο.

- **Αύξηση της ελκυστικότητας του νομού ως τόπος επίσκεψης, επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης:**

Ο συγκεκριμένος στόχος εξυπηρετεί όλους τους στρατηγικούς στόχους και επιδιώκει την τοποθέτηση του νομού σε ένα υψηλότερο επίπεδο στο οποίο θα μπορεί να αναδειχθεί σε πρότυπο βιώσιμης ανάπτυξης. Η επίτευξη αυτού του στόχου εξαρτάται από την επίτευξη όλων των προηγούμενων στόχων και από τη συντονισμένη προσπάθεια των φορέων και των πολιτών του νομού.

Από την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης και την ανάλυση των πλεονεκτημάτων, των μειονεκτημάτων και των προοπτικών του νομού, πρόέκυψαν οι εξής τομείς παρέμβασης:

1. Υποδομές – ποιότητα ζωής
2. Πρωτογενής τομέας παραγωγής
3. Ανταγωνιστικότητα
4. Κοινωνικός τομέας (δημογραφικά, απασχόληση, κοινωνικός αποκλεισμός)
5. Τουρισμός – Πολιτισμός
6. Περιβάλλον (φυσικό, ανθρωπογενές, προσαρμογή σε οδηγίες και κανονισμούς)
7. Διοίκηση (επάρκεια, τελικοί δικαιούχοι)
8. Δικτύωση – Συνεργασία (ΟΤΑ, επιχειρήσεων, φορέων). (ΑΝ.ΚΑ δήμου Καρδίτσας, Οικονομικό επιμελητήριο Καρδίτσας)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΣΤΟ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Ο νομός Καρδίτσας διαθέτει ένα πλήρες σύστημα μεταφορών για την εξυπηρέτηση των αναγκών των κατοίκων της για τις μετακινήσεις τους εντός και εκτός του νομού.

Συγκεκριμένα, διαθέτει αστική συγκοινωνία για τις μετακινήσεις των κατοίκων εντός του νομού και πραγματοποιούνται δρομολόγια καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας. Αναφορικά με τις μετακινήσεις των κατοίκων εκτός του νομού, ο νομός Καρδίτσας μέσω των κτελ παρέχει καθημερινά λεωφορεία σχεδόν προς όλες τις περιοχές της Ελλάδος. Ακόμη, ο νομός Καρδίτσας διαθέτει και σιδηροδρομικό δίκτυο. Το υφιστάμενο σιδηροδρομικό δίκτυο που εξυπηρετεί το νομό Καρδίτσας περιλαμβάνει τη γραμμή Καρδίτσα – Παλαιοφάρσαλα – Αθήνα και Καλαμπάκα – Καρδίτσα – Βόλος. Ταυτόχρονα, διανοίγονται νέοι δρόμοι και διαπλατώνονται παλιοί.

Από τα παραπάνω, βγαίνει το συμπέρασμα ότι ο νομός Καρδίτσας προσπαθεί να βελτιώσει τις υποδομές του και στο σύστημα μεταφορών, ώστε να μπορεί να εξυπηρετεί τις ανάγκες των κατοίκων όσο το δυνατόν καλύτερα. (ΑΝ.ΚΑ δήμου Καρδίτσας, Νομαρχία Καρδίτσας, Δημαρχείο Καρδίτσας)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΟ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

❖ *Δημοτική Πινακοθήκη*

Η Δημοτική Πινακοθήκη Καρδίτσας ιδρύθηκε το 1993 και είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου. Η ίδρυσή της ήταν αποτέλεσμα δύο σημαντικών δωρεών προς το Δήμο Καρδίτσας: της **Ελισάβετ Γιαννίκα** το 1993 και της **Στέλλας Γιολδάση** ένα χρόνο μετά. Διαθέτει το σύνολο σχεδόν του εντοπισμένου και σωζόμενου έργου του Γιώργου Βαλταδώρου, ένα εξαιρετικά πλούσιο δείγμα των έργων του Δημήτρη Γιολδάση, μια σημαντική ενότητα έργων του Κώστα Παύλου (Πωλ), τη συλλογή του Απόστολου Κάρκα, πολλά έργα σύγχρονων καλλιτεχνών που συνήθως έχουν μια σχέση καταγωγής από την Καρδίτσα ή από τη Θεσσαλία γενικότερα καθώς και ελάχιστα γλυπτά και φωτογραφίες. Ακόμη, έχει εκδώσει δύο μονογραφίες:

A. Ένα λεύκωμα για τον Δημήτρη Γιολδάση (1998) και

B. Ένα αφιέρωμα στο εικαστικό έργο του Γιώργου Βαλταδώρου (2002).

Τα πρώτα οκτώ χρόνια στεγάστηκε στον εκθεσιακό χώρο του "Λαογραφικού Μουσείου Λάμπρου και Ναυσικά Σακελλαρίου". Στις 31 Αυγούστου του 2002 εγκαινιάστηκε το καινούριο κτίριο, το οποίο βρίσκεται στη διασταύρωση των οδών Β. Τζέλλα και Βασιαρδάνη, δίπλα στο Αρχαιολογικό Μουσείο, στην περιοχή του παλιού Νοσοκομείου. Το καινούριο κτίριο της Πινακοθήκης υλοποιήθηκε με την συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω του 2ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ) με συμμετοχή 75% και του Δήμου Καρδίτσας με συμμετοχή 25%. Το κτίριο αυτό διαθέτει τρεις αίθουσες για μόνιμη έκθεση της συλλογής της πινακοθήκης. Μία αίθουσα με έργα του Δημήτρη Γιολδάση, την αίθουσα Καρδιτσιοτών καλλιτεχνών όπου εκτίθενται έργα διαφόρων καλλιτεχνών που ανήκουν σε διαφορετικές γενιές, έχουν διαφορετικούς προβληματισμούς, έχουν όμως όλοι μια σχέση καταγωγής ή διαμονής με την Καρδίτσα και την αίθουσα της συλλογής του Απόστολου Κάρκα με έργα σύγχρονης ελληνικής παραστατικής τέχνης. Η Δημοτική Πινακοθήκη διαθέτει επίσης:

- * μια αίθουσα περιοδικών εκθέσεων,
- * μια αίθουσα πολλαπλών χρήσεων
- * μια αίθουσα πωλητήριο και
- μια αίθουσα βιβλιοθήκη - αναγνωστήριο.

❖ *Λαϊκή Βιβλιοθήκη "Η Αθηνά"*

Σύλλογος που ιδρύθηκε το 1927 και κατά τη διάρκεια της πολύχρονης και ανοδικής πορείας του συνέβαλε σημαντικά στην άνοδο του πνευματικού και πολιτιστικού επιπέδου των

κατοίκων της Καρδίτσας και της ευρύτερης περιοχής. Είναι ένα κατ' εξοχήν πνευματικό ίδρυμα που σήμερα διαθέτει 21.000 τόμους βιβλίων, ένα σημαντικό αριθμό παλαιτύπων (εκδόσεις προηγούμενων αιώνων) καθώς και πλήρες αρχείο τοπικών εφημερίδων. Παράλληλα με την πολιτική βιβλίου οργανώνει διαλέξεις με θέματα σύγχρονου προβληματισμού, παρουσιάζει συγγραφείς και το έργο τους. Για την πολύτιμη προσφορά της βραβεύτηκε το 1987 από την Ακαδημία Αθηνών. Πρόεδρος της Λαϊκής βιβλιοθήκης είναι σήμερα ο Αστέρης Χαλάτσης.

❖ *Δημοτική Βιβλιοθήκη - Πνευματικό Κέντρο*

Η Δημοτική βιβλιοθήκη Καρδίτσας με τη σταδιακή ανάπτυξή της κλείνει 15 χρόνια λειτουργίας με απτά αποτελέσματα, καθιερώνοντας μια σημαντική θέση στους κατοίκους της πόλης και του νομού. Η Δημοτική βιβλιοθήκη βαδίζει σταθερά καλύπτοντας τα εξής πεδία:

- ❖ Έρευνα: Βοηθάει με το έντυπο υλικό της την παροχή πληροφοριών
- ❖ Εξυπηρέτηση Αναγνωστών
- ❖ Χώρος Αναγνωστηρίου
- ❖ Προγραμματισμός Πολιτιστικών Εκδηλώσεων
- ❖ Διαλέξεις, Βιβλιοπαρουσιάσεις, Εκθέσεις βιβλίων.

Η λειτουργία της βιβλιοθήκης και η μεγάλη προσέλευση του αναγνωστικού κοινού δίνει τη δυνατότητα να τονιστεί ότι είναι ο ίδιος ο χώρος του βιβλίου. Συνστεγάζεται μαζί τη "Λαϊκή βιβλιοθήκη Η Αθηνά". Στον ίδιο χώρο υπάρχει και παιδικό τμήμα. Λειτουργεί καθημερινά πρωί - απόγευμα στο 2ο όροφο του Δημαρχείου. Υπεύθυνη βιβλιοθήκης είναι η Παρασκευή Σδρόλια-Κρασιά (Βιβλιοθηκονόμος).

❖ *Παιδικές Βιβλιοθήκες του Δήμου Καρδίτσας*

Οι παιδικές βιβλιοθήκες του δήμου Καρδίτσας αποτελούν για τα παιδιά της πόλης μια σημαντική εμπειρία εξοικείωσης με το βιβλίο που τους παρέχεται σ' ένα περιβάλλον καλαίσθητο, προσαρμοσμένο στις ανάγκες τους και με ποικίλα ερεθίσματα ώστε να καλλιεργηθεί με ευχάριστο τρόπο η αγάπη τους για το βιβλίο. Δέχονται παιδιά ηλικίας από 6 έως 14 ετών και διαθέτουν βιβλία όλων των θεματικών κατηγοριών του πίνακα Dewey. Το πρόγραμμα "Η πόλη στα παιδιά" πραγματοποιείται ανελλιπώς από το 1985 και περιλαμβάνει δανεισμό βιβλίων, μορφωτικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, εκπαιδευτικά προγράμματα τα οποία αφορούν πρωτίστως τα παιδιά, αλλά απευθύνονται συχνά και σε γονείς και εκπαιδευτικούς. Γίνεται συνεργασία με γονείς, εκπαιδευτικούς και προσωπικό άλλων κοινωνικών και πολιτιστικών φορέων. Επίσης, συντηρούνται σε υψηλό επίπεδο οι συλλογές σε βιβλία και παιδαγωγικό υλικό που είναι διαθέσιμα στα παιδιά. Οι δραστηριότητες των παιδικών

βιβλιοθηκών περιλαμβάνουν: Δανεισμούς βιβλίων, Βιβλιοπαρουσίαση, Βιβλιοπαιχνίδια, Επιτραπέζια παιχνίδια, Παιδαγωγικά παιχνίδια (σταυρόλεξα, κουίζ, παιχνιδόλεξα κλπ), Κατασκευές – ζωγραφική, Εκπαιδευτικά προγράμματα (προβολή slides video), Αφηγήσεις - αναγνώσεις παραμυθιών και φυσικά παιχνίδι.

Από το 2002 έως σήμερα στην Καρδίτσα λειτουργούν 8 παιδικές βιβλιοθήκες στην πόλη και δύο στα Δημοτικά Διαμερίσματα.

❖ *Αρχαιολογικό Μουσείο Καρδίτσας*

Η ανέγερση του Μουσείου στην Καρδίτσα εισήλθε σε νέα φάση στη δεκαετία του 1990 όταν, ύστερα από τις ενέργειες και τη συνεργασία της ΙΓ' Εφορίας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, με έδρα το Βόλο, με το Δήμο Καρδίτσας, το Δημοτικό Συμβούλιο παραχώρησε, και η Νομαρχιακή Επιτροπή ενέκρινε το χώρο του παλαιού Νοσοκομείου έκτασης 5.120 τ.μ. στη συνοικία Ευαγγελίστριας. στο κέντρο της πόλης, για την ίδρυση και λειτουργία Αρχαιολογικού μουσείου. Το νέο κτιριολογικό πρόγραμμα του Μουσείου έχει τώρα επιφάνεια 900 τ.μ. και περιλαμβάνει στους δύο ορόφους με το υπόγειο τους πιο κάτω χώρους:

α) αίθουσα εκθέσεων 300 τ.μ., β) εκθετήριο, εκδοτήριο, ιματιοθήκη και φυλάκιο 70 τ.μ., γ) γραφείο και βιβλιοθήκη 40 τ.μ., αίθουσα εκπαιδευτικών προγραμμάτων 40 τ.μ., αίθουσα εκδηλώσεων 70 τ.μ., τουαλέτες 40 τ.μ., ξενώνα δύο δωματίων και κοινόχρηστους χώρους 60 τ.μ., εργαστήριο συντήρησης 50 τ.μ. και δύο αποθήκες 200 τ.μ. Η ανέγερση του νέου κτιρίου ολοκληρώθηκε το 2000 - 2001 χωρίς όμως να γίνει διοικητική παραλαβή του κτιρίου για χρήση, καθ' όσον παρουσιάστηκαν προβλήματα στο κτίριο εξ' αιτίας του παγετού που συνέβη αυτά τα έτη καθώς επίσης και με την ηλεκτροδότηση.

❖ *Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο Λάμπρου & Ναυσικάς Σακελλαρίου*

Ιδρύθηκε το 1980 και είναι δωρεά των Λάμπρου & Ναυσικάς Σακελλαρίου. Εκεί βρίσκονται και εκτίθενται βιβλία λαογραφικού περιεχομένου, καραγκούνικα κοσμήματα, στολές, λαογραφικά αντικείμενα, εξαρτήματα παραδοσιακών στολών, καθώς και πολλά προσωπικά είδη του Νικολάου Πλαστήρα. Το Λαογραφικό Μουσείο αλλά και το δημοτικό χορευτικό με τη δράση τους βοηθούν στην διάσωση και διατήρηση της λαϊκής παράδοσης. Κάθε Σάββατο από τις 8 Απριλίου 2006, ο πρόσφατα ανακαινισμένος χώρος του μουσείου θα είναι ανοιχτός κάθε απόγευμα.

❖ *Δημοτικό χορευτικό συγκρότημα "Μαίρη Ιωαννίδου"*

Ο Δήμος Καρδίτσας σε μια προσπάθεια που κάνει για την αναβάθμιση της πολιτιστικής ζωής της πόλης, ίδρυσε το 1995 επί Δημάρχου Αθανασίου Κανταρτζή, το Δημοτικό Λαογραφικό Χορευτικό Συγκρότημα "**Μαίρη Ιωαννίδου**" το οποίο ανήκει στο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ και συντελεί στην διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς τόσο της τοπικής μας παράδοσης όσο και του ευρύτερου ελλαδικού χώρου. Λειτουργεί με 400 χορευτές/- τριες και απαρτίζεται από 13 τμήματα: 10 παιδικά τμήματα και 3 τμήματα ενηλίκων. Η δράση του Δημοτικού Χορευτικού απλώνεται σιγά σιγά σε όλη την Ελλάδα με συμμετοχές σε Φεστιβάλ Παραδοσιακών Χορών (Κομοτηνή, Σαλαμίνα, Λαμία, Ξάνθη, Κω, Νίσυρο, Λευκάδα, Περταριά Βόλου κ.α.) και σε Διεθνή Φεστιβάλ στο εξωτερικό (Γιουγκοσλαβία, Οχρίδα, Τουρκία, Βουλγαρία, Ιταλία, Πολωνία, Τσεχία, Πορτογαλία κ.α.) αφήνοντας πάντα τις καλύτερες εντυπώσεις και κερδίζοντας διακρίσεις. Από την πρώτη χρονιά λειτουργίας του διοργανώνει Διεθνές Παιδικό Φεστιβάλ με παιδιά ηλικίας 5-15 ετών, με κύριο σκοπό τη διαφύλαξη και συνέχιση των παραδοσιακών χορών και εθίμων της χώρας μας. Το βασικό του ρεπερτόριο είναι χοροί της Θεσσαλίας. Επίσης παρουσιάζει χορούς από όλη την Ελλάδα (Ηπειρο, Μακεδονία, Θράκη, Νησιά, Πόντο κ.α.).

❖ *Δημοτικό Ωδείο Καρδίτσας*

Ιδρύθηκε το 1984 και το έργο του είναι εκπαιδευτικό, πολιτιστικό, επομένως βαθύτατα κοινωνικό, στέκεται πολύτιμος παράγοντας προόδου στη ζωή της πόλης. Εκπαιδεύει παιδιά από τα πρώτα στάδια μέχρι το τέλος των σπουδών τους. Στεγάζεται σε σύγχρονο διδακτήριο, με άνετους και κατάλληλα εξοπλισμένους χώρους, που βρίσκεται στην ανατολική πλευρά του Πανσίου, στο κέντρο της πόλης.

❖ *Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Καρδίτσας (ΔΕΥΑΚ)*

Η Δ.Ε.Υ.Α.Κ συμπλήρωσε φέτος 27 χρόνια συνεχούς και παραγωγικής λειτουργίας στην υπηρεσία των δημοτών. Απ' το Δεκέμβριο του 1980 που ιδρύθηκε - με απόφαση του τότε δημοτικού Συμβουλίου (δήμαρχος ο Χαρ. Γιούτσικος) - μέχρι σήμερα έχει εκτελεσθεί ένα μεγάλου μεγέθους έργο στις υποδομές Ύδρευσης - Αποχέτευσης που έλυσε νωρίτερα από πολλές άλλες και μεγαλύτερες πόλεις, με επάρκεια, τα οξυμένα προβλήματα της Καρδίτσας και συνέβαλε αποφασιστικά στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της. Η επιχείρηση στεγάζεται σε ενοικιαζόμενο κτίριο στο 3ο χλμ Καρδίτσας - Τρικάλων και λειτουργεί καθημερινά για τους δημότες από τις 07:00 π.μ-14:30 μ.μ. Συγχρόνως η επιχείρηση λειτουργεί

επί 24ώρου βάσεως όλο το χρόνο μέσω της βάρδιας και της επιφυλακής που τίθενται στην εξυπηρέτηση των έκτακτων αναγκών των δημοτών.

❖ *Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων Νομού Καρδίτσας (Κ.Α.Π.Η.)*

Οι κύριες υποδομές πρόνοιας του νομού Καρδίτσας είναι:

- Κ.Α.Π.Η. δήμου Καρδίτσας
- Κ.Α.Π.Η. δήμου Σοφάδων
- Κ.Α.Π.Η. δήμου Παλαμά
- Γηροκομείο Καρδίτσας « Ο ΑΓΙΟΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ »

Σκοπός των Κ.Α.Π.Η. είναι:

1. Η εφαρμογή προγραμμάτων εξωιδρυματικής προστασίας ηλικιωμένων, η παροχή ιατροκοινωνικής προστασίας στα άτομα αυτά, ώστε να παραμείνουν στην οικογένεια και στον νομό.
2. Η πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου.
3. Η διαφώτιση και η συνεργασία του ευρύτερου κοινού και των ειδικών φορέων σχετικά με τα προβλήματα και τις ανάγκες των ηλικιωμένων.
4. Η έρευνα θεμάτων σχετικά με τους ηλικιωμένους.

Οι αρμοδιότητες των Κ.Α.Π.Η. διευρύνονται σε εκδρομές ψυχαγωγικές, ενημερωτικές διαλέξεις, προληπτικές εξετάσεις που γράφονται από ιατρό του κάθε δήμου κλπ.

❖ *Πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι»*

Με τη χρησιμοποίηση των χρηματοδοτήσεων του Γ' ΚΠΣ λειτουργούν σήμερα στο νομό Καρδίτσας 18 συνολικά Μονάδες «Βοήθεια στο Σπίτι» για την εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων του νομού και των Ατόμων με Ανάγκες (ΑμεΑ). Οι μονάδες αυτές είναι στελεχωμένο με αξιόλογο επιστημονικό προσωπικό (Ανώτερης και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης) και προσφέρουν συνεχή Φροντίδα και επίλυση καθημερινών προβλημάτων των ωφελουμένων με απώτερο σκοπό την βελτίωση της ποιότητας ζωής τους και την «απελευθέρωση» των γυναικών, που σε οικογενειακό επίπεδο έχουν επιφορτιστεί με την επιμέλεια και φροντίδα τους, προκειμένου να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

❖ *Μονάδες και προγράμματα υποστήριξης Γυναικών*

Στο νομό Καρδίτσας λειτουργούν, επίσης, οι κάτωθι δομές:

1. ΚΕΝΤΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ (Κ.Δ.Α.Π.) του Ν. Καρδίτσας: 4

Λειτουργούν 3 Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών από εξειδικευμένες δομές του Δήμου Καρδίτσας και 1 κέντρο στο Δήμο Κάμπου τα οποία χρηματοδοτήθηκαν από το Γ' Κ.Π.Σ., με απώτερο στόχο την υποστήριξη των εργαζόμενων γυναικών και τη δημιουργία κατάλληλων όρων για την ένταξη άνεργων μητέρων στην αγορά εργασίας.

2. ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ: 1

Λειτουργεί Βρεφονηπιακός Σταθμός που χρηματοδοτήθηκε από το Γ' Κ.Π.Σ. και που απώτερο στόχο έχει την υποστήριξη των εργαζόμενων γυναικών και τη δημιουργία κατάλληλων όρων για την ένταξη άνεργων μητέρων στην αγορά εργασίας.

3. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ (ΘΕΣ.ΙΣ. NET): με Φορέα Συντονιστή του Περιφερειακού Σχεδίου την ΑΝ.ΚΑ. Α.Ε.

Περιλαμβάνει δράσεις Συμβουλευτικής, Δικτύωσης, Δημοσιότητας και προώθησης στην Αγορά Εργασίας μέσω επιδοτήσεων από τον Ο.Α.Ε.Δ. για 112 γυναίκες από το σύνολο του ν. Καρδίτσας.

❖ *Κέντρο Υποστήριξης Ανθρώπων με Αναπηρία (ΑΜΕΑ) "Ορίζοντες"*

Το Κέντρο ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ δημιουργήθηκε το 1994 από την ΑΝ.ΚΑ. Α.Ε. σε συνεργασία με την ΤΕΔΚ και το Δήμο Καρδίτσας. Είναι εταιρεία αστική μη κερδοσκοπική και διοικείται από εννεαμελές Δ.Σ. στο οποίο συμμετέχουν: Εκπρόσωποι του Δήμου Καρδίτσας, Εκπρόσωπος της ΑΝ.ΚΑ. Α.Ε., Εκπρόσωποι των Συλλόγων γονέων και ατόμων με ειδικές ανάγκες του Ν. Καρδίτσας.

Το Κέντρο ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ είναι ο χώρος στον οποίο οι άνθρωποι με ειδικές ανάγκες και οι οικογένειές τους μπορούν να απευθύνονται και να βρίσκουν: Πληροφορίες για θέματα που τους αφορούν, Υποστήριξη και συμπαράσταση, Επαφή και επικοινωνία μεταξύ τους, με τους Συλλόγους τους που λειτουργούν στην περιοχή αλλά και με τους πανελλήνιους Συλλόγους ΑΜΕΑ.

Τα Προγράμματα του Κέντρου ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ είναι: προγράμματα λογοθεραπείας, πρόγραμμα γυμναστικής, πρόγραμμα κολύμβησης, πρόγραμμα άθλησης για ανθρώπους με

κινητικές δυσκολίες ("Ομάδα μπάσκει σε καρότσι"), πρόγραμμα θεραπευτικής ιππασίας, πρόγραμμα κοινωνικοποίησης, πρόγραμμα θερινής κατασκήνωσης, υλοποίηση προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Κέντρο OPIZONTEΣ απευθύνεται σε όλη την κοινωνία με:

- 1) Διαλέξεις ενημερωτικού χαρακτήρα για τα προβλήματα των ανθρώπων με ειδικές ανάγκες.
- 2) Πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης με αρθρογραφία στον τοπικό τύπο, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές
- 3) Διανομή έντυπου υλικού
- 4) Οργάνωση εκθέσεων κ.λ.π.

Οι Πόροι του Κέντρου OPIZONTEΣ προέρχονται: από την ετήσια επιχορήγηση του Δήμου Καρδίτσας, τις πολύτιμες προσφορές δωρητών, την υλοποίηση προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα έσοδα από κοινωνικές εκδηλώσεις.

Από τον Δεκέμβριο του 1999 το Κέντρο OPIZONTEΣ έχει πλέον τη δική του μόνιμη στέγη. Το οφείλει στη δωρεά της Λυδίας Θεοδωρίδου προς τον Δήμο Καρδίτσας για την αγορά και τον εξοπλισμό του κτιρίου αλλά και στη συμβολή του Δήμου Καρδίτσας ως προς την αναπαλαίωσή του. (ΑΝ.ΚΑ δήμου Καρδίτσας, Νομαρχία Καρδίτσας, Δημαρχείο Καρδίτσας)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΟΠΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

9.1 Ερευνητική μεθοδολογία

Η παρούσα έρευνα πραγματοποιήθηκε προκειμένου να διερευνηθεί αν στην περιοχή του νομού Καρδίτσας έχει πραγματοποιηθεί τοπική ανάπτυξη και κατά πόσο έχει βοηθήσει σε αυτό ο τριτογενής τομέας της περιοχής. Ειδικότερα, επιδιώκεται να παρατηρηθεί η επιχειρηματική εξέλιξη του νομού και πώς έχει επηρεάσει αυτή τη ζωή των κατοίκων, καθώς και να εντοπιστούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι αυτής της περιοχής, έτσι ώστε στο μέλλον να γίνει προσπάθεια άμβλυνσης τους.

Η εμπειρική προσέγγιση περιλαμβάνει δύο στάδια ερευνητικής μεθοδολογίας: α) την καταγραφή των διαφόρων εκφάνσεων της κατάστασης και τον εντοπισμό των γενικών τάσεων και πιθανών σχέσεων μεταξύ των μεταβλητών του ερευνητικού προβλήματος, και β) τη διερεύνηση της συσχέτισης μεταξύ των διαφορετικών μεταβλητών. Η παρουσίαση των στατιστικών στοιχείων (σε πίνακες ή σε διαγράμματα) αποβλέπει είτε στη διευκόλυνση του έργου της ανάλυσεως ή στην απλή ενημέρωση κάθε ενδιαφερομένου, με τρόπο σαφή και παραστατικό.

Για την καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης επιχειρείται η στατιστική περιγραφή του δείγματος και η εξαγωγή συμπερασμάτων μέσα από την ανάλυση στοιχείων, όπως αυτά προκύπτουν από πίνακες συχνοτήτων και διπλής εισόδου που συνδυάζουν κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων στην έρευνα. Μέσα από την παρουσίαση των συχνοτήτων και των περιγραφικών μέτρων μπορεί κανείς να αντλήσει πληροφόρηση για βασικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού και της περιοχής.

Αρχικά με αυτό τον τρόπο περιγράφεται η σύνθεση του δείγματος και τα χαρακτηριστικά του, όπως η ηλικία των ερωτηθέντων, η οικογενειακή κατάσταση αυτών και το μορφωτικό επίπεδο των ατόμων. Αξίζει να σημειωθεί ότι το δείγμα των ερωτηθέντων αποτελείται από άντρες και γυναίκες του νομού Καρδίτσας, απλούς κατοίκους, καθώς και από επιχειρήσεις, που ασχολούνται με τον τριτογενή τομέα, του νομού Καρδίτσας.

9.2 Μέθοδος επεξεργασίας των στοιχείων

Για την απεικόνιση των σχετικών συχνοτήτων χρησιμοποιούνται κυκλικά διαγράμματα και γραφήματα.

Για τη διερεύνηση της συσχέτισης μεταξύ των διαφορετικών μεταβλητών, υπολογίζονται οι συντελεστές συσχέτισης χ^2 . Ο συντελεστής χ^2 προσδιορίζει αποκλειστικά το μέτρο της γραμμικής συσχέτισης των δύο μεταβλητών χωρίς όμως να προσδιορίζει την κλίση της και το σταθερό όρο της ευθείας. Οι συντελεστές που προκύπτουν εκφράζουν τον βαθμό συμμεταβολής μεταξύ των διαφόρων μεταβλητών, μέσω της οποίας προσδιορίζεται η μεταξύ τους σχέση αλλά δεν προσδιορίζουν την αιτιώδη σχέση, δηλαδή δεν προσδιορίζουν ποιο το αίτιο και ποιο είναι το αποτέλεσμα. Οι έλεγχοι υποθέσεων του χ^2 πραγματοποιήθηκαν σε επίπεδο σημαντικότητας 0,10. Η εκτίμηση των συχνοτήτων, καθώς και η διαδικασία διερεύνησης συσχετίσεων πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια του στατιστικού πακέτου SPSS.

9.3 Συμμετέχοντες

Σε μια εμπειρική έρευνα το σημαντικότερο τμήμα αποτελεί ο καθορισμός και η επιλογή του δείγματος. Το δείγμα θα πρέπει να είναι σε ικανοποιητικό βαθμό αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού. Οι βασικοί παράγοντες που προσδιορίζουν το βαθμό αντιπροσωπευτικότητας ενός δείγματος είναι το μέγεθος του δείγματος και ο τρόπος επιλογής των μονάδων του.

Ως προς το μέγεθος του δείγματος, είναι φανερό ότι όσο μεγαλύτερο είναι τόσο αυξάνει και η αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος, αφού το μέγιστο μέγεθος συμπίπτει με τον πληθυσμό. Επειδή όμως, το μέγεθος του δείγματος πρέπει να είναι και σχετικά μικρό, επιλέχτηκε τελικά ο αριθμός 123 για τους κατοίκους και 69 για τις επιχειρήσεις. Ο καθορισμός του δείγματος θα πρέπει να γίνεται με βάση την αρχή ότι όσο μεγαλύτερος είναι ο βαθμός διασποράς των τιμών της ιδιότητας ή των ιδιοτήτων που εξετάζουμε μεταξύ των μονάδων του πληθυσμού τόσο μεγαλύτερο πρέπει να είναι και το μέγεθος του δείγματος που θα λάβουμε, προκειμένου να εξασφαλίσουμε στα στοιχεία που θα προκύψουν από την έρευνα ορισμένο βαθμό αξιοπιστίας.

Μεγαλύτερη σημασία για το βαθμό αντιπροσωπευτικότητας του δείγματος έχει ο τρόπος επιλογής των μονάδων του. Ο τρόπος με τον οποίο εξασφαλίζεται η μεγιστοποίηση της

πιθανότητας να είναι το δείγμα αντιπροσωπευτικό, είναι η «τυχαία δειγματοληψία», η οποία χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα περίπτωση.

Η λήψη των διαφόρων πληροφοριών από τις μονάδες του δείγματος, έγινε με βάση ορισμένο ερωτηματολόγιο, στο οποίο για τις επιμέρους κατηγορίες στοιχείων υπάρχουν ανάλογες ερωτήσεις. Η διατύπωση των ερωτήσεων ήταν όσο το δυνατό σαφέστερη, ώστε να μη δημιουργηθούν, ως προς την ακριβή έννοιά τους, αμφιβολίες, οι οποίες φυσικό είναι να μείωναν την ακρίβεια των αντίστοιχων απαντήσεων. Μάλιστα, για να αποφευχθούν τέτοιου είδους δυσκολίες δόθηκαν, πολλές φορές, οδηγίες για τον τρόπο συμπλήρωσής του ερωτηματολογίου, καθώς και διευκρινήσεις για κάποιους όρους που δυσκόλεψαν στην πλήρη κατανόηση κάποιων ερωτήσεων.

Επομένως, στη συγκεκριμένη εμπειρική μελέτη το στατιστικό δείγμα λήφθηκε από το νομό Καρδίτσας. Επισημαίνεται στο σημείο αυτό πως, το προς εξέταση θέμα, όπως αναφέρθηκε και στην εισαγωγή, είναι η επιχειρηματική δραστηριότητα και τοπική ανάπτυξη. Συνεπώς, το δείγμα αποτελείται από ανδρικό αλλά και γυναικείο πληθυσμό του νομού, απλούς κατοίκους, αλλά και από επιχειρήσεις του νομού, που ασχολούνται με τον τριτογενή τομέα.

Για τη διασφάλιση της εγκυρότητας των αποτελεσμάτων καταβλήθηκε προσπάθεια το δείγμα να είναι όσο το δυνατόν μεγαλύτερο και από πολλές περιοχές του νομού. Για το λόγο αυτό, ο αριθμός των ερωτηματολογίων ανέρχεται σε 123.

Η επιλογή των κατοίκων στην εν λόγω έρευνα πραγματοποιήθηκε με τυχαία δειγματοληψία και η έρευνα ολοκληρώθηκε στο διάστημα από 20/12/2008 έως 5/01/2009.

9.4 Περιγραφή ερωτηματολογίων

A) Το ερωτηματολόγιο της έρευνας που απευθυνόταν στους κατοίκους του νομού αποτελείται από 26 ερωτήσεις. Η πλειοψηφία των ερωτήσεων αποτελούνται από ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.

Στην αρχή του ερωτηματολογίου έγιναν ερωτήσεις που είχαν σχέση με τα δημογραφικά και κοινωνικά στοιχεία των ερωτηθέντων και απαρτιζόταν από πέντε ερωτήσεις. Κάποιες από

τις πληροφορίες που παρέχονταν ήταν το φύλο, η ηλικία, το μορφωτικό τους επίπεδο, το επάγγελμά τους και ο δήμος όπου κατοικούσαν.

Στη συνέχεια έγιναν ερωτήσεις που είχαν σχέση με την περιοχή του νομού Καρδίτσας. Δηλαδή, αφορούσαν την υφιστάμενη κατάσταση του νομού σε διάφορων ειδών υποδομές, όπως υπηρεσίες υγείας, μεταφορών, τοπικής αυτοδιοίκησης, κυκλοφοριακές υποδομές. Τέλος, υπήρχαν κάποιες ερωτήσεις για την άποψη των κατοίκων όσον αφορά τον τριτογενή τομέα και κατά πόσο η ανάπτυξη του μπορεί να βοηθήσει τον τρόπο ζωής τους.

B) Το ερωτηματολόγιο της έρευνας που απευθυνόταν στις επιχειρήσεις του νομού αποτελούνταν από 2 μέρη, εκ των οποίων το 1^ο περιελάμβανε 9 ερωτήσεις και το 2^ο μέρος 17 ερωτήσεις. Η πλειοψηφία των ερωτήσεων αποτελούνταν από ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και μερικές από αυτές περιελάμβαναν και υποερωτήματα.

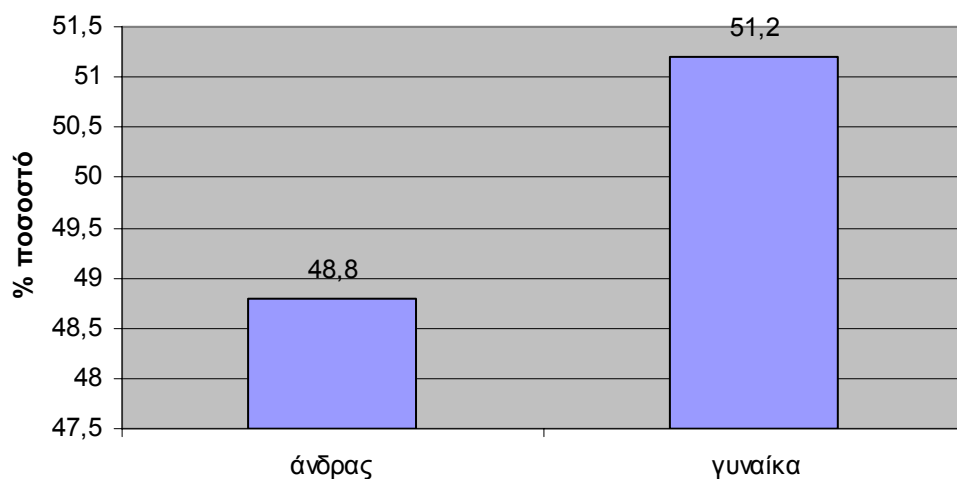
Στο 1^ο μέρος του ερωτηματολογίου έγιναν ερωτήσεις που είχαν σχέση με την επίδραση του τριτογενή τομέα σε διάφορους τομείς της ζωής των πολιτών, π.χ., σε θέματα περιβάλλοντος, οικονομικά, κοινωνικά, σε θέματα υποδομών.

Στο 2^ο μέρος του ερωτηματολογίου έγιναν ερωτήσεις σχετικά με διάφορα στοιχεία της επιχείρησης, όπως το έτος ίδρυσής της, το δήμο που είναι εγκατεστημένη, η νομική μορφή της, το είδος της επιχείρησης, προμηθευτές της επιχείρησης κ.λπ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

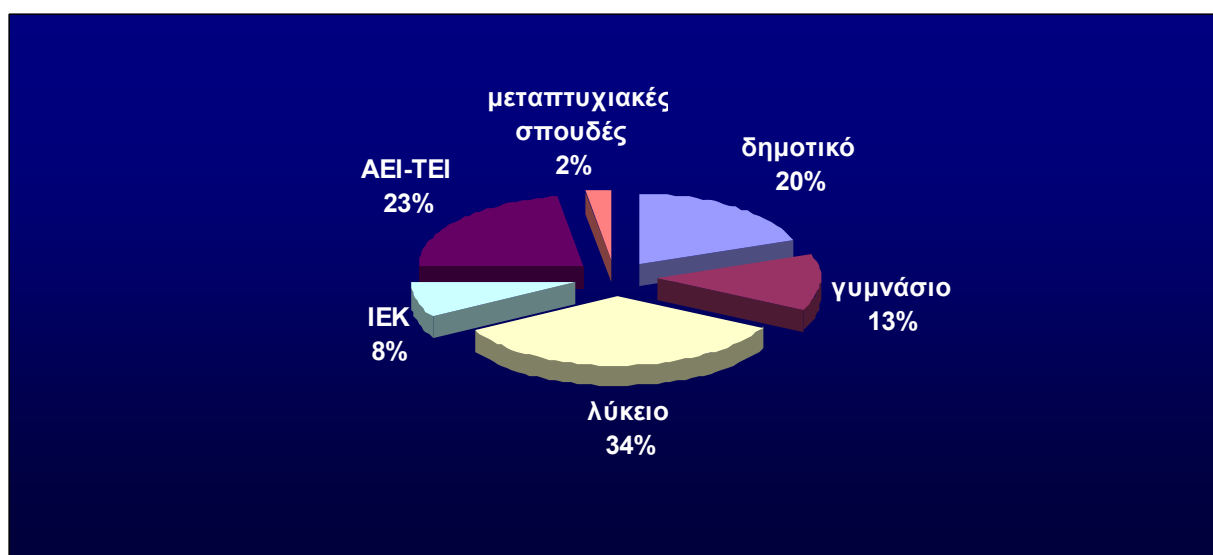
10.1 Παρουσίαση και σχολιασμός περιγραφικών αποτελεσμάτων

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΤΟΙΚΩΝ

Γράφημα 1: Φύλο ερωτηθέντων

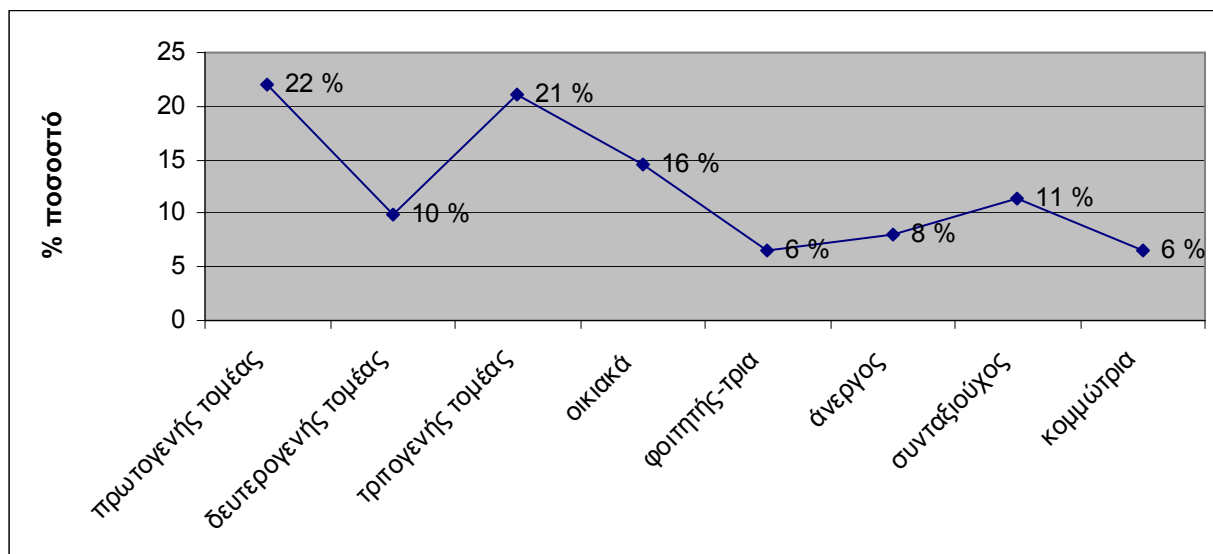
Όπως προέκυψε από το σύνολο των ερωτηθέντων κατοίκων του νομού Καρδίτσας, όπου $n = 123$ άτομα, το 48,8% (60 άτομα) ήταν άνδρες και το 51,2% (63 άτομα) ήταν γυναίκες.

Γράφημα 2: Μορφωτικό επίπεδο ερωτηθέντων

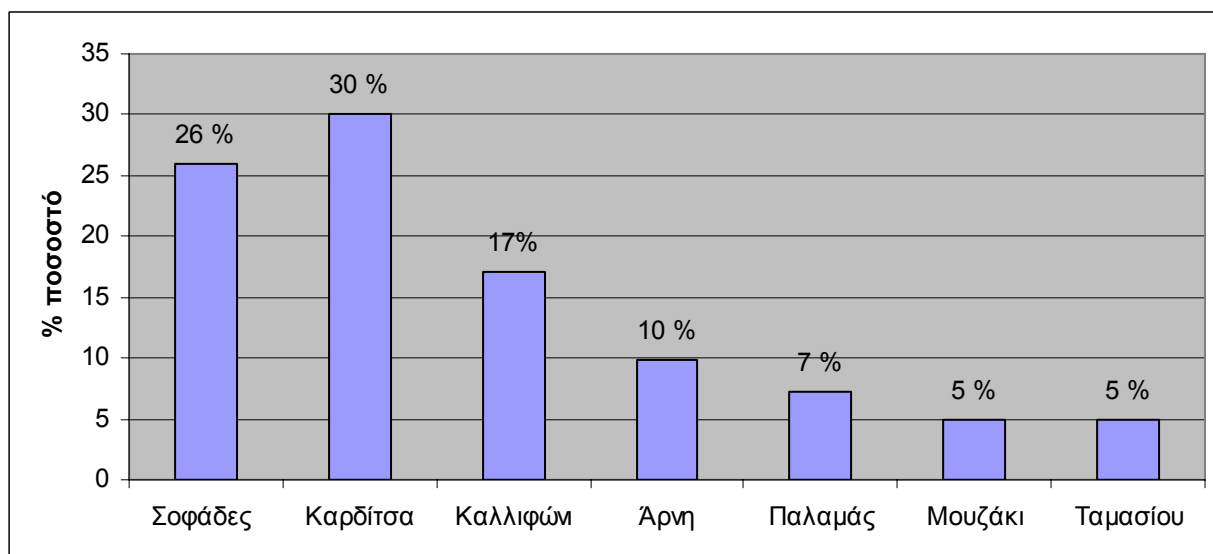
Από τους 123 ερωτηθέντες, το 19,5% (24 άτομα) είχε ως ανώτερο τίτλο σπουδών το γυμνάσιο, το 13% (16 άτομα) είχε ανώτερο τίτλο σπουδών το γυμνάσιο, το 34,1% (42 άτομα)

είχε απολυτήριο λυκείου, το 8,1% (10 άτομα) είχε τελειώσει σχολή ΙΕΚ, το 22,8% (28 άτομα) ήταν απόφοιτοι ΑΕΙ-ΤΕΙ και το 2,4% (3 άτομα) είχε πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές.

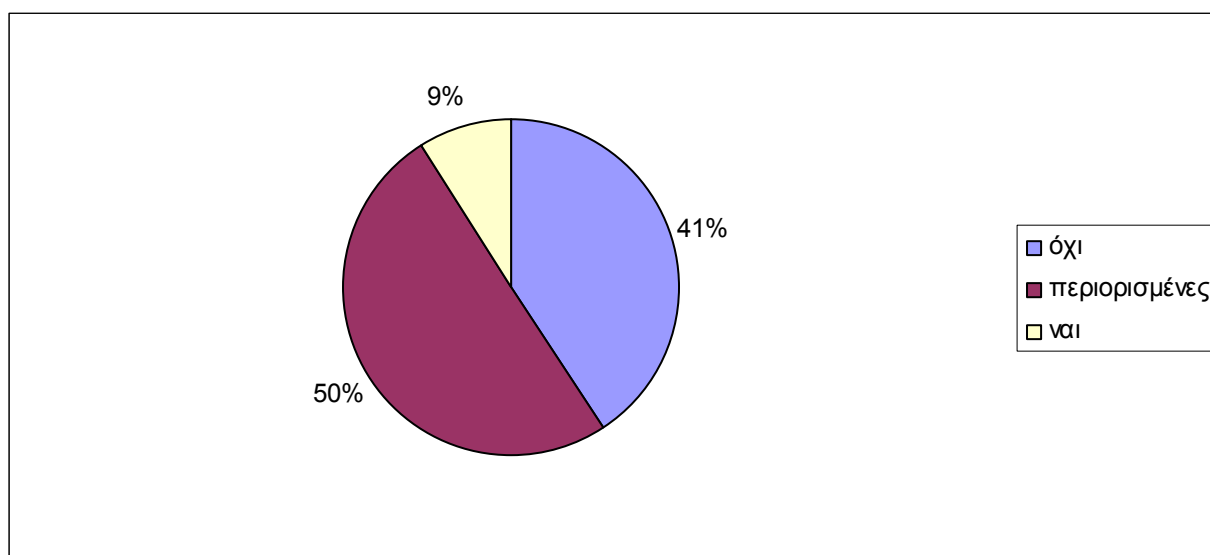
Γράφημα 3: Επάγγελμα ερωτηθέντων

Από τους 123 ερωτηθέντες, το 22% (27 άτομα) ασχολούνταν με επαγγέλματα του πρωτογενή τομέα, το 9,8% (12 άτομα) ασχολούνταν με επαγγέλματα του δευτερογενή τομέα, το 21,1% (26 άτομα) ασχολούνταν με επαγγέλματα του τριτογενή τομέα, το 14,6% (18 άτομα) ασχολούνταν με οικιακά, το 6,5% (8 άτομα) ήταν φοιτητές, το 8,1% (10 άτομα) ήταν άνεργοι, το 11,4% (14 άτομα) ήταν συνταξιούχοι και το 6,5% (8 άτομα) ήταν κομμώτριες.

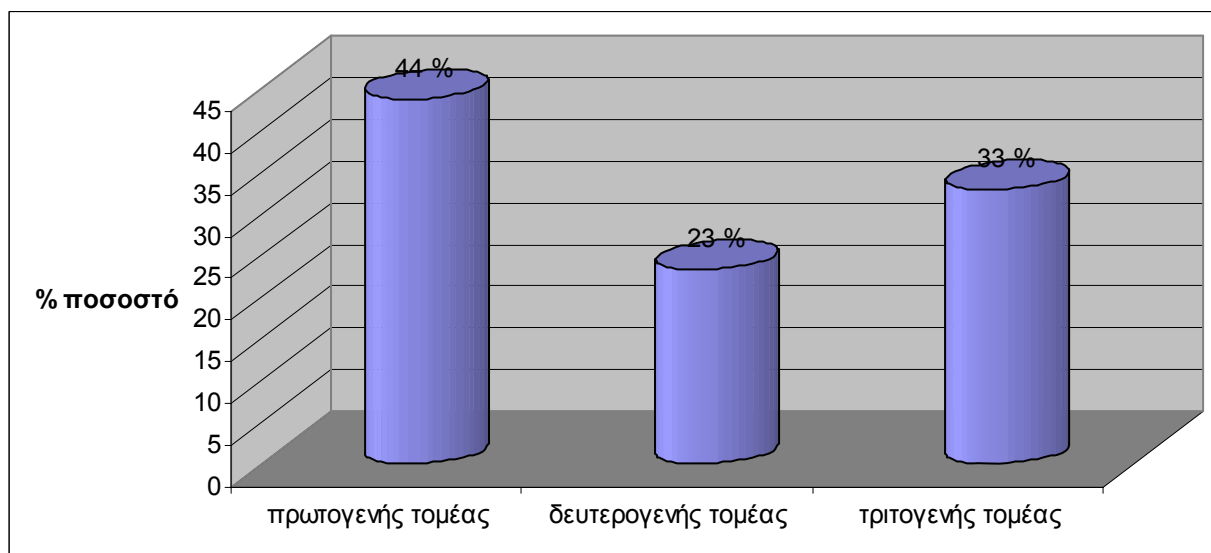
Γράφημα 4: Τόπος κατοικίας ερωτηθέντων

Από τους 123 ερωτηθέντες, το 26% (32 άτομα) είχε ως τόπο κατοικίας το δήμο Σοφάδων, το 30,1% (37 άτομα) είχε ως τόπο κατοικίας το δήμο Καρδίτσας, το 17,1% (21 άτομα) το δήμο Καλλιφωνίου, το 9,8% (12 άτομα) είχε ως τόπο κατοικίας το δήμο Άρνης, το 7,3% (9 άτομα) το δήμο Παλαμά και με ποσοστό ισοψηφίας, 4,9% (6 άτομα το καθένα), είχαν ως τόπο κατοικίας το δήμο Μουζακίου και Ταμασίου.

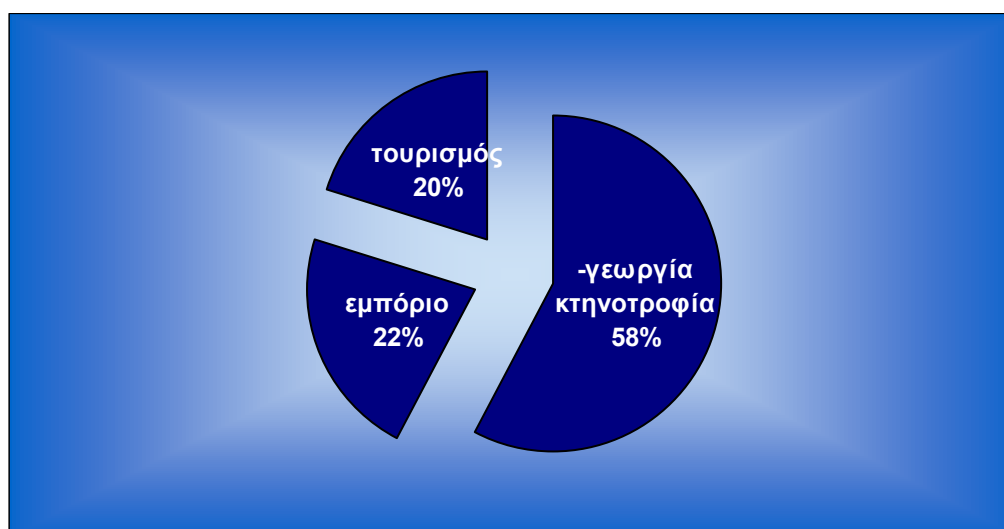
Γράφημα 5: Ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό Καρδίτσας

Όπως φαίνεται και στο παραπάνω γράφημα, από τους 123 ερωτηθέντες, το 40,7% (50 άτομα) απάντησε ότι ο νομός Καρδίτσας δεν παρέχει ευκαιρίες απασχόλησης στους κατοίκους της, το 50,4% (62 άτομα), που είναι και το μεγαλύτερο ποσοστό, απάντησε ότι παρέχει περιορισμένες ευκαιρίες απασχόλησης στους κατοίκους της και, τέλος, με ποσοστό μόνο 8,9% (11 άτομα) ήταν αυτοί που απάντησαν ότι ο νομός Καρδίτσας παρέχει ευκαιρίες απασχόλησης στους κατοίκους της.

Γράφημα 6: Τομέας για ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό Καρδίτσας

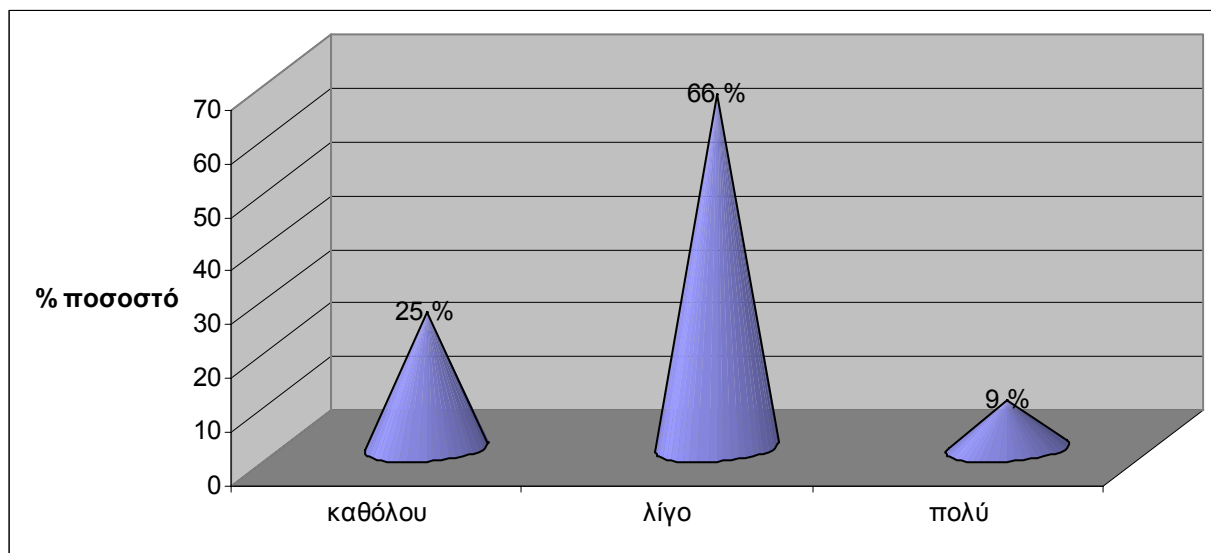
Από τους ερωτηθέντες που απάντησαν ότι ο νομός Καρδίτσας παρέχει ευκαιρίες απασχόλησης ή ότι παρέχει περιορισμένες ευκαιρίες απασχόλησης, δηλαδή από τους 73 ερωτηθέντες, το 43,8% (32 άτομα) απάντησε ότι ο πρωτογενής τομέας μπορεί να προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης στους κατοίκους του νομού Καρδίτσας, το 23,3% (17 άτομα) πίστευε ότι ο δευτερογενής τομέας μπορεί να προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης και το 32,9% (24 άτομα) πίστευε ότι ο τριτογενής τομέας μπορεί να προσφέρει θέσεις εργασίας στους κατοίκους του νομού.

Γράφημα 7: Σημαντικότερος παράγοντας για την οικονομική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας

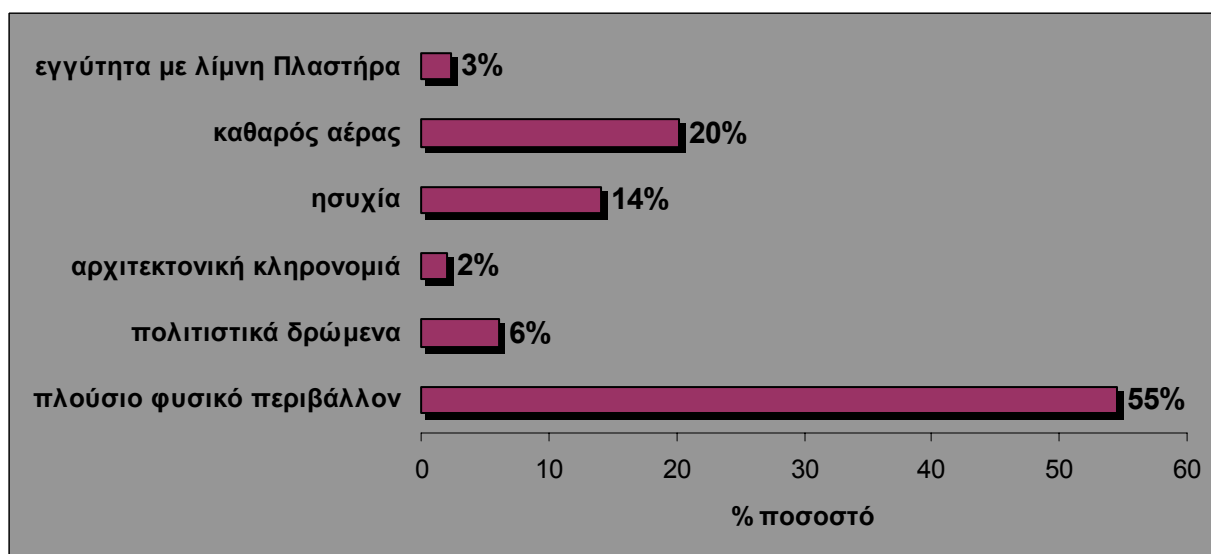
Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα, από τους 123 ερωτηθέντες, το 57,7% (71 άτομα) πίστευε ότι η γεωργία και η κτηνοτροφία αποτελούν τον σημαντικότερο παράγοντα για την

οικονομική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας, το 22% (27 άτομα) πίστευε ότι το εμπόριο αποτελεί τον σημαντικότερο παράγοντα για την οικονομική ανάπτυξη του νομού και, τέλος, το 20,3% (25 άτομα) θεωρούσε ότι ο τουρισμός είναι ο σημαντικότερος παράγοντας για την οικονομική ανάπτυξη του νομού.

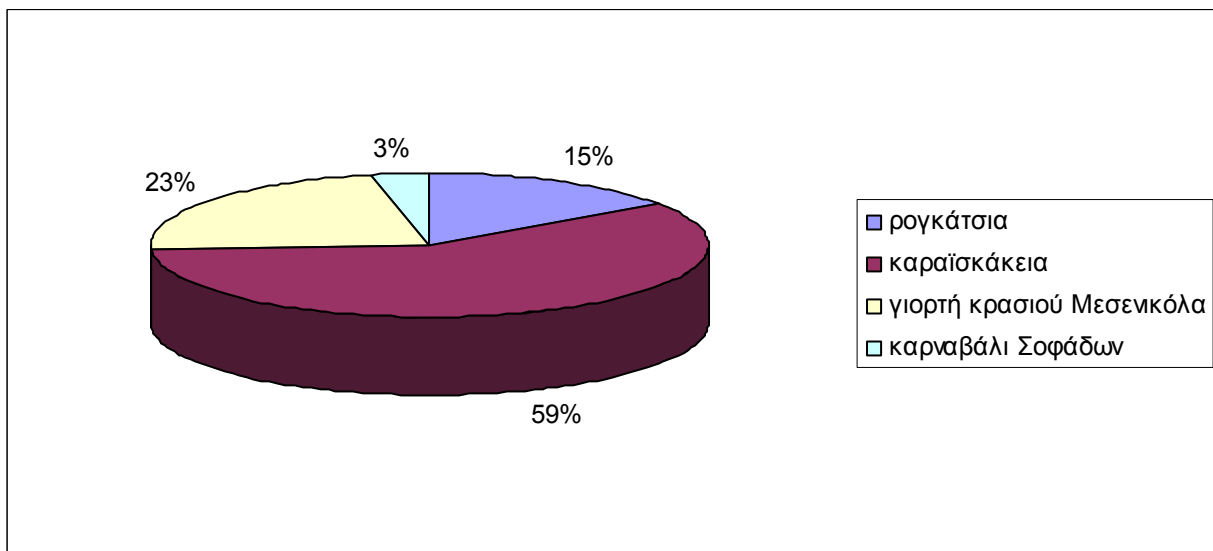
Γράφημα 8: Είναι τουριστική η περιοχή;

Από τους 123 ερωτηθέντες, το 25,2% (31 άτομα) απάντησε ότι η περιοχή του νομού Καρδίτσας δεν είναι καθόλου τουριστική, το 65,9% (81 άτομα) πίστευε ότι η περιοχή του νομού Καρδίτσας είναι λίγο τουριστική και το 8,9% (11 άτομα) θεωρούσε ότι είναι πολύ τουριστική η περιοχή.

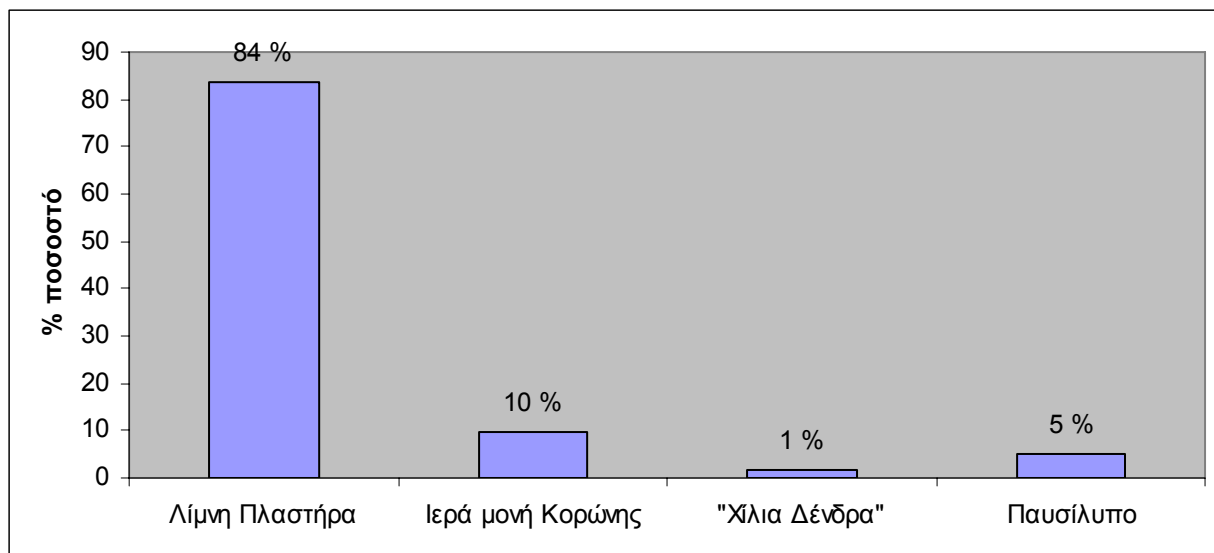
Γράφημα 9: Λόγος τουριστικής ζήτησης του νομού Καρδίτσας

Από τους κατοίκους του νομού Καρδίτσας που απάντησαν ότι η ευρύτερη περιοχή είναι πολύ ή λίγο τουριστική, δηλαδή από τους 99 ερωτηθέντες, το 54,5% (54 άτομα) δήλωσε ότι ο κύριος λόγος επισκεψιμότητας του νομού Καρδίτσας είναι το πλούσιο φυσικό περιβάλλον που διαθέτει. Στη συνέχεια, για το 20,2% (20 άτομα), ο αμέσως επόμενος κύριος λόγος επισκεψιμότητας του νομού είναι ο καθαρός αέρας. Με μικρότερο ποσοστό, το 14,1% (14 άτομα) δήλωσε ότι η ησυχία είναι ο κύριος λόγος τουριστικής ζήτησης της περιοχής. Το 6,1% (6 άτομα) πίστευε ότι τα πολιτιστικά δρώμενα είναι ο κύριος λόγος τουριστικής ζήτησης της περιοχής, το 3% (3 άτομα) η εγγύτητα με τη λίμνη Πλαστήρα και το 2% (2 άτομα) η αρχιτεκτονική κληρονομιά της περιοχής.

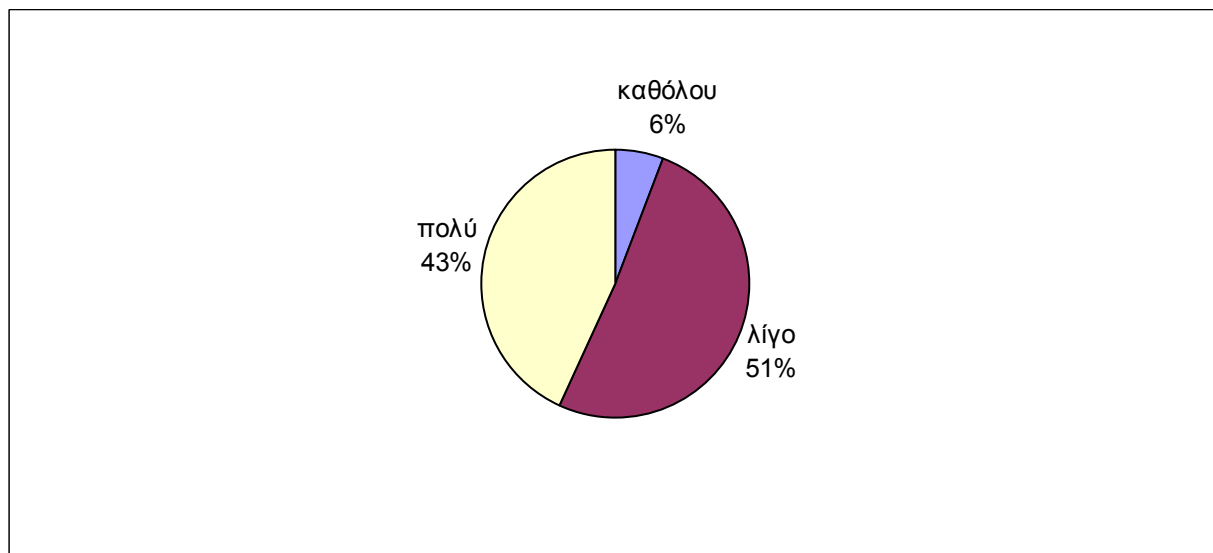
Γράφημα 10: Σημαντικότερη πολιτιστική εκδήλωση για την προσέλκυση τουριστών

Από τους 123 ερωτηθέντες, το 15,4% (19 άτομα) θεώρησε τα Ρογκάτσια ως τη σημαντικότερη πολιτιστική εκδήλωση του νομού για την προσέλκυση τουριστών, το 58,5% (72 άτομα) θεώρησε τα Καραϊσκάκεια, το 22,8% (28 άτομα) τη γιορτή κρασιού Μεσενικόλα και το 3,3% (4 άτομα) δήλωσε ότι το καρναβάλι Σοφάδων είναι η σημαντικότερη πολιτιστική εκδήλωση για την προσέλκυση των τουριστών.

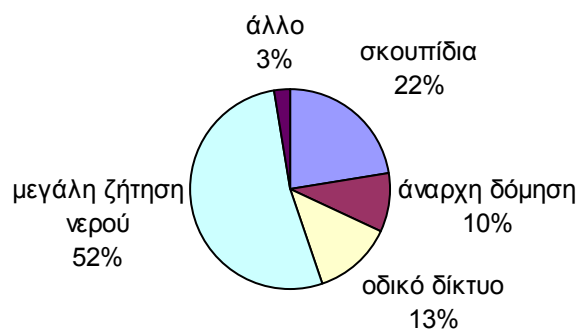
Γράφημα 11: Σημείο με την μεγαλύτερη τουριστική ζήτηση στο νομό Καρδίτσας

Από τους 123 ερωτηθέντες, το 83,7% (103 άτομα) απάντησε ότι η λίμνη Πλαστήρα είναι το σημείο του νομού Καρδίτσας με τη μεγαλύτερη τουριστική ζήτηση. Το αμέσως επόμενο σημείο, με ποσοστό 9,8% (12 άτομα), είναι η ιερά μονή Κορώνης, με ποσοστό 4,9% (6 άτομα) ακολουθεί το Παυσίλυπο και τέλος, με 1,6% (2 άτομα) ακολουθεί η τοποθεσία «χίλια δένδρα».

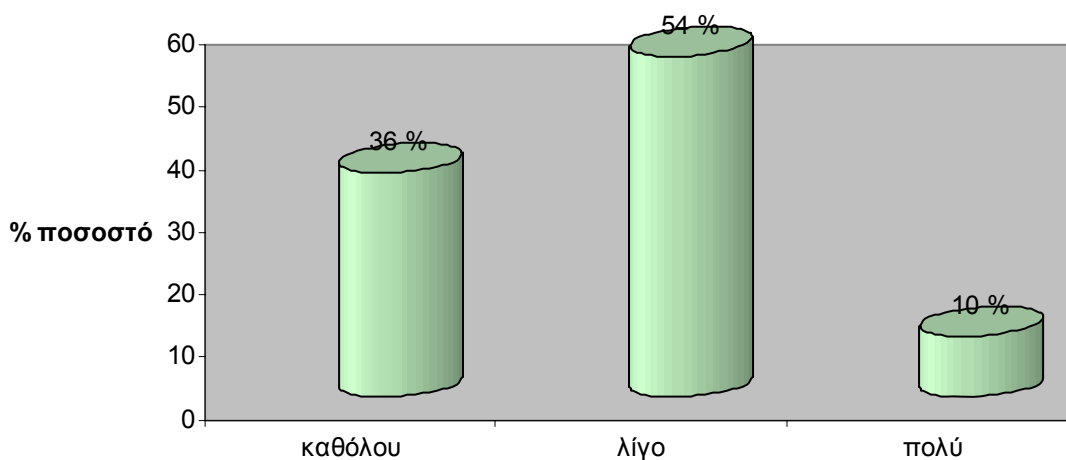
Γράφημα 12: Υποβάθμιση στο φυσικό περιβάλλον του νομού Καρδίτσας

Από τους 123 ερωτηθέντες, και σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα, το 5,7% των ερωτηθέντων κατοίκων του νομού (7 άτομα) θεώρησε ότι δεν υπάρχει καθόλου υποβάθμιση στο φυσικό περιβάλλον του νομού, το 51,2% (63 άτομα) δήλωσε ότι υπάρχει λίγη υποβάθμιση στο φυσικό περιβάλλον του νομού και το 43,1% (53 άτομα) ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί αρκετά.

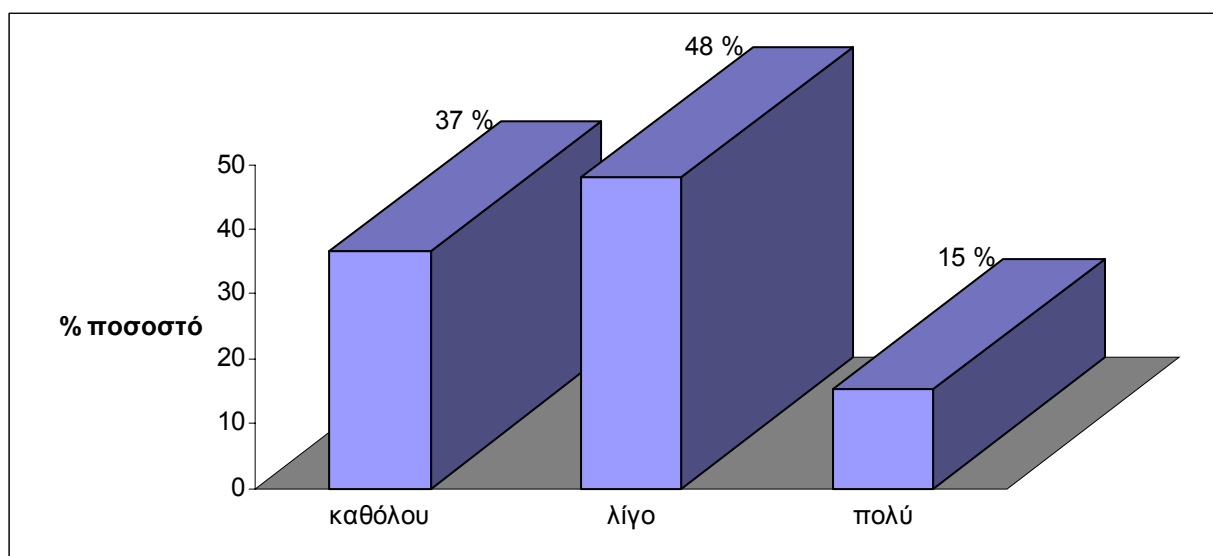
Γράφημα 13: Αιτία για την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος

Από τους ερωτηθέντες κατοίκους που απάντησαν ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί λίγο ή πολύ, δηλαδή από τους 116 ερωτηθέντες, το 22,4% (26 άτομα) πίστευε ότι τα σκουπίδια είναι η αιτία για αυτή την υποβάθμιση, το 9,5% (11 άτομα) πίστευε ότι η άναρχη δόμηση που επικρατεί στο νομό υποβαθμίζει το φυσικό περιβάλλον, το 12,9% (15 άτομα) "κατηγόρησε" το οδικό δίκτυο για αυτή την κατάσταση και το 2,6% (3 άτομα) δήλωσε ότι η συμπεριφορά των κατοίκων ευθύνεται για την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος του νομού. Όμως, το μεγαλύτερο ποσοστό, 52,6% (61 άτομα), θεωρούσε ότι η αιτία για την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος είναι η μεγάλη ζήτηση νερού.

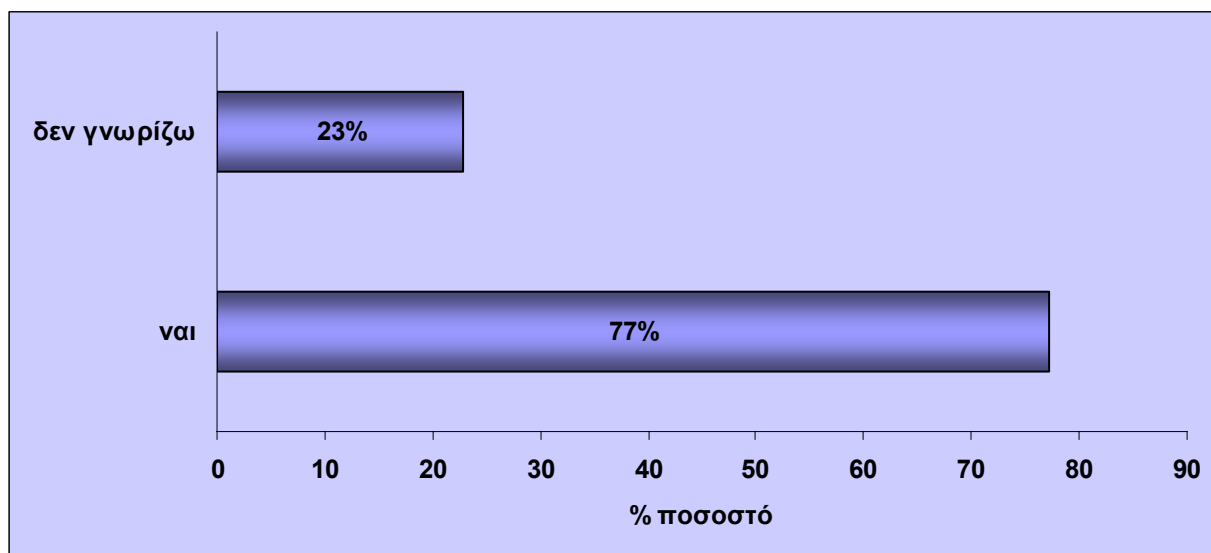
Γράφημα 14: Βαθμός ικανοποίησης από οδοποιία- δρόμους- σήμανση

Από τους 123 ερωτηθέντες, το 35,8% (44 άτομα) απάντησε ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο από την οδοποιία, τους δρόμους και την σήμανση που επικρατεί στο νομό Καρδίτσας, το 54,5% (67 άτομα) απάντησε ότι υπάρχει λίγη ικανοποίηση από μέρους τους όσον αφορά αυτές τις υποδομές και το 9,8% (12 άτομα) είναι πολύ ικανοποιημένο από δρόμους, οδοποιία και σήμανση του νομού Καρδίτσας.

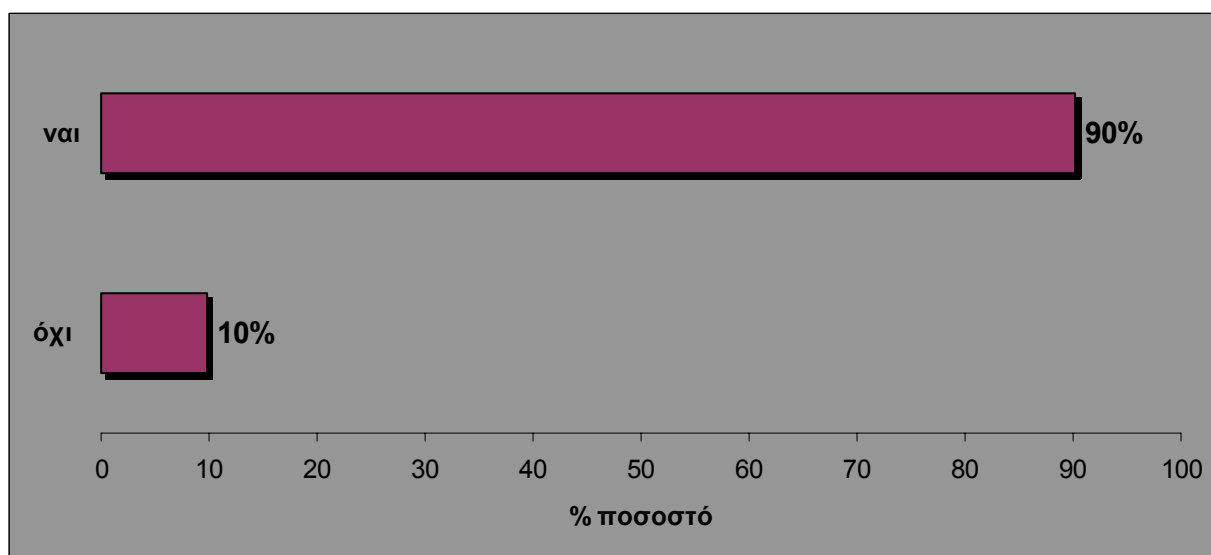
Γράφημα 15: Βαθμός ικανοποίησης από υπηρεσίες υγείας (νοσοκομεία) του νομού Καρδίτσας

Από τους 123 ερωτηθέντες, το 36,6% (45 άτομα) δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο από τις υπηρεσίες υγείας (νοσοκομεία) του νομού Καρδίτσας, το 48% (59 άτομα) είναι λίγο ικανοποιημένο από τις υπηρεσίες υγείας, ενώ με το λιγότερο ποσοστό, το 15,4% (19 άτομα) είναι πολύ ικανοποιημένο από τις υπηρεσίες υγείας που προσφέρει ο νομός.

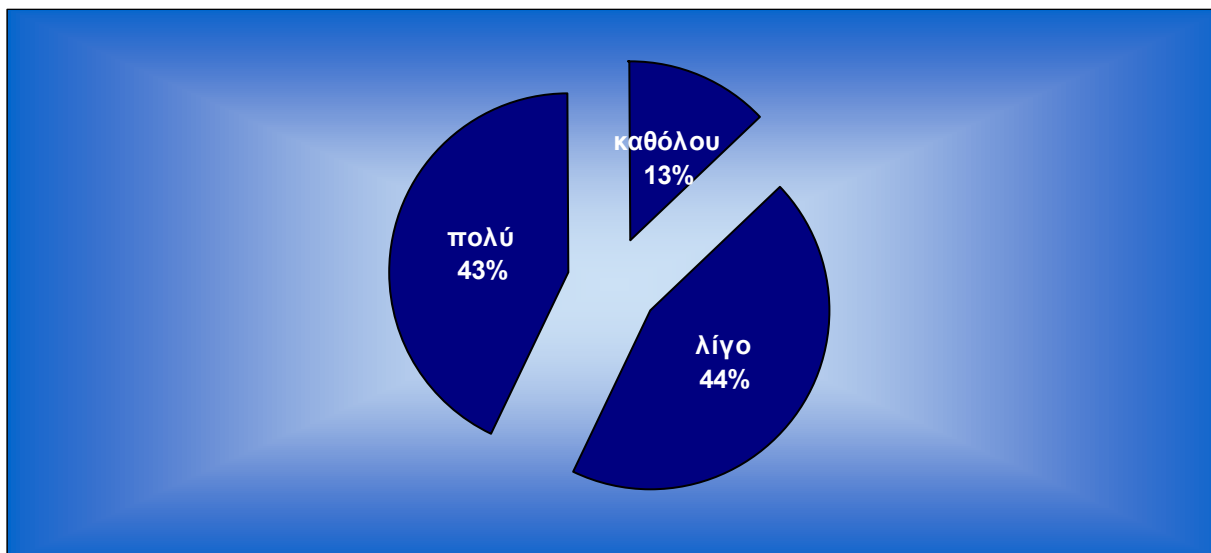
Γράφημα 16: Εφαρμογή του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι»

Από τους 123 ερωτηθέντες, το 77,2% (95 άτομα) απάντησε ότι ο δήμος στον οποίο ανήκει εφαρμόζει το πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι», ενώ το 22,8% (28 άτομα) δεν γνώριζε αν ο δήμος τους εφαρμόζει το συγκεκριμένο πρόγραμμα.

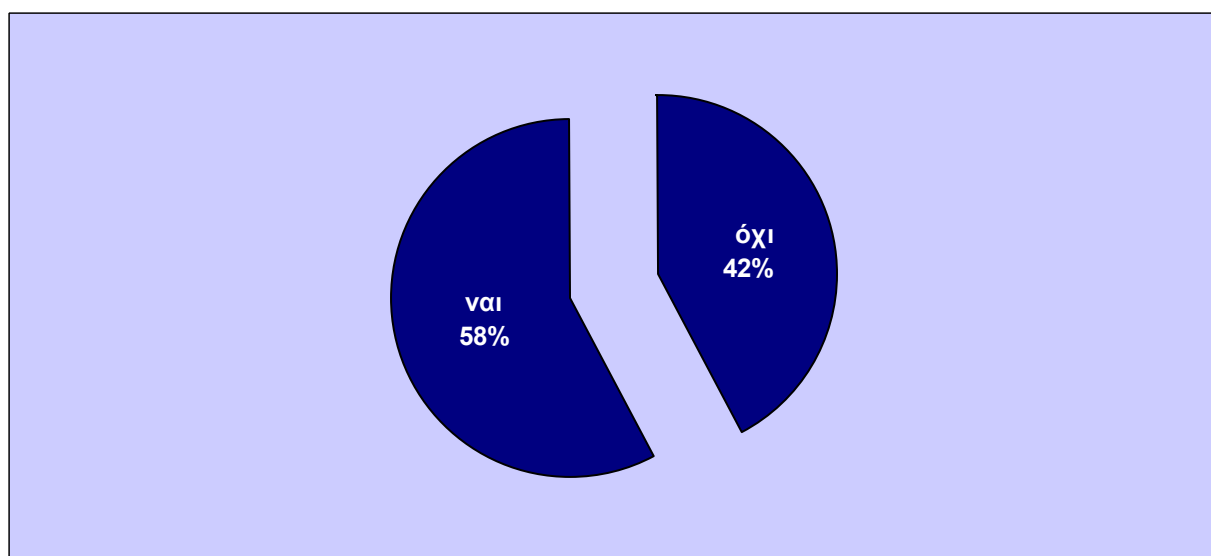
Γράφημα 17: Επάρκεια φαρμακείων στο νομό Καρδίτσας

Από τους 123 ερωτηθέντες, το 9,8% (12 άτομα) δήλωσε ότι δεν υπάρχει επάρκεια φαρμακείων στο νομό Καρδίτσας, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό των κατοίκων, 90,2% (111 άτομα), απάντησε ότι υπάρχει επάρκεια φαρμακείων στο νομό.

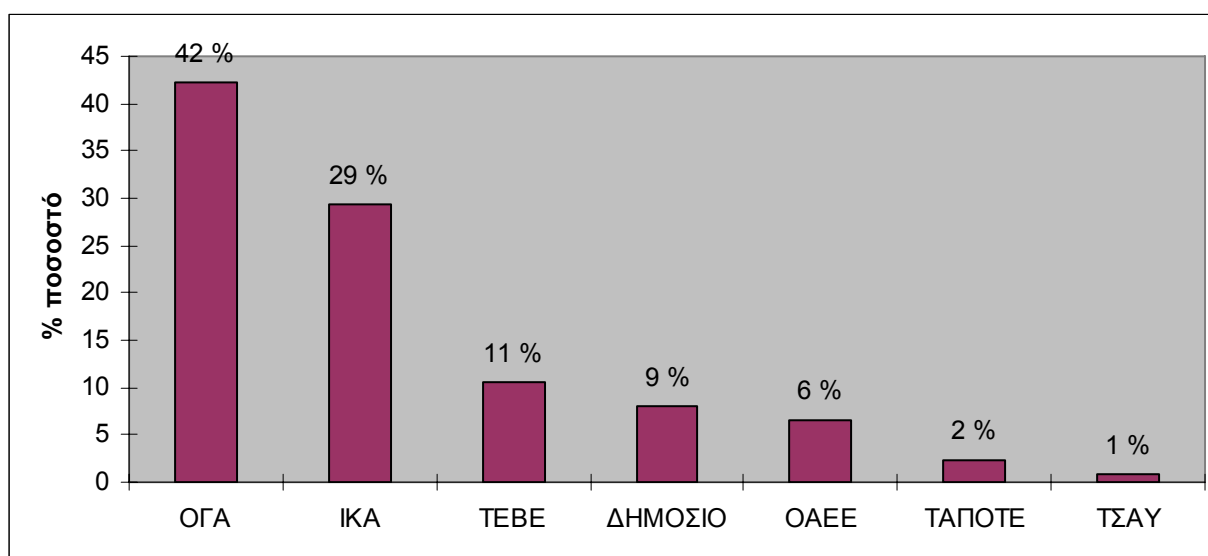
Γράφημα 18: Βαθμός ικανοποίησης από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού Καρδίτσας

Από τους 123 ερωτηθέντες, το 13% (16 άτομα) απάντησε ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων που προσφέρει ο νομός Καρδίτσας, το 43,9% (54 άτομα) δήλωσε ότι είναι λίγο ικανοποιημένο από την ποιότητά τους και, με μικρή διαφορά, το 43,1% (53 άτομα) δήλωσε πολύ ικανοποιημένο από τις συγκεκριμένες υποδομές.

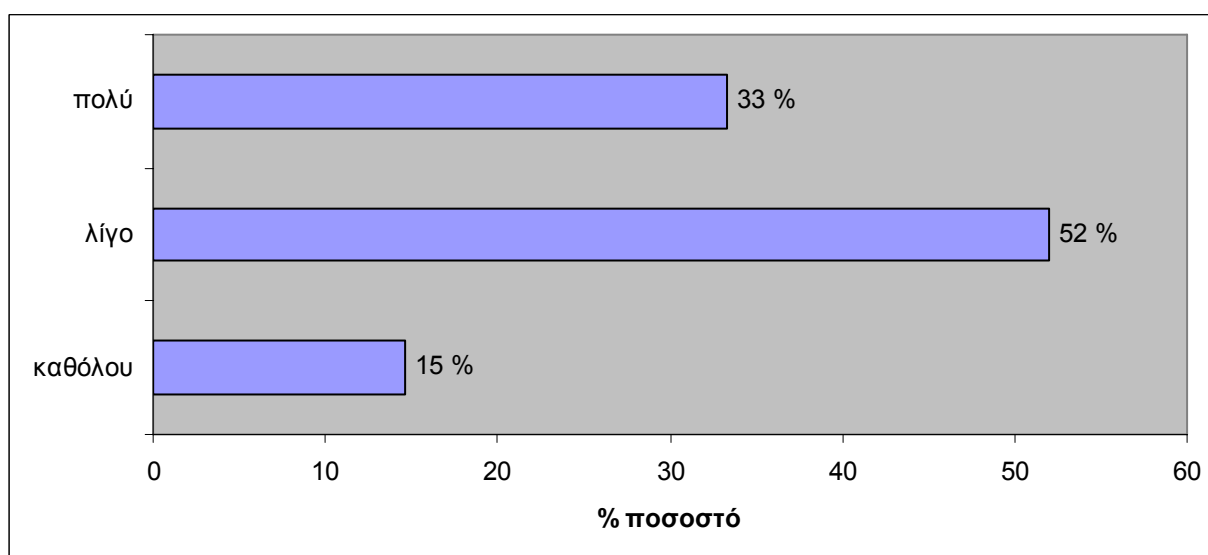
Γράφημα 19: Επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό Καρδίτσας

Από τους 123 ερωτηθέντες, και σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα προκύπτει το εξής: το 42,3% των ερωτηθέντων κατοίκων (52 άτομα) απάντησε ότι δεν υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό Καρδίτσας, ενώ το 57,7% (71 άτομα) δήλωσε ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων.

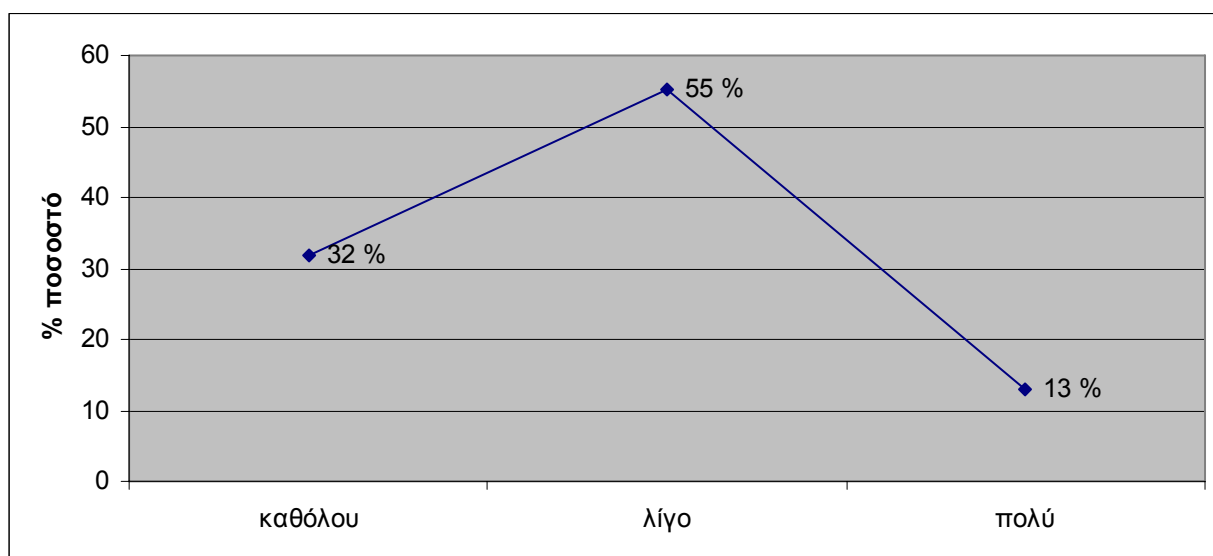
Γράφημα 20: Ταμείο ασφάλισης ερωτηθέντων

Από τους 123 ερωτηθέντες, το 42,3% (52 άτομα) είχε ταμείο ασφάλισης στον ΟΓΑ, το 29,3% (36 άτομα) ασφαλιζόταν στο ΙΚΑ, το 10,6% (13 άτομα) στο ΤΕΒΕ, το 8,1% (10 άτομα) είχε ταμείο ασφάλισης στο ΔΗΜΟΣΙΟ, το 6,5% (8 άτομα) στο ΟΑΕΕ, το 2,4% (3 άτομα) ασφαλιζόταν στο ΤΑΠΟΤΕ και, τέλος, το 0,8% (1 άτομο) είχε ταμείο ασφάλισης στο ΤΣΑΥ.

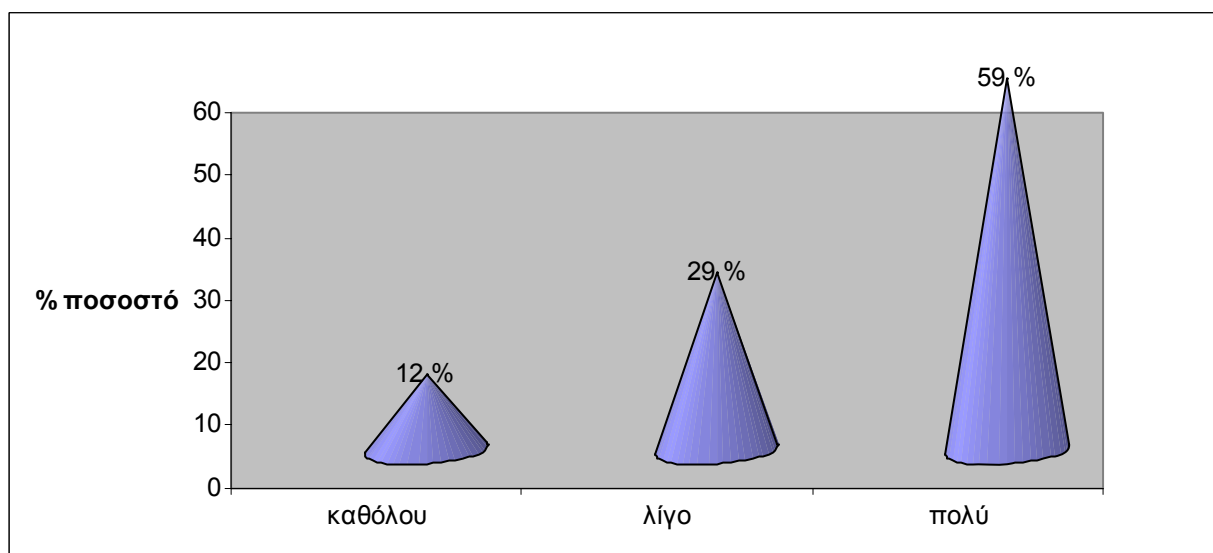
Γράφημα 21: Βαθμός ικανοποίησης από το ταμείο ασφάλισης

Από τους 123 ερωτηθέντες, το 14,6% (18 άτομα) δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο από το ταμείο ασφάλισής του, το 52% (64 άτομα) δήλωσε ότι είναι λίγο ικανοποιημένο από το ταμείο του και το 33,3% (41 άτομα) είναι πολύ ικανοποιημένο από το ταμείο ασφάλισής του.

Γράφημα 22: Βαθμός ικανοποίησης από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης

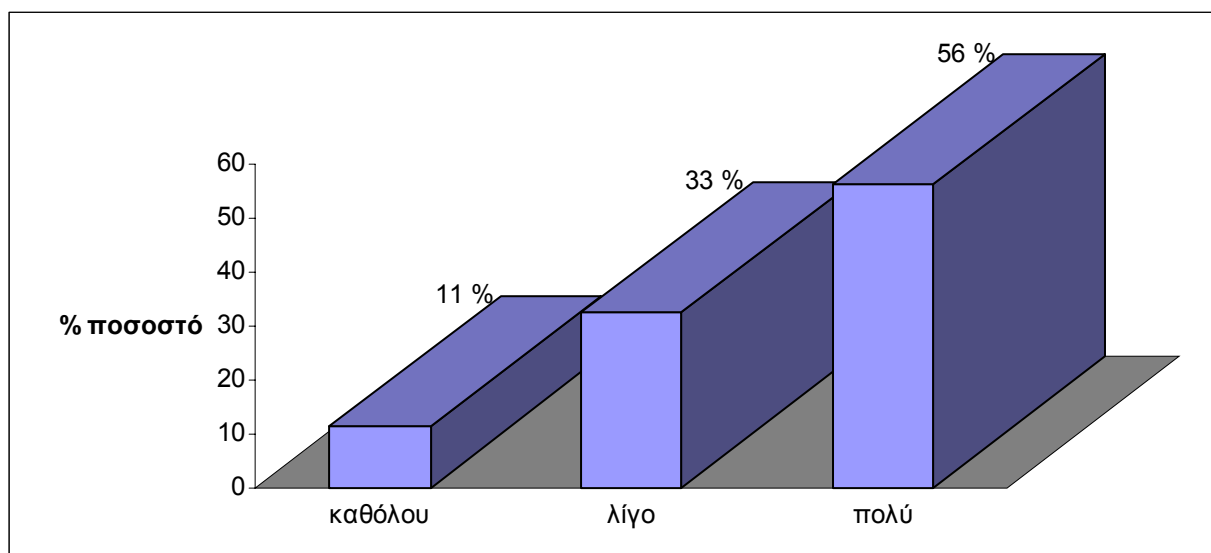
Από τους 123 ερωτηθέντες, το 31,7% (39 άτομα) δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων του νομού Καρδίτσας, το 55,3% (68 άτομα) δήλωσε ότι είναι λίγο ικανοποιημένο από τους τοπικούς φορείς και το 13% (16 άτομα) είναι πολύ ικανοποιημένο από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης τους.

Γράφημα 23: Επίτευξη μη φυγής των νέων προς τα μεγάλα αστικά κέντρα με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα

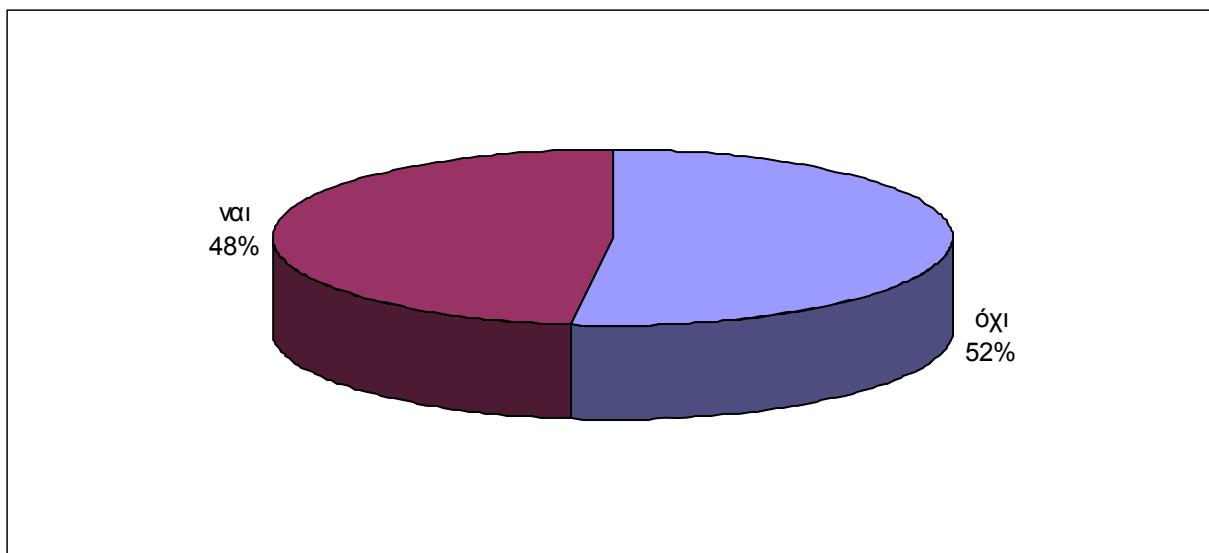
Από τους 123 ερωτηθέντες, και σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα, το 12,2% (15 άτομα) δήλωσε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα δεν θα βοηθούσε καθόλου στην αποτροπή

της φυγής των νέων προς τα μεγάλα αστικά κέντρα, το 28,5% (35 άτομα) δήλωσε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα θα βοηθούσε λίγο στο να μην απομακρυνθούν οι νέοι από την πόλη της Καρδίτσας, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό, το 59,3% (73 άτομα) δήλωσε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα θα μπορούσε να κρατήσει τους νέους στο νομό και να μην οδηγηθούν προς τα μεγάλα αστικά κέντρα.

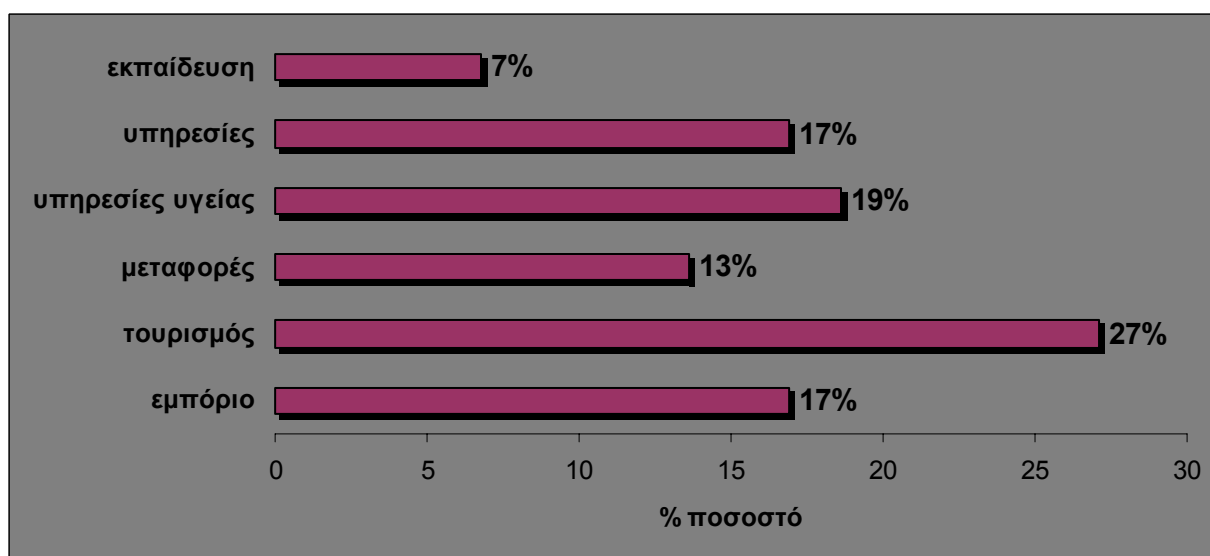
Γράφημα 24: Βελτίωση ποιότητας ζωής των κατοίκων του νομού Καρδίτσας με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα

Από τους 123 ερωτηθέντες και σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα, το 11,4% (14 άτομα) πίστευε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα δεν θα μπορούσε να βελτιώσει καθόλου την ποιότητα ζωής των κατοίκων του νομού, το 32,5% (40 άτομα) ότι θα μπορούσε να βελτιώσει λίγο την ποιότητα ζωής των κατοίκων, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων κατοίκων, το 56,1% (69 άτομα), πίστευε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα θα βελτιώνει πολύ την ποιότητα ζωής των κατοίκων του νομού Καρδίτσας.

Γράφημα 25: Ενασχόληση με κλάδο του τριτογενή τομέα

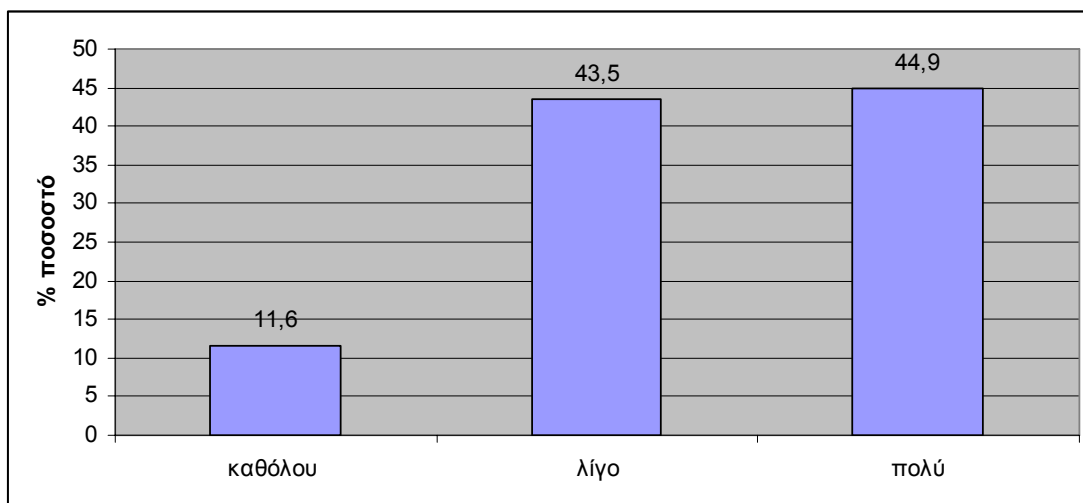
Από τους 123 ερωτηθέντες, το 52% (64 άτομα) δεν θα ήθελε να ασχοληθεί με κάποιον από τους κλάδους του τριτογενή τομέα, ενώ το 48% (59 άτομα) θα ήθελε να ασχοληθεί με κάποιον από τους κλάδους του τριτογενή τομέα.

Γράφημα 26: Κλάδος του τριτογενή τομέα

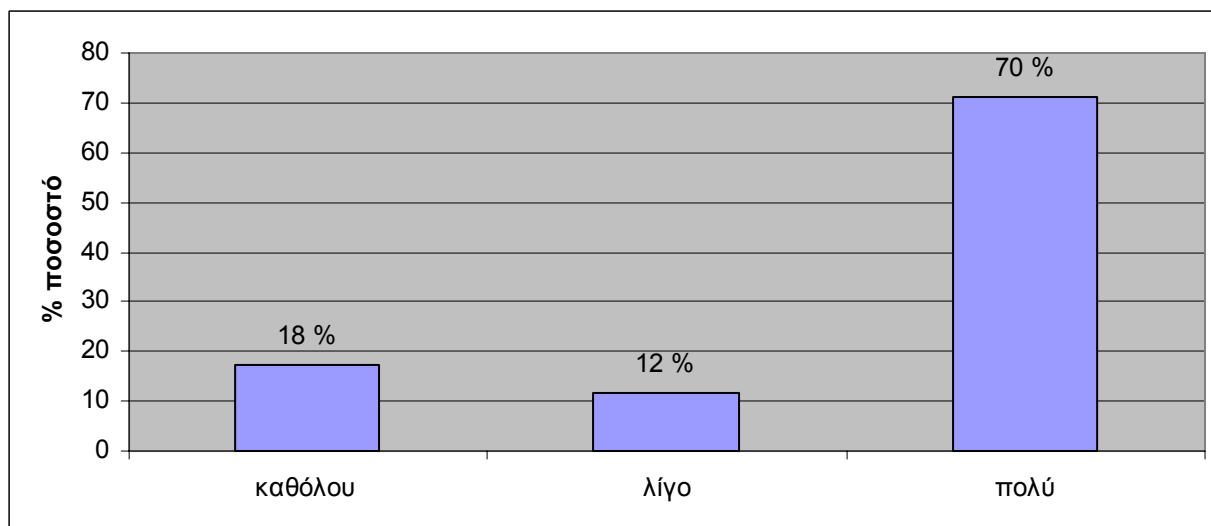
Από τους 59 ερωτηθέντες κατοίκους που απάντησαν ότι θα ήθελαν αν ασχοληθούν με κάποιον από τους κλάδους του τριτογενή τομέα, το 16,9% (10 άτομα) απάντησε ότι θα ήθελε να ασχοληθεί με τον κλάδο του εμπόριο, το 27,1% (16 άτομα) με τον κλάδο του τουρισμού, το 13,6% (8 άτομα) με τον κλάδο των μεταφορών, το 18,6% (11 άτομα) θα ήθελε να ασχοληθεί με υπηρεσίες υγείας, το 16,9% (10 άτομα) με άλλες υπηρεσίες και το 6,8% (4 άτομα) θα ήθελε να ασχοληθεί με τον κλάδο της εκπαίδευσης.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Γράφημα 1: Επίδραση τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας

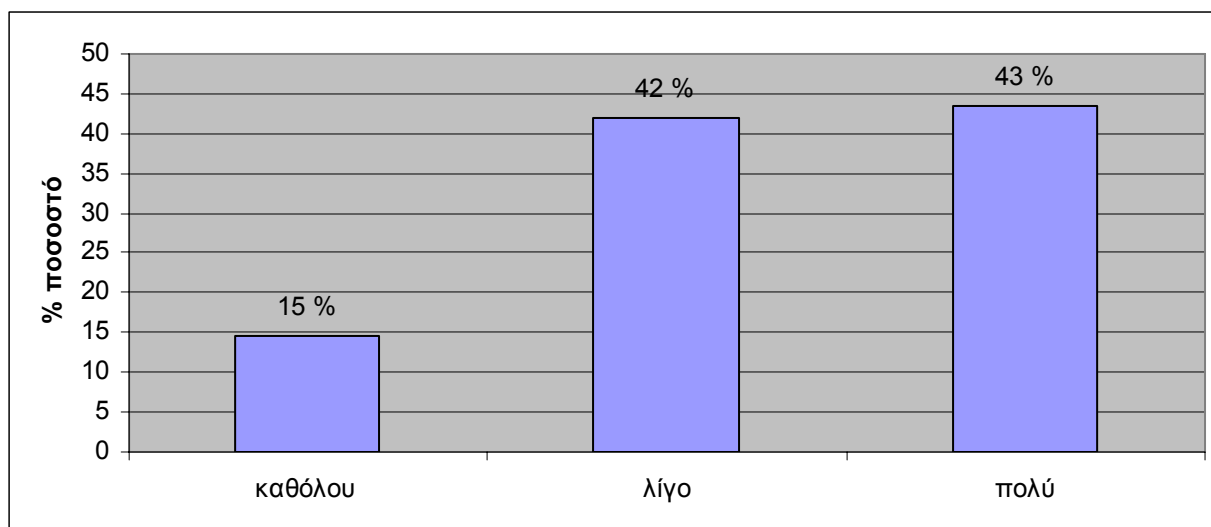
Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 11,6% (8 άτομα) δήλωσε ότι ο τουρισμός δεν επιδρά καθόλου στην οικονομική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας, το 43,5% (30 άτομα) δήλωσε ότι ο τουρισμός επιδρά σε μικρό ποσοστό στην οικονομική ανάπτυξη του νομού και το 44,9% (31 άτομα) δήλωσε ότι ο τουρισμός επιδρά σε μεγάλο ποσοστό στην οικονομική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας.

Γράφημα 2: Επίδραση της γεωργίας-κτηνοτροφίας στην οικονομική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας

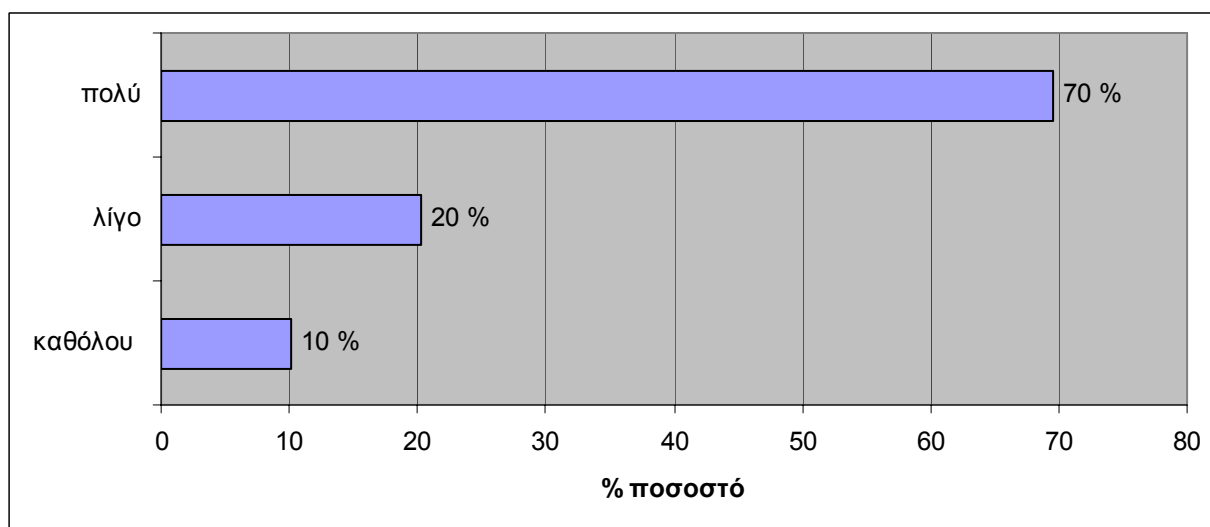
Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 17,4% (12 άτομα) πίστευε ότι η γεωργία και η κτηνοτροφία δεν επιδρά καθόλου στην οικονομική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας, το 11,6% (8 άτομα) πίστευε ότι η γεωργία και η κτηνοτροφία επιδρά σε μικρό ποσοστό στην οικονομική ανάπτυξη του νομού και το 71% (49 άτομα) πίστευε ότι η

γεωργία και η κτηνοτροφία επιδρά σε μεγάλο ποσοστό στην οικονομική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας.

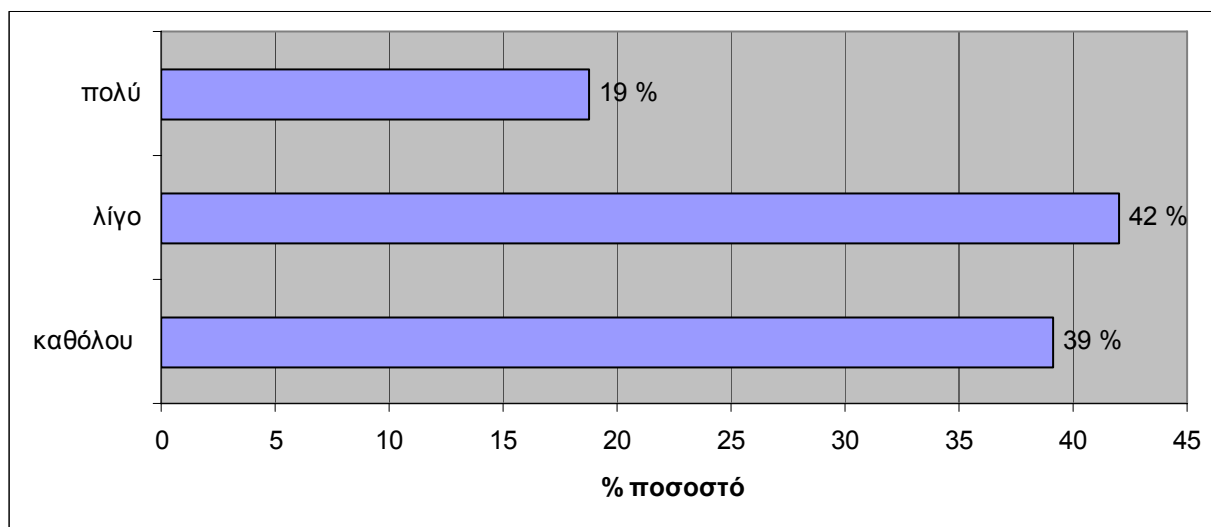
Γράφημα 3: Επίδραση του φυσικού περιβάλλοντος στην οικονομική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 14,5% (10 άτομα) πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον δεν επιδρά καθόλου στην οικονομική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας, το 42% (29 άτομα) πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον επιδρά σε μικρό ποσοστό στην οικονομική ανάπτυξη του νομού και το 43,5% (30 άτομα) πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον επιδρά σε μεγάλο ποσοστό στην οικονομική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας.

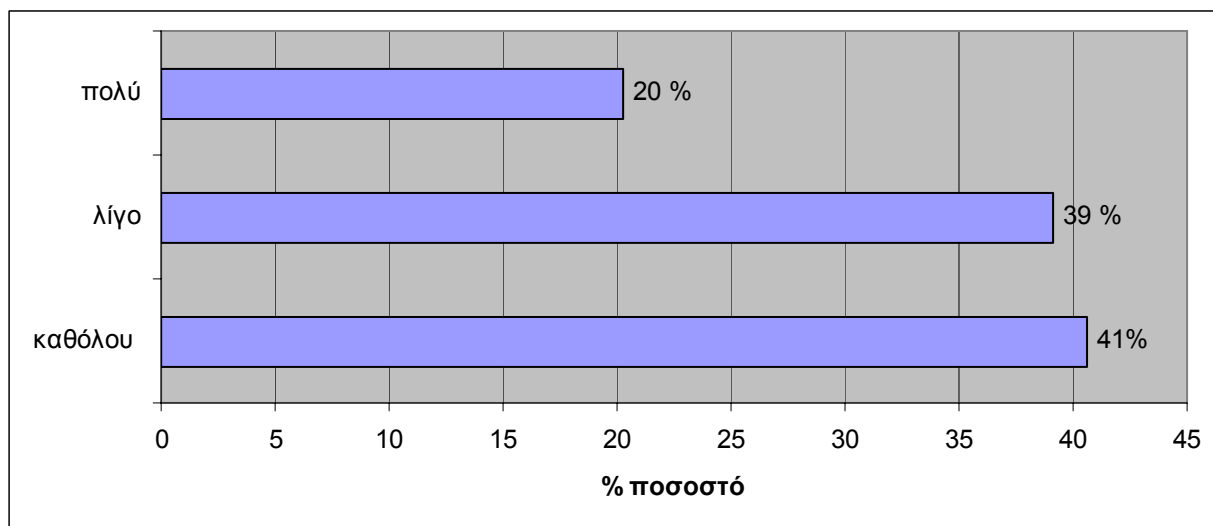
Γράφημα 4: Επίδραση του φυσικού περιβάλλοντος στην τουριστική ζήτηση του νομού

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας πρόέκυψε ότι το 10,1% (7 άτομα) θεωρεί ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού δεν επιδρά καθόλου στην τουριστική ζήτηση του νομού, ενώ το 20,3% (14 άτομα) πιστεύει ότι το φυσικό περιβάλλον επιδρά σε μικρό ποσοστό στην τουριστική ζήτηση του νομού. Τέλος, η πλειοψηφία του δείγματος, το 69,6% (48 άτομα) θεωρεί ότι το φυσικό περιβάλλον επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την τουριστική ζήτηση του νομού.

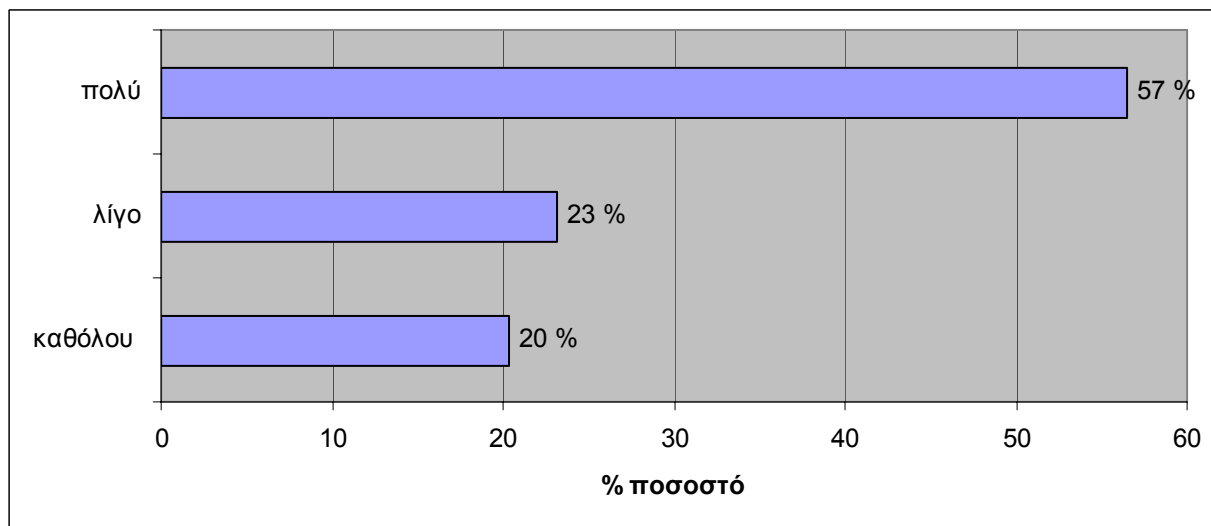
Γράφημα 5: Επίδραση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς στην τουριστική ζήτηση του νομού

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας πρόέκυψε ότι το 39,1% (27 άτομα) θεωρεί ότι η αρχιτεκτονική κληρονομιά του νομού δεν επιδρά καθόλου στην τουριστική ζήτηση του νομού, ενώ για το 42% (29 άτομα) η αρχιτεκτονική κληρονομιά του νομού επιδρά σε μικρό ποσοστό στην τουριστική ζήτησή του. Τέλος, το 18,8% (13 άτομα) πιστεύει ότι η αρχιτεκτονική κληρονομιά επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την τουριστική ζήτηση του νομού Καρδίτσας.

Γράφημα 6: Επίδραση των πολιτιστικών δρωμένων στην τουριστική ζήτηση του νομού

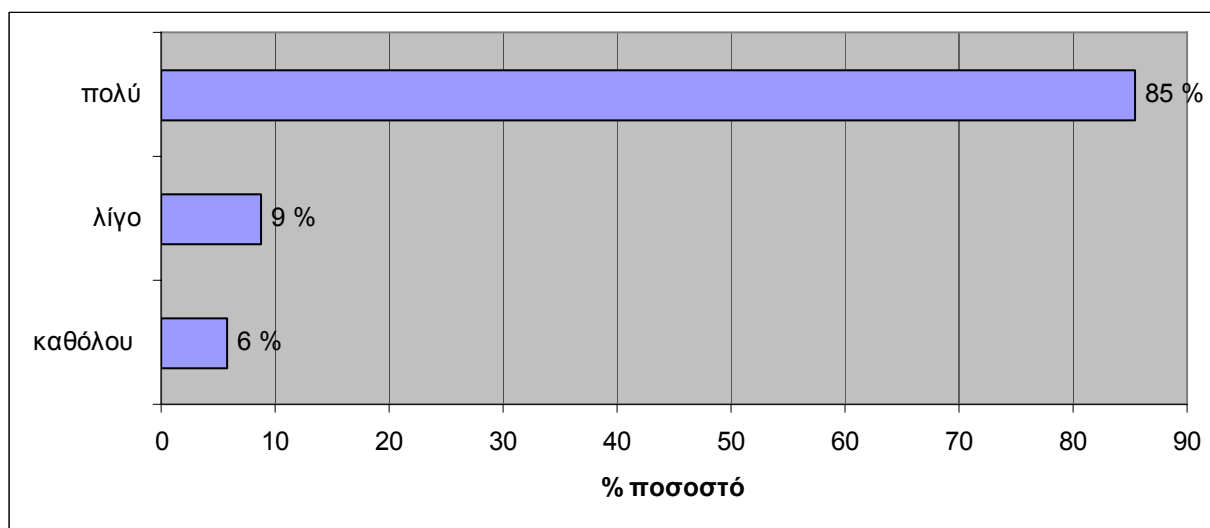
Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας πρόέκυψε ότι το 40,6% (28 άτομα) πιστεύει ότι τα πολιτιστικά δρώμενα του νομού δεν επηρεάζουν καθόλου την τουριστική ζήτηση του νομού, ενώ το 39,1% (27 άτομα) πιστεύει ότι επιδρούν σε μικρό ποσοστό στην τουριστική ζήτηση του νομού. Τέλος, το 20,3% (14 άτομα) θεωρεί ότι τα πολιτιστικά δρώμενα του νομού επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό την τουριστική ζήτηση του νομού Καρδίτσας.

Γράφημα 7: Επίδραση ξενοδοχειακής υποδομής στην τουριστική ζήτηση του νομού

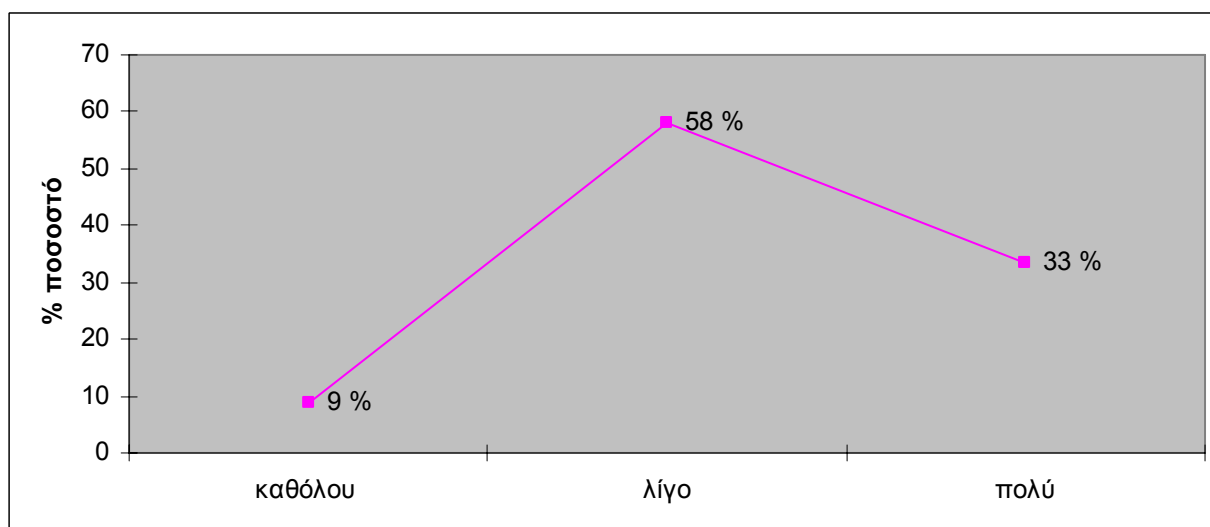
Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας πρόέκυψε ότι το 20,3% (14 άτομα) θεωρεί ότι η ξενοδοχειακή υποδομή του νομού δεν επιδρά καθόλου στην τουριστική ζήτηση του νομού, ενώ το 23,2% (16 άτομα) θεωρεί ότι επιδρά σε μικρό ποσοστό. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 56,5% (39 ερωτώμενοι), πιστεύει ότι η

ξενοδοχειακή υποδομή του νομού επηρεάζει σε μεγάλο ποσοστό την τουριστική ζήτηση του νομού Καρδίτσας.

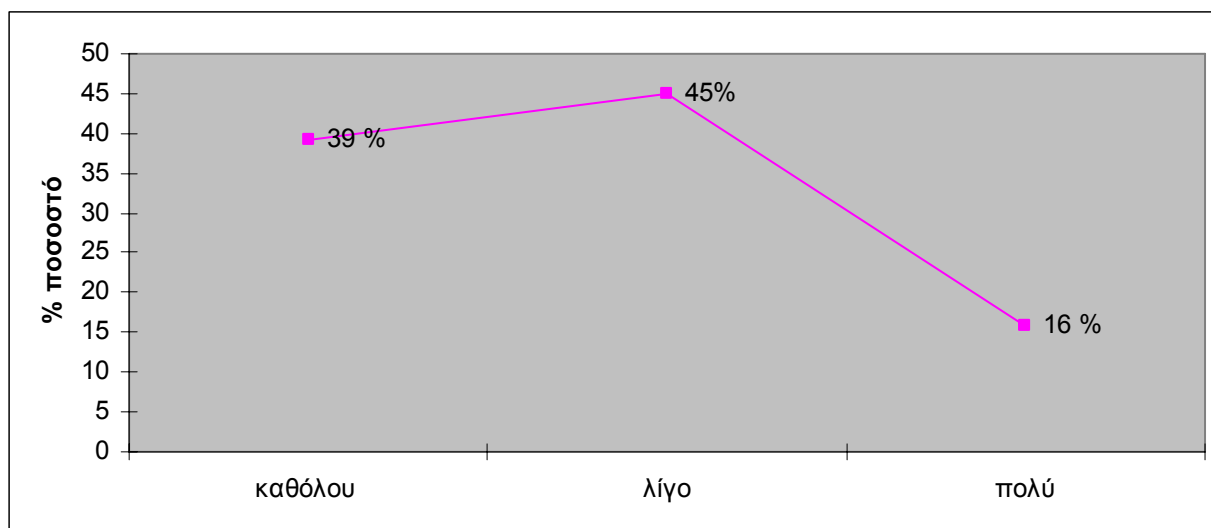
Γράφημα 8: Επίδραση της εγγύτητας με λίμνη Πλαστήρα στην τουριστική ζήτηση του νομού

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας πρόέκυψε ότι το 5,8% (4 άτομα) θεωρεί ότι η εγγύτητα της λίμνης Πλαστήρα δεν επιδρά καθόλου στην τουριστική ζήτηση του νομού Καρδίτσας, ενώ το 8,7% (6 άτομα) θεωρεί ότι επιδρά σε μικρό ποσοστό. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 85,5% (59 άτομα) πιστεύει ότι η εγγύτητα της λίμνης πλαστήρα επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την τουριστική ζήτηση του νομού Καρδίτσας.

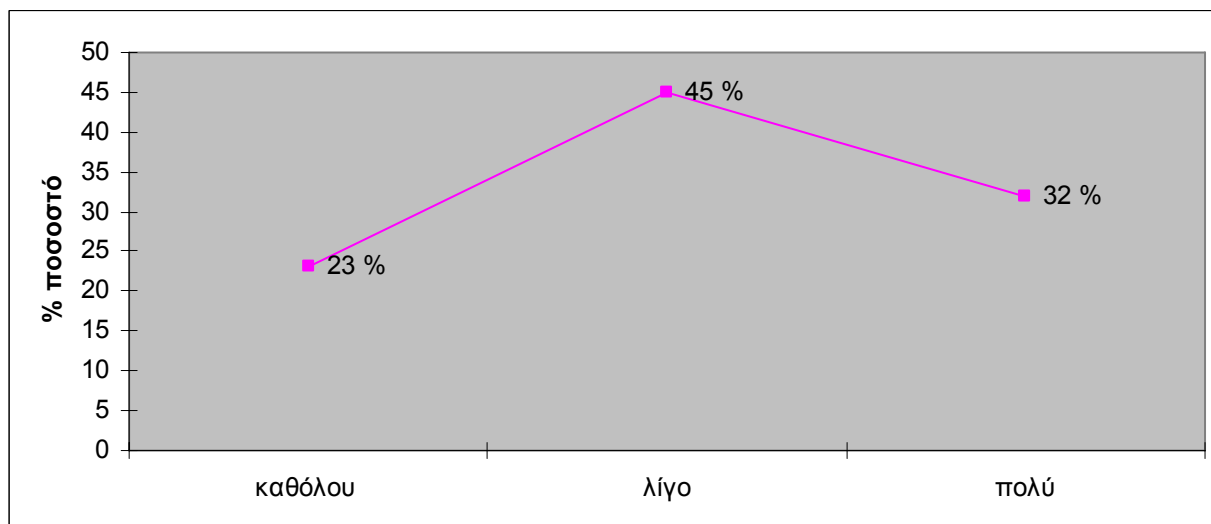
Γράφημα 9: Επίδραση του τριτογενή τομέα στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 8,7% (6 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας δεν επιδρά καθόλου θετικά στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων στο νομό, ενώ το 33,3% (23 άτομα) θεωρεί ότι επιδρά σε μεγάλο ποσοστό. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 58% (40 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας επιδρά σε μικρό ποσοστό στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων στο νομό Καρδίτσας.

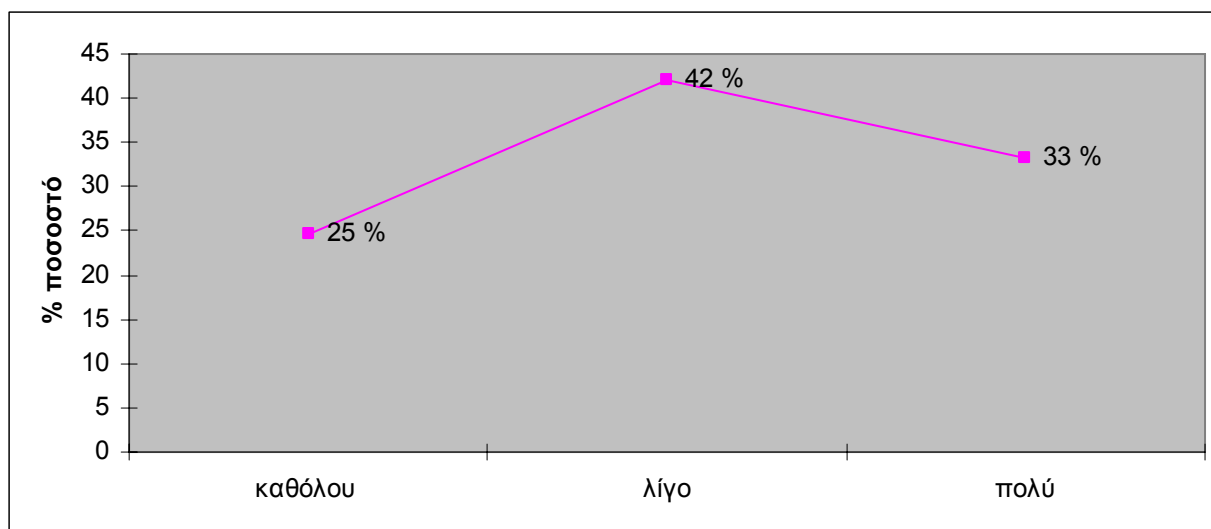
Γράφημα 10: Επίδραση του τριτογενή τομέα στην τόνωση του αγροτικού τομέα

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 39,1% (27 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας δεν επιδρά καθόλου θετικά στην τόνωση του αγροτικού τομέα του νομού, ενώ το 15,9% (11 άτομα) θεωρεί ότι επιδρά σε μεγάλο ποσοστό. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 44,9% (31 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας επιδρά σε μικρό ποσοστό στην τόνωση του αγροτικού τομέα του νομού Καρδίτσας.

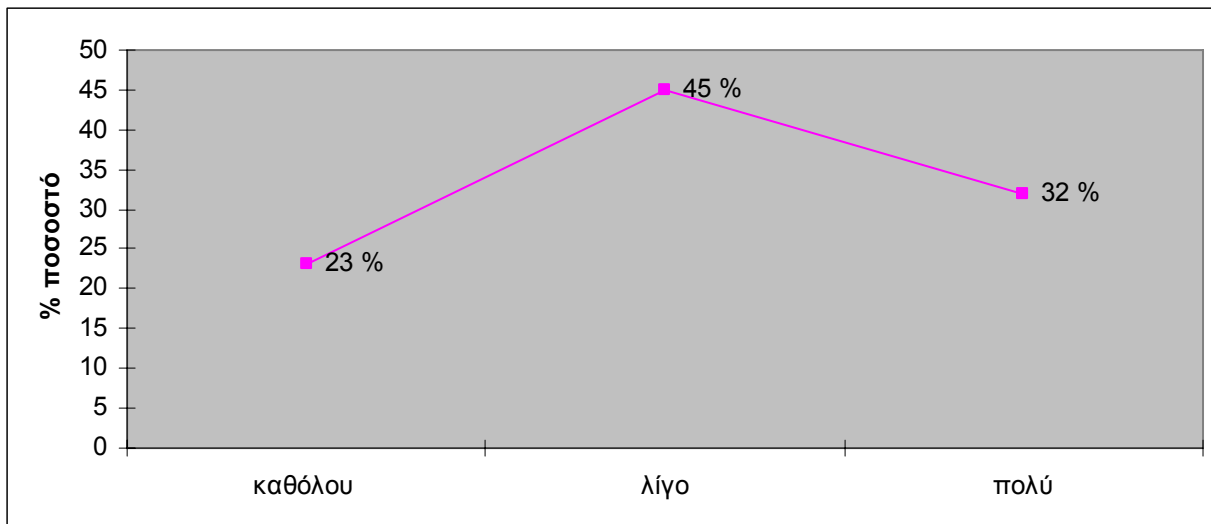
Γράφημα 11: Επίδραση του τριτογενή τομέα στην ενθάρρυνση του εμπορίου

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 23,2% (16 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας δεν επιδρά καθόλου θετικά στην ενθάρρυνση του εμπορίου στο νομό Καρδίτσας, ενώ το 31,9% (22 άτομα) θεωρεί ότι επιδρά σε μεγάλο ποσοστό. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 44,9% (31 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας επιδρά σε μικρό ποσοστό στην ενθάρρυνση του εμπορίου στο νομό Καρδίτσας.

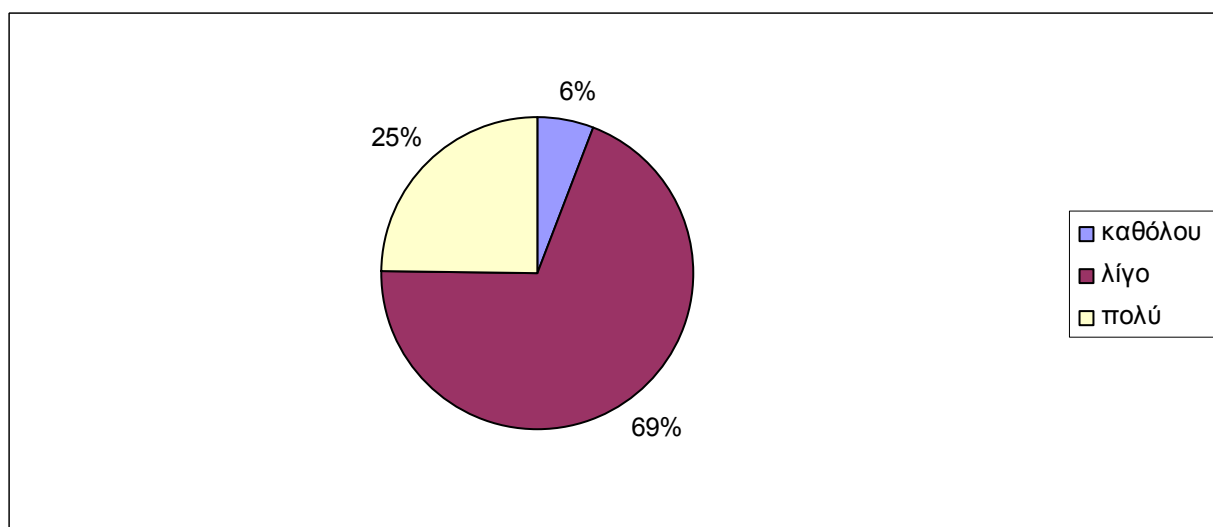
Γράφημα 12: Επίδραση του τριτογενή τομέα στη συγκράτηση του πληθυσμού στην περιοχή

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 24,6% (17 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας δεν επιδρά καθόλου θετικά στη συγκράτηση του πληθυσμού στο νομό Καρδίτσας, ενώ το 33,3% (23 άτομα) θεωρεί ότι επιδρά σε μεγάλο ποσοστό. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 42% (29 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας επιδρά σε μικρό ποσοστό στη συγκράτηση του πληθυσμού στο νομό.

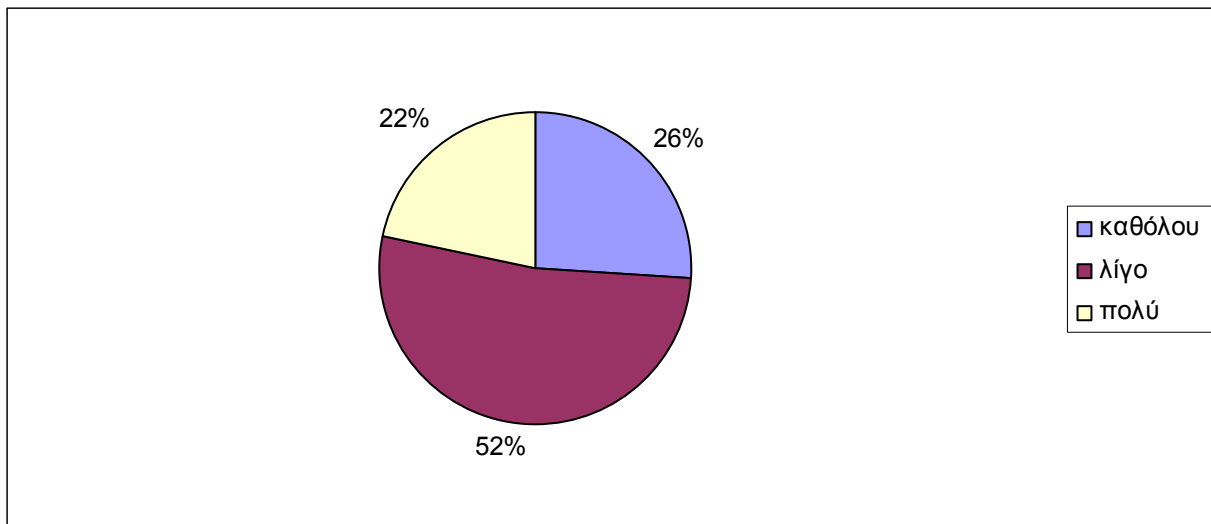
Γράφημα 13: Επίδραση του τριτογενή τομέα στη προβολή της περιοχής

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 23,2% (16 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας δεν επιδρά καθόλου θετικά στην προβολή της περιοχής, ενώ το 31,9% (22 άτομα) θεωρεί ότι επιδρά σε μεγάλο ποσοστό. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 44,9% (31 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας επιδρά σε μικρό ποσοστό στην προβολή της περιοχής.

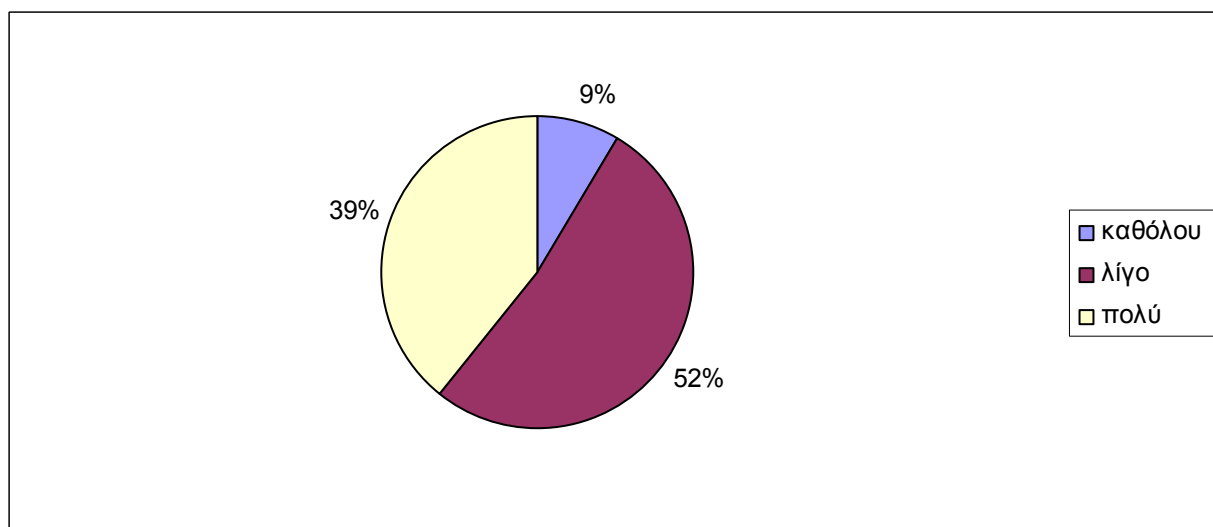
Γράφημα 14: Επίδραση του τριτογενή τομέα στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 5,8% (4 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας δεν επηρεάζει καθόλου στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στο νομό Καρδίτσας, ενώ το 24,6% (17 άτομα) θεωρεί ότι επηρεάζει σε μεγάλο ποσοστό. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 69,6% (48 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας επηρεάζει σε μικρό ποσοστό τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στο νομό.

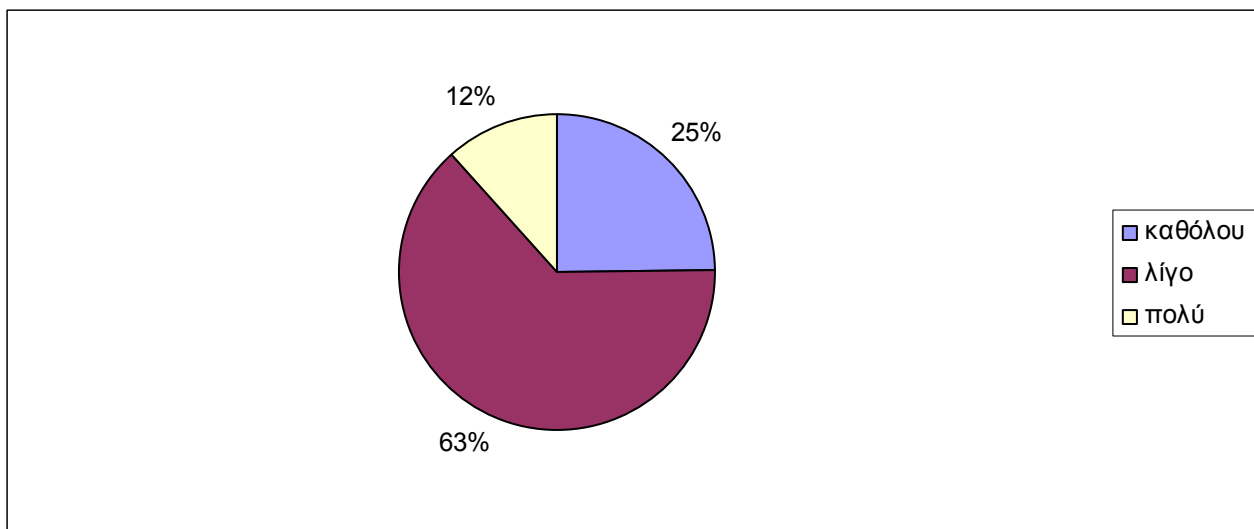
Γράφημα 15: Επίδραση του τριτογενή τομέα στη προσέλκυση νέων επενδυτών

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 26,1% (18 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας δεν βοηθά καθόλου στη προσέλκυση νέων επενδυτών στο νομό Καρδίτσας, ενώ το 21,7% (15 άτομα) θεωρεί ότι βοηθάει σε μεγάλο ποσοστό. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 52,2% (36 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας επηρεάζει σε μικρό ποσοστό τη προσέλκυση νέων επενδυτών στο νομό Καρδίτσας.

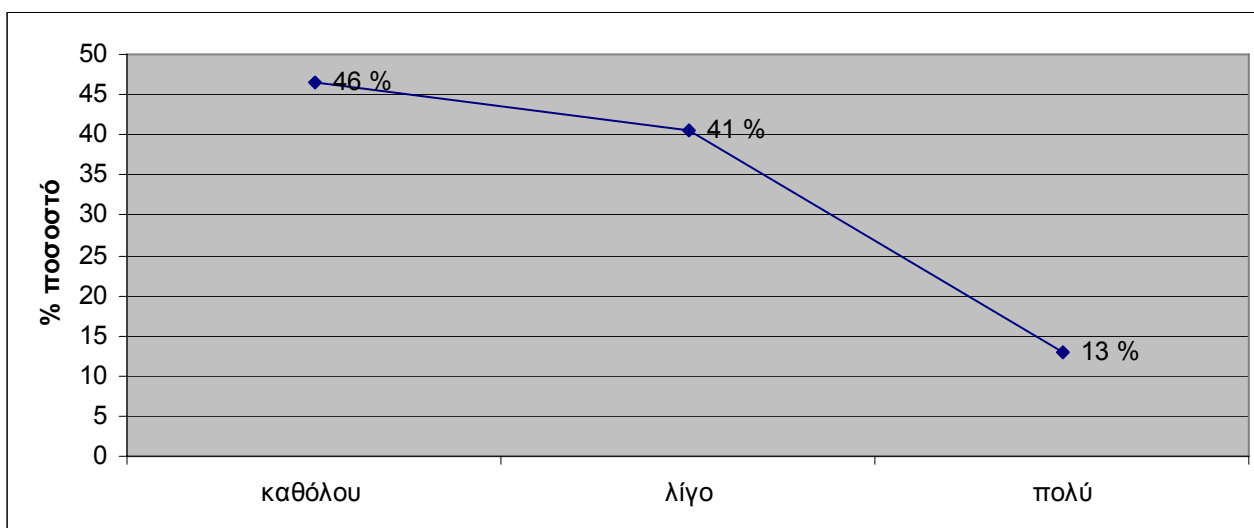
Γράφημα 16: Επίδραση του τριτογενή τομέα στην ενίσχυση του οικογενειακού εισοδήματος

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 26,1% (18 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας δεν βοηθά καθόλου στην ενίσχυση του οικογενειακού εισοδήματος στο νομό Καρδίτσας, ενώ το 39,1% (27 άτομα) θεωρεί ότι βοηθάει σε μεγάλο ποσοστό. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 52,2% (36 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας βοηθά σε μικρό ποσοστό στην ενίσχυση του οικογενειακού εισοδήματος στο νομό.

Γράφημα 17: Επίδραση του τριτογενή τομέα στην προβολή-κατανάλωση εγχώριων τοπικών προϊόντων

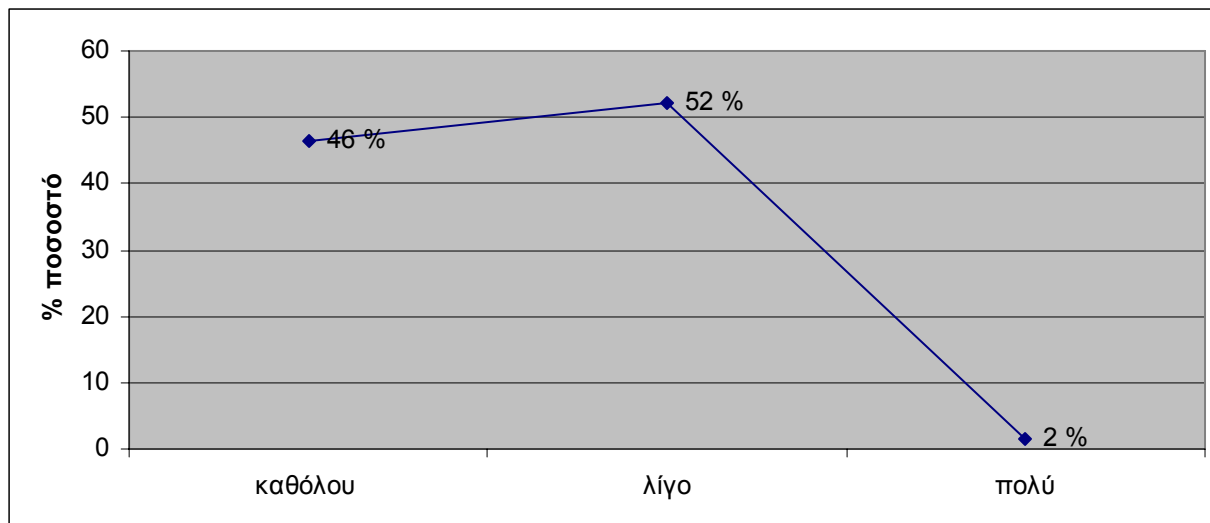
Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 24,6% (17 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας δεν βοηθά καθόλου στην προβολή-κατανάλωση εγχώριων τοπικών προϊόντων του νομού Καρδίτσας, ενώ το 11,6% (8 άτομα) θεωρεί ότι βοηθάει πολύ. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 63,8% (44 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας βοηθά λίγο στην προβολή-κατανάλωση εγχώριων τοπικών προϊόντων του νομού.

Γράφημα 18: Επίδραση του τριτογενή τομέα στη προσέλκυση νέων κατοίκων

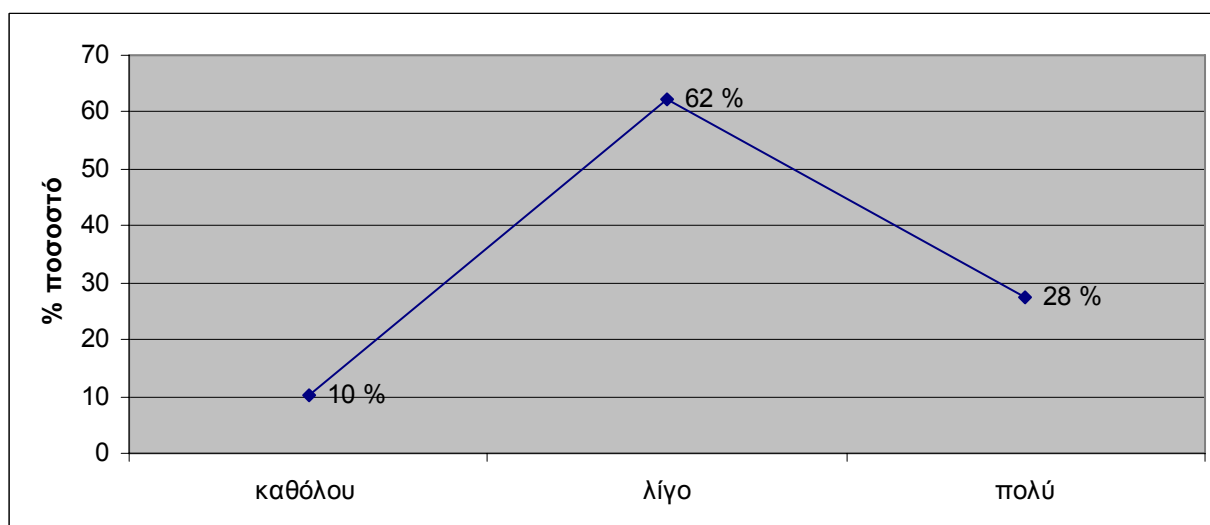
Το μεγαλύτερο ποσοστό των 69 ερωτηθέντων ιδιοκτητών επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 46,4% (32 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας δεν βοηθά καθόλου στην προσέλκυση νέων κατοίκων στο νομό Καρδίτσας, το 40,6% (28 άτομα) πιστεύει ότι βοηθάει

λίγο και το 13% (9 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας βοηθά πολύ στην προσέλκυση νέων κατοίκων στο νομό Καρδίτσας.

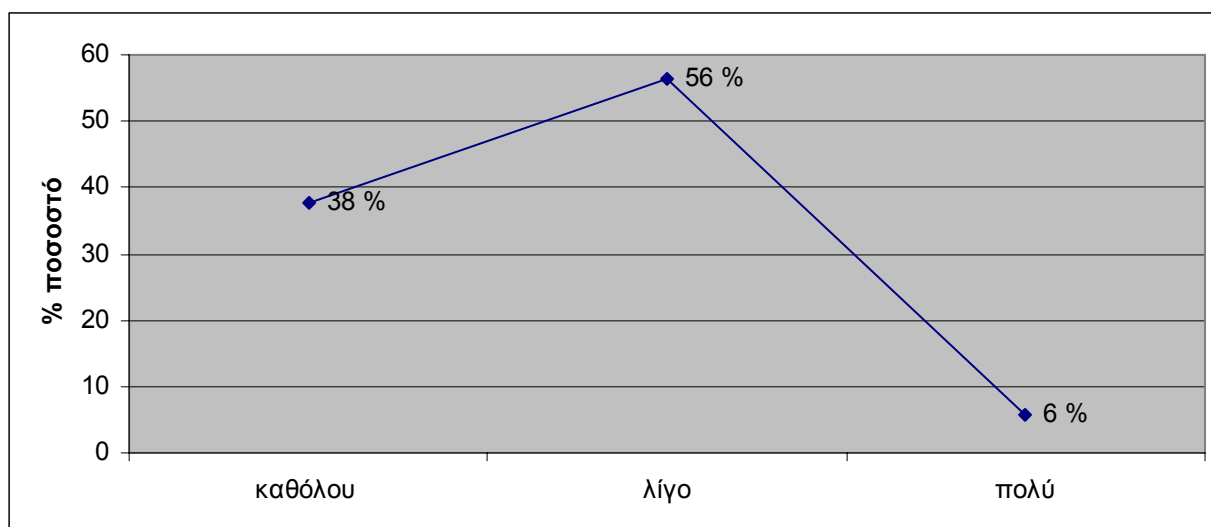
Γράφημα 19: Επίδραση του τριτογενή τομέα στην αναβάθμιση της θέσης & του ρόλου της γυναίκας

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 46,4% (32 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας δεν βοηθά καθόλου στην αναβάθμιση της θέσης & του ρόλου της γυναίκας του νομού Καρδίτσας, ενώ το 1,4% (1 άτομο) πιστεύει ότι βοηθάει σε μεγάλο ποσοστό. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 52,2% (36 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας βοηθά λίγο στην αναβάθμιση της θέσης & του ρόλου της γυναίκας του νομού.

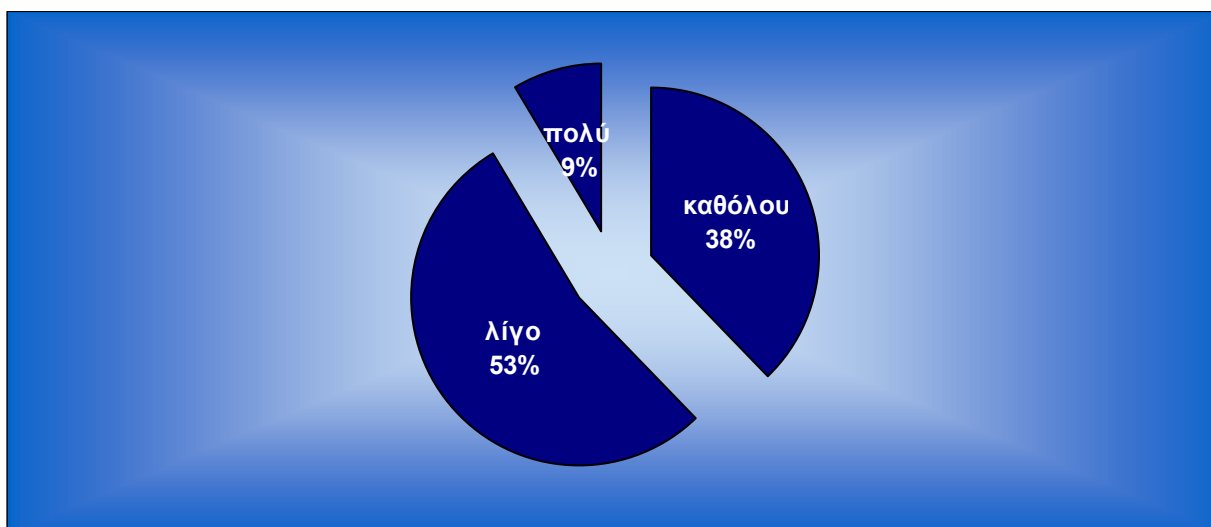
Γράφημα 20: Επίδραση του τριτογενή τομέα στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του νομού Καρδίτσας

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 10,1% (7 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας δεν βοηθά καθόλου στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του νομού Καρδίτσας, ενώ το 27,5% (19 άτομα) θεωρεί ότι βοηθά πολύ. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 62,3% (43 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας βοηθά λίγο στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του νομού Καρδίτσας.

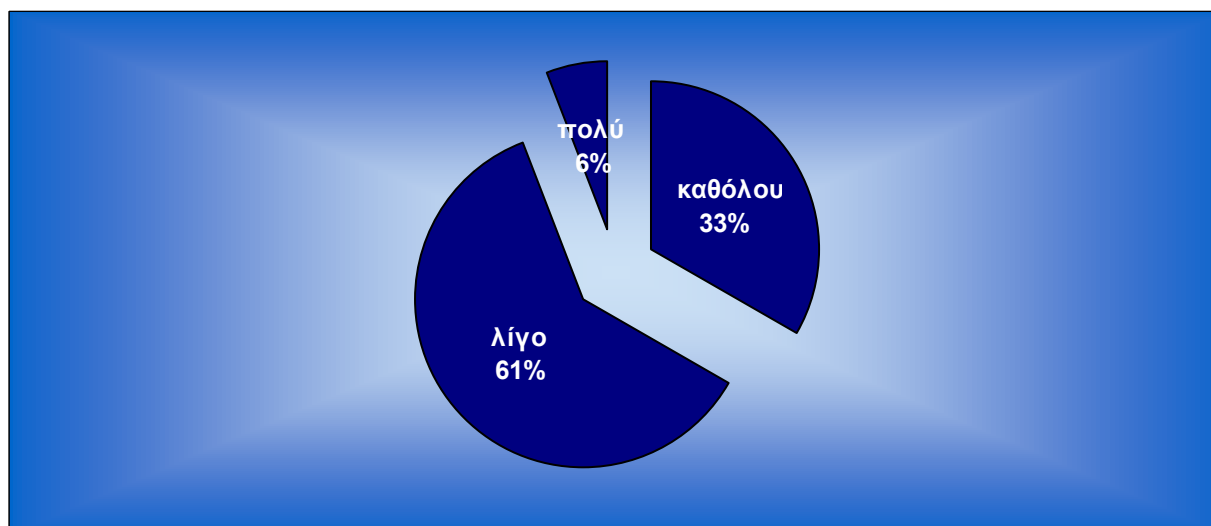
Γράφημα 21: Επίδραση του τριτογενή τομέα στην αύξηση πολιτιστικών δραστηριοτήτων

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 37,7% (26 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας δεν βοηθά καθόλου στην αύξηση πολιτιστικών δραστηριοτήτων στο νομό Καρδίτσας, ενώ το 5,8% (4 άτομα) θεωρεί ότι βοηθά πολύ. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 56,5% (39 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας βοηθά λίγο στην αύξηση πολιτιστικών δραστηριοτήτων στο νομό Καρδίτσας.

Γράφημα 22: Επίδραση του τριτογενή τομέα στη βελτίωση των νοσοκομείων-φαρμακείων του νομού Καρδίτσας.

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 37,7% (26 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας δεν βοηθά καθόλου στη βελτίωση των νοσοκομείων-φαρμακείων του νομού Καρδίτσας, ενώ το 8,7% (6 άτομα) πιστεύει ότι βοηθάει πολύ. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 53,6% (37 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας βοηθάει λίγο στη βελτίωση των νοσοκομείων-φαρμακείων του νομού Καρδίτσας.

Γράφημα 23: Επίδραση του τριτογενή τομέα στη βελτίωση των δημοσίων υπηρεσιών του νομού Καρδίτσας

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 33,3% (23 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας δεν βοηθά καθόλου στη βελτίωση των δημοσίων υπηρεσιών του νομού Καρδίτσας, ενώ το 5,8% (4 άτομα) πιστεύει ότι βοηθάει πολύ. Αντίθετα,

το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 60,9% (42 άτομα) θεωρεί ότι ο τριτογενής τομέας βοηθάει λίγο στη βελτίωση των δημοσίων υπηρεσιών του νομού Καρδίτσας.

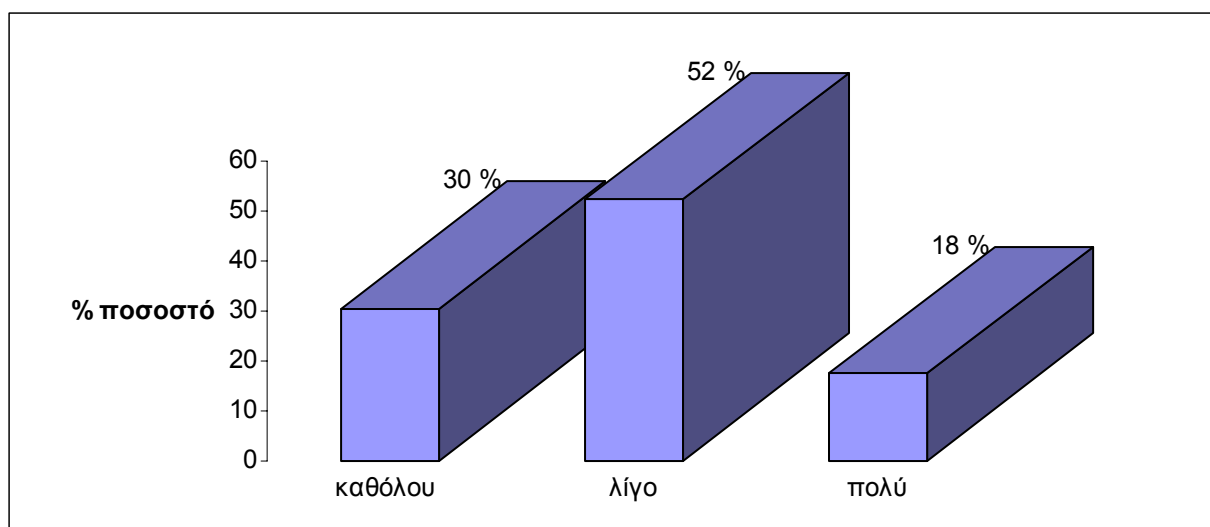
Γράφημα 24: Επίδραση του τριτογενή τομέα στη βελτίωση του οδικού δικτύου του νομού Καρδίτσας

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 11,6% (8 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας δεν βοηθά καθόλου στη βελτίωση του οδικού δικτύου του νομού Καρδίτσας, ενώ το 31,9% (22 άτομα) θεωρεί ότι βοηθά πολύ. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 56,5% (39 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας βοηθάει λίγο στη βελτίωση του οδικού δικτύου του νομού Καρδίτσας.

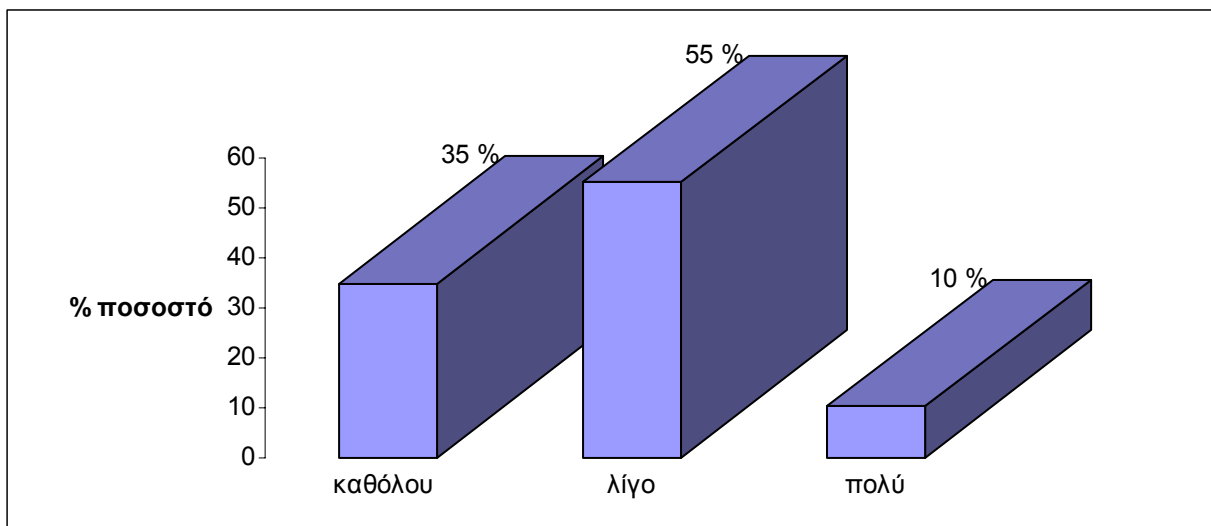
Γράφημα 25: Επίδραση του τριτογενή τομέα στη βελτίωση των μεταφορικών μέσων του νομού Καρδίτσας

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 17,4% (12 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας δεν βοηθά καθόλου στη βελτίωση των μεταφορικών μέσων του νομού Καρδίτσας, ενώ το 17,4% (12 άτομα) πιστεύει ότι βοηθά πολύ. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 65,2% (45 άτομα) πιστεύει ότι ο τριτογενής τομέας βοηθά λίγο στη βελτίωση των μεταφορικών μέσων του νομού Καρδίτσας.

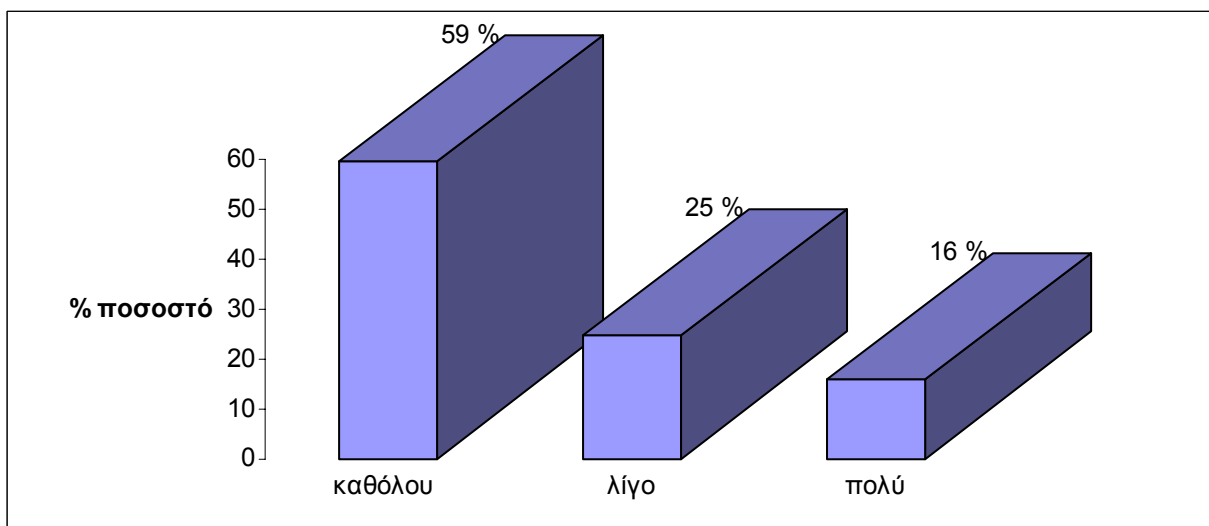
Γράφημα 26: Επίδραση του τριτογενή τομέα στη προστασία του περιβάλλοντος του νομού Καρδίτσας

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 30,4% (21 άτομα) πιστεύει ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα δεν επηρεάζει καθόλου τη προστασία του περιβάλλοντος στο νομό Καρδίτσας, ενώ το 17,4% (12 άτομα) πιστεύει ότι επηρεάζει σε μεγάλο ποσοστό. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 52,2% (36 άτομα) θεωρεί ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα βοηθά λίγο στη προστασία του περιβάλλοντος του νομού Καρδίτσας.

Γράφημα 27: Επίδραση του τριτογενή τομέα στο πρόγραμμα καθαριότητας δρόμων του νομού Καρδίτσας

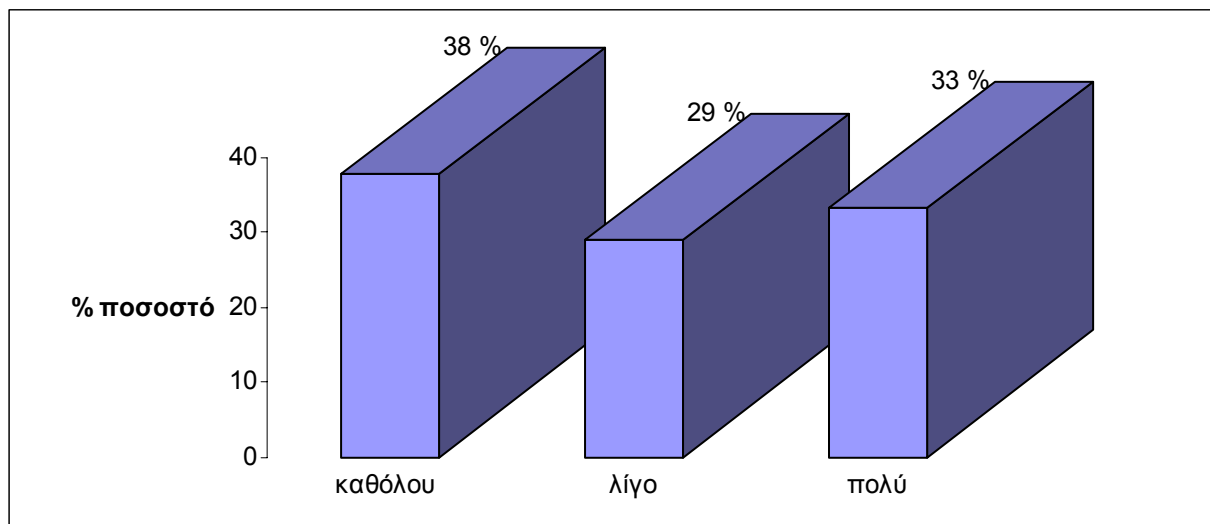
Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 34,8% (24 άτομα) πιστεύει ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα δεν επηρεάζει καθόλου στη βελτίωση του προγράμματος καθαριότητας δρόμων του νομού Καρδίτσας, ενώ το 10,1% (7 άτομα) πιστεύει ότι επηρεάζει σε μεγάλο ποσοστό. Αντίθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 55,1% (38 άτομα) θεωρεί ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα βοηθά λίγο στη βελτίωση του προγράμματος καθαριότητας δρόμων του νομού Καρδίτσας.

Γράφημα 28: Επίδραση του τριτογενή τομέα στη διοργάνωση εκδηλώσεων σχετικών με το περιβάλλον στο νομό Καρδίτσας

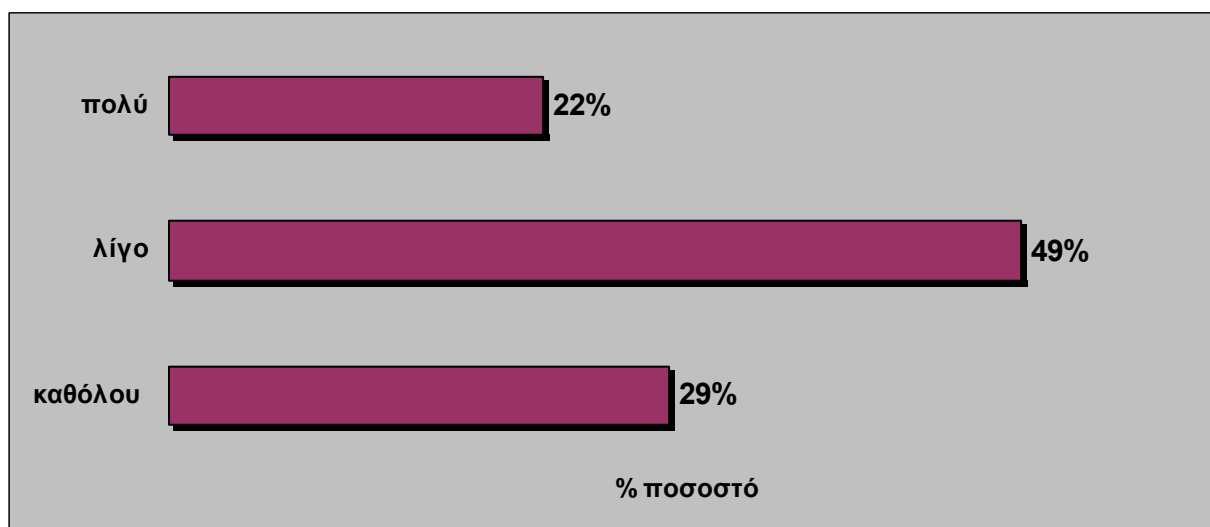
Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το μεγαλύτερο ποσοστό, 59,4% (41 άτομα), απάντησε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα δεν επηρεάζει καθόλου τη διοργάνωση εκδηλώσεων σχετικών με το περιβάλλον στο νομό Καρδίτσας, το

24,6% (17 άτομα) απάντησε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα επηρεάζει σε μικρό ποσοστό τη διοργάνωση εκδηλώσεων σχετικών με το περιβάλλον στο νομό και το 15,9% (11 ερωτώμενοι) απάντησε ότι επηρεάζει σε μεγάλο ποσοστό.

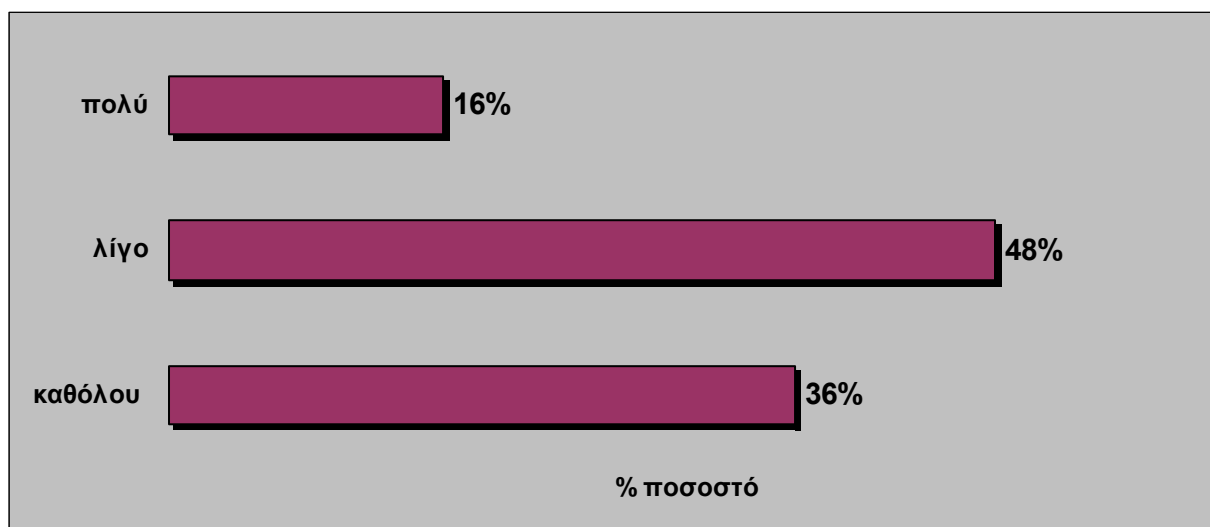
Γράφημα 29: Επίδραση του τριτογενή τομέα στην αυξημένη ζήτηση νερού

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το μεγαλύτερο ποσοστό, 37,7% (26 άτομα), απάντησε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα δεν επηρεάζει καθόλου την αυξημένη ζήτηση νερού στο νομό Καρδίτσας, το 29% (20 άτομα) θεωρεί ότι επηρεάζει σε μικρό ποσοστό και, τέλος, το 33,3% (23 άτομα) απάντησε ότι ο τριτογενής τομέας βοηθά πολύ το πρόβλημα της αυξημένης ζήτησης νερού που αντιμετωπίζει ο νομός Καρδίτσας.

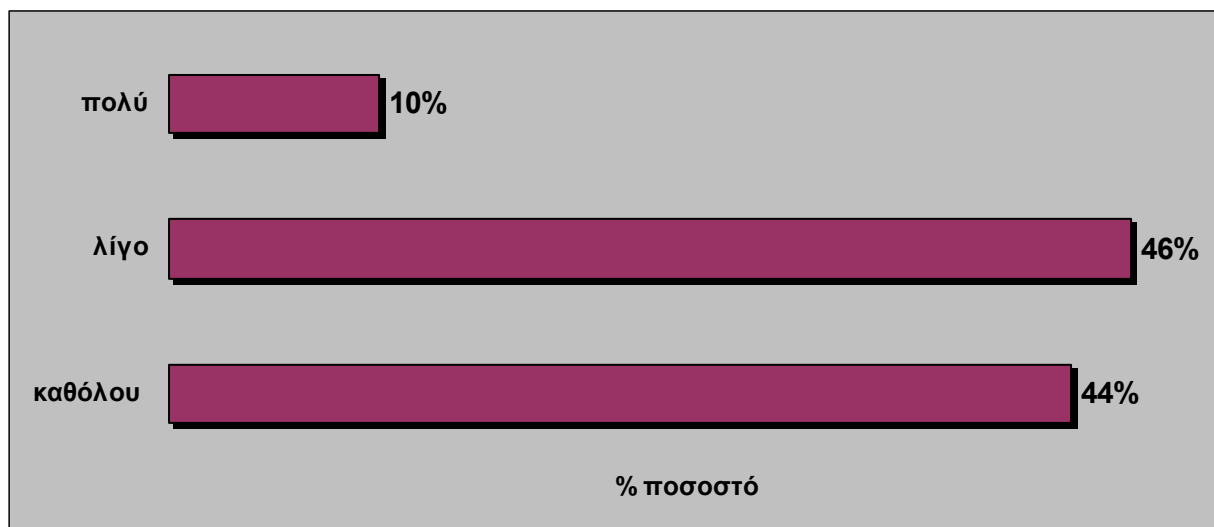
Γράφημα 30: Συμβολή τοπικής αυτοδιοίκησης για ανάπτυξη του τριτογενή τομέα με επενδύσεις-χρηματοδοτήσεις

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το μεγαλύτερο ποσοστό, 49,3% (34 άτομα), απάντησε ότι η τοπική αυτοδιοίκηση του νομού Καρδίτσας χρησιμοποιεί επενδύσεις-χρηματοδοτήσεις για ανάπτυξη του τριτογενή τομέα σε μικρό ποσοστό, το 29% (20 άτομα) απάντησε ότι δεν χρησιμοποιεί καθόλου επενδύσεις-χρηματοδοτήσεις γι' αυτό το σκοπό και, τέλος, το 21,7% (15 άτομα) απάντησε ότι η τοπική αυτοδιοίκηση χρησιμοποιεί σε μεγάλο ποσοστό επενδύσεις-χρηματοδοτήσεις για ανάπτυξη του τριτογενή τομέα.

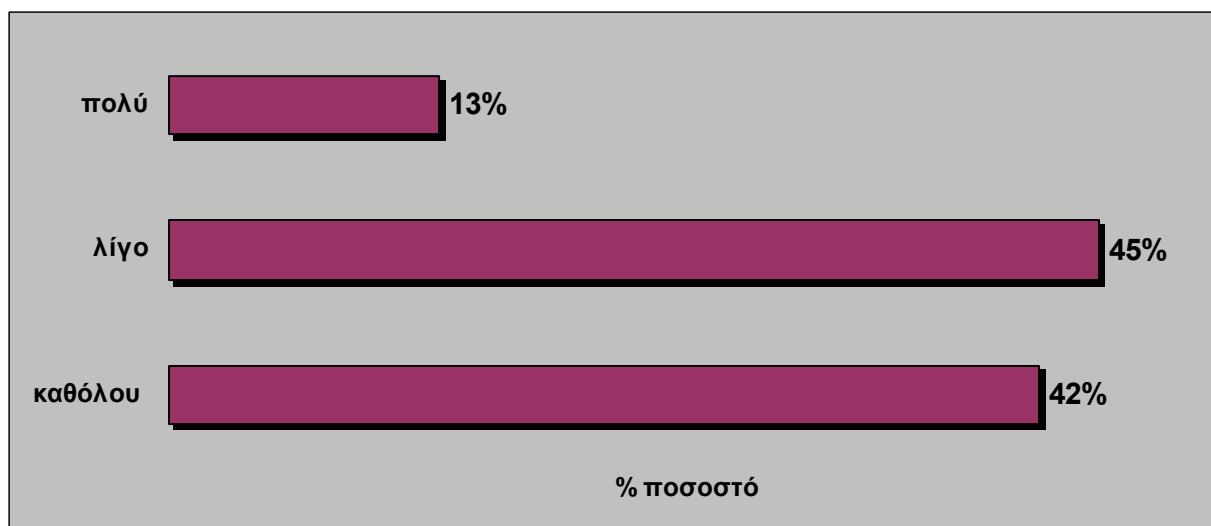
Γράφημα 31: Συμβολή τοπικής αυτοδιοίκησης για ανάπτυξη του τριτογενή τομέα με επαγγελματική επιμόρφωση επιχειρήσεων

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το μεγαλύτερο ποσοστό, 47,8% (33 άτομα), απάντησε ότι η τοπική αυτοδιοίκηση του νομού Καρδίτσας χρησιμοποιεί επαγγελματική επιμόρφωση των επιχειρήσεων για την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα σε μικρό ποσοστό, το 36,2% (25 άτομα) απάντησε ότι δεν χρησιμοποιεί καθόλου επαγγελματική επιμόρφωση επιχειρήσεων γι' αυτό το σκοπό και, τέλος, το 15,9% (11 άτομα) απάντησε ότι η τοπική αυτοδιοίκηση χρησιμοποιεί σε μεγάλο ποσοστό επαγγελματική επιμόρφωση επιχειρήσεων για την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα.

Γράφημα 32: Συμβολή τοπικής αυτοδιοίκησης για ανάπτυξη του τριτογενή τομέα με διοργάνωση πολιτιστικών δρωμένων

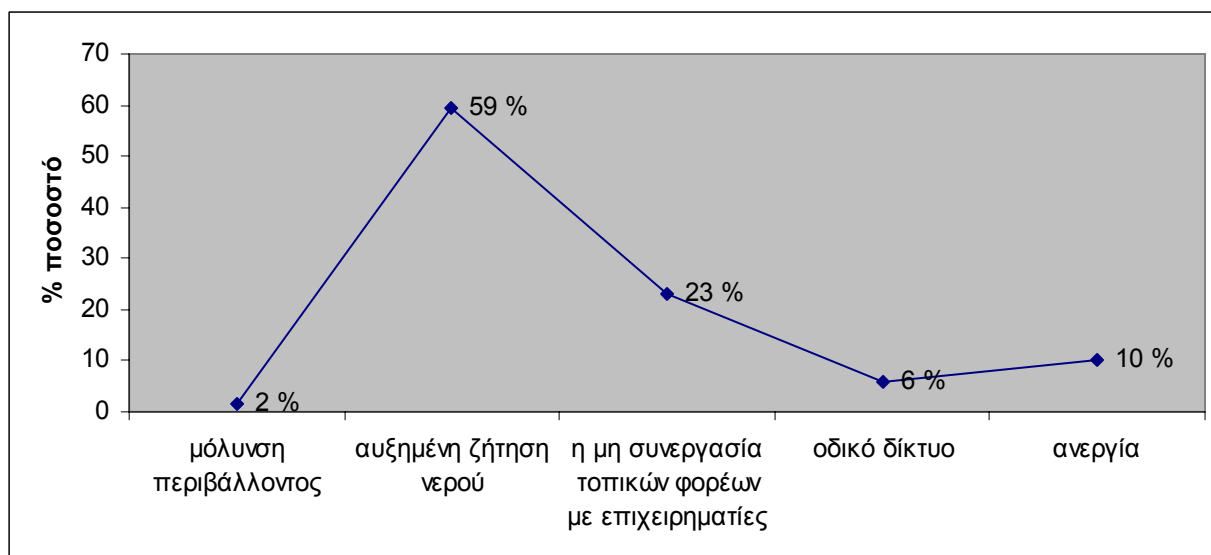
Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το μεγαλύτερο ποσοστό, 46,4% (32 άτομα), απάντησε ότι η τοπική αυτοδιοίκηση του νομού Καρδίτσας διοργανώνει πολιτιστικές εκδηλώσεις για την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα σε μικρό ποσοστό, το 43,5% (30 άτομα) απάντησε ότι δεν διοργανώνει καθόλου πολιτιστικές εκδηλώσεις γι' αυτό το σκοπό και, τέλος, το 10,1% (7 άτομα) απάντησε ότι η τοπική αυτοδιοίκηση διοργανώνει σε μεγάλο ποσοστό πολιτιστικές εκδηλώσεις για την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα.

Γράφημα 33: Συμβολή τοπικής αυτοδιοίκησης για ανάπτυξη του τριτογενή τομέα με διαφήμιση της περιοχής σε Ελλάδα & εξωτερικό

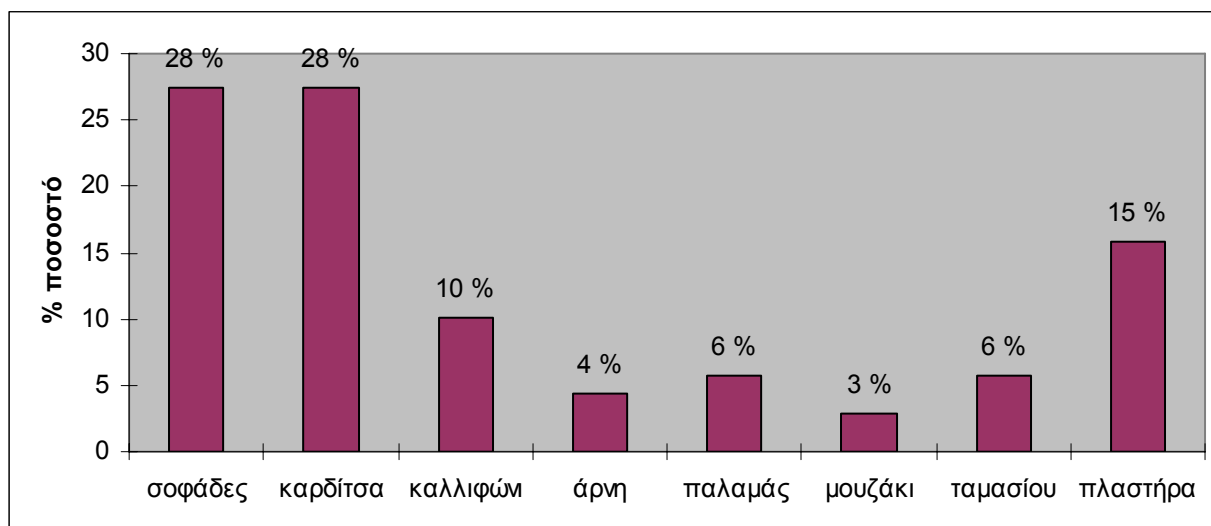
Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το μεγαλύτερο ποσοστό, 44,9% (31 άτομα), απάντησε ότι η τοπική αυτοδιοίκηση του νομού Καρδίτσας

διαφημίζει την περιοχή σε Ελλάδα & εξωτερικό σε μικρό ποσοστό για την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα, το 42% (29 άτομα) απάντησε ότι δεν διαφημίζει καθόλου την περιοχή γι' αυτό το σκοπό και, τέλος, το 13% (9 άτομα) απάντησε ότι η τοπική αυτοδιοίκηση διαφημίζει αρκετά την περιοχή σε Ελλάδα & εξωτερικό για την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα.

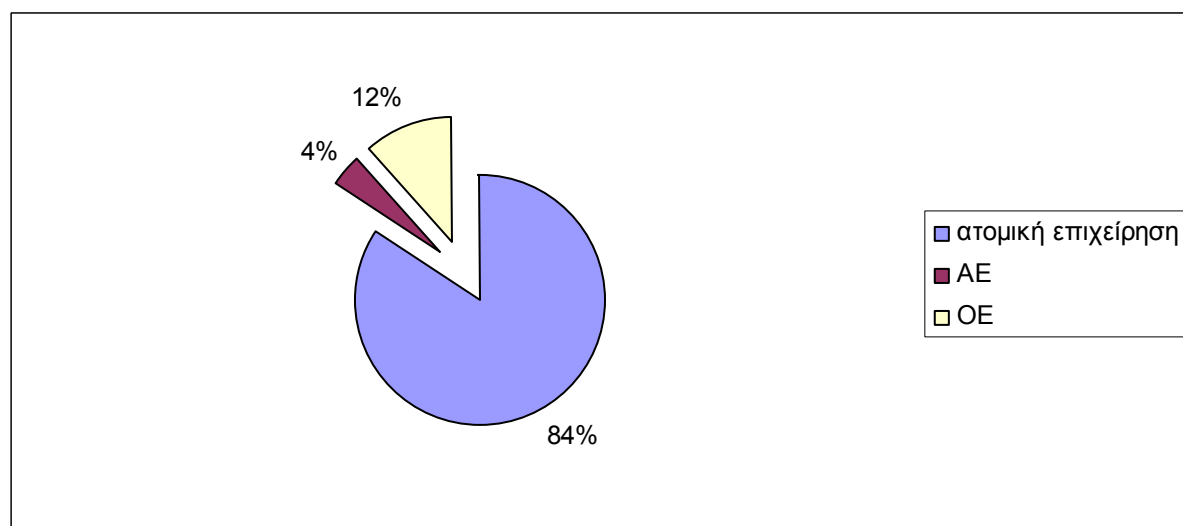
Γράφημα 34: Μεγαλύτερο πρόβλημα του νομού Καρδίτσας

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το μεγαλύτερο ποσοστό, 59,4% (41 άτομα), δήλωσε ότι το πρόβλημα της αυξημένης ζήτησης νερού είναι το σημαντικότερο που αντιμετωπίζει αυτή την περίοδο ο νομός, το 23,2% (16 άτομα) δήλωσε ότι η μη συνεργασία των τοπικών φορέων με επιχειρηματίες είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα του νομού. Ακολουθεί, με ποσοστό 10,1% (7 άτομα), η ανεργία ως το μεγαλύτερο πρόβλημα του νομού Καρδίτσας, με 5,8% (4 άτομα) το οδικό δίκτυο και, τέλος, με ποσοστό 1,4% (1 άτομο) η μόλυνση του περιβάλλοντος ως το μεγαλύτερο πρόβλημα αυτή τη στιγμή στο νομό Καρδίτσας.

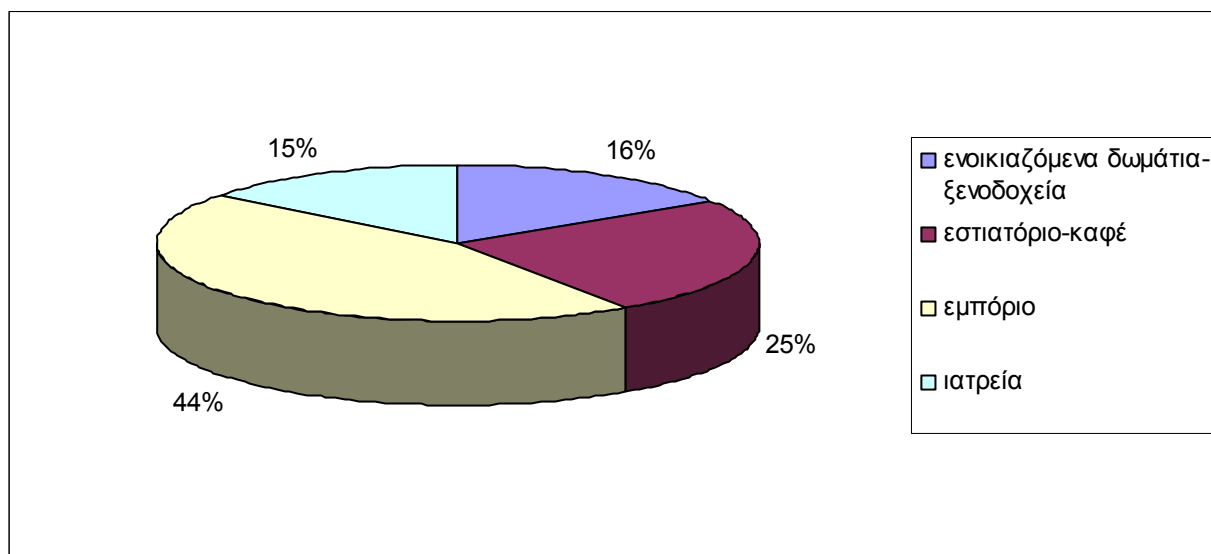
Γράφημα 35: Δήμος λειτουργίας της επιχείρησης

Από τις 69 ερωτώμενες επιχειρήσεις, με ποσοστό ισοψηφίας, 27,5% (19 επιχειρήσεις ο καθένας), ήταν οι επιχειρήσεις που βρισκόταν στο δήμο Σοφάδων και στο δήμο Καρδίτσας. Το 10,1% (7 επιχειρήσεις) βρισκόταν στο δήμο Καλλιφωνίου, ενώ το 15,9% (11 επιχειρήσεις) στο δήμο Πλαστήρα. Με μικρότερα ποσοστά ακολουθούν, με ποσοστό ισοψηφίας, 5,8% (4 επιχειρήσεις ο καθένας) ήταν οι επιχειρήσεις που βρισκόταν στο δήμο Παλαμά και Ταμασίου, το 4,3% (3 επιχειρήσεις) στο δήμο Άρνης και το 2,9% (2 επιχειρήσεις) βρισκόταν στο δήμο Μουζακίου.

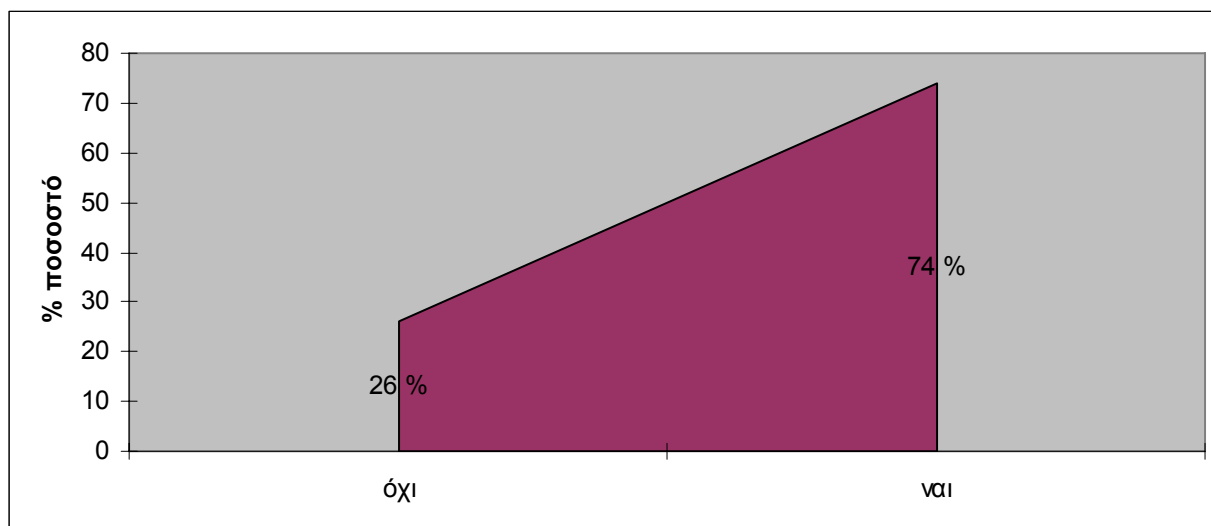
Γράφημα 36: Νομική μορφή της επιχείρησης

Από τις 69 ερωτώμενες επιχειρήσεις, το μεγαλύτερο ποσοστό, 84,1% (58 επιχειρήσεις) ήταν ατομικές επιχειρήσεις, το 11,6% (8 επιχειρήσεις) είχε νομική μορφή OE και το χαμηλότερο ποσοστό, 4,3% (3 επιχειρήσεις) είχε νομική μορφή AE.

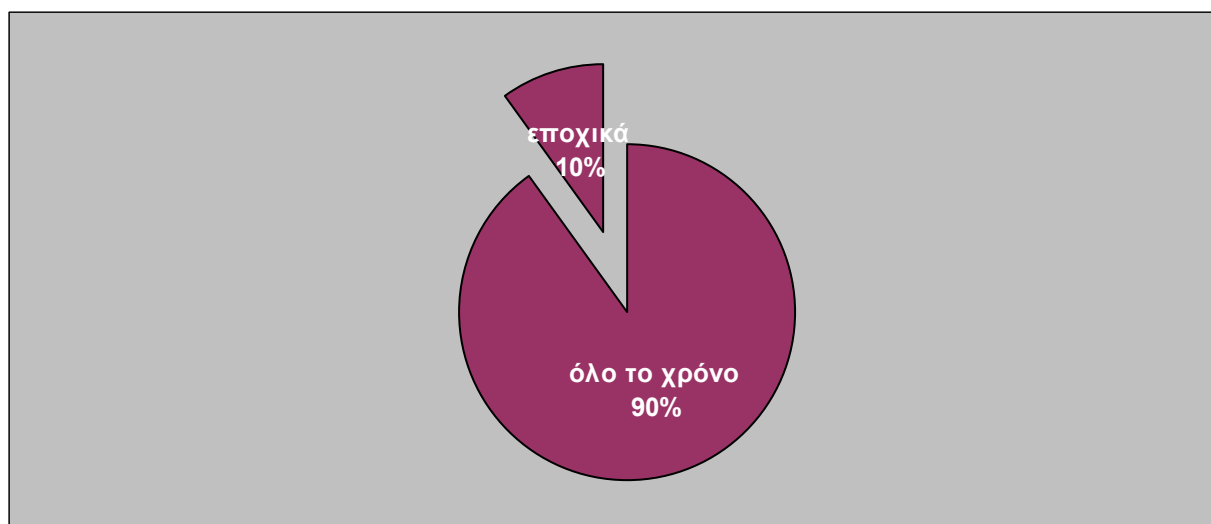
Γράφημα 37: Κλάδος ενασχόλησης

Από τις 69 ερωτώμενες επιχειρήσεις, το μεγαλύτερο ποσοστό, 44,9% (31 επιχειρήσεις) είχε σαν κλάδο ενασχόλησης το εμπόριο. Ακολουθούν με ποσοστό 24,6% (17 επιχειρήσεις), οι ερωτώμενοι που είχαν σαν επιχείρηση κάποιο εστιατόριο-καφέ, με 15,9% (11 επιχειρήσεις) οι επιχειρήσεις που είχαν ενοικιαζόμενα δωμάτια-ξενοδοχεία και, τέλος, με το χαμηλότερο ποσοστό, 14,5% (10 επιχειρήσεις) ήταν οι ερωτώμενοι με ιατρεία.

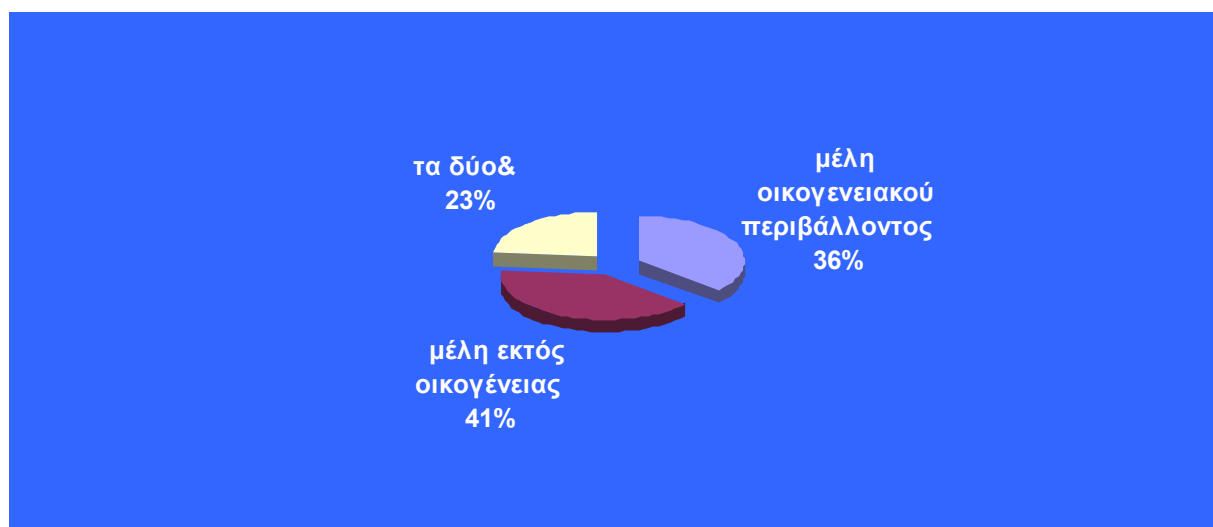
Γράφημα 38: Ταύτιση της έδρας της επιχείρησης με τον τόπο κατοικίας

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, στο μεγαλύτερο ποσοστό, 73,9% (51 άτομα) υπήρχε ταύτιση της έδρας της επιχείρησης με τον τόπο κατοικίας τους, ενώ μόνο στο 26,1% (18 άτομα) δεν υπήρχε ταύτιση της έδρας της επιχείρησης με τον τόπο κατοικίας τους.

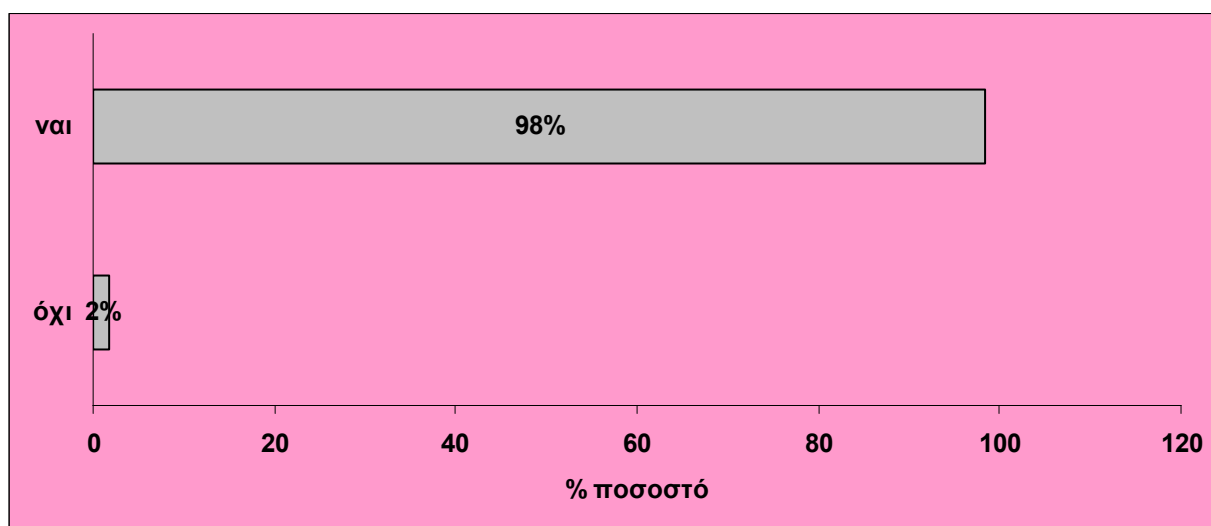
Γράφημα 39: Λειτουργία της επιχείρησης

Από τις 69 ερωτώμενες επιχειρήσεις, το μεγαλύτερο ποσοστό, 89,9% (62 επιχειρήσεις) λειτουργεί όλο το χρόνο, ενώ μόνο το 10,1% (7 επιχειρήσεις) λειτουργεί εποχικά.

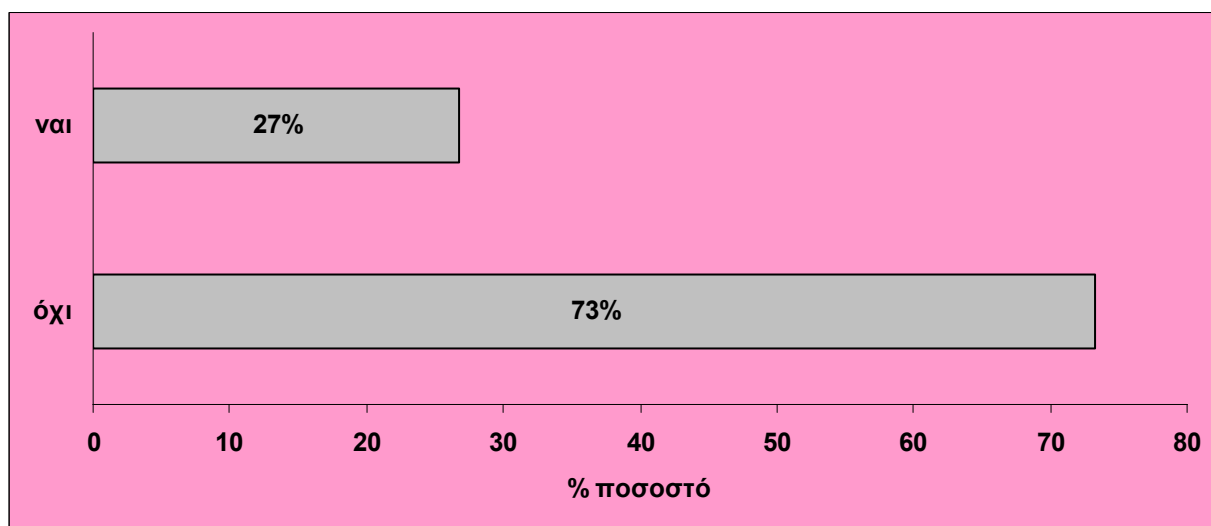
Γράφημα 40: Προέλευση ατόμων που απασχολεί η επιχείρηση

Από τους ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων που απάντησαν ότι απασχολούν άτομα στην επιχείρησή τους, δηλαδή από τις 60 επιχειρήσεις, το μεγαλύτερο ποσοστό, 41% (25 επιχειρήσεις) απασχολούσε άτομα εκτός οικογένειας, το 35% (21 επιχειρήσεις) απασχολούσε μέλη του οικογενειακού του περιβάλλοντος και το 23,3% (14 επιχειρήσεις) απασχολούσε άτομα και εκτός οικογένειας και του οικογενειακού του περιβάλλοντος.

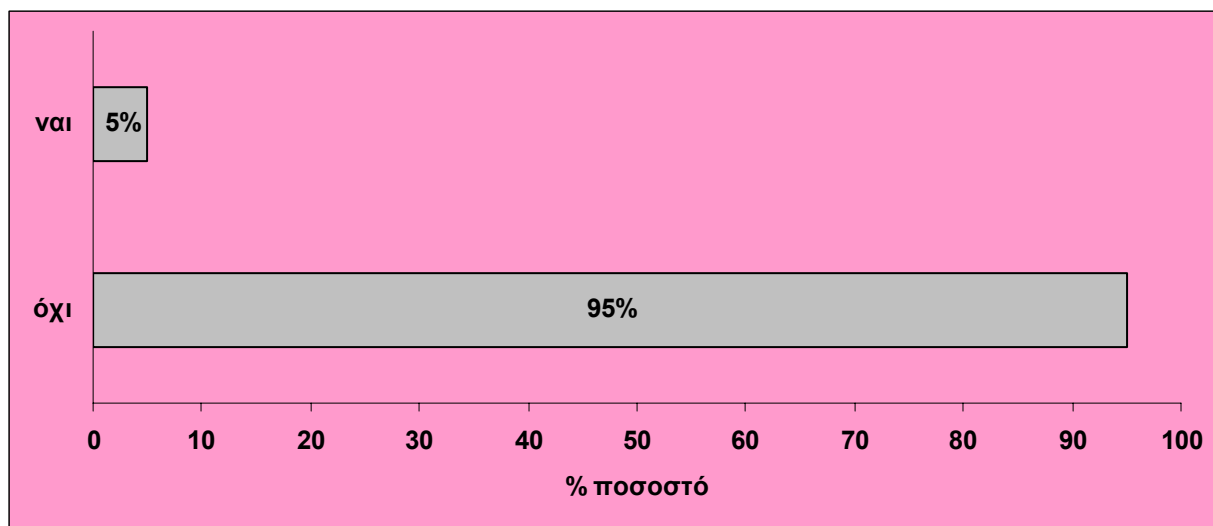
Γράφημα 41: Απασχόληση ντόπιων ατόμων στην επιχείρηση

Από τους ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων που απάντησαν ότι απασχολούν άτομα στην επιχείρησή τους, δηλαδή από τους 60 ερωτηθέντες, το μεγαλύτερο ποσοστό, 98,3% (59 επιχειρήσεις) απασχολούσε ντόπια άτομα στην επιχείρησή του, ενώ μόνο το 1,7% (1 επιχείρηση) δεν απασχολούσε ντόπια άτομα στην επιχείρησή του.

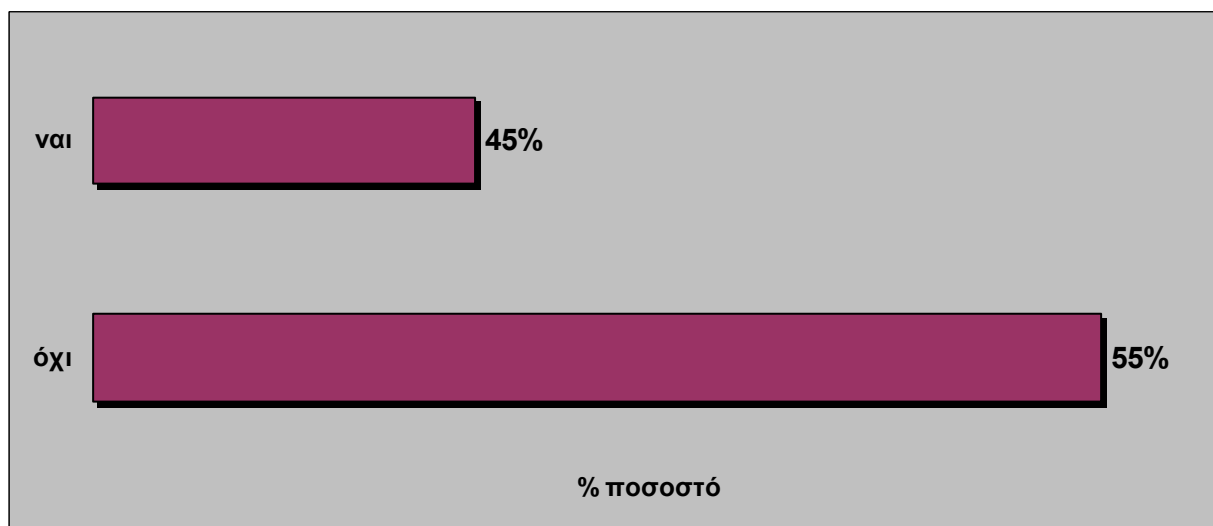
Γράφημα 42: Απασχόληση μεταναστών στην επιχείρηση

Από τους ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων που απάντησαν ότι απασχολούν άτομα στην επιχείρησή τους, δηλαδή από τους 60 ερωτηθέντες, το μεγαλύτερο ποσοστό, 73,3% (44 επιχειρήσεις) δεν απασχολούσε μετανάστες στην επιχείρησή του, ενώ το 26,7% (16 επιχειρήσεις) απασχολούσε μετανάστες στην επιχείρησή του.

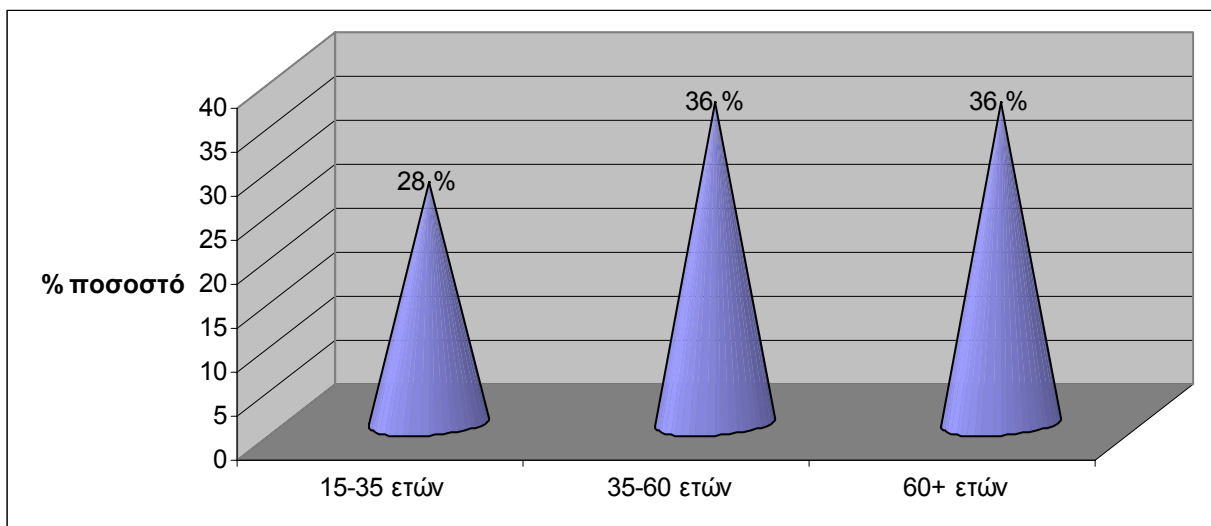
Γράφημα 43: Απασχόληση ατόμων στην επιχείρηση από άλλες περιοχές της Ελλάδος

Από τους ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων που απάντησαν ότι απασχολούν άτομα στην επιχείρησή τους, δηλαδή από τους 60 ερωτηθέντες, το μεγαλύτερο ποσοστό, 95% (57 επιχειρήσεις) δεν απασχολούσε άτομα από άλλες περιοχές της Ελλάδος στην επιχείρησή του, ενώ μόνο το 5% (3 επιχειρήσεις) απασχόλησε άτομα από άλλες περιοχές της Ελλάδος στην επιχείρησή του.

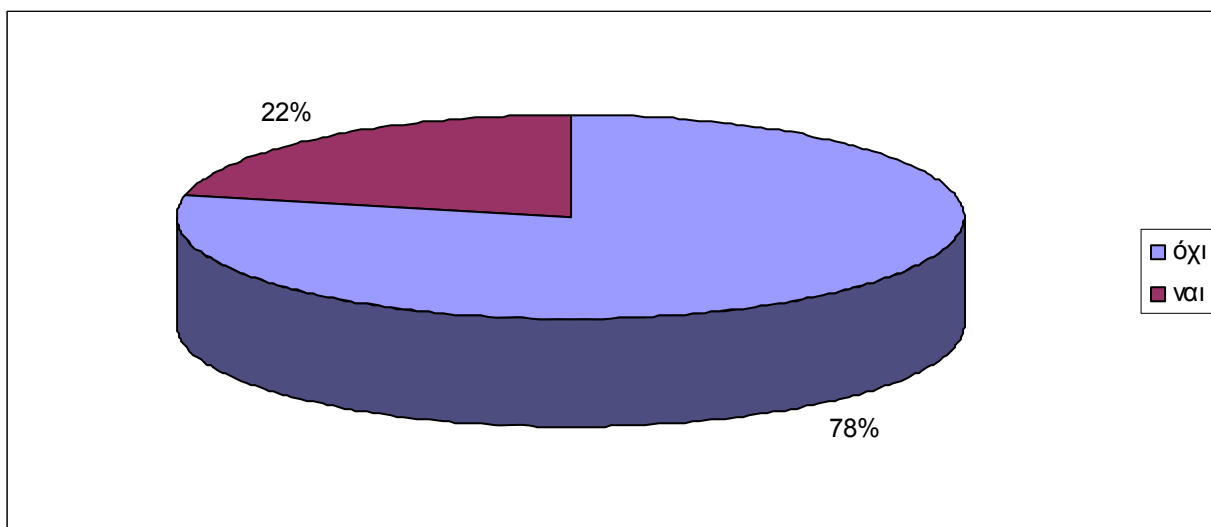
Γράφημα 44: Επαγγελματική ή επιχειρηματική εμπειρία σχετική με τον τουριστικό κλάδο

Από τους ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων που απάντησαν ότι έχουν τουριστική επιχείρηση, δηλαδή από τους 11 ερωτηθέντες, το 45,5% (5 άτομα) είχε επαγγελματική ή επιχειρηματική εμπειρία σχετική με τον τουριστικό κλάδο, ενώ το 54,5% (6 άτομα) δεν είχε επαγγελματική ή επιχειρηματική εμπειρία σχετική με τον τουριστικό κλάδο.

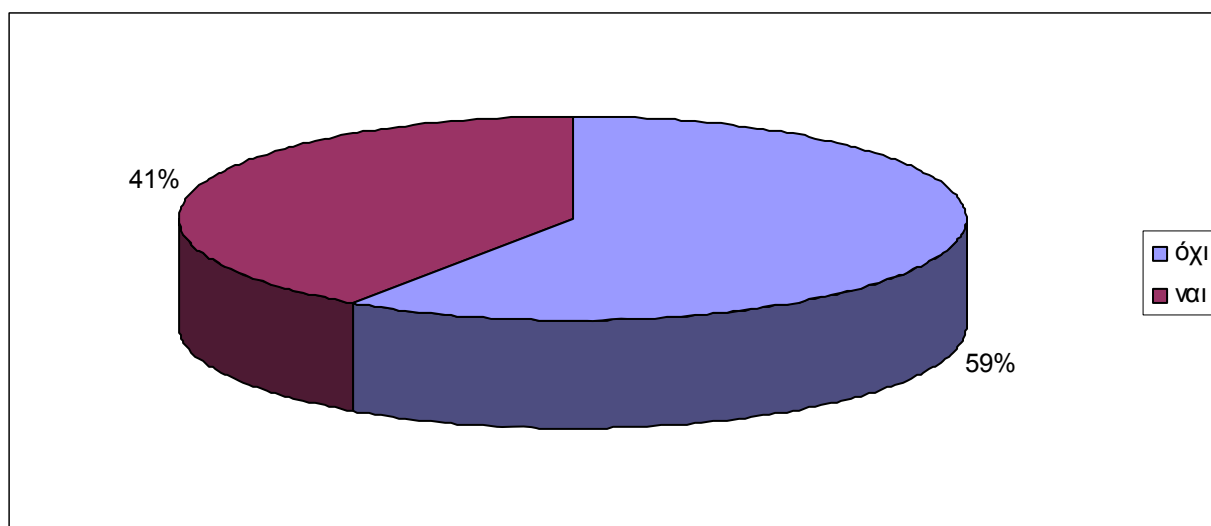
Γράφημα 45: Ηλικία επισκεπτών των τουριστικών επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας

Από τους ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων που απάντησαν ότι έχουν τουριστική επιχείρηση, δηλαδή από τις 11 επιχειρήσεις, το 27,3% (3 επιχειρήσεις) δήλωσε ότι η ηλικία των επισκεπτών τους κυμαίνεται μεταξύ 15–35 ετών και με ποσοστό ισοψηφίας 36,4% (4 επιχειρήσεις το καθένα) ακολουθούν οι επιχειρήσεις που δήλωσαν ότι η ηλικία των επισκεπτών τους κυμαίνεται μεταξύ 35-60 ετών και 60+ ετών.

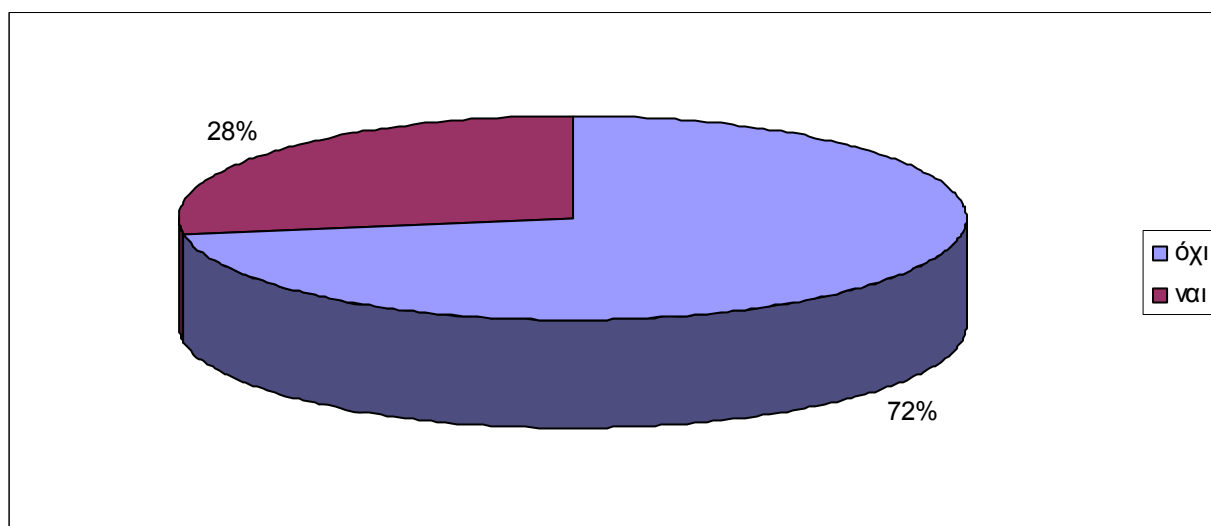
Γράφημα 46: Ο συνεταιρισμός ως προμηθευτής της επιχείρησης για την κάλυψη των αναγκών της

Από τις 69 ερωτώμενες επιχειρήσεις του νομού Καρδίτσας και σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα, το 21,7% (15 επιχειρήσεις) είχε ως προμηθευτή της επιχείρησης της για την κάλυψη των αναγκών της τον συνεταιρισμό, ενώ το 78,3% (54 επιχειρήσεις) δεν είχε ως προμηθευτή της επιχείρησης της τον συνεταιρισμό.

Γράφημα 47: Ντόπιες επιχειρήσεις ως προμηθευτές της επιχείρησής για την κάλυψη των αναγκών της

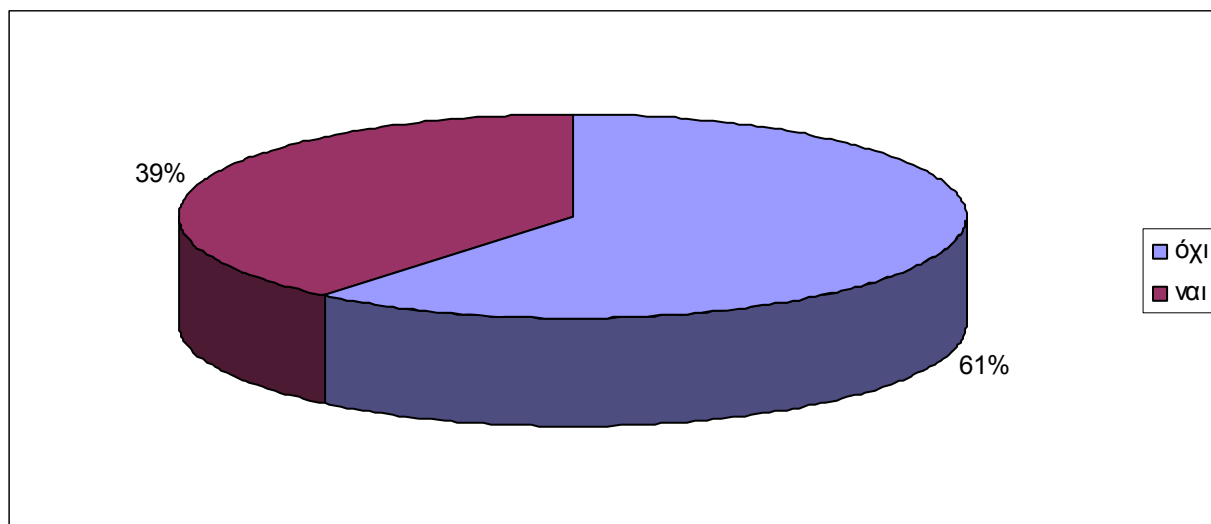
Από τις 69 ερωτώμενες επιχειρήσεις του νομού Καρδίτσας και σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα, το 40,6% (28 επιχειρήσεις) είχε ως προμηθευτή της επιχείρησής της για την κάλυψη των αναγκών της ντόπιες επιχειρήσεις, ενώ το 59,4% (41 επιχειρήσεις) δεν είχε ως προμηθευτή της επιχείρησής της ντόπιες επιχειρήσεις.

Γράφημα 48: Επιχειρήσεις από άλλες περιοχές του νομού ως προμηθευτές της επιχείρησής για την κάλυψη των αναγκών της

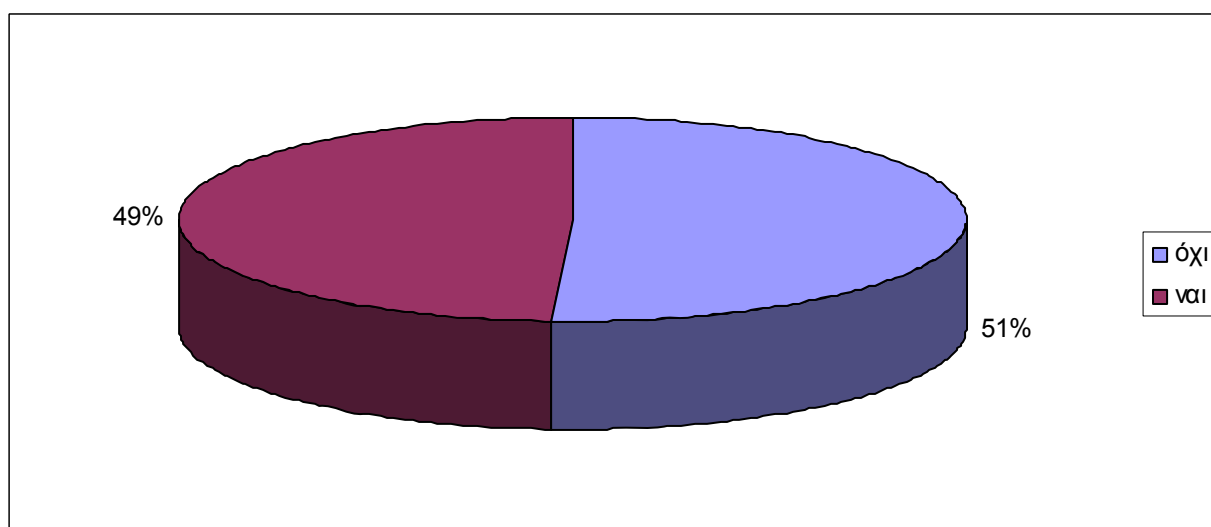
Από τις 69 ερωτώμενες επιχειρήσεις του νομού Καρδίτσας και σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα, το 27,5% (19 επιχειρήσεις) είχε ως προμηθευτή της επιχείρησής της για την κάλυψη των αναγκών της επιχειρήσεις από άλλες περιοχές του νομού, ενώ το 72,5% (50

επιχειρήσεις) δεν είχε ως προμηθευτή της επιχείρησής της επιχειρήσεις από άλλες περιοχές του νομού.

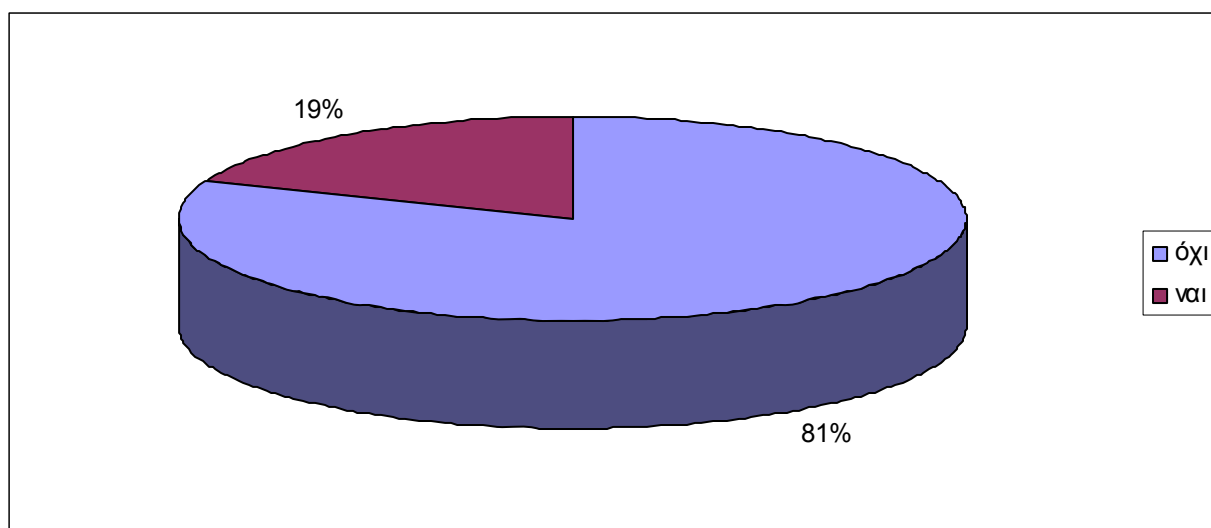
Γράφημα 49: Επιχειρήσεις από Αθήνα ως προμηθευτής της επιχείρησής για την κάλυψη των αναγκών της

Από τις 69 ερωτώμενες επιχειρήσεις του νομού Καρδίτσας και σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα, το 39,1% (27 επιχειρήσεις) είχε ως προμηθευτή της επιχείρησής της για την κάλυψη των αναγκών της επιχειρήσεις από Αθήνα, ενώ το 60,9% (42 επιχειρήσεις) δεν είχε ως προμηθευτή της επιχείρησής της επιχειρήσεις από Αθήνα.

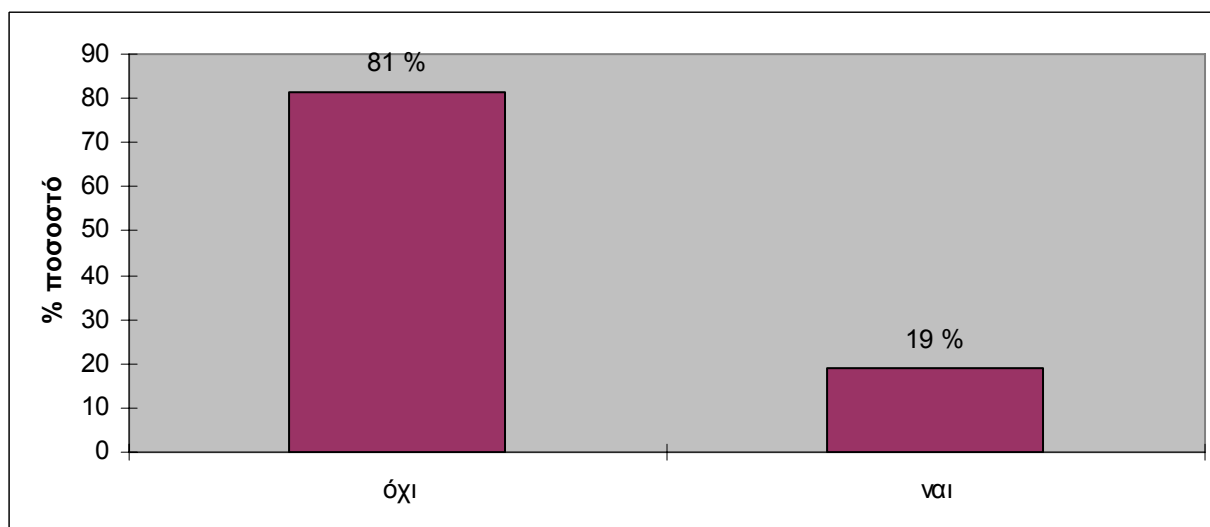
Γράφημα 50: Επιχειρήσεις από άλλες περιοχές της Ελλάδος ως προμηθευτής της επιχείρησής για την κάλυψη των αναγκών της

Από τις 69 ερωτώμενες επιχειρήσεις του νομού Καρδίτσας και σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα, το 49,3% (34 επιχειρήσεις) είχε ως προμηθευτή της επιχείρησής της για την κάλυψη των αναγκών της επιχειρήσεις από άλλες περιοχές της Ελλάδος, ενώ το 50,7% (35 επιχειρήσεις) δεν είχε ως προμηθευτή της επιχείρησής της επιχειρήσεις από άλλες περιοχές της Ελλάδος.

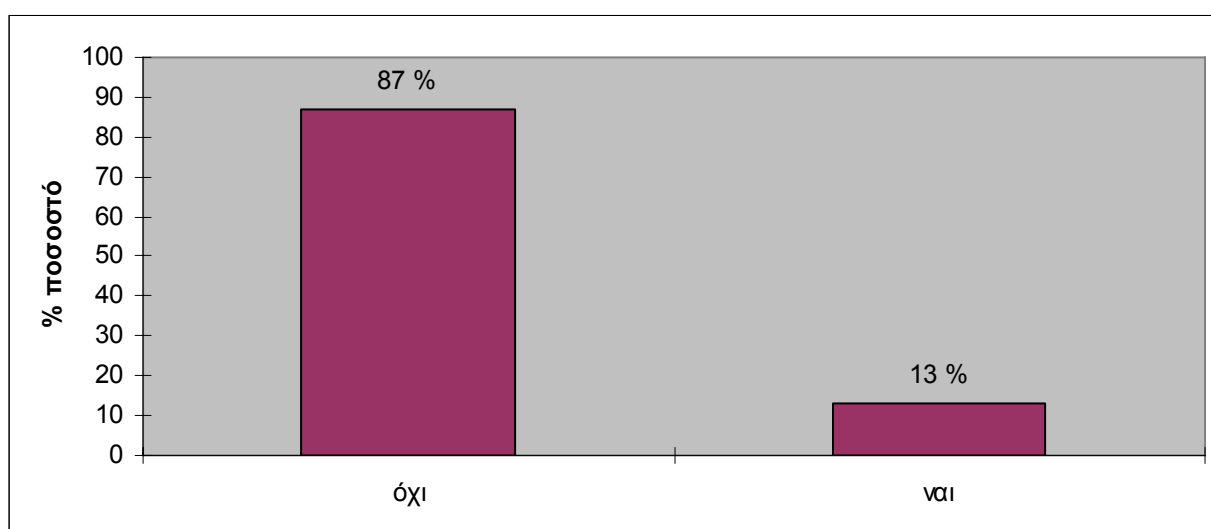
Γράφημα 51: Δικά σας προϊόντα ως προμηθευτής της επιχείρησής για την κάλυψη των αναγκών της

Από τις 69 ερωτώμενες επιχειρήσεις του νομού Καρδίτσας και σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα, το 18,8% (13 επιχειρήσεις) είχε ως προμηθευτή της επιχείρησής της για την κάλυψη των αναγκών της δικά της προϊόντα, ενώ το 81,2% (56 επιχειρήσεις) δεν είχε ως προμηθευτή της επιχείρησής της δικά της προϊόντα.

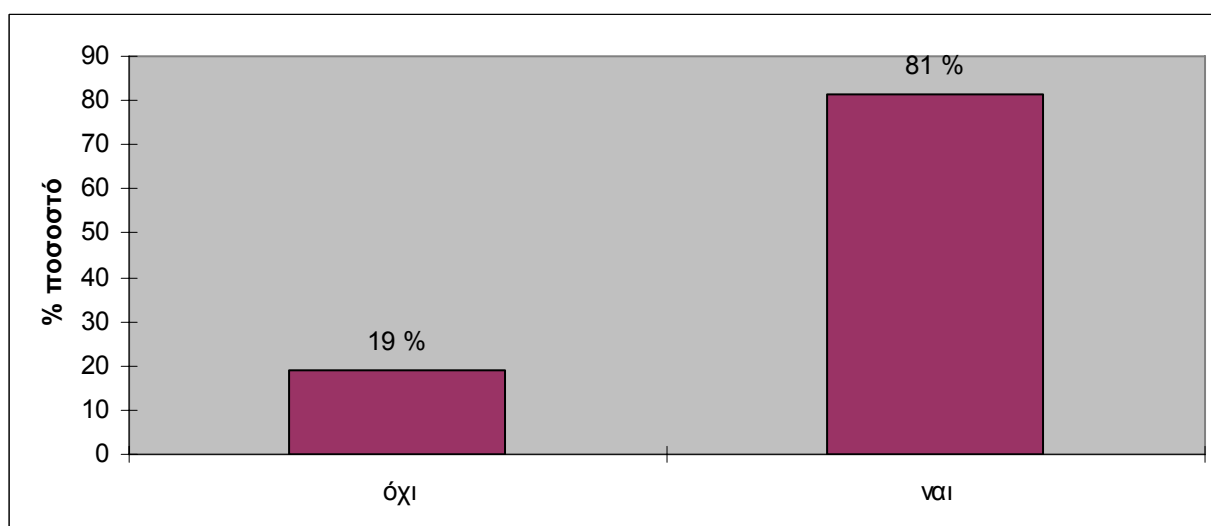
Γράφημα 52: Συνεργασία της επιχείρησης με αγροτικούς συνεταιρισμούς

Από τις 69 ερωτώμενες επιχειρήσεις του νομού Καρδίτσας και σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα, το 18,8% (13 επιχειρήσεις) συνεργαζόταν με αγροτικούς συνεταιρισμούς, ενώ το 81,2% (56 επιχειρήσεις) δεν συνεργαζόταν με αγροτικούς συνεταιρισμούς.

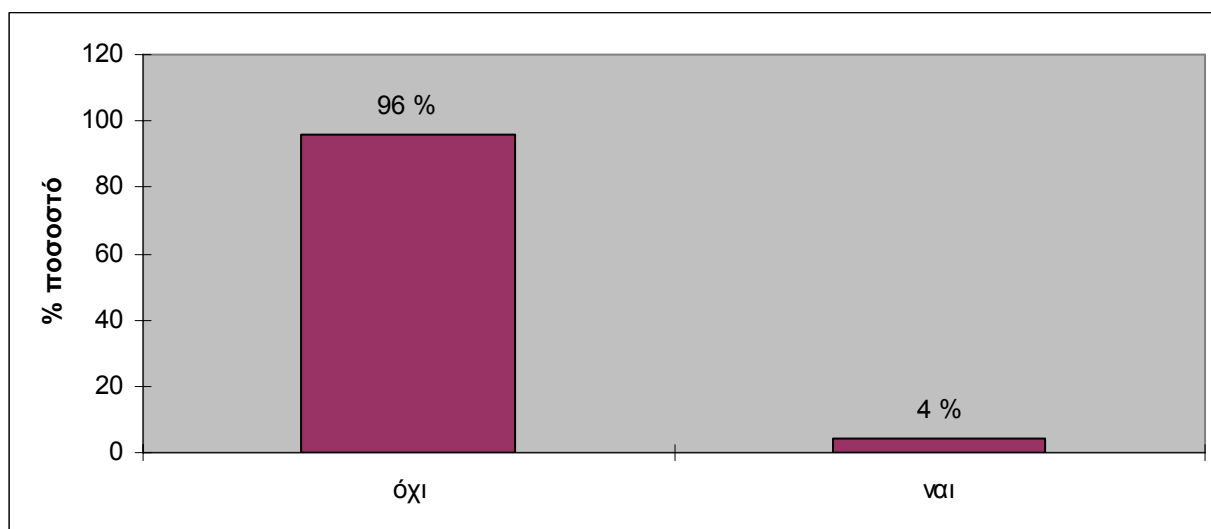
Γράφημα 53: Συνεργασία της επιχείρησης με τοπικούς άρχοντες

Από τις 69 ερωτώμενες επιχειρήσεις του νομού Καρδίτσας και σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα, το 13% (9 επιχειρήσεις) συνεργαζόταν με τοπικούς άρχοντες, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό, 87% (60 επιχειρήσεις), δεν συνεργαζόταν με τους τοπικούς άρχοντες του νομού.

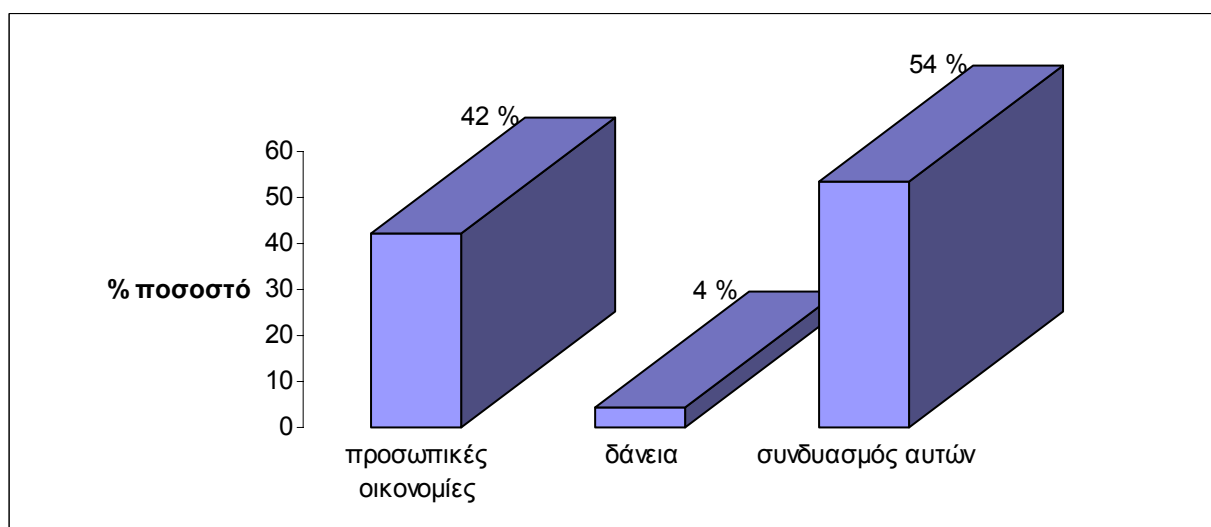
Γράφημα 54: Συνεργασία της επιχείρησης με άλλες που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα

Από τις 69 ερωτώμενες επιχειρήσεις του νομού Καρδίτσας και σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα, το 81,2% (56 επιχειρήσεις) συνεργαζόταν με επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα, ενώ το 18,8% (13 επιχειρήσεις) δεν συνεργαζόταν με επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα.

Γράφημα 55: Συνεργασία της επιχείρησης με άλλους φορείς

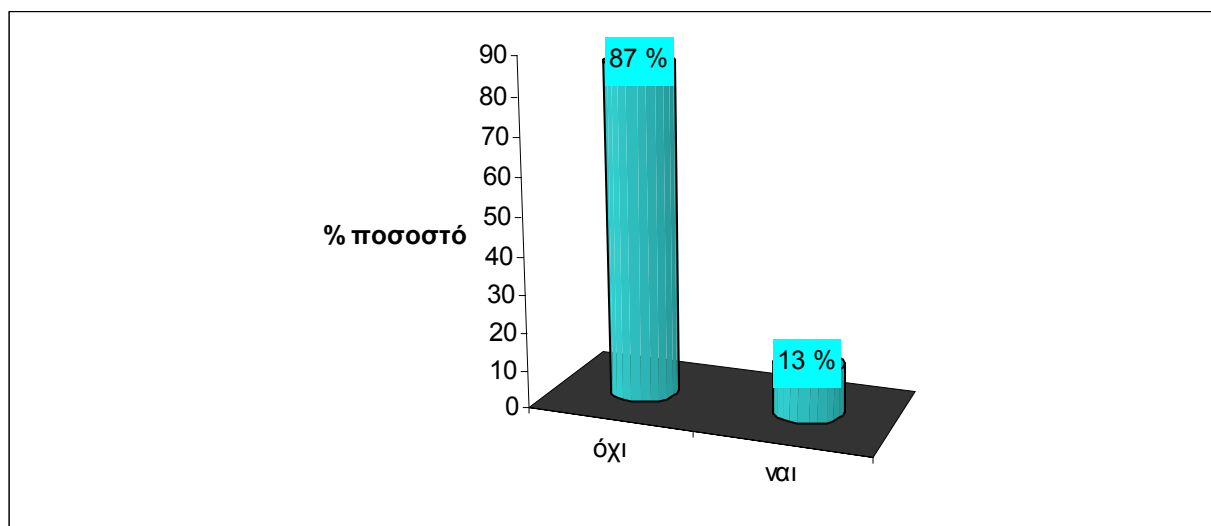
Από τις 69 ερωτώμενες επιχειρήσεις του νομού Καρδίτσας και σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα, μόνο το 4,3% (3 επιχειρήσεις) συνεργαζόταν με άλλους φορείς, ενώ το 95,7% (66 επιχειρήσεις) δεν συνεργαζόταν με άλλους φορείς.

Γράφημα 56: Πηγές χρηματοδότησης για την ανάπτυξη της επιχείρησης

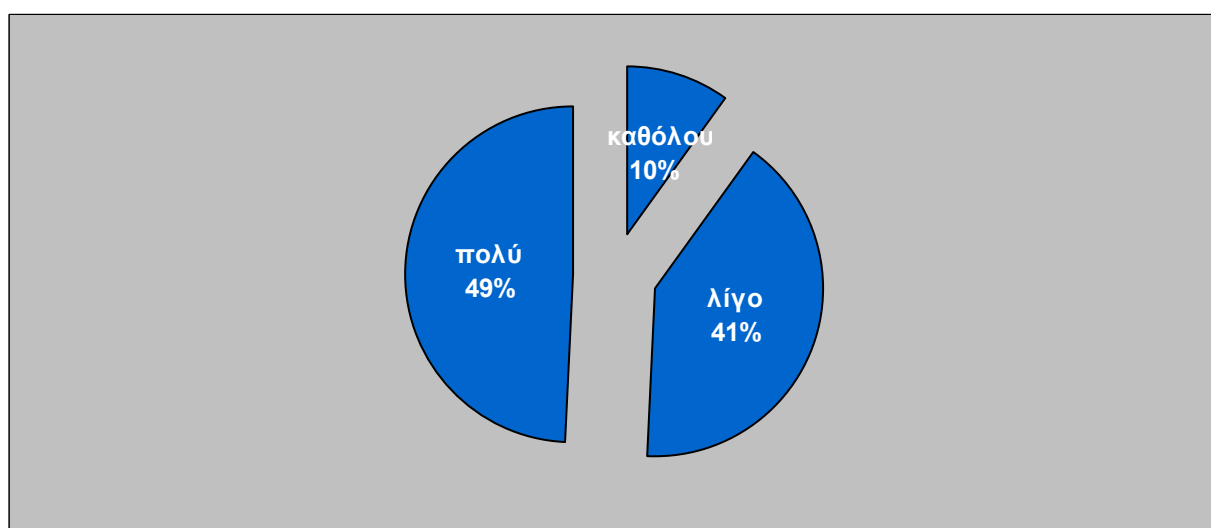
Από τις 69 ερωτώμενες επιχειρήσεις, το 42% (29 επιχειρήσεις) χρησιμοποίησε προσωπικές οικονομίες για την ανάπτυξη της επιχείρησης του, το 4,3% (3 επιχειρήσεις)

χρησιμοποίησε δάνεια για την ανάπτυξη της επιχείρησής του, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 53,6% (37 επιχειρήσεις), χρησιμοποίησε συνδυασμό και των δυο παραπάνω για την ανάπτυξη της επιχείρησής του.

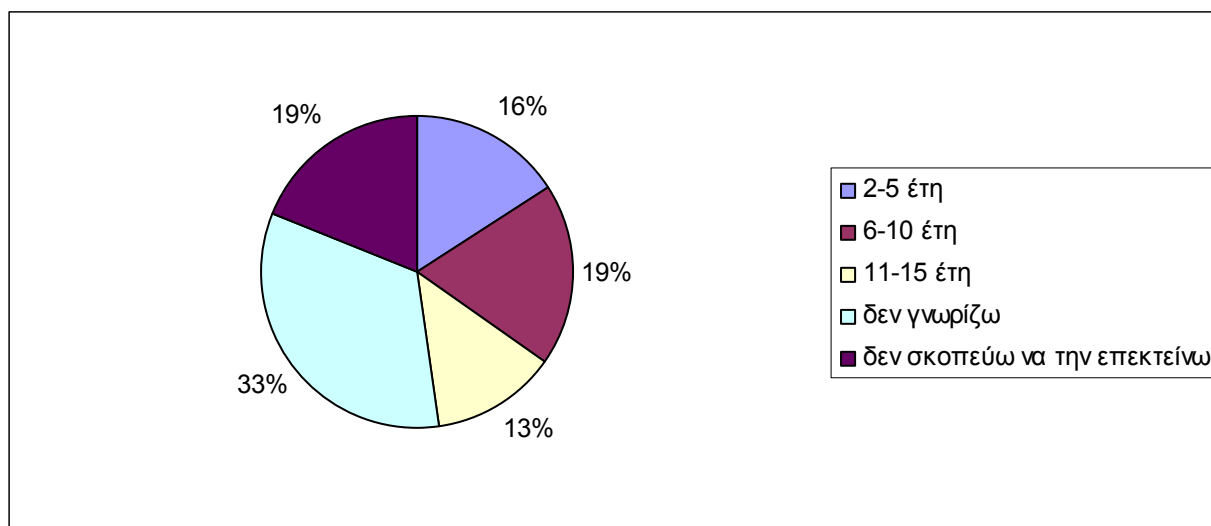
Γράφημα 57: Συμμετοχή σε πρόγραμμα χρηματοδότησης από εθνικό φορέα ή Ε.Ε.

Από τις 69 ερωτώμενες επιχειρήσεις, μόνο το 13% (9 επιχειρήσεις) συμμετείχε σε πρόγραμμα χρηματοδότησης από εθνικό φορέα ή Ε.Ε., ενώ το 87% (60 επιχειρήσεις) δεν συμμετείχε σε κάποιο πρόγραμμα χρηματοδότησης από εθνικό φορέα ή Ε.Ε.

Γράφημα 58: Ικανοποίηση από την πορεία της επιχείρησής

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 10,1% (7 άτομα) δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο από την πορεία της επιχείρησής του, το 40,6% (28 άτομα) είναι λίγο ικανοποιημένο από την πορεία της επιχείρησής του και, τέλος, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, το 49,3% (34 άτομα), είναι πολύ ικανοποιημένο από την πορεία της επιχείρησής του.

Γράφημα 59: Επέκταση της επιχείρησης

Από τους 69 ερωτηθέντες ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας, το 15,9% (11 άτομα) απάντησε ότι σκοπεύει να επεκτείνει την επιχείρησή του σε 2-5 έτη, το 18,8% (13 άτομα) σε 6-10 έτη, το 13% (9 άτομα) σκοπεύει να επεκτείνει την επιχείρησή του σε 11-15 έτη, το 33,3% (23 άτομα) δεν γνωρίζει αν θα επεκτείνει την επιχείρησή του και, τέλος, το 18,8% (13 άτομα) δεν σκοπεύει να επεκτείνει την επιχείρησή του.

10.2 Παρουσίαση και Σχολιασμός Συσχετίσεων

Φύλο ερωτηθέντων - Αν είναι τουριστική η περιοχή

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και του αν είναι τουριστική η περιοχή. Το φύλο των ερωτηθέντων κυμαίνεται μεταξύ άντρα και γυναίκα. Η μεταβλητή που αφορά το αν είναι τουριστική η περιοχή μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου», «λίγο» ή «πολύ». Η τιμή $\chi^2=9,596$ και η τιμή $p\text{-value}=0,008<0,01$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 1: Συσχέτιση μεταξύ φύλου ερωτηθέντων και αν είναι τουριστική η περιοχή

			Είναι τουριστική η περιοχή;			Σύνολο
			Καθόλου	Λίγο	Πολύ	
Φύλο	Ανδρας	Αριθμός αντρών	13	46	1	60
		Ποσοστό επί στήλης	41,9%	56,8%	9,1%	48,8%
	Γυναίκα	Αριθμός γυναικών	18	35	10	63
		Ποσοστό επί στήλης	58,1%	43,2%	90,9%	51,2%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	31	81	11	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 31 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι η περιοχή του νομού Καρδίτσας δεν είναι καθόλου τουριστική, το 41,9% ήταν άντρες, ενώ το υπόλοιπο 58,1% ήταν γυναίκες. Από τους 81 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι η περιοχή είναι λίγο τουριστική, το 56,8% ήταν άντρες, ενώ το υπόλοιπο 43,2% ήταν γυναίκες. Από τους 11 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι η περιοχή του νομού Καρδίτσας είναι πολύ τουριστική, το 9,1% ήταν άντρες, ενώ το υπόλοιπο 90,9% ήταν γυναίκες.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι η περιοχή του νομού Καρδίτσας θεωρείται λίγο τουριστική. Ειδικότερα, σ' αυτή την άποψη συμφωνούσαν περισσότερο οι άντρες και λιγότερο οι γυναίκες. Αλλά και στις δυο περιπτώσεις τα ποσοστά των αντρών και των γυναικών βλέπουμε ότι είναι μεγαλύτερα για την συγκεκριμένη άποψη παρότι για την άποψη ότι η περιοχή δεν είναι καθόλου ή πολύ τουριστική.

Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι, ανεξάρτητα από το φύλο των ερωτηθέντων, το σύνολο του δείγματος θεωρεί ότι η περιοχή του νομού Καρδίτσας είναι λίγο τουριστική.

Φύλο ερωτηθέντων – Ικανοποίηση από τις υπηρεσίες υγείας (νοσοκομεία) του νομού Καρδίτσας

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και της ικανοποίησης των κατοίκων από τις υπηρεσίες υγείας του νομού. Το φύλο των ερωτηθέντων κυμαίνεται μεταξύ άντρα και γυναίκα. Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση από τις υπηρεσίες υγείας μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου», «λίγο» ή «πολύ». Η τιμή $\chi^2=13,850$ και η τιμή $p\text{-value}=0,001<0,01$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 2: Συσχέτιση μεταξύ φύλου ερωτηθέντων και βαθμού ικανοποίησης από τις υπηρεσίες υγείας του νομού

			Ικανοποίηση από υπηρεσίες υγείας			Σύνολο
			Καθόλου	Λίγο	Πολύ	
Φύλο	Άνδρας	Αριθμός αντρών	23	35	2	60
		Ποσοστό επί στήλης	51,1%	59,3%	10,5%	48,8%
	Γυναίκα	Αριθμός γυναικών	22	24	17	63
		Ποσοστό επί στήλης	48,9%	40,7%	89,5%	51,2%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	46	59	19	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 46 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας του νομού, το 51,1% ήταν άντρες, ενώ το υπόλοιπο 48,9% ήταν γυναίκες. Από τους 59 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας, το 59,3% ήταν άντρες, ενώ το υπόλοιπο 40,7% ήταν γυναίκες. Από τους 19 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι ήταν πολύ ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας του νομού, το 10,5% ήταν άντρες, ενώ το υπόλοιπο 89,5% ήταν γυναίκες.

Σύμφωνα με αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας είναι λίγο ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας. Ειδικότερα, σ'αυτή την άποψη συμφωνούσαν περισσότερο οι άντρες και λιγότερο οι γυναίκες. Αλλά και στις δυο περιπτώσεις τα ποσοστά των αντρών και των γυναικών βλέπουμε ότι είναι μεγαλύτερα για την συγκεκριμένη άποψη παρότι για την άποψη ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι ή ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας του νομού τους.

Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι, ανεξάρτητα από το φύλο των ερωτηθέντων, το σύνολο του δείγματος είναι λίγο ικανοποιημένο από τις συγκεκριμένες υποδομές και, με μικρή διαφορά, δεν είναι σχεδόν καθόλου ικανοποιημένοι. Επομένως, οι κάτοικοι έχουν περισσότερες απαιτήσεις στο τομέα της υγείας από τους υπεύθυνους φορείς.

Φύλο ερωτηθέντων - Ικανοποίηση από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης της Καρδίτσας

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ του φύλου των ερωτηθέντων και της ικανοποίησης των κατοίκων από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων του νομού. Το φύλο των ερωτηθέντων κυμαίνεται μεταξύ άντρα και γυναίκα. Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου», «λίγο» ή «πολύ». Η τιμή $\chi^2=8,318$ και η τιμή $p\text{-value}=0,016<0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 3: Συσχέτιση μεταξύ φύλου ερωτηθέντων και βαθμού ικανοποίησης από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων του νομού

			Ικανοποίηση από υπηρεσίες τοπικών φορέων			Σύνολο
			Καθόλου	Λίγο	Πολύ	
Φύλο	Άνδρας	Αριθμός αντρών	24	33	3	60
		Ποσοστό επί στήλης	61,5%	48,5%	18,8%	48,8%
	Γυναίκα	Αριθμός γυναικών	15	35	13	63
		Ποσοστό επί στήλης	38,5%	51,5%	81,3%	51,2%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	39	68	16	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 39 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων του νομού, το 61,5% ήταν άντρες, ενώ το υπόλοιπο 38,5% ήταν γυναίκες. Από τους 68 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων, το 48,5% ήταν άντρες, ενώ το υπόλοιπο 51,5% ήταν γυναίκες. Από τους 16 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι ήταν πολύ ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων του νομού, το 18,8% ήταν άντρες, ενώ το υπόλοιπο 81,3% ήταν γυναίκες.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας είναι λίγο ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης τους. Ειδικότερα, σ' αυτή την άποψη συμφωνούσαν περισσότερο οι γυναίκες και λιγότερο οι άντρες. Δηλαδή, οι άντρες είναι λιγότερο ικανοποιημένοι από τις γυναίκες σ' αυτή την άποψη και στην άποψη ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι, ενώ στην άποψη ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι, οι άντρες έχουν μεγαλύτερο ποσοστό.

Και σε αυτόν τον τομέα, οι κάτοικοι έχουν περισσότερες απαιτήσεις από τους υπεύθυνους φορείς. Παρατηρούμε ότι η ικανοποίηση δεν έχει σχέση με το φύλο των ερωτηθέντων, αλλά με το επίπεδο των υποδομών σε αυτό τον τομέα.

Ηλικία ερωτηθέντων - Μορφωτικό επίπεδο ερωτηθέντων

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και του μορφωτικού επιπέδου των ερωτηθέντων. Η ηλικία των ερωτηθέντων παίρνει τιμές: <42 ετών και >43 ετών. Το μορφωτικό επίπεδο μπορεί να έχει ως απάντηση «δημοτικό», «γυμνάσιο-λύκειο-IEK» ή «ΑΕΙ-ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές». Η τιμή $\chi^2=14,657$ και η τιμή $p\text{-value}=0,001<0,01$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 4: Συσχέτιση μεταξύ ηλικίας ερωτηθέντων και μορφωτικού επιπέδου ερωτηθέντων

			Μορφωτικό επίπεδο			Σύνολο
			Δημοτικό	Γυμνάσιο- Λύκειο- IEK	ΑΕΙ-ΤΕΙ- Μεταπτυχιακές σπουδές	
Ηλικία	<42 ετών	Αριθμός ατόμων	4	42	17	63
		Ποσοστό επί στήλης	16,7%	61,8%	54,8%	51,2%
	>43 ετών	Αριθμός ατόμων	20	26	14	60
		Ποσοστό επί	83,3%	38,2%	45,2%	48,8%

	στήλης				
Σύνολο	Αριθμός ατόμων	24	68	31	123
	Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 24 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι το μορφωτικό τους επίπεδο ήταν «δημοτικό», το 16,7% ήταν <42 ετών, ενώ το υπόλοιπο 83,3% ήταν >43 ετών. Από τους 68 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι το μορφωτικό τους επίπεδο ήταν «γυμνάσιο-λύκειο-ΙΕΚ», το 61,8% ήταν <42 ετών, ενώ το υπόλοιπο 38,2% ήταν >43 ετών. Από τους 31 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι το μορφωτικό τους επίπεδο ήταν «ΑΕΙ-ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές», το 54,8% ήταν <42 ετών, ενώ το υπόλοιπο 45,2% ήταν >43 ετών.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι περισσότεροι ερωτώμενοι είχαν μορφωτικό επίπεδο «γυμνάσιο-λύκειο-ΙΕΚ». Ειδικότερα, τα άτομα ηλικίας <42 ετών είχαν σε μεγαλύτερο ποσοστό το συγκεκριμένο μορφωτικό επίπεδο, σε σύγκριση με τα άτομα >43 ετών που είχαν σε μικρότερο ποσοστό το συγκεκριμένο μορφωτικό επίπεδο.

Ηλικία ερωτηθέντων - Ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό Καρδίτσας

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και του αν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό Καρδίτσας. Η ηλικία των ερωτηθέντων παίρνει τιμές: <42 ετών και >43 ετών. Η μεταβλητή που αφορά τις ευκαιρίες απασχόλησης μπορεί να έχει ως απάντηση «όχι-περιορισμένες και «ναι». Η τιμή $\chi^2 = 9,495$ και η τιμή $p\text{-value} = 0,002 < 0,01$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 5: Συσχέτιση μεταξύ ηλικίας ερωτηθέντων και ύπαρξης ευκαιριών απασχόλησης στο νομό

			Ευκαιρίες απασχόλησης		Σύνολο
			Όχι-Περιορισμένες	Ναι	
Ηλικία	<42 ετών	Αριθμός ατόμων	34	29	63
		Ποσοστό επί στήλης	68,0%	39,7%	51,2%
	>43 ετών	Αριθμός ατόμων	16	44	60
		Ποσοστό επί	32,0%	60,3%	48,8%

	στήλης			
Σύνολο	Αριθμός ατόμων	50	73	123
	Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 50 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι ο νομός Καρδίτσας δεν έχει ευκαιρίες απασχόλησης ή έχει περιορισμένες, το 68% ήταν <42 ετών, ενώ το υπόλοιπο 32% ήταν >43 ετών. Από τους 73 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι ο νομός Καρδίτσας έχει ευκαιρίες απασχόλησης, το 39,7% ήταν <42 ετών, ενώ το υπόλοιπο 60,3% ήταν >43 ετών.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι ο νομός Καρδίτσας έχει ευκαιρίες απασχόλησης. Ειδικότερα, τα άτομα ηλικίας <42 ετών πίστευαν σε μεγαλύτερο ποσοστό, απ' αυτούς που ήταν >43 ετών, ότι ο νομός έχει μηδαμινές ή ελάχιστες ευκαιρίες απασχόλησης, ενώ τα άτομα >43 ετών πίστευαν σε μεγαλύτερο ποσοστό, απ' αυτά που ήταν <42 ετών, ότι ο νομός έχει ευκαιρίες απασχόλησης.

Αυτό το αποτέλεσμα είναι φυσικό, καθώς οι νέοι άνθρωποι επιζητούν καλύτερες συνθήκες εργασίας και περισσότερα χρήματα. Αναζητούν μία εργασία που θα τους προσφέρει, γενικότερα, καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και πιστεύουν ότι δεν παρέχει αυτές τις ευκαιρίες ο νομός Καρδίτσας.

Ηλικία ερωτηθέντων – Τομέας απασχόλησης για ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό Καρδίτσας

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και του τομέα απασχόλησης για ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό Καρδίτσας. Η ηλικία των ερωτηθέντων παίρνει τιμές: <42 ετών και >43 ετών. Η μεταβλητή που αφορά τον τομέα απασχόλησης μπορεί να έχει ως απάντηση «πρωτογενής τομέας», «δευτερογενής τομέας» και «τριτογενής τομέας». Η τιμή $\chi^2=14,201$ και η τιμή $p\text{-value}=0,001<0,01$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 6: Συσχέτιση μεταξύ ηλικίας ερωτηθέντων και τομέα που προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό

			Τομέας απασχόλησης			Σύνολο
			Πρωτογενής τομέας	Δευτερογενής τομέας	Τριτογενής τομέας	
Ηλικία	<42 ετών	Αριθμός ατόμων	5	9	15	29
		Ποσοστό επί στήλης	15,6%	52,9%	62,5%	39,7%
	>43 ετών	Αριθμός ατόμων	27	8	9	44
		Ποσοστό επί στήλης	84,4%	47,1%	37,5%	60,3%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	32	17	24	73
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 32 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι ο πρωτογενής τομέας είναι ο ιδανικότερος για ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό, το 15,6% ήταν <42 ετών, ενώ το υπόλοιπο 84,4% ήταν >43 ετών. Από τους 17 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι ο δευτερογενής τομέας είναι ο ιδανικότερος για απασχόληση, το 52,9% ήταν <42 ετών, ενώ το υπόλοιπο 47,1% ήταν >43 ετών. Από τους 24 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι ο τριτογενής τομέας είναι ο ιδανικότερος για απασχόληση, το 62,5% ήταν <42 ετών, ενώ το υπόλοιπο 37,5% ήταν >43 ετών.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι ο ιδανικότερος τομέας για απασχόληση στο νομό Καρδίτσας είναι ο πρωτογενής τομέας. Ειδικότερα, τα άτομα ηλικίας >43 ετών πίστευαν σε μεγαλύτερο ποσοστό, ότι αυτός είναι ο καταλληλότερος κλάδος, ενώ τα άτομα <42 ετών πίστευαν ότι τριτογενής τομέας προσφέρει τις περισσότερες ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό.

Αυτό το αποτέλεσμα είναι αναμενόμενο, καθώς οι νέοι, πλέον, στρέφονται προς άλλους τομείς απασχόλησης, επειδή πιστεύουν ότι μπορούν να τους προσφέρουν αυτά που πραγματικά χρειάζονται. Παρατηρούμε ότι όσο πιο νέοι είναι οι ερωτηθέντες, τόσο περισσότερο επιλέγουν τον τριτογενή τομέα απασχόλησης.

Ηλικία ερωτηθέντων – Επάρκεια φαρμακείων στο νομό Καρδίτσας

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και της επάρκειας των φαρμακείων στο νομό Καρδίτσας. Η ηλικία των ερωτηθέντων παίρνει τιμές: <42 ετών και

>43 ετών. Η μεταβλητή που αφορά την επάρκεια των φαρμακείων μπορεί να έχει ως απάντηση «ναι» και «όχι». Η τιμή $\chi^2=5,489$ και η τιμή $p\text{-value}=0,019<0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 7: Συσχέτιση μεταξύ ηλικίας ερωτηθέντων και επάρκειας φαρμακείων στο νομό

			Επάρκεια φαρμακείων		Σύνολο
			Όχι	Ναι	
Ηλικία	<42 ετών	Αριθμός ατόμων	10	53	63
		Ποσοστό επί στήλης	83,3%	47,7%	51,2%
	>43 ετών	Αριθμός ατόμων	2	58	60
		Ποσοστό επί στήλης	16,7%	52,3%	48,8%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	12	111	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 12 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν υπάρχει επάρκεια φαρμακείων στο νομό, το 83,3% ήταν <42 ετών, ενώ το υπόλοιπο 16,7% ήταν >43 ετών. Από τους 111 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι υπάρχει επάρκεια φαρμακείων στο νομό, το 47,7% ήταν <42 ετών, ενώ το υπόλοιπο 52,3% ήταν >43 ετών.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι υπάρχει επάρκεια φαρμακείων στο νομό Καρδίτσας. Ειδικότερα, και τα άτομα ηλικίας <42 ετών και τα άτομα ηλικίας >43 ετών πίστευαν με συντριπτική πλειοψηφία, ότι υπάρχει επάρκεια φαρμακείων στο νομό. Ανεξάρτητα από την ηλικία των ερωτηθέντων, οι κάτοικοι θεωρούν ότι τα φαρμακεία είναι επαρκή για την κάλυψη των αναγκών τους.

Ηλικία ερωτηθέντων – Επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό Καρδίτσας

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και της επάρκειας των μεταφορικών μέσων στο νομό Καρδίτσας. Η ηλικία των ερωτηθέντων παίρνει τιμές: <42 ετών και >43 ετών. Η μεταβλητή που αφορά την επάρκεια των μεταφορικών μέσων μπορεί να έχει ως απάντηση «ναι» και «όχι». Η τιμή $\chi^2=7,234$ και η τιμή $p\text{-value}=0,007<0,01$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 8: Συσχέτιση μεταξύ ηλικίας ερωτηθέντων και επάρκειας μεταφορικών μέσων στο νομό

			Επάρκεια μεταφορικών μέσων		Σύνολο
			Όχι	Ναι	
Ηλικία	<42 ετών	Αριθμός ατόμων	34	29	63
		Ποσοστό επί στήλης	65,4%	40,8%	51,2%
	>43 ετών	Αριθμός ατόμων	18	42	60
		Ποσοστό επί στήλης	34,6%	59,2%	48,8%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	52	71	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 52 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό, το 65,4% ήταν <42 ετών, ενώ το υπόλοιπο 34,6% ήταν >43 ετών. Από τους 71 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό, το 40,8% ήταν <42 ετών, ενώ το υπόλοιπο 59,2% ήταν >43 ετών.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό Καρδίτσας. Ειδικότερα, την άποψη αυτή υποστήριζαν άτομα ηλικίας >43 ετών, ενώ άτομα ηλικίας <42 ετών πίστευαν ότι δεν υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων.

Αυτό ήταν αναμενόμενο, καθώς οι νέοι έχουν περισσότερες απαιτήσεις από άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, περισσότερα ενδιαφέροντα και περισσότερες ανάγκες ψυχαγωγίας.

Ηλικία ερωτηθέντων – Ικανοποίηση από το ταμείο ασφάλισης

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και της ικανοποίησης από ταμείο ασφάλισης των ερωτηθέντων. Η ηλικία των ερωτηθέντων παίρνει τιμές: <42 ετών και >43 ετών. Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση από το ταμείο ασφάλισης μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο και «πολύ». Η τιμή $\chi^2=3,661$ και η τιμή $p\text{-value}=0,056<0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 9: Συσχέτιση μεταξύ ηλικίας ερωτηθέντων και βαθμού ικανοποίησης από το ταμείο ασφάλισης.

			Ικανοποίηση από ταμείο ασφάλισης		Σύνολο
			Λίγο-Καθόλου	Πολύ	
Ηλικία	<42 ετών	Αριθμός ατόμων	37	26	63
		Ποσοστό επί στήλης	45,1%	63,4%	51,2%
	>43 ετών	Αριθμός ατόμων	45	15	60
		Ποσοστό επί στήλης	54,9%	36,6%	48,8%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	82	41	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 82 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι είναι λίγο ή καθόλου ικανοποιημένοι από το ταμείο ασφάλισης τους, το 45,1% ήταν <42 ετών, ενώ το υπόλοιπο 54,9% ήταν >43 ετών. Από τους 41 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι από το ταμείο τους, το 63,4% ήταν <42 ετών, ενώ το υπόλοιπο 36,6% ήταν >43 ετών.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας είναι λίγο ή καθόλου ικανοποιημένοι από το ταμείο ασφάλισης τους. Ειδικότερα, την άποψη αυτή υποστήριζαν τόσο άτομα ηλικίας >43 ετών, όσο και άτομα ηλικίας <42 ετών, με συντριπτική πλειοψηφία.

Παρατηρούμε ότι, ανεξαρτήτως ηλικίας, δεν είναι ικανοποιημένοι από το ταμείο ασφάλισής τους, έχουν περισσότερες απαιτήσεις από αυτό.

Ηλικία ερωτηθέντων – Ενασχόληση με κάποιον από τους κλάδους του τριτογενή τομέα

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ηλικίας των ερωτηθέντων και της ενασχόλησης με κάποιον από τους κλάδους του τριτογενή τομέα. Η ηλικία των ερωτηθέντων παίρνει τιμές: <42 ετών και >43 ετών. Η μεταβλητή που αφορά την ενασχόληση με κλάδο του τριτογενή τομέα μπορεί να έχει ως απάντηση «ναι» και «όχι». Η τιμή $\chi^2=10,051$ και η τιμή $p\text{-value}=0,002<0,01$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 10: Συσχέτιση μεταξύ ηλικίας ερωτηθέντων και ενασχόλησης με κλάδο του τριτογενή τομέα

			Ενασχόληση με κλάδο του τριτογενή τομέα		Σύνολο
			Όχι	Ναι	
Ηλικία	<42 ετών	Αριθμός ατόμων	24	39	63
		Ποσοστό επί στήλης	37,5%	66,1%	51,2%
	>43 ετών	Αριθμός ατόμων	40	20	60
		Ποσοστό επί στήλης	62,5%	33,9%	48,8%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	64	59	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 64 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν θα ήθελαν να ασχοληθούν με κάποιον από τους κλάδους του τριτογενή τομέα, το 37,5% ήταν <42 ετών, ενώ το υπόλοιπο 62,5% ήταν >43 ετών. Από τους 59 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι θα ήθελαν να ασχοληθούν με κλάδο του τριτογενή τομέα, το 66,1% ήταν <42 ετών, ενώ το υπόλοιπο 33,9% ήταν >43 ετών.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας δεν θα ήθελαν να ασχοληθούν με κλάδο του τριτογενή τομέα. Ειδικότερα, με μεγαλύτερο ποσοστό, την άποψη αυτή υποστήριζαν άτομα ηλικίας >43 ετών, ενώ άτομα ηλικίας <42 ετών, με μεγαλύτερο ποσοστό, υποστήριζαν ότι θα ήθελαν να ασχοληθούν με κλάδο του τριτογενή τομέα.

Συμπεραίνουμε ότι, οι νέοι θέλουν να ασχοληθούν με τον τριτογενή τομέα, επειδή αναγνωρίζουν τα πλεονεκτήματα και τι μπορεί να τους προσφέρει στην καθημερινή τους ζωή.

Μορφωτικό επίπεδο ερωτηθέντων – Επάρκεια μεταφορικών μέσων

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ του μορφωτικού επιπέδου των ερωτηθέντων και της επάρκειας μεταφορικών μέσων στο νομό Καρδίτσας. Το μορφωτικό επίπεδο μπορεί να έχει ως απάντηση «δημοτικό», «γυμνάσιο-λύκειο-ΙΕΚ» και «ΑΕΙ-ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές» . Η μεταβλητή που αφορά την επάρκεια μεταφορικών μέσων μπορεί να έχει ως απάντηση «ναι» και

«όχι». Η τιμή $\chi^2=8,195$ και η τιμή $p\text{-value}=0,017<0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 11: Συσχέτιση μεταξύ μορφωτικού επιπέδου ερωτηθέντων και επάρκειας μεταφορικών μέσων στο νομό

			Επάρκεια μεταφορικών μέσων		Σύνολο
			Όχι	Ναι	
Μορφωτικό επίπεδο	Δημοτικό	Αριθμός ατόμων	4	20	24
		Ποσοστό επί στήλης	7,7%	28,2%	19,5%
	Γυμνάσιο-Λύκειο-IEK	Αριθμός ατόμων	32	36	68
		Ποσοστό επί στήλης	61,5%	50,7%	55,3%
	ΑΕΙ-ΤΕΙ-μεταπτυχιακές σπουδές	Αριθμός ατόμων	16	15	31
		Ποσοστό επί στήλης	30,8%	21,1%	25,2%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	52	71	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 52 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό, το 7,7% είχαν ως μορφωτικό επίπεδο «δημοτικό», το 61,5% είχαν μορφωτικό επίπεδο «γυμνάσιο-λύκειο-IEK», ενώ το υπόλοιπο 30,8% είχαν μορφωτικό επίπεδο «ΑΕΙ-ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές». Από τους 71 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό, το 28,2% είχε ως μορφωτικό επίπεδο «δημοτικό», το 50,7% «γυμνάσιο-λύκειο-IEK», ενώ το υπόλοιπο 21,1% «ΑΕΙ-ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές».

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό Καρδίτσας και συγκεκριμένα την άποψη αυτή υποστήριξαν σε μεγαλύτερο βαθμό τα άτομα που είχαν σαν μορφωτικό επίπεδο «γυμνάσιο-λύκειο-IEK». Το ίδιο υποστήριξαν και οι απόφοιτοι δημοτικού, ενώ αντίθετα, τα άτομα με μορφωτικό επίπεδο «ΑΕΙ-ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές» υποστήριξαν ότι δεν υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων.

Παρατηρούμε ότι, ανεξάρτητα από το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων, οι κάτοικοι θεωρούν ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό.

Μορφωτικό επίπεδο ερωτηθέντων – Ικανοποίηση από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ του μορφωτικού επιπέδου των ερωτηθέντων και της ικανοποίησης των κατοίκων από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού Καρδίτσας. Το μορφωτικό επίπεδο μπορεί να έχει ως απάντηση «δημοτικό», «γυμνάσιο-λύκειο-IEK» και «ΑΕΙ-ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές». Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο και «πολύ». Η τιμή $\chi^2 = 5,272$ και η τιμή $p\text{-value} = 0,072 < 0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 12: Συσχέτιση μεταξύ μορφωτικού επιπέδου ερωτηθέντων και βαθμού ικανοποίησης από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού

			Ικανοποίηση από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων		Σύνολο
			Καθόλου-Λίγο	Πολύ	
Μορφωτικό επίπεδο	Δημοτικό	Αριθμός ατόμων	9	15	24
		Ποσοστό επί στήλης	12,9%	28,3%	19,5%
	Γυμνάσιο-Λύκειο-IEK	Αριθμός ατόμων	40	28	68
		Ποσοστό επί στήλης	57,1%	52,8%	55,3%
	ΑΕΙ-ΤΕΙ-μεταπτυχιακές σπουδές	Αριθμός ατόμων	21	10	31
		Ποσοστό επί στήλης	30,0%	18,9%	25,2%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	70	53	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 70 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι είναι καθόλου ή λίγο ικανοποιημένοι από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού, το 12,9% είχαν ως μορφωτικό επίπεδο «δημοτικό», το 57,1% είχαν μορφωτικό επίπεδο «γυμνάσιο-λύκειο-IEK», ενώ το υπόλοιπο 30% είχαν μορφωτικό επίπεδο «ΑΕΙ-ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές». Από τους

53 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού, το 28,3% είχε ως μορφωτικό επίπεδο «δημοτικό», το 52,8% «γυμνάσιο-λύκειο-IEK», ενώ το υπόλοιπο 18,9% «ΑΕΙ-ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές».

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι ή ελάχιστα ικανοποιημένοι από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού και συγκεκριμένα την άποψη αυτή υποστήριξαν σε μεγαλύτερο βαθμό τα άτομα που είχαν σαν μορφωτικό επίπεδο «γυμνάσιο-λύκειο-IEK». Το ίδιο υποστήριξαν και τα άτομα με μορφωτικό επίπεδο «ΑΕΙ-ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές», ενώ αντίθετα άτομα με μορφωτικό επίπεδο «δημοτικό» υποστήριξαν ότι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων.

Τα άτομα με υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης έχουν περισσότερες απαιτήσεις από την κοινωνία και τις υπηρεσίες που αυτή προσφέρει, λόγω της μόρφωσης που έχουν λάβει, επομένως είναι δικαιολογημένο το αποτέλεσμα.

Μορφωτικό επίπεδο ερωτηθέντων – Βελτίωση ποιότητας ζωής των κατοίκων με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ του μορφωτικού επιπέδου των ερωτηθέντων και της δυνατότητας βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων του νομού με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα. Το μορφωτικό επίπεδο μπορεί να έχει ως απάντηση «δημοτικό», «γυμνάσιο-λύκειο-IEK» και «ΑΕΙ-ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές». Η μεταβλητή που αφορά την δυνατότητα βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο και «πολύ». Η τιμή $\chi^2=5,112$ και η τιμή $p\text{-value}=0,078<0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 13: Συσχέτιση μεταξύ μορφωτικού επιπέδου ερωτηθέντων και δυνατότητας βελτίωσης της ποιότητας ζωής

			Βελτίωση ποιότητας ζωής των κατοίκων με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα		Σύνολο
			Καθόλου-Λίγο	Πολύ	
Μορφωτικό επίπεδο	Δημοτικό	Αριθμός ατόμων	6	18	24
		Ποσοστό	11,1%	26,1%	19,5%

		επί στήλης			
	Γυμνάσιο- Λύκειο-IEK	Αριθμός ατόμων	35	33	68
		Ποσοστό επί στήλης	64,8%	47,8%	55,3%
	ΑΕΙ-ΤΕΙ- μεταπτυχιακές σπουδές	Αριθμός ατόμων	13	18	31
		Ποσοστό επί στήλης	24,1%	26,1%	25,2%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	54	69	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 54 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν μπορεί να βελτιωθεί καθόλου η ποιότητα ζωής των κατοίκων ή μπορεί να βελτιωθεί ελάχιστα, το 11,1% είχαν ως μορφωτικό επίπεδο «δημοτικό», το 64,8% είχαν μορφωτικό επίπεδο «γυμνάσιο-λύκειο-IEK», ενώ το υπόλοιπο 24,1% είχαν μορφωτικό επίπεδο «ΑΕΙ-ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές». Από τους 69 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι η ποιότητα ζωής των κατοίκων μπορεί να βελτιωθεί αρκετά, το 26,1% είχε ως μορφωτικό επίπεδο «δημοτικό», το 47,8% «γυμνάσιο-λύκειο-IEK», ενώ το υπόλοιπο 26,1% «ΑΕΙ-ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές».

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι μπορεί να βελτιωθεί αρκετά η ποιότητα ζωής των κατοίκων με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα και συγκεκριμένα την άποψη αυτή υποστήριξαν σε μεγαλύτερο βαθμό τα άτομα που είχαν σαν μορφωτικό επίπεδο «γυμνάσιο-λύκειο-IEK». Βέβαια, τα ίδια άτομα και στην αντίθετη άποψη είχαν μεγαλύτερο ποσοστό από τους υπόλοιπους, ενώ άτομα με μορφωτικό επίπεδο «δημοτικό» και «ΑΕΙ-ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές» εμφανίζουν μεγαλύτερο ποσοστό στην επικρατούσα άποψη.

Παρατηρούμε ότι, ανεξάρτητα από το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων, πιστεύουν ότι ο τριτογενής τομέας μπορεί να βοηθήσει στην βελτίωση της ποιότητας ζωής τους.

Επάγγελμα ερωτηθέντων – Φύλο ερωτηθέντων

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ του επαγγέλματος των ερωτηθέντων και του φύλου των ερωτηθέντων. Το επάγγελμα μπορεί να έχει ως απάντηση «πρωτογενής τομέας», «δευτερογενής τομέας», «τριτογενής τομέας», «οικιακά», «φοιτητής-τρια», «άνεργος», «συνταξιούχος» και «άλλο». Τα αποτελέσματα των απαντήσεων «πρωτογενής τομέας» παρουσιάζονται μόνα τους και τα υπόλοιπα παρουσιάζονται μόνα τους ως «άλλο». Το φύλο

μπορεί να έχει ως απάντηση «άντρας» και «γυναίκα». Η τιμή $\chi^2 = 14,806$ και η τιμή $p\text{-value} = 0,000 < 0,01$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 14: Συσχέτιση μεταξύ επαγγέλματος ερωτηθέντων και φύλου ερωτηθέντων

			Φύλο		Σύνολο
			Άνδρας	Γυναίκα	
Επάγγελμα	Πρωτογενής τομέας	Αριθμός ατόμων	22	5	27
		Ποσοστό επί στήλης	36,7%	7,9%	22,0%
	Άλλο	Αριθμός ατόμων	38	58	96
		Ποσοστό επί στήλης	63,3%	92,1%	78,0%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	60	63	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 60 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι είναι άντρες, το 36,7% ασχολούνταν με τον πρωτογενή τομέα, ενώ το υπόλοιπο 63,3% ασχολούνταν με άλλο. Από τους 63 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι είναι γυναίκες, το 7,9% ασχολούνταν με τον πρωτογενή τομέα ενώ το υπόλοιπο 92,1% με άλλο.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι το φύλο των ατόμων που ρωτήθηκαν ήταν γυναίκες και ασχολούνταν με άλλο το μεγαλύτερο ποσοστό. Όπως και οι άντρες, το μεγαλύτερο ποσοστό τους, ασχολούνταν με εργασία εκτός του πρωτογενή τομέα.

Επάγγελμα ερωτηθέντων – Ηλικία ερωτηθέντων

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ του επαγγέλματος των ερωτηθέντων και της ηλικίας των ερωτηθέντων. Το επάγγελμα μπορεί να έχει ως απάντηση «πρωτογενής τομέας», «δευτερογενής τομέας», «τριτογενής τομέας», «οικιακά», «φοιτητής-τρια», «άνεργος», «συνταξιούχος» και «άλλο». Τα αποτελέσματα των απαντήσεων «πρωτογενής τομέας» παρουσιάζονται μόνα τους και τα υπόλοιπα παρουσιάζονται μόνα τους ως «άλλο». Η ηλικία

μπορεί να πάρει τιμές: «<42 ετών» και «>43 ετών». Η τιμή $\chi^2=4,429$ και η τιμή $p\text{-value}=0,035<0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 15: Συσχέτιση μεταξύ επαγγέλματος ερωτηθέντων και ηλικίας ερωτηθέντων

			Ηλικία		Σύνολο
			<42 ετών	>43 ετών	
Επάγγελμα	Πρωτογενής τομέας	Αριθμός ατόμων	9	18	27
		Ποσοστό επί στήλης	14,3%	30,0%	22,0%
	Άλλο	Αριθμός ατόμων	54	42	96
		Ποσοστό επί στήλης	85,7%	70,0%	78,0%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	63	60	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 63 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι είναι ηλικίας <42 ετών, το 14,3% ασχολούνταν με τον πρωτογενή τομέα, ενώ το υπόλοιπο 85,7% ασχολούνταν με άλλο. Από τους 60 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι είναι ηλικίας >43 ετών, το 30% ασχολούνταν με τον πρωτογενή τομέα ενώ το υπόλοιπο 70% με άλλο, δηλαδή εργασία εκτός του πρωτογενή τομέα.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι η ηλικία των ατόμων που ρωτήθηκαν ήταν <42 ετών και ασχολούνταν με άλλο το μεγαλύτερο ποσοστό, όπως και οι ηλικίας >43 ετών ασχολούνταν με άλλο το μεγαλύτερο ποσοστό τους, αλλά σε σύγκριση με τους <42 ετών, ασχολούνταν περισσότερο με πρωτογενή τομέα, παρά με άλλη εργασία.

Αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι οι νέοι προτιμούν άλλες εργασίες, οι οποίες πιθανόν να μπορούν να τους προσφέρουν περισσότερα χρήματα και καλύτερες συνθήκες διαβίωσης.

Επάγγελμα ερωτηθέντων – Μορφωτικό επίπεδο ερωτηθέντων

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ του επαγγέλματος των ερωτηθέντων και του μορφωτικού επιπέδου των ερωτηθέντων. Το επάγγελμα μπορεί να έχει ως απάντηση «πρωτογενής τομέας», «δευτερογενής τομέας», «τριτογενής τομέας», «οικιακά», «φοιτητής-τρια», «άνεργος», «συνταξιούχος» και «άλλο». Τα αποτελέσματα των απαντήσεων «πρωτογενής τομέας» παρουσιάζονται μόνο τους και τα υπόλοιπα παρουσιάζονται μόνο τους ως «άλλο». Το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων μπορεί να έχει ως απάντηση «αγράμματος-δημοτικό, «γυμνάσιο-λύκειο-ΙΕΚ» και «ΑΕΙ-ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές». Η τιμή $\chi^2=8,498$ και η τιμή $p\text{-value}=0,014<0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 16: Συσχέτιση μεταξύ επαγγέλματος ερωτηθέντων και μορφωτικού επιπέδου ερωτηθέντων

			Μορφωτικό επίπεδο ερωτηθέντων			Σύνολο
			Αγράμματος-δημοτικό	Γυμνάσιο-λύκειο-ΙΕΚ	ΑΕΙ/ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές	
Επάγγελμα	Πρωτογενής τομέας	Αριθμός ατόμων	7	19	1	27
		Ποσοστό επί στήλης	29,2%	27,9%	3,2%	22,0%
	Άλλο	Αριθμός ατόμων	17	49	30	96
		Ποσοστό επί στήλης	70,8%	72,1%	96,8%	78,0%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	24	68	31	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 24 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι είχαν μορφωτικό επίπεδο «αγράμματος-δημοτικό, το 29,2% ασχολούνταν με τον πρωτογενή τομέα, ενώ το υπόλοιπο 70,8% ασχολούνταν με άλλο. Από τους 68 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι είχαν μορφωτικό επίπεδο «γυμνάσιο-λύκειο-ΙΕΚ», το 27,9% ασχολούνταν με τον πρωτογενή τομέα, ενώ το υπόλοιπο 72,1% με άλλο, δηλαδή εργασία έκτος του πρωτογενή τομέα. Από τους 31 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι είχαν μορφωτικό επίπεδο «ΑΕΙ-ΤΕΙ-Μεταπτυχιακές σπουδές», το 3,2% ασχολούνταν με τον πρωτογενή τομέα, ενώ το υπόλοιπο 96,8% με άλλο.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων είχαν μορφωτικό επίπεδο «γυμνάσιο-λύκειο-IEK». Συγκεκριμένα, το μεγαλύτερο ποσοστό, ασχολούνταν με εργασία έκτος του πρωτογενή τομέα, όπως το ίδιο συμβαίνει και με τα άτομα που είχαν τα δυο υπόλοιπα επίπεδα μορφωτικού επιπέδου.

Ανεξάρτητα από το επάγγελμα των ερωτηθέντων, οι περισσότεροι είχαν μορφωτικό επίπεδο «γυμνάσιο-λύκειο-IEK».

Επάγγελμα ερωτηθέντων – Σημαντικότερος παράγοντας για την οικονομική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας.

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ του επαγγέλματος των ερωτηθέντων και του σημαντικότερου παράγοντα για την οικονομική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας. Το επάγγελμα μπορεί να έχει ως απάντηση «πρωτογενής τομέας», «δευτερογενής τομέας», «τριτογενής τομέας», «οικιακά», «φοιτητής- τρια», «άνεργος», «συνταξιούχος» και «άλλο». Τα αποτελέσματα των απαντήσεων «πρωτογενής τομέας» παρουσιάζονται μόνα τους και τα υπόλοιπα παρουσιάζονται μόνα τους ως «άλλο». Η μεταβλητή που αφορά τον σημαντικότερο παράγοντα μπορεί να έχει ως απάντηση «γεωργία-κτηνοτροφία, «εμπόριο» και «τουρισμός». Η τιμή $\chi^2=11,212$ και η τιμή $p\text{-value}=0,004<0,01$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 17: Συσχέτιση μεταξύ επαγγέλματος ερωτηθέντων και σημαντικότερου παράγοντα για την οικονομική ανάπτυξη του νομού

			Σημαντικότερος παράγοντας			Σύνολο
			Γεωργία-κτηνοτροφία	Εμπόριο	Τουρισμός	
Επάγγελμα	Πρωτογενής τομέας	Αριθμός ατόμων	23	1	3	27
		Ποσοστό επί στήλης	32,4%	3,7%	12,0%	22,0%
	Άλλο	Αριθμός ατόμων	48	26	22	96
		Ποσοστό επί στήλης	67,6%	96,3%	88,0%	78,0%
Σύνολο		Αριθμός	71	27	25	123

	ατόμων				
	Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 71 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι θεωρούν την γεωργία και κτηνοτροφία ως τον σημαντικότερο παράγοντα για την οικονομική ανάπτυξη του νομού, το 32,4% ασχολούνταν με τον πρωτογενή τομέα, ενώ το υπόλοιπο 67,6% ασχολούνταν με άλλο. Από τους 27 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι θεωρούν το εμπόριο ως τον σημαντικότερο παράγοντα για οικονομική εξέλιξη, το 3,7% ασχολούνταν με τον πρωτογενή τομέα, ενώ το υπόλοιπο 96,3% με άλλο, δηλαδή εργασία έκτος του πρωτογενή τομέα. Από τους 25 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι θεωρούν τον τουρισμό ως τον σημαντικότερο παράγοντα για οικονομική εξέλιξη, το 12% ασχολούνταν με τον πρωτογενή τομέα, ενώ το υπόλοιπο 88% με άλλο.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι ο σημαντικότερος παράγοντας για οικονομική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας είναι η γεωργία-κτηνοτροφία. Ειδικότερα, την συγκεκριμένη άποψη υποστήριζαν περισσότερο, άτομα που ασχολούνταν με εργασία εκτός του πρωτογενή τομέα, όπως το ίδιο συμβαίνει και με τα άτομα που υποστήριζαν το εμπόριο ή τον τουρισμό ως τον σημαντικότερο παράγοντα. Βέβαια, τα άτομα που ασχολούνταν με τον πρωτογενή τομέα, υποστήριζαν σε μεγαλύτερο ποσοστό παρότι τα άλλα άτομα, την γεωργία-κτηνοτροφία ως τον σημαντικότερο παράγοντα για οικονομική ανάπτυξη του νομού. Αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι αυτά τα άτομα ασχολούνται με αυτόν τον τομέα και τον υποστηρίζουν και πιστεύουν ότι αν δοθεί η κατάλληλη προσοχή σ' αυτόν τον κλάδο μπορεί να αποφέρει σημαντικά κέρδη στους ασχολούμενους με αυτόν.

Επάγγελμα ερωτηθέντων – Εφαρμογή προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι».

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ του επαγγέλματος των ερωτηθέντων και της εφαρμογής του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι». Το επάγγελμα μπορεί να έχει ως απάντηση «πρωτογενής τομέας», «δευτερογενής τομέας», «τριτογενής τομέας», «οικιακά», «φοιτητής-τρια», «άνεργος», «συνταξιούχος» και «άλλο». Τα αποτελέσματα των απαντήσεων «πρωτογενής τομέας» παρουσιάζονται μόνο τους και τα υπόλοιπα παρουσιάζονται μόνο τους ως «άλλο». Η μεταβλητή που αφορά την εφαρμογή του προγράμματος μπορεί να έχει ως απάντηση «ναι» και «δεν γνωρίζω». Η τιμή $\chi^2 = 9,248$ και η τιμή $p\text{-value} = 0,002 < 0,01$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 18: Συσχέτιση μεταξύ επαγγέλματος ερωτηθέντων και εφαρμογής του προγράμματος

			Εφαρμογή προγράμματος		Σύνολο
			Ναι	Δεν γνωρίζω	
Επάγγελμα	Πρωτογενής τομέας	Αριθμός ατόμων	15	12	27
		Ποσοστό επί στήλης	15,8%	42,9%	22,0%
	Άλλο	Αριθμός ατόμων	80	16	96
		Ποσοστό επί στήλης	84,2%	57,1%	78,0%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	95	28	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 95 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι γίνεται εφαρμογή του συγκεκριμένου προγράμματος από το νομό τους, το 15,8% ασχολούνταν με τον πρωτογενή τομέα, ενώ το υπόλοιπο 84,2% ασχολούνταν με άλλο. Από τους 28 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι δεν γνωρίζουν αν γίνεται εφαρμογή του προγράμματος από το νομό τους, το 42,9% ασχολούνταν με τον πρωτογενή τομέα, ενώ το υπόλοιπο 57,1% με άλλο, δηλαδή εργασία εκτός του πρωτογενή τομέα.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι γίνεται εφαρμογή του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» από το νομό Καρδίτσας. Τη γνώση αυτής της εφαρμογής του προγράμματος, είχαν άτομα που ασχολούνταν με επάγγελμα εκτός του πρωτογενή τομέα. Στην απάντηση «δεν γνωρίζω», τα ποσοστά ήταν περίπου τα ίδια, με ελάχιστη διαφορά, μεταξύ των διαφορετικών επαγγελματικών κατευθύνσεων των ατόμων.

Ανεξάρτητα από το επάγγελμα των ερωτηθέντων, παρατηρούμε ότι, οι κάτοικοι γνώριζαν για την εφαρμογή του συγκεκριμένου προγράμματος.

Ευκαιρίες απασχόλησης – Υποβάθμιση φυσικού περιβάλλοντος του νομού Καρδίτσας

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ύπαρξης ευκαιριών απασχόλησης στο νομό Καρδίτσας και της υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος του νομού. Η μεταβλητή που αφορά τις ευκαιρίες απασχόλησης μπορεί να πάρει ως απάντηση «ναι» και «περιορισμένες-όχι». Η μεταβλητή που αφορά την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος μπορεί να έχει ως απάντηση «πολύ» και «καθόλου-λίγο». Η τιμή $\chi^2=4,090$ και η τιμή $p\text{-value}=0,043<0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 19: Συσχέτιση μεταξύ ύπαρξης ευκαιριών απασχόλησης και υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος του νομού

			Υποβάθμιση φυσικού περιβάλλοντος		Σύνολο
			Καθόλου-Λίγο	Πολύ	
Ευκαιρίες απασχόλησης	Όχι-Περιορισμένες	Αριθμός ατόμων	23	27	50
		Ποσοστό επί στήλης	32,9%	50,9%	40,7%
	Ναι	Αριθμός ατόμων	47	26	73
		Ποσοστό επί στήλης	67,1%	49,1%	59,3%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	70	53	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 70 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν έχει υποβαθμιστεί καθόλου ή έχει υποβαθμιστεί ελάχιστα το φυσικό περιβάλλον του νομού τους, το 32,9% πίστευε ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό ή υπάρχουν περιορισμένες, ενώ το υπόλοιπο 67,1% πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό. Από τους 53 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί αρκετά, το 50,9% πίστευε ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, ενώ το υπόλοιπο 49,1% πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού Καρδίτσας δεν έχει υποβαθμιστεί καθόλου ή έχει υποβαθμιστεί ελάχιστα. Συγκεκριμένα, την άποψη αυτή υποστήριξαν περισσότερο αυτοί που πίστευαν ότι ο νομός Καρδίτσας έχει ευκαιρίες απασχόλησης. Αυτοί, όμως, που πίστευαν ότι δεν έχει ευκαιρίες

απασχόλησης ή ότι έχει περιορισμένες, οι περισσότεροι πίστευαν ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί αρκετά.

Ανάλογα με το αν οι κάτοικοι θεωρούν ότι υπάρχουν ή όχι ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό, ανάλογη είναι και η απάντησή τους για το αν έχει υποβαθμιστεί ή όχι το φυσικό περιβάλλον του τόπου τους. Βλέπουμε, λοιπόν, ότι υπάρχει εξάρτηση αυτών των δύο μεταβλητών.

Ευκαιρίες απασχόλησης – Ικανοποίηση από υπηρεσίες υγείας (νοσοκομεία)

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ύπαρξης ευκαιριών απασχόλησης στο νομό Καρδίτσας και της ικανοποίησης των κατοίκων από τις υπηρεσίες υγείας του νομού. Η μεταβλητή που αφορά τις ευκαιρίες απασχόλησης μπορεί να πάρει ως απάντηση «ναι» και «περιορισμένες-όχι. Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση μπορεί να έχει ως απάντηση «πολύ», «λίγο» και «καθόλου». Η τιμή $\chi^2 = 11,117$ και η τιμή $p\text{-value} = 0,004 < 0,01$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 20: Συσχέτιση μεταξύ ύπαρξης ευκαιριών απασχόλησης και βαθμού ικανοποίησης από υπηρεσίες υγείας

			Ικανοποίηση από υπηρεσίες υγείας			Σύνολο
			Καθόλου	Λίγο	Πολύ	
Ευκαιρίες απασχόλησης	Όχι-Περιορισμένες	Αριθμός ατόμων	27	18	5	50
		Ποσοστό επί στήλης	60,0%	30,5%	26,3%	40,7%
	Ναι	Αριθμός ατόμων	18	41	14	73
		Ποσοστό επί στήλης	40,0%	69,5%	73,7%	59,3%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	45	59	19	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 45 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας του νομού τους, το 60% πίστευε ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό ή υπάρχουν περιορισμένες, ενώ το υπόλοιπο 40% πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό. Από τους 59 ερωτηθέντες που είχαν

δώσει ως απάντηση ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας του νομού, το 30,5% πίστευε ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, ενώ το υπόλοιπο 69,5% πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό. Από τους 19 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας του νομού, το 26,3% πίστευε ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, ενώ το υπόλοιπο 73,7% πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας είναι λίγο ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας που τους προσφέρει ο νομός. Συγκεκριμένα, την άποψη αυτή υποστήριξαν περισσότερο αυτοί που πίστευαν ότι ο νομός Καρδίτσας έχει ευκαιρίες απασχόλησης. Από αυτούς που υποστήριξαν ότι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από τα νοσοκομεία του νομού, το μεγαλύτερο ποσοστό πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης. Αυτοί, όμως, που δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από τα νοσοκομεία, το μεγαλύτερο ποσοστό τους πίστευε ότι δεν υπάρχουν καθόλου ευκαιρίες απασχόλησης ή ότι υπάρχουν περιορισμένες στο νομό.

Και σε αυτή τη περίπτωση παρατηρούμε ότι ανάλογα με τον αν θεωρούν ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης ή όχι, απάντησαν και αν είναι ικανοποιημένοι ή όχι από τις υπηρεσίες υγείας.

Ευκαιρίες απασχόλησης – Εφαρμογή προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι»

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ύπαρξης ευκαιριών απασχόλησης στο νομό Καρδίτσας και της εφαρμογής του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» από τον νομό. Η μεταβλητή που αφορά τις ευκαιρίες απασχόλησης μπορεί να πάρει ως απάντηση «ναι» και «περιορισμένες-όχι». Η μεταβλητή που αφορά την εφαρμογή του προγράμματος μπορεί να έχει ως απάντηση «ναι» και «δεν γνωρίζω». Η τιμή $\chi^2=8,394$ και η τιμή $p\text{-value}=0,004<0,01$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 21: Συσχέτιση μεταξύ ύπαρξης ευκαιριών απασχόλησης και εφαρμογής του προγράμματος

	Εφαρμογή προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι»		Σύνολο
	Ναι	Δεν γνωρίζω	

Ευκαιρίες απασχόλησης	Όχι- Περιορισμένες	Αριθμός ατόμων	32	18	50
		Ποσοστό επί στήλης	33,7%	64,3%	40,7%
	Ναι	Αριθμός ατόμων	63	10	73
		Ποσοστό επί στήλης	66,3%	35,7%	59,3%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	95	28	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 95 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι γίνεται εφαρμογή του προγράμματος στο δήμο όπου κατοικούν, το 33,7% πίστευε ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό ή υπάρχουν περιορισμένες, ενώ το υπόλοιπο 66,3% πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό. Από τους 28 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι δεν γνωρίζουν αν γίνεται εφαρμογή του συγκεκριμένου προγράμματος, το 64,3% πίστευε ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, ενώ το υπόλοιπο 35,7% πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι γίνεται εφαρμογή του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» στο νομό Καρδίτσας. Συγκεκριμένα, την γνώση αυτή είχαν αυτοί που πίστευαν ότι ο νομός Καρδίτσας έχει ευκαιρίες απασχόλησης. Και αυτοί, όμως, που πίστευαν ότι δεν έχει ευκαιρίες απασχόλησης ή ότι έχει περιορισμένες, οι περισσότεροι απάντησαν ότι γίνεται η εφαρμογή του συγκεκριμένου προγράμματος.

Ανεξάρτητα από το αν πίστευαν ότι υπάρχουν ή όχι ευκαιρίες απασχόλησης στον τόπο τους, η πλειονοψία του δείγματος γνώριζε για την εφαρμογή του προγράμματος.

Ευκαιρίες απασχόλησης – Ικανοποίηση από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ύπαρξης ευκαιριών απασχόλησης στο νομό Καρδίτσας και της ικανοποίησης των κατοίκων από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού. Η μεταβλητή που αφορά τις ευκαιρίες απασχόλησης μπορεί να πάρει ως απάντηση «ναι» και «περιορισμένες-όχι». Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση από τα μεταφορικά μέσα μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο και «πολύ». Η τιμή $\chi^2 = 4,225$ και η τιμή $p\text{-value} = 0,040 < 0,05$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 22: Συσχέτιση μεταξύ ύπαρξης ευκαιριών απασχόλησης και βαθμού ικανοποίησης από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων

			Ικανοποίηση από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων		Σύνολο
			Καθόλου-Λίγο	Πολύ	
Ευκαιρίες απασχόλησης	Όχι-Περιορισμένες	Αριθμός ατόμων	34	16	50
		Ποσοστό επί στήλης	48,6%	30,2%	40,7%
	Ναι	Αριθμός ατόμων	36	37	73
		Ποσοστό επί στήλης	51,4%	69,8%	59,3%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	70	53	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 70 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων, το 48,6% πίστευε ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, ενώ το υπόλοιπο 51,4% πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό. Από τους 53 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού, το 30,2% πίστευε ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, ενώ το υπόλοιπο 69,8% πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι ή είναι ελάχιστα ικανοποιημένοι από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού. Συγκεκριμένα, με μικρή διαφορά, αυτή την άποψη υποστήριξαν περισσότερο άτομα που πίστευαν ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στην περιοχή. Τα άτομα που πίστευαν ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης, οι περισσότεροι, με ελάχιστη διαφορά απάντησαν ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων. Αντίθετα, αυτοί οι οποίοι πίστευαν ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, απάντησαν ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι ή ότι είναι ελάχιστα ικανοποιημένοι.

Ανάλογα με το αν οι κάτοικοι θεωρούν ότι υπάρχουν ή όχι ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό, ανάλογη είναι και η απάντησή τους για το αν είναι ικανοποιημένοι ή όχι από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του τόπου τους. Βλέπουμε, λοιπόν, ότι υπάρχει εξάρτηση αυτών των δύο μεταβλητών.

Ευκαιρίες απασχόλησης – Επάρκεια μεταφορικών μέσων

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ύπαρξης ευκαιριών απασχόλησης στο νομό Καρδίτσας και της επάρκειας των μεταφορικών μέσων του νομού. Η μεταβλητή που αφορά τις ευκαιρίες απασχόλησης μπορεί να πάρει ως απάντηση «ναι» και «περιορισμένες-όχι». Η μεταβλητή που αφορά την επάρκεια των μεταφορικών μέσων μπορεί να έχει ως απάντηση «όχι» και «ναι». Η τιμή $\chi^2=6,502$ και η τιμή $p\text{-value}=0,011<0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 23: Συσχέτιση μεταξύ ύπαρξης ευκαιριών απασχόλησης και επάρκειας των μεταφορικών μέσων

			Επάρκεια μεταφορικών μέσων		Σύνολο
			Όχι	Ναι	
Ευκαιρίες απασχόλησης	Όχι-Περιορισμένες	Αριθμός ατόμων	28	22	50
		Ποσοστό επί στήλης	53,8%	31,0%	40,7%
	Ναι	Αριθμός ατόμων	24	49	73
		Ποσοστό επί στήλης	46,2%	69,0%	59,3%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	52	71	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 52 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων, το 53,8% πίστευε ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, ενώ το υπόλοιπο 46,2% πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό. Από τους 71 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό, το 31% πίστευε ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, ενώ το υπόλοιπο 69% πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό Καρδίτσας. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριξαν περισσότερα άτομα που πίστευαν ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στην περιοχή. Τα άτομα που πίστευαν ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης, οι περισσότεροι απάντησαν ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό. Αντίθετα, αυτοί οι οποίοι πίστευαν ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, απάντησαν ότι δεν υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό.

Ανάλογα με το αν οι κάτοικοι θεωρούν ότι υπάρχουν ή όχι ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό, ανάλογη είναι και η απάντησή τους για το αν θεωρούν ότι υπάρχει ή όχι επάρκεια μεταφορικών μέσων στον τόπο τους. Βλέπουμε, λοιπόν, ότι οι κάτοικοι βλέπουν από την ίδια οπτική γωνία αυτούς τους δύο παράγοντες.

Ευκαιρίες απασχόλησης – Ικανοποίηση από υπηρεσίες τοπικών φορέων της πόλης

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ύπαρξης ευκαιριών απασχόλησης στο νομό Καρδίτσας και της ικανοποίησης των κατοίκων από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων του νομού. Η μεταβλητή που αφορά τις ευκαιρίες απασχόλησης μπορεί να πάρει ως απάντηση «ναι» και «περιορισμένες-όχι». Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση από τους τοπικούς φορείς της πόλης μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου», «λίγο» και «πολύ». Η τιμή $\chi^2=14,622$ και η τιμή $p\text{-value}=0,001<0,01$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 24: Συσχέτιση μεταξύ ύπαρξης ευκαιριών απασχόλησης και βαθμού ικανοποίησης από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων

			Ικανοποίηση από υπηρεσίες τοπικών φορέων			Σύνολο
			Καθόλου	Λίγο	Πολύ	
Ευκαιρίες απασχόλησης	Όχι-Περιορισμένες	Αριθμός ατόμων	25	18	7	50
		Ποσοστό επί στήλης	64,1%	26,5%	43,8%	40,7%
	Ναι	Αριθμός ατόμων	14	50	9	73
		Ποσοστό επί στήλης	35,9%	73,5%	56,3%	59,3%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	39	68	16	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 39 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης, το 64,1% πίστευε ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, ενώ το υπόλοιπο 35,9% πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό. Από τους 68 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι από τους τοπικούς φορείς, το 26,5% πίστευε ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, ενώ το υπόλοιπο 73,5% πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό. Από τους 16

ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι από τους τοπικούς φορείς του νομού Καρδίτσας, το 43,8% πίστευε ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, ενώ το υπόλοιπο 56,3% πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας είναι λίγο ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριξαν περισσότεροι άτομα που πίστευαν ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στην περιοχή. Αντίθετα, αυτοί οι οποίοι πίστευαν ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, οι περισσότεροι απάντησαν ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης.

Ανάλογα με το αν οι κάτοικοι θεωρούν ότι υπάρχουν ή όχι ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό, ανάλογη είναι και η απάντησή τους για το αν είναι ικανοποιημένοι ή όχι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων του τόπου τους. Βλέπουμε, λοιπόν, ότι οι κάτοικοι βλέπουν από την ίδια οπτική γωνία αυτούς τους δύο παράγοντες.

Ευκαιρίες απασχόλησης – Δυνατότητα βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ύπαρξης ευκαιριών απασχόλησης στο νομό Καρδίτσας και της ικανοποίησης των κατοίκων από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων του νομού. Η μεταβλητή που αφορά τις ευκαιρίες απασχόλησης μπορεί να πάρει ως απάντηση «ναι» και «περιορισμένες-όχι». Η μεταβλητή που αφορά την δυνατότητα βελτίωσης της ποιότητας ζωής μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο και «πολύ». Η τιμή $\chi^2 = 3,488$ και η τιμή $p\text{-value} = 0,062 < 0,05$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 25: Συσχέτιση μεταξύ ύπαρξης ευκαιριών απασχόλησης και δυνατότητας βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων

			Βελτίωση ποιότητας ζωής		Σύνολο
			Καθόλου-Λίγο	Πολύ	
Ευκαιρίες απασχόλησης	Όχι-Περιορισμένες	Αριθμός ατόμων	27	23	50
		Ποσοστό επί στήλης	50,0%	33,3%	40,7%

	Ναι	Αριθμός ατόμων	27	46	73
		Ποσοστό επί στήλης	50,0%	66,7%	59,3%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	54	69	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 54 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν μπορεί να βελτιωθεί καθόλου η ποιότητα ζωής των κατοίκων με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα ή μπορεί να βελτιωθεί ελάχιστα, το 50% πίστευε ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, ενώ το υπόλοιπο 50% πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό. Από τους 69 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι μπορεί να βελτιωθεί πολύ η ποιότητα ζωής των κατοίκων, το 33,3% πίστευε ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, ενώ το υπόλοιπο 66,7% πίστευε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι η ποιότητα ζωής των κατοίκων μπορεί να βελτιωθεί σε σημαντικό βαθμό με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριξαν περισσότερα άτομα που πίστευαν ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στην περιοχή. Αντίθετα, αυτοί οι οποίοι πίστευαν ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης ή ότι υπάρχουν περιορισμένες, οι περισσότεροι απάντησαν ότι δεν υπάρχει δυνατότητα βελτίωσης ή ότι υπάρχει ελάχιστη.

Ανάλογα με το αν οι κάτοικοι θεωρούν ότι υπάρχουν ή όχι ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό, ανάλογη είναι και η απάντησή τους για το αν πιστεύουν ότι μπορεί να βελτιωθεί ή όχι η ποιότητα ζωής τους. Βλέπουμε, λοιπόν, ότι οι κάτοικοι βλέπουν από την ίδια οπτική γωνία αυτούς τους δύο παράγοντες.

Αν είναι τουριστική η περιοχή - Επιθυμία ενασχόλησης με τριτογενή τομέα

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ του αν είναι τουριστική η περιοχή της Καρδίτσας και της επιθυμίας των κατοίκων για ενασχόληση τους με τριτογενή τομέα. Η μεταβλητή που αφορά το αν είναι τουριστική η περιοχή μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου», «λίγο» και «πολύ». Η μεταβλητή που αφορά την επιθυμία ενασχόλησης με κλάδο τριτογενή τομέα μπορεί να έχει ως απάντηση «όχι» και «ναι». Η τιμή $\chi^2=7,332$ και η τιμή $p\text{-value}=0,026<0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 26: Συσχέτιση μεταξύ αν είναι τουριστική η περιοχή και επιθυμίας ενασχόλησης με τριτογενή τομέα

			Ενασχόληση με τριτογενή τομέα		Σύνολο
			Όχι	Ναι	
Είναι τουριστική η περιοχή;	Καθόλου	Αριθμός ατόμων	14	17	31
		Ποσοστό επί στήλης	21,9%	28,8%	25,2%
	Λίγο	Αριθμός ατόμων	48	33	81
		Ποσοστό επί στήλης	75,0%	55,9%	65,9%
	Πολύ	Αριθμός ατόμων	2	9	11
		Ποσοστό επί στήλης	3,1%	15,3%	8,9%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	64	59	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 64 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν θα ήθελαν να ασχοληθούν με κλάδο του τριτογενή τομέα, το 21,9% πίστευε ότι δεν είναι καθόλου τουριστική η περιοχή του νομού Καρδίτσας, το 75% πίστευε ότι είναι λίγο τουριστική η περιοχή της Καρδίτσας, ενώ το υπόλοιπο 3,1% πίστευε ότι η περιοχή της Καρδίτσας είναι πολύ τουριστική. Από τους 59 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι θα ήθελαν να ασχοληθούν με κλάδο του τριτογενή τομέα, το 28,8% πίστευε ότι η περιοχή του νομού Καρδίτσας δεν είναι καθόλου τουριστική, το 55,9% πίστευε ότι είναι λίγο τουριστική, ενώ το υπόλοιπο 15,3% πίστευε ότι είναι πολύ τουριστική.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας δεν θα ήθελαν να ασχοληθούν με κλάδο του τριτογενή τομέα. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριξαν περισσότερο τα άτομα που πίστευαν ότι η περιοχή του νομού Καρδίτσας είναι λίγο τουριστική. Αντίθετα, αυτοί οι οποίοι πίστευαν ότι δεν είναι καθόλου τουριστική η περιοχή ή ότι είναι πολύ τουριστική, οι περισσότεροι απάντησαν ότι θα ήθελαν να ασχοληθούν με κλάδο του τριτογενή τομέα.

Η επιθυμία ενασχόλησης των κατοίκων με τον τριτογενή τομέα εξαρτάται από το αν θεωρούν οι ίδιοι τουριστική την περιοχή τους. Πιστεύουν, δηλαδή, ότι αφού είναι τουριστική η

περιοχή, η επιχείρησή τους θα ευδοκίμούσε ή θα πετύχαιναν στον κλάδο με τον οποίο θα ασχολούνταν.

Υποβάθμιση φυσικού περιβάλλοντος – Σημαντικότερος παράγοντας για την οικονομική ανάπτυξη του νομού.

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος του νομού Καρδίτσας και του σημαντικότερου παράγοντα για την οικονομική ανάπτυξη του νομού. Η μεταβλητή που αφορά την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο και «πολύ». Η μεταβλητή που αφορά τον σημαντικότερο παράγοντα για οικονομική ανάπτυξη μπορεί να έχει ως απάντηση «γεωργία-κτηνοτροφία, «εμπόριο» και «τουρισμός». Η τιμή $\chi^2=5,727$ και η τιμή $p\text{-value}=0,057<0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 27: Συσχέτιση μεταξύ υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος του νομού και του σημαντικότερου παράγοντα για την οικονομική ανάπτυξη του νομού

			Σημαντικότερος παράγοντας για οικονομική ανάπτυξη			Σύνολο
			Γεωργία-Κτηνοτροφία	Εμπόριο	Τουρισμός	
Υποβάθμιση φυσικού περιβάλλοντος	Καθόλου-Λίγο	Αριθμός ατόμων	34	18	18	70
		Ποσοστό επί στήλης	47,9%	66,7%	72,0%	56,9%
	Πολύ	Αριθμός ατόμων	37	9	7	53
		Ποσοστό επί στήλης	52,1%	33,3%	28,0%	43,1%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	71	27	25	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 71 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι θεωρούν τη γεωργία-κτηνοτροφία ως τον σημαντικότερο παράγοντα για οικονομική ανάπτυξη του νομού, το 47,9% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού δεν υφίσταται καμιά υποβάθμιση ή υφίσταται μικρή, ενώ το υπόλοιπο 52,1% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό. Από τους 27 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι θεωρούν το εμπόριο ως τον σημαντικότερο παράγοντα, το 66,7% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού δεν υφίσταται καμιά υποβάθμιση ή υφίσταται μικρή, ενώ το υπόλοιπο 33,3% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό. Από

τους 25 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι θεωρούν τον τουρισμό ως τον σημαντικότερο παράγοντα για οικονομική ανάπτυξη, το 72% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού δεν υφίσταται καμιά υποβάθμιση ή υφίσταται μικρή, ενώ το υπόλοιπο 28% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας θεωρούν τη γεωργία-κτηνοτροφία ως τον σημαντικότερο παράγοντα για την οικονομική ανάπτυξη του νομού τους. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριζαν περισσότερο με μικρή διαφορά βέβαια, τα άτομα που πίστευαν ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό. Αντίθετα, αυτοί οι οποίοι θεωρούσαν το εμπόριο και τον τουρισμό ως τον σημαντικότερο παράγοντα, οι περισσότεροι πίστευαν ότι δεν έχει υποβαθμιστεί καθόλου το φυσικό περιβάλλον του νομού ή ότι έχει υποβαθμιστεί λίγο.

Παρατηρούμε ότι, ανεξάρτητα από το αν θεωρούν οι κάτοικοι ότι έχει υποβαθμιστεί ή όχι το φυσικό περιβάλλον του τόπου τους, ο σημαντικότερος παράγοντας για την οικονομική ανάπτυξη του νομού θεωρείται η γεωργία-κτηνοτροφία και αυτό οφείλεται στην νοοτροπία των ντόπιων να στηρίζουν τον τομέα με τον οποίο ασχολούνται και να πιστεύουν σ' αυτόν. Άλλωστε, είναι και ο κυριότερος τομέας τον οποίο γνωρίζουν καλύτερα και οι ίδιοι επιβιώνουν από αυτόν.

Υποβάθμιση φυσικού περιβάλλοντος – Ικανοποίηση από οδοποιία-δρόμους-σήμανση.

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος του νομού Καρδίτσας και της ικανοποίησης των κατοίκων από την οδοποιία, τους δρόμους και τη σήμανση του νομού Καρδίτσας. Η μεταβλητή που αφορά την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο και «πολύ». Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου», «λίγο» και «πολύ». Η τιμή $\chi^2=8,922$ και η τιμή $p\text{-value}=0,012<0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 28: Συσχέτιση μεταξύ υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος του νομού και βαθμού ικανοποίησης από οδοποιία-δρόμους-σήμανση του νομού

			Ικανοποίηση από οδοποιία-δρόμους-σήμανση			Σύνολο
			Καθόλου	Λίγο	Πολύ	
Υποβάθμιση	Καθόλου	Αριθμός	18	42	10	70

φυσικού περιβάλλοντος	-Λίγο	ατόμων				
		Ποσοστό επί στήλης	40,9%	62,7%	83,3%	56,9%
	Πολύ	Αριθμός ατόμων	26	25	2	53
		Ποσοστό επί στήλης	59,1%	37,3%	16,7%	43,1%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	44	67	12	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 44 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από οδοποιία-δρόμους-σήμανση το 40,9% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού δεν υφίσταται καμία υποβάθμιση ή υφίσταται μικρή, ενώ το υπόλοιπο 59,1% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό. Από τους 67 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι, το 62,7% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού δεν υφίσταται καμία υποβάθμιση ή υφίσταται μικρή, ενώ το υπόλοιπο 37,3% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό. Από τους 12 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι από την οδοποιία, τους δρόμους και τη σήμανση του νομού, το 83,3% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού δεν υφίσταται καμία υποβάθμιση ή υφίσταται μικρή, ενώ το υπόλοιπο 16,7% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας είναι λίγο ικανοποιημένοι από την οδοποιία, τους δρόμους και τη σήμανση του νομού τους. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριξαν περισσότερο τα άτομα που πίστευαν ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού δεν έχει υποβαθμιστεί καθόλου ή έχει υποβαθμιστεί λίγο. Αντίθετα, αυτοί οι οποίοι πίστευαν ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό, οι περισσότεροι απάντησαν ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από οδοποιία-δρόμους-σήμανση.

Παρατηρούμε ότι οι κάτοικοι δεν είναι ευχαριστημένοι από τις συγκεκριμένες υποδομές που διαθέτει ο νομός (οδοποιία-δρόμοι-σήμανση) και έχουν περισσότερες απαιτήσεις από τους αρμόδιους φορείς, και η απάντηση τους δεν εξαρτάται και τόσο από το αν θεωρούν ότι έχει υποβαθμιστεί ή όχι το φυσικό περιβάλλον του τόπου τους.

Υποβάθμιση φυσικού περιβάλλοντος – Ικανοποίηση από υπηρεσίες υγείας (νοσοκομεία).

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος του νομού Καρδίτσας και της ικανοποίησης των κατοίκων από τις υπηρεσίες υγείας του νομού Καρδίτσας. Η μεταβλητή που αφορά την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο και «πολύ». Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου», «λίγο» και «πολύ». Η τιμή $\chi^2 = 8,922$ και η τιμή $p\text{-value} = 0,012 < 0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 29: Συσχέτιση μεταξύ υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος του νομού και βαθμού ικανοποίησης από τις υπηρεσίες υγείας του νομού

			Ικανοποίηση από υπηρεσίες υγείας (νοσοκομεία).			Σύνολο
			Καθόλου	Λίγο	Πολύ	
Υποβάθμιση φυσικού περιβάλλοντος	Καθόλου-Λίγο	Αριθμός ατόμων	19	38	13	70
		Ποσοστό επί στήλης	42,2%	64,4%	68,4%	56,9%
	Πολύ	Αριθμός ατόμων	26	21	6	53
		Ποσοστό επί στήλης	57,8%	35,6%	31,6%	43,1%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	45	59	19	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 45 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας του νομού, το 42,2% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού δεν υφίσταται καμία υποβάθμιση ή υφίσταται μικρή, ενώ το υπόλοιπο 57,8% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό. Από τους 59 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι, το 64,4% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού δεν υφίσταται καμία υποβάθμιση ή υφίσταται μικρή, ενώ το υπόλοιπο 35,6% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό. Από τους 19 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας, το 68,4% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού δεν υφίσταται καμία υποβάθμιση ή υφίσταται μικρή, ενώ το υπόλοιπο 31,6% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας είναι λίγο ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας του νομού τους. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριξαν περισσότερο τα άτομα που πίστευαν ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού δεν έχει υποβαθμιστεί καθόλου ή έχει υποβαθμιστεί λίγο. Αντίθετα, αυτοί οι οποίοι πίστευαν ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό, οι περισσότεροι απάντησαν ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας του νομού.

Παρατηρούμε ότι οι κάτοικοι δεν είναι ευχαριστημένοι από τις συγκεκριμένες υποδομές που διαθέτει ο νομός και έχουν περισσότερες απαιτήσεις από τους αρμόδιους φορείς, και η απάντηση τους δεν εξαρτάται και τόσο από το αν θεωρούν ότι έχει υποβαθμιστεί ή όχι το φυσικό περιβάλλον του τόπου τους. Σαφώς, βέβαια, αυτοί οι οποίοι θεωρούν ότι έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό, οι περισσότεροι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας, υπάρχει σύνδεση αυτών των παραγόντων στο μυαλό των κατοίκων.

Υποβάθμιση φυσικού περιβάλλοντος – Εφαρμογή προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι».

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος του νομού Καρδίτσας και της εφαρμογής του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» από το νομό. Η μεταβλητή που αφορά την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο και «πολύ». Η μεταβλητή που αφορά την εφαρμογή προγράμματος μπορεί να έχει ως απάντηση «ναι», «δεν γνωρίζω». Η τιμή $\chi^2=6,642$ και η τιμή $p\text{-value}=0,010<0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 30: Συσχέτιση μεταξύ υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος του νομού και εφαρμογής του προγράμματος

			Εφαρμογή προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι»		Σύνολο
			Ναι	Δεν γνωρίζω	
Υποβάθμιση φυσικού περιβάλλοντος	Καθόλου-Λίγο	Αριθμός ατόμων	60	10	70
		Ποσοστό επί στήλης	63,2%	35,7%	56,9%
	Πολύ	Αριθμός ατόμων	35	18	53

		Ποσοστό επί στήλης	36,8%	64,3%	43,1%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	95	28	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 95 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι γίνεται εφαρμογή του συγκεκριμένου προγράμματος στο δήμο όπου κατοικούν, το 63,2% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού δεν υφίσταται καμία υποβάθμιση ή υφίσταται μικρή, ενώ το υπόλοιπο 36,8% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό. Από τους 28 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι δεν γνωρίζουν αν γίνεται εφαρμογή αυτού του προγράμματος, το 35,7% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού δεν υφίσταται καμία υποβάθμιση ή υφίσταται μικρή, ενώ το υπόλοιπο 64,3% πίστευε ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι γίνεται εφαρμογή του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» από το νομό Καρδίτσας. Συγκεκριμένα, αυτή τη γνώση είχαν περισσότερο τα άτομα που πίστευαν ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού δεν έχει υποβαθμιστεί καθόλου ή έχει υποβαθμιστεί λίγο. Το ίδιο ισχύει και για τα άτομα που πίστευαν ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό, δηλαδή είχαν γνώση για την εφαρμογή αυτού του προγράμματος.

Ανεξάρτητα από το αν θεωρούν οι κάτοικοι ότι έχει υποβαθμιστεί ή όχι το φυσικό περιβάλλον του τόπου τους, είχαν γνώση για την εφαρμογή του συγκεκριμένου προγράμματος και εφαρμοζόταν στους περισσότερους δήμους του νομού τους.

Εφαρμογή προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» - Επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό Καρδίτσας

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της εφαρμογής του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» από το νομό Καρδίτσας και της επάρκειας των μεταφορικών μέσων για τους κατοίκους του νομού. Η μεταβλητή που αφορά την εφαρμογή προγράμματος μπορεί να έχει ως απάντηση «ναι» και «δεν γνωρίζω». Η μεταβλητή που αφορά την επάρκεια των μεταφορικών μέσων μπορεί να έχει ως απάντηση «όχι» και «ναι». Η τιμή $\chi^2 = 3,283$ και η τιμή $p\text{-value} = 0,070 < 0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 31: Συσχέτιση μεταξύ εφαρμογής του προγράμματος και επάρκειας των μεταφορικών μέσων στο νομό

			Επάρκεια μεταφορικών μέσων		Σύνολο
			Όχι	Ναι	
Εφαρμογή προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι»	Ναι	Αριθμός ατόμων	36	59	95
		Ποσοστό επί στήλης	69,2%	83,1%	77,2%
	Δεν γνωρίζω	Αριθμός ατόμων	16	12	28
		Ποσοστό επί στήλης	30,8%	16,9%	22,8%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	52	71	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 52 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό τους, το 69,2% γνώριζε για τη εφαρμογή του προγράμματος «βοήθεια στο σπίτι» στο δήμο τους, ενώ το υπόλοιπο 30,8% δεν είχε τη γνώση της εφαρμογής του συγκεκριμένου προγράμματος. Από τους 71 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό τους, το 83,1% γνώριζε για την εφαρμογή αυτού του προγράμματος, ενώ το υπόλοιπο 16,9% δεν είχε τη γνώση της εφαρμογής του συγκεκριμένου προγράμματος.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό Καρδίτσας. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη είχαν περισσότερο τα άτομα που γνώριζαν ότι γίνεται η εφαρμογή του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι». Αντίθετα, τα άτομα που δεν είχαν γνώση για την εφαρμογή αυτού του προγράμματος, πίστευαν ότι δεν υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό Καρδίτσας.

Επάρκεια φαρμακείων - Επάρκεια μεταφορικών μέσων

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της επάρκειας των φαρμακείων στο νομό Καρδίτσας και της επάρκειας των μεταφορικών μέσων για τους κατοίκους του νομού. Η μεταβλητή που αφορά την επάρκεια των φαρμακείων μπορεί να έχει ως απάντηση «ναι» και «όχι». Η μεταβλητή που αφορά την επάρκεια των μεταφορικών μέσων μπορεί να έχει ως απάντηση «όχι» και «ναι». Η τιμή $\chi^2 = 5,835$ και η τιμή $p\text{-value} = 0,016 < 0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 32: Συσχέτιση μεταξύ επάρκειας φαρμακείων και επάρκειας των μεταφορικών μέσων στο νομό

			Επάρκεια μεταφορικών μέσων		Σύνολο
			Όχι	Ναι	
Επάρκεια φαρμακείων	Όχι	Αριθμός ατόμων	9	3	12
		Ποσοστό επί στήλης	17,3%	4,2%	9,8%
	Ναι	Αριθμός ατόμων	43	68	111
		Ποσοστό επί στήλης	82,7%	95,8%	90,2%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	52	71	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 52 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό τους, το 17,3% πίστευε ότι δεν υπάρχει επάρκεια φαρμακείων στο νομό Καρδίτσας, ενώ το υπόλοιπο 82,7% πίστευε ότι υπάρχει επάρκεια φαρμακείων στην περιοχή τους. Από τους 71 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό τους, το 4,2% πίστευε ότι δεν υπάρχει επάρκεια φαρμακείων, ενώ το υπόλοιπο 95,8% πίστευε ότι υπάρχει.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό Καρδίτσας. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριζαν περισσότερο τα άτομα που πίστευαν ότι υπάρχει και επάρκεια φαρμακείων. Αντίθετα, τα άτομα που πίστευαν ότι δεν υπάρχει επάρκεια φαρμακείων, το μεγαλύτερο ποσοστό τους απάντησε ότι δεν υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό Καρδίτσας.

Αυτό εξηγείται από το γεγονός, ότι για τους ανθρώπους, οι υποδομές που προσφέρει ο νομός είναι συγκεκριμένες. Αν έχουν μια γνώμη για κάποιο συγκεκριμένο κλάδο ή υπηρεσία, αυτό δεν αλλάζει, είναι και πάλι η ίδια η γνώμη του και για κάποια άλλη υπηρεσία που είναι παρεμφερή. Επίσης, η ικανοποίηση που λαμβάνει ο κάθε πολίτης, διαφέρει από άτομο σε άτομο, ανάλογα με τις απαιτήσεις και τις προσδοκίες που έχει ο καθένας από το τοπικό σύστημα.

Ικανοποίηση από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων – Ικανοποίηση από τις υπηρεσίες υγείας (νοσοκομεία).

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ικανοποίησης των κατοίκων από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους και της ικανοποίησης τους από τις υπηρεσίες υγείας του νομού Καρδίτσας. Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο και «πολύ». Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση από τις υπηρεσίες υγείας μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου», «λίγο» και «πολύ». Η τιμή $\chi^2=6,731$ και η τιμή $p\text{-value}=0,035<0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 33: Συσχέτιση μεταξύ βαθμού ικανοποίησης από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων και βαθμού ικανοποίησης από τις υπηρεσίες υγείας του νομού

			Ικανοποίηση από υπηρεσίες υγείας			Σύνολο
			Καθόλου	Λίγο	Πολύ	
Ικανοποίηση από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων	Καθόλου -Λίγο	Αριθμός ατόμων	30	34	6	70
		Ποσοστό επί στήλης	66,7%	57,6%	31,6%	56,9%
	Πολύ	Αριθμός ατόμων	15	25	13	53
		Ποσοστό επί στήλης	33,3%	42,4%	68,4%	43,1%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	45	59	19	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Συγκεκριμένα, από τους 45 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας του νομού τους, το 66,7% δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένο από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους ή ήταν λίγο ικανοποιημένοι από αυτά, ενώ το υπόλοιπο 33,3% ήταν πολύ ικανοποιημένο από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους. Από τους 59 ερωτηθέντες που είχαν δώσει ως απάντηση ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι από τα νοσοκομεία της περιοχής τους, το 57,6% δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένο από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους ή ήταν λίγο ικανοποιημένοι από αυτά, ενώ το υπόλοιπο 42,4% ήταν πολύ ικανοποιημένο από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους. Από τους 19 ερωτηθέντες που έδωσαν ως απάντηση ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας του νομού, το 31,6% δεν ήταν

καθόλου ικανοποιημένο από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους ή ήταν λίγο ικανοποιημένοι από αυτά, ενώ το υπόλοιπο 68,4% ήταν πολύ ικανοποιημένο από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας είναι λίγο ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας που προσφέρει ο νομός τους. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριξαν περισσότερο τα άτομα που δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένα από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων ή που ήταν λίγο ικανοποιημένα από αυτά. Όπως επίσης, και τα άτομα που ήταν πολύ ικανοποιημένα από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων, οι περισσότεροι απάντησαν ότι ήταν λίγο ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες υγείας του νομού.

Αυτό εξηγείται από το γεγονός, ότι για τους ανθρώπους, οι υποδομές που προσφέρει ο νομός είναι συγκεκριμένες. Αν έχουν μια γνώμη για κάποιο συγκεκριμένο κλάδο ή υπηρεσία, αυτό δεν αλλάζει, είναι και πάλι η ίδια η γνώμη του και για κάποια άλλη υπηρεσία που είναι παρεμφερή. Επίσης, η ικανοποίηση που λαμβάνει ο κάθε πολίτης, διαφέρει από άτομο σε άτομο, ανάλογα με τις απαιτήσεις και τις προσδοκίες που έχει ο καθένας από το τοπικό σύστημα. Δεν είναι ικανοποιημένοι, λοιπόν, από τις συγκεκριμένες υποδομές, έχουν περισσότερες απαιτήσεις.

Ικανοποίηση από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων – Εφαρμογή προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι».

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ικανοποίησης των κατοίκων από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους και της εφαρμογής του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» από το νομό Καρδίτσας. Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο και «πολύ». Η μεταβλητή που αφορά την εφαρμογή του προγράμματος μπορεί να έχει ως απάντηση «ναι» και «δεν γνωρίζω». Η τιμή $\chi^2=3,116$ και η τιμή $p\text{-value}=0,078<0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 34: Συσχέτιση μεταξύ βαθμού ικανοποίησης από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων και εφαρμογής του προγράμματος

	Εφαρμογή προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι»		Σύνολο
	Ναι	Δεν γνωρίζω	

Ικανοποίηση από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων	Καθόλου -Λίγο	Αριθμός ατόμων	50	20	70
		Ποσοστό επί στήλης	52,6%	71,4%	56,9%
	Πολύ	Αριθμός ατόμων	45	8	53
		Ποσοστό επί στήλης	47,4%	28,6%	43,1%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	95	28	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Από τους 95 ερωτηθέντες που γνώριζαν για την εφαρμογή του προγράμματος, το 52,6% δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένο από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους ή ήταν λίγο ικανοποιημένο από αυτά, ενώ το υπόλοιπο 47,4% ήταν πολύ ικανοποιημένο από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους. Από τους 28 ερωτηθέντες που δεν γνώριζαν για την εφαρμογή του προγράμματος, το 71,4% δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένο από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους ή ήταν λίγο ικανοποιημένο από αυτά, ενώ το υπόλοιπο 28,6% ήταν πολύ ικανοποιημένο από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας γνώριζαν για την εφαρμογή του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» στο δήμο τους. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριζαν, με μικρή διαφορά, τα άτομα που δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένα από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων ή που ήταν λίγο ικανοποιημένα από αυτά. Όπως επίσης, και τα άτομα που ήταν πολύ ικανοποιημένα από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων, οι περισσότεροι γνώριζαν για την εφαρμογή του συγκεκριμένου προγράμματος.

Ικανοποίηση από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων – Επάρκεια μεταφορικών μέσων.

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ικανοποίησης των κατοίκων από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους και της επάρκειας των μεταφορικών μέσων για τους κατοίκους. Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο και «πολύ». Η μεταβλητή που αφορά την επάρκεια των μεταφορικών μέσων μπορεί να έχει ως απάντηση «ναι» και «όχι». Η τιμή χ^2

=32,247 και η τιμή $p\text{-value}=0,000<0,01$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 35: Συσχέτιση μεταξύ βαθμού ικανοποίησης από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων και επάρκειας των μεταφορικών μέσων

			Επάρκεια μεταφορικών μέσων		Σύνολο
			Όχι	Ναι	
Ικανοποίηση από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων	Καθόλου -Λίγο	Αριθμός ατόμων	45	25	70
		Ποσοστό επί στήλης	86,5%	35,2%	56,9%
	Πολύ	Αριθμός ατόμων	7	46	53
		Ποσοστό επί στήλης	13,5%	64,8%	43,1%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	52	71	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0 %	100,0%	100,0%

Από τους 52 ερωτηθέντες που πίστευαν ότι δεν υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό τους, το 86,5% δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένο από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους ή ήταν λίγο ικανοποιημένο από αυτά, ενώ το υπόλοιπο 13,5% ήταν πολύ ικανοποιημένο από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους. Από τους 71 ερωτηθέντες που πίστευαν ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό τους, το 35,2% δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένο από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους ή ήταν λίγο ικανοποιημένο από αυτά, ενώ το υπόλοιπο 64,8% ήταν πολύ ικανοποιημένο από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων του νομού τους.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό Καρδίτσας. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριζαν, περισσότερο, τα άτομα που ήταν πολύ ικανοποιημένα από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων. Αντίθετα, τα άτομα που δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένα από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων ή ήταν λίγο ικανοποιημένα, οι περισσότεροι απ' αυτούς απάντησαν ότι δεν υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων.

Αυτό δείχνει ότι, όταν ένα άτομο πιστεύει ότι δεν υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων, η ποιότητα αυτών αυτομάτως δεν είναι καλή για τον ίδιο και το αντίθετο. Δηλαδή, αυτός που πιστεύει ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων, είναι και πολύ καλή η ποιότητα αυτών. Συνδέει αυτές τις δυο παραμέτρους μεταξύ τους.

Ικανοποίηση από το ταμείο ασφάλισης – Ικανοποίηση από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης.

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της ικανοποίησης των κατοίκων από το ταμείο ασφάλισης τους και της ικανοποίησης τους από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης. Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση από το ταμείο ασφάλισης μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο και «πολύ». Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου», «λίγο» και «πολύ». Η τιμή $\chi^2=11,267$ και η τιμή $p\text{-value}=0,004<0,01$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 36: Συσχέτιση μεταξύ βαθμού ικανοποίησης από το ταμείο ασφάλισης και βαθμού ικανοποίησης από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων

			Ικανοποίηση από υπηρεσίες τοπικών φορέων			Σύνολο
			Καθόλου	Λίγο	Πολύ	
Ικανοποίηση από ταμείο ασφάλισης	Καθόλου - Λίγο	Αριθμός ατόμων	34	40	8	82
		Ποσοστό επί στήλης	87,2%	58,8%	50,0%	66,7%
	Πολύ	Αριθμός ατόμων	5	28	8	41
		Ποσοστό επί στήλης	12,8%	41,2%	50,0%	33,3%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	39	68	16	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Από τους 39 ερωτηθέντες που απάντησαν ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης τους, το 87,2% δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένο από το ταμείο ασφάλισης τους ή ήταν λίγο ικανοποιημένο από αυτό, ενώ το υπόλοιπο 12,8% ήταν πολύ ικανοποιημένο από το ταμείο ασφάλισης τους. Από τους 68 ερωτηθέντες που απάντησαν ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης τους, το 58,8% δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένο από το ταμείο ασφάλισης τους ή ήταν λίγο ικανοποιημένο από

αυτό, ενώ το υπόλοιπο 41,2% ήταν πολύ ικανοποιημένο από αυτό. Από τους 16 ερωτηθέντες που απάντησαν ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης τους, το 50% δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένο από το ταμείο ασφάλισης τους ή ήταν λίγο ικανοποιημένο, και επίσης το 50% ήταν πολύ ικανοποιημένο από το ταμείο ασφάλισης τους.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας είναι λίγο ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης τους. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριξαν, περισσότερο, τα άτομα που δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένα από το ταμείο ασφάλισης τους ή που ήταν λίγο ικανοποιημένα από αυτό. Όπως επίσης, και τα άτομα που ήταν πολύ ικανοποιημένα από το ταμείο ασφάλισης τους, οι περισσότεροι απ' αυτούς ήταν λίγο ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης τους.

Παρατηρούμε, λοιπόν, ότι το ταμείο ασφάλισης και οι υπηρεσίες τοπικών φορέων είναι συνδεδεμένα στο μυαλό των πολιτών του νομού Καρδίτσας. Αν δεν είναι ικανοποιημένοι από τους τοπικούς φορείς, δεν είναι ικανοποιημένοι και από το ταμείο ασφάλισης τους. Καθώς, και οι δυο αυτοί παράγοντες προέρχονται από την κοινωνία και έχουν άμεση σχέση μεταξύ τους.

Αποτροπή φυγής νέων προς μεγάλα αστικά κέντρα με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα – Βελτίωση ποιότητας ζωής με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα.

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της δυνατότητας αποτροπής της φυγής των νέων προς μεγάλα αστικά κέντρα με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα και της δυνατότητας βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων του νομού Καρδίτσας με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα. Η μεταβλητή που αφορά την αποτροπή της φυγής των νέων μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο και «πολύ». Η μεταβλητή που αφορά την δυνατότητα βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο και «πολύ». Η τιμή $\chi^2 = 23,298$ και η τιμή $p\text{-value} = 0,000 < 0,01$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 37: Συσχέτιση μεταξύ δυνατότητας αποτροπής φυγής νέων προς μεγάλα αστικά κέντρα και δυνατότητας βελτίωσης ποιότητας ζωής των κατοίκων

			Βελτίωση ποιότητας ζωής		Σύνολο
			Καθόλου-Λίγο	Πολύ	
Αποτροπή	Καθόλου	Αριθμός	35	15	50

φυγής νέων	-Λίγο	ατόμων			
		Ποσοστό επί στήλης	64,8%	21,7%	40,7%
	Πολύ	Αριθμός ατόμων	19	54	73
		Ποσοστό επί στήλης	35,2%	78,3%	59,3%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	54	69	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Από τους 54 ερωτηθέντες που απάντησαν ότι δεν μπορεί να βελτιωθεί καθόλου η ποιότητα ζωής των κατοίκων με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα ή μπορεί να βελτιωθεί ελάχιστα, το 64,8% πίστευε ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα αποτροπής της φυγής των νέων με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα ή μπορεί να επιτευχτεί αυτό σε μικρό ποσοστό, ενώ το υπόλοιπο 35,2% πίστευε ότι αυτό μπορεί να επιτευχτεί σε μεγάλο βαθμό. Από τους 69 ερωτηθέντες που απάντησαν ότι η ποιότητα ζωής των κατοίκων μπορεί να βελτιωθεί σε μεγάλο βαθμό με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα, το 21,7% πίστευε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα δεν μπορεί να εμποδίσει καθόλου τη φυγή των νέων ή μπορεί να το κάνει σε μικρό ποσοστό, ενώ το υπόλοιπο 78,3% πίστευε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα μπορεί να το καταφέρει αυτό σε μεγάλο ποσοστό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι η ποιότητα ζωής των κατοίκων του νομού Καρδίτσας μπορεί να βελτιωθεί αρκετά με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριξαν, περισσότερο, τα άτομα που πίστευαν ότι ο τριτογενής τομέας μπορεί να αποτρέψει τη φυγή των νέων προς μεγάλα αστικά κέντρα σε μεγάλο βαθμό. Αντίθετα, αυτοί που πίστευαν ότι ο τριτογενής τομέας δεν μπορεί να αποτρέψει τη φυγή των νέων ή μπορεί να το κάνει αυτό σε μικρό βαθμό, οι περισσότεροι πίστευαν, επίσης, ότι δεν μπορεί να βελτιώσει καθόλου την ποιότητα ζωής των κατοίκων ή μπορεί να το κάνει αυτό σε μικρό ποσοστό.

Συμπεραίνουμε ότι, τα άτομα που πιστεύουν ότι θα βοηθήσει ο τριτογενής τομέας τη ζωή τους, πιστεύουν ότι μπορεί να το κάνει αυτό σχεδόν σε όλα τα επίπεδα της ζωής τους, βοηθώντας τους σε όλους τους τομείς. Το αντίθετο συμβαίνει με τα άτομα που δεν εμπιστεύονται τον τριτογενή τομέα.

Αποτροπή φυγής νέων προς μεγάλα αστικά κέντρα με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα – Ικανοποίηση από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης.

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της δυνατότητας αποτροπής της φυγής των νέων προς μεγάλα αστικά κέντρα με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα και της ικανοποίησης των κατοίκων του νομού Καρδίτσας από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης. Η μεταβλητή που αφορά την αποτροπή της φυγής των νέων μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο και «πολύ». Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση από τους τοπικούς φορείς μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου», «λίγο» και «πολύ». Η τιμή $\chi^2 = 4,619$ και η τιμή $p\text{-value} = 0,099 < 0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 38: Συσχέτιση μεταξύ δυνατότητας αποτροπής φυγής νέων προς μεγάλα αστικά κέντρα και βαθμού ικανοποίησης από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων

			Ικανοποίηση από υπηρεσίες τοπικών φορέων			Σύνολο
			Καθόλου	Λίγο	Πολύ	
Αποτροπή φυγής νέων	Καθόλου-Λίγο	Αριθμός ατόμων	17	23	10	50
		Ποσοστό επί στήλης	43,6%	33,8%	62,5%	40,7%
	Πολύ	Αριθμός ατόμων	22	45	6	73
		Ποσοστό επί στήλης	56,4%	66,2%	37,5%	59,3%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	39	68	16	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Από τους 39 ερωτηθέντες που απάντησαν ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων, το 43,6% πίστευε ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα αποτροπής της φυγής των νέων με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα ή μπορεί να επιτευχτεί αυτό σε μικρό ποσοστό, ενώ το υπόλοιπο 56,4% πίστευε ότι αυτό μπορεί να επιτευχτεί σε μεγάλο βαθμό. Από τους 68 ερωτηθέντες που απάντησαν ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης, το 33,8% πίστευε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα δεν μπορεί να εμποδίσει καθόλου τη φυγή των νέων ή μπορεί να το κάνει σε μικρό ποσοστό, ενώ το υπόλοιπο 66,2% πίστευε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα μπορεί να το καταφέρει αυτό σε μεγάλο ποσοστό. Από τους 16 ερωτηθέντες που απάντησαν ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων, το 62,5% πίστευε ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα αποτροπής της φυγής των νέων με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα ή μπορεί να επιτευχτεί αυτό σε μικρό

ποσοστό, ενώ το υπόλοιπο 37,5% πίστευε ότι αυτό μπορεί να επιτευχτεί σε μεγάλο βαθμό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας είναι λίγο ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης τους. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριξαν, περισσότερο, τα άτομα που πίστευαν ότι ο τριτογενής τομέας μπορεί να αποτρέψει τη φυγή των νέων προς τα μεγάλα αστικά κέντρα σε μεγάλο βαθμό. Όπως επίσης, και αυτοί που πίστευαν ότι ο τριτογενής τομέας δεν μπορεί να αποτρέψει τη φυγή των νέων ή μπορεί να το κάνει αυτό σε μικρό βαθμό, οι περισσότεροι απάντησαν, επίσης, ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι από τους τοπικούς φορείς.

Συμπεραίνουμε ότι, ανεξάρτητα από το αν βοηθήσει ο τριτογενής τομέας ή όχι στην αποτροπή της φυγής των νέων, οι πολίτες του νομού Καρδίτσας αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης τους, δεν τους έχουν βοηθήσει και έχουν περισσότερες προσδοκίες και απαιτήσεις από αυτούς.

Αποτροπή φυγής νέων προς μεγάλα αστικά κέντρα με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα - Ενασχόληση με κλάδο του τριτογενή τομέα

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της δυνατότητας αποτροπής της φυγής των νέων προς μεγάλα αστικά κέντρα με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα και της επιθυμίας ενασχόλησης των κατοίκων του νομού Καρδίτσας με κλάδο του τριτογενή τομέα. Η μεταβλητή που αφορά την αποτροπή της φυγής των νέων μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου», «λίγο» και «πολύ». Η μεταβλητή που αφορά την επιθυμία ενασχόλησης με τριτογενή τομέα μπορεί να έχει ως απάντηση «όχι» και «ναι». Η τιμή $\chi^2 = 4,814$ και η τιμή $p\text{-value} = 0,090 < 0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 39: Συσχέτιση μεταξύ δυνατότητας αποτροπής φυγής νέων προς μεγάλα αστικά κέντρα και επιθυμίας ενασχόλησης με τον τριτογενή τομέα

			Ενασχόληση με κλάδο του τριτογενή τομέα		Σύνολο
			Όχι	Ναι	
Αποτροπή φυγής νέων	Καθόλου	Αριθμός ατόμων	11	4	15
		Ποσοστό επί στήλης	17,2%	6,8%	12,2%
	Λίγο	Αριθμός ατόμων	14	21	35

		Ποσοστό επί στήλης	21,9%	35,6%	28,5%
	Πολύ	Αριθμός ατόμων	39	34	73
		Ποσοστό επί στήλης	60,9%	57,6%	59,3%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	64	59	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Από τους 64 ερωτηθέντες που απάντησαν ότι δεν θα ήθελαν να ασχοληθούν με κλάδο του τριτογενή τομέα, το 17,2% πίστευε ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα αποτροπής της φυγής των νέων με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα, το 21,9% πίστευε ότι μπορεί να επιτευχτεί αυτό σε μικρό ποσοστό, ενώ το υπόλοιπο 60,9% πίστευε ότι αυτό μπορεί να επιτευχτεί σε μεγάλο βαθμό. Από τους 59 ερωτηθέντες που απάντησαν ότι θα ήθελαν να ασχοληθούν με κλάδο του τριτογενή τομέα, το 6,8% πίστευε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα δεν μπορεί να εμποδίσει καθόλου τη φυγή των νέων, το 35,6% πίστευε ότι αυτό μπορεί να το κάνει σε μικρό ποσοστό, ενώ το υπόλοιπο 57,6% πίστευε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα μπορεί να το καταφέρει αυτό σε μεγάλο ποσοστό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας δεν θα ήθελαν να ασχοληθούν με κλάδο του τριτογενή τομέα. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριξαν, περισσότερο, τα άτομα που πίστευαν ότι ο τριτογενής τομέας μπορεί να αποτρέψει τη φυγή των νέων προς τα μεγάλα αστικά κέντρα σε μεγάλο βαθμό. Όπως επίσης, και αυτοί που πίστευαν ότι ο τριτογενής τομέας δεν μπορεί να αποτρέψει τη φυγή των νέων. Αντίθετα, αυτοί οι οποίοι πίστευαν ότι ο τριτογενής τομέας μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των κατοίκων σε μικρό ποσοστό, οι περισσότεροι απάντησαν ότι θα ήθελαν να ασχοληθούν με κάποιον από τους κλάδους του τριτογενή τομέα.

Παρατηρούμε ότι η απάντηση τους εξαρτιόταν σχετικά από το αν πιστεύουν ότι μπορεί να βοηθήσει ο τριτογενής τομέας ή όχι στη ζωή τους.

Βελτίωση ποιότητας ζωής με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα – Ικανοποίηση από δρόμους-οδοποιία-σήμανση.

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της δυνατότητας βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα και της ικανοποίησης των κατοίκων του νομού Καρδίτσας από οδοποιία-δρόμους-σήμανση. Η μεταβλητή που αφορά τη βελτίωση ποιότητας ζωής μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο» και «πολύ». Η μεταβλητή που αφορά την ικανοποίηση από οδοποιία-δρόμους-σήμανση μπορεί να έχει ως απάντηση

«καθόλου», «λίγο» και «πολύ». Η τιμή $\chi^2=4,966$ και η τιμή $p\text{-value}=0,083<0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 40: Συσχέτιση μεταξύ δυνατότητας βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων και βαθμού ικανοποίησης από οδοποιία-δρόμους-σήμανση

			Ικανοποίηση από δρόμους-οδοποιία-σήμανση			Σύνολο
			Καθόλου	Λίγο	Πολύ	
Βελτίωση ποιότητας ζωής	Καθόλου - Λίγο	Αριθμός ατόμων	22	24	8	54
		Ποσοστό επί στήλης	50,0%	35,8%	66,7%	43,9%
	Πολύ	Αριθμός ατόμων	22	43	4	69
		Ποσοστό επί στήλης	50,0%	64,2%	33,3%	56,1%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	44	67	12	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Από τους 44 ερωτηθέντες που απάντησαν ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από τους δρόμους, την οδοποιία και τη σήμανση του νομού τους, το ίδιο ποσοστό πήραν και δυο απόψεις σχετικά με την δυνατότητα του τριτογενή τομέα να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των κατοίκων, δηλαδή 50%. Από τους 67 ερωτηθέντες που απάντησαν ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι από δρόμους-οδοποιία-σήμανση το 35,8% πίστευε ότι ο τριτογενής τομέας δεν μπορεί να βελτιώσει καθόλου την ποιότητα ζωής των κατοίκων ή μπορεί να το κάνει αυτό σε μικρό ποσοστό, ενώ το υπόλοιπο 64,2% πίστευε ότι αυτό μπορεί να το καταφέρει σε μεγάλο βαθμό. Από τους 12 ερωτηθέντες που απάντησαν ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι από δρόμους-οδοποιία-σήμανση το 66,7% πίστευε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα δεν μπορεί να βελτιώσει καθόλου την ποιότητα ζωής των κατοίκων ή μπορεί να το κάνει αυτό σε μικρό ποσοστό, ενώ το υπόλοιπο 33,3% πίστευε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα μπορεί να το καταφέρει αυτό σε μεγάλο ποσοστό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας είναι λίγο ικανοποιημένοι από την οδοποιία, τους δρόμους και τη σήμανση που διαθέτει ο νομός τους. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριξαν, περισσότερο, τα άτομα που πίστευαν ότι ο τριτογενής τομέας μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των

κατοίκων σε μεγάλο βαθμό. Όπως επίσης, και αυτοί που πίστευαν ότι ο τριτογενής τομέας δεν μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των κατοίκων ή μπορεί να το κάνει αυτό σε μικρό ποσοστό, απάντησαν ότι είναι και αυτοί λίγο ικανοποιημένοι από τις κυκλοφοριακές υποδομές του νομού Καρδίτσας.

Τα αποτελέσματα αυτά μας δείχνουν ότι οι κάτοικοι, ανεξάρτητα από την επιτυχία ή όχι του τριτογενή τομέα, έχουν περισσότερες απαιτήσεις και προσδοκίες από την πολιτεία σ' αυτόν τον τομέα, γι' αυτές τις συγκεκριμένες υποδομές.

Βελτίωση ποιότητας ζωής με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα – Ενασχόληση με κλάδο του τριτογενή τομέα.

Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση μεταξύ της δυνατότητας βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων με την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα και της επιθυμίας ενασχόλησης των κατοίκων του νομού Καρδίτσας με κλάδο του τριτογενή τομέα. Η μεταβλητή που αφορά τη βελτίωση ποιότητας ζωής μπορεί να έχει ως απάντηση «καθόλου-λίγο» και «πολύ». Η μεταβλητή που αφορά την ενασχόληση με κλάδο του τριτογενή τομέα μπορεί να έχει ως απάντηση «όχι» και «ναι». Η τιμή $\chi^2 = 6,302$ και η τιμή $p\text{-value} = 0,012 < 0,5$, δηλαδή υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των δύο υπό εξέταση μεταβλητών.

Πίνακας 41: Συσχέτιση μεταξύ δυνατότητας βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων και επιθυμίας ενασχόλησης με τον τριτογενή τομέα

			Ενασχόληση με κλάδο του τριτογενή τομέα		Σύνολο
			Όχι	Ναι	
Βελτίωση ποιότητας ζωής	Καθόλου - Λίγο	Αριθμός ατόμων	35	19	54
		Ποσοστό επί στήλης	54,7%	32,2%	43,9%
	Πολύ	Αριθμός ατόμων	29	40	69
		Ποσοστό επί στήλης	45,3%	67,8%	56,1%
Σύνολο		Αριθμός ατόμων	64	59	123
		Ποσοστό επί στήλης	100,0%	100,0%	100,0%

Από τους 64 ερωτηθέντες που απάντησαν ότι δεν θα ήθελαν να ασχοληθούν με κάποιον από τους κλάδους του τριτογενή τομέα, το 54,7% πίστευε ότι ο τριτογενής τομέας δεν μπορεί να βελτιώσει καθόλου την ποιότητα ζωής των κατοίκων ή μπορεί να το κάνει αυτό σε μικρό ποσοστό, ενώ το υπόλοιπο 45,3% πίστευε ότι αυτό μπορεί να το καταφέρει σε μεγάλο βαθμό. Από τους 59 ερωτηθέντες που απάντησαν ότι θα ήθελαν να ασχοληθούν με κλάδο του τριτογενή τομέα, το 32,2% πίστευε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα δεν μπορεί να βελτιώσει καθόλου την ποιότητα ζωής των κατοίκων ή μπορεί να το κάνει αυτό σε μικρό ποσοστό, ενώ το υπόλοιπο 67,8% πίστευε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα μπορεί να το καταφέρει αυτό σε μεγάλο ποσοστό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα, προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι του νομού Καρδίτσας δεν θα ήθελαν να ασχοληθούν με κάποιον από τους κλάδους του τριτογενή τομέα. Συγκεκριμένα, αυτή την άποψη υποστήριζαν, περισσότερο, τα άτομα που πίστευαν ότι ο τριτογενής τομέας δεν μπορεί να βελτιώσει καθόλου την ποιότητα ζωής των κατοίκων ή μπορεί να το κάνει αυτό σε μικρό βαθμό. Αντίθετα, τα άτομα που πίστευαν ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα μπορεί να βελτιώσει τη ποιότητα ζωής τους, απάντησαν οι περισσότεροι ότι θα ήθελαν να ασχοληθούν με κάποιον από τους κλάδους του τριτογενή τομέα.

Τα αποτελέσματα, αυτά, μας δείχνουν ότι, οι κάτοικοι εκείνοι οι οποίοι πιστεύουν ότι ο τριτογενής τομέας μπορεί να τους βοηθήσει σε πολλούς τομείς της ζωής τους, θα μπορούσαν να ασχοληθούν με κάποιον από τους κλάδους του και το θέλουν. Δείχνουν τις προσδοκίες των ατόμων από τον τριτογενή τομέα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σκοπός της ανωτέρω εργασίας ήταν να διερευνηθεί αν έχει πραγματοποιηθεί τοπική ανάπτυξη στο νομό Καρδίτσας μέσω του τριτογενή τομέα παραγωγής. Ειδικότερα:

- Να διερευνηθεί η επιχειρηματική εξέλιξη στο νομό και πως έχει επηρεάσει τη ζωή των κατοίκων και αν την έχει βελτιώσει ή όχι και
- Αν οι υποδομές που διαθέτει ο νομός είναι κατάλληλες και επαρκείς, ώστε η περιοχή να εξελιχτεί θετικά.

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, ο όρος «ανάπτυξη» χρησιμοποιείται για να εκφράσει την επίτευξη ή την επιδίωξη μιας ή περισσότερων θετικών μεταβολών στα βασικά συστατικά στοιχεία της οικονομικοκοινωνικής κυρίως δραστηριότητας των ανθρώπων. Είναι δυνατό να επιτευχτεί με την επιδίωξη ορισμένων συνιστωσών ανάπτυξης, όπως, πχ, ενίσχυση απασχόλησης, προστασία ασθενέστερων κοινωνικών ομάδων, καταπολέμηση ανεργίας, βελτίωση ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Δεν αρκεί, όμως, η επιδίωξη αυτών ξεχωριστά, αλλά χρειάζεται αποτελεσματική διαπλοκή, αλληλοσυμπλήρωση και αλληλοϋποστήριξη τους για να επιτευχτεί θετικό αποτέλεσμα, συνολική, τοπική ανάπτυξη. Ανάπτυξη, ακόμη, σημαίνει συμμετοχή, σημαίνει ότι ο Έλληνας πολίτης, πρέπει όχι μόνο να είναι ο τελικός αποδέκτης της όποιας αναπτυξιακής προσπάθειας, αλλά και αφετηρία της, μέσα από τους συγκροτημένους φορείς έκφρασης του, την Τοπική αυτοδιοίκηση, τη δευτεροβάθμια Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση κλπ. Ακόμη, συναντήθηκαν μέσα στην βιβλιογραφική ανασκόπηση διάφορες μορφές της ανάπτυξης που μπορούν να βοηθήσουν με την εφαρμογή τους σε λύση πολλών προβλημάτων σε τόπους, όπου αντιμετωπίζουν προβλήματα. Συναντήθηκαν, δηλαδή, συχνά οι όροι «τοπική ανάπτυξη», «βιώσιμη πόλη», «κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες», «ανάληψη πρωτοβουλίας για ιδιωτική επένδυση» κλπ.

Ο νομός Καρδίτσας βρίσκεται στο κέντρο της ηπειρωτικής Ελλάδας και στο νοτιοδυτικό τμήμα της Περιφέρειας Θεσσαλίας, με έκταση 2.636.000 στρέμματα και σύμφωνα με την τελευταία απογραφή 124.016 κατοίκους. Από τις πλέον αναπτυσσόμενες επαρχιακές πόλεις αποτελεί το διοικητικό, πολιτιστικό και οικονομικό κέντρο του νομού. Η ραγδαία αύξηση του αριθμού των αυτοκινήτων τα τελευταία χρόνια, οδήγησε στη μεταβολή των κυκλοφοριακών δεδομένων για όλα τα αστικά κέντρα και επομένως και για την Καρδίτσα. Σήμερα η Καρδίτσα διαθέτει ένα δίκτυο 4 χλμ. αστικού και 10 χλμ. περιαστικού ποδηλατοδρόμου και αποτελεί πανελλήνιο παράδειγμα για την προώθηση του ποδηλάτου και της βιώσιμης κινητικότητας και μάλιστα υπάρχει ειδική αναφορά στο βιβλίο που διδάσκονται οι μαθητές της Ε' Δημοτικού.

Ακόμη, μικρές και μεγαλύτερες παρεμβάσεις που έχουν υλοποιηθεί έχουν βοηθήσει στη βελτίωση της κυκλοφορίας και της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Κατά την τελευταία δεκαετία (1991-2001), ο νομός Καρδίτσας παρουσιάζει ρυθμούς πληθυσμιακής αύξησης κοντά στον μέσο όρο της Θεσσαλίας και ανέρχεται στο 2,1%. Γενικά όμως παρατηρείται ότι η πλειοψηφία των Δήμων του Νομού Καρδίτσας εμφανίζει κυρίως αρνητικές μεταβολές τόσο για τον πραγματικό όσο και για το μόνιμο πληθυσμό. Όσον αφορά επίπεδο της εκπαίδευσης των κατοίκων του νομού, παρατηρήθηκε ότι έχει αυξηθεί ο αριθμός των ατόμων που είναι κάτοχοι διδακτορικού και μάστερ, αλλά και αυτών που έχουν τελειώσει κάποια ανώτερη σχολή, καθώς επίσης, λιγότερα είναι και τα άτομα που δεν γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση. Οι περισσότεροι έχουν ταμείο ασφάλισης στον ΟΓΑ. Ο οικονομικός τομέας στην περιοχή του νομού στηρίζεται στην γεωργία και η αμέσως επόμενη ασχολία είναι το χονδρικό, λιανικό εμπόριο και επισκευές. Επίσης, το ποσοστό της ανεργίας είναι ιδιαίτερα αυξημένο. Παρατηρείται μείωση των ατόμων που είναι οικονομικά ενεργοί, οι απασχολούμενοι σε κάποια εργασία έχουν μειωθεί και το σύνολο των ανέργων έχει αυξηθεί δραματικά, σημαντικό ποσοστό του οποίου είναι οι νέοι.

Τέλος, ο νομός Καρδίτσας με τις υποδομές που προσφέρει σε διάφορους τομείς της καθημερινής ζωής προσπαθεί να καλύψει όλες τις ανάγκες των κατοίκων του, με όσο το δυνατόν καλύτερο και αποτελεσματικότερο τρόπο. Προσπαθεί να βελτιωθεί και στον τομέα υγείας, μεταφορών, τοπικής αυτοδιοίκησης, υποδομών.

Συμπεράσματα από την ανάλυση των ερωτηματολογίων των κατοίκων

Τα συμπεράσματα που λήφθηκαν από την ανάλυση των ερωτηματολογίων που απευθυνόταν στους κατοίκους ήταν ότι οι περισσότεροι άντρες ήταν ηλικίας >43 ετών, καθώς και οι γυναίκες. Ο ανώτερος τίτλος σπουδών για τους ερωτώμενους ήταν το λύκειο και με μικρότερη διαφορά το απολυτήριο ΑΕΙ- ΤΕΙ. Η πλειοψηφία των ερωτώμενων ασχολούνταν με τον πρωτογενή τομέα και με μικρή διαφορά ακολουθούσε ο τριτογενής τομέας. Αρκετές, πάντως, ήταν και οι γυναίκες που ασχολούνταν με οικιακά.

Οι περισσότεροι πίστευαν ότι ο νομός Καρδίτσας μπορεί να προσφέρει περιορισμένες ευκαιρίες απασχόλησης, και αυτές είναι στον πρωτογενή τομέα παραγωγής. Με αρκετή διαφορά ακολουθούσε ο τριτογενής τομέας παραγωγής. Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε ότι ευκαιρίες απασχόλησης στο νομό Καρδίτσας υπάρχουν, αλλά την άποψη αυτή στήριζαν περισσότερο άτομα ηλικίας >43 ετών, ενώ νεαρότερα άτομα πιστεύουν ότι δεν υπάρχουν ευκαιρίες

απασχόλησης. Αυτό είναι δικαιολογημένο, καθώς εξαρτάται και από τις ανάγκες που έχει κάθε γενιά. Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία έχουν λιγότερες απαιτήσεις, ηπιότερο τρόπο ζωής, όχι τόσες πολλές ανάγκες όσες ένα νεαρότερο άτομο.

Η πρόταση αυτή ενισχύεται από το γεγονός ότι και για τον σημαντικότερο παράγοντα για την οικονομική ανάπτυξη του νομού, οι κάτοικοι ψήφισαν τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Διαπιστώθηκε ότι οι μεγαλύτερης ηλικίας θεωρούν ότι ο πρωτογενής τομέας προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης, ενώ άτομα ηλικίας <42 ετών υποστηρίζουν τον τριτογενή. Αυτό οφείλεται στο ότι, οι μεγαλύτεροι άνθρωποι δεν έχουν μπει στο καινούργιο τρόπο σκέψης που θέλει άλλους τομείς να προσφέρουν καλύτερες συνθήκες διαβίωσης. Οι νέοι που αντιλαμβάνονται καλύτερα το τι συμβαίνει στην πραγματικότητα στρέφονται προς άλλες επαγγελματικές κατευθύνσεις.

Οι περισσότεροι πιστεύουν ότι η ελάχιστη τουριστική ζήτηση που έχει η περιοχή τους οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στο πλούσιο φυσικό περιβάλλον που διαθέτει ο νομός και στον καθαρό αέρα. Σημαντικότερη πολιτιστική εκδήλωση για την προσέλκυση τουριστών θεωρούν, με μεγάλη διαφορά τα Καραϊσκάκεια και το σημείο με την μεγαλύτερη τουριστική ζήτηση, με συντριπτική πλειοψηφία, αποδείχτηκε η Λίμνη Πλαστήρα.

Όσον αφορά, τις υποδομές που διαθέτει ο νομός και την υπάρχουσα κατάσταση του, οι κάτοικοι θεωρούν ότι το φυσικό περιβάλλον του νομού τους έχει υποβαθμιστεί σε μικρό ποσοστό και αυτό οφείλεται στη μεγάλη ζήτηση νερού που έχει η περιοχή. Δεν είναι αρκετά ικανοποιημένοι από κυκλοφοριακές υποδομές, υπηρεσίες υγείας, υπηρεσίες τοπικών φορέων και το ταμείο ασφάλισης τους, έτσι φαίνεται ότι έχουν μεγαλύτερες απαιτήσεις σ' αυτούς τους τομείς από την πολιτεία. Συγκεκριμένα, αν οι κάτοικοι είναι ικανοποιημένοι από το ταμείο ασφάλισης τους, είναι ικανοποιημένοι και από τις υπηρεσίες τοπικών φορέων. Παρατηρούμε, λοιπόν, ότι το ταμείο ασφάλισης και οι υπηρεσίες τοπικών φορέων είναι συνδεδεμένα στο μυαλό των πολιτών του νομού Καρδίτσας. Αν δεν είναι ικανοποιημένοι από τους τοπικούς φορείς, δεν είναι ικανοποιημένοι και από το ταμείο ασφάλισης τους. Καθώς, και οι δυο αυτοί παράγοντες προέρχονται από την κοινωνία και έχουν άμεση σχέση μεταξύ τους.

Ενώ, στους τομείς των μεταφορών φαίνεται ότι είναι ικανοποιημένοι τόσο από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων, όσο και από την επάρκεια αυτών. Συγκεκριμένα, οι νέοι πιστεύουν ότι δεν υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στο νομό, ενώ οι μεγαλύτεροι ότι υπάρχει. Αυτή η διαφορά οφείλεται στις περισσότερες απαιτήσεις των νέων, περισσότερα

ενδιαφέροντα και περισσότερες ανάγκες ψυχαγωγίας. Ακόμη, παρατηρούμε ότι η ικανοποίηση από την ποιότητα των μεταφορικών μέσων, φαίνεται να συνδέεται με την επάρκεια μεταφορικών μέσων. Δηλαδή, αυτοί που απάντησαν ότι είναι ικανοποιημένοι από αυτά, πιστεύουν αυτόματα ότι υπάρχει και επάρκεια αυτών. Αυτό δείχνει ότι, όταν ένα άτομο πιστεύει ότι δεν υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων, η ποιότητα αυτών αυτομάτως δεν είναι καλή για τον ίδιο και το αντίθετο. Δηλαδή, αυτός που πιστεύει ότι υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων, είναι και πολύ καλή η ποιότητα αυτών. Συνδέει αυτές τις δυο παραμέτρους μεταξύ τους.

Όπως, επίσης, είναι ικανοποιημένοι και από την επάρκεια των φαρμακείων, καθώς και από την εφαρμογή του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι», που φαίνεται να βοηθά αρκετούς ηλικιωμένους και να είναι ευχαριστημένοι από αυτό.

Τέλος, έχουν πολύ καλή γνώμη για τον τριτογενή τομέα. Πιστεύουν ότι μπορεί να τους βοηθήσει αρκετά τόσο στη βελτίωση ποιότητας ζωής τους, όσο και στην αποτροπή φυγής των νέων προς τα μεγάλα αστικά κέντρα, καθώς μπορεί να δημιουργήσει θέσεις εργασίας. Συγκεκριμένα, τα άτομα που πιστεύουν ότι ο τριτογενής τομέας μπορεί να τους βοηθήσει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους, πιστεύουν επίσης, ότι θα βοηθήσει και στην αποτροπή της φυγής των νέων προς μεγάλα αστικά κέντρα. Συμπεραίνουμε ότι, αυτοί που πιστεύουν ότι θα βοηθήσει ο τριτογενής τομέας τη ζωή τους, πιστεύουν ότι μπορεί να το κάνει αυτό σχεδόν σε όλα τα επίπεδα της ζωής τους, βοηθώντας τους σε όλους τους τομείς. Το αντίθετο συμβαίνει με τα άτομα που δεν εμπιστεύονται τον τριτογενή τομέα.

Οι περισσότεροι από αυτούς που θα ήθελαν να ασχοληθούν με τον τριτογενή τομέα, θα ασχολούνταν συγκεκριμένα με τον τουρισμό και σε μικρότερο ποσοστό, ακολουθούν οι υπηρεσίες υγείας. Συγκεκριμένα, οι κάτοικοι εκείνοι οι οποίοι πιστεύουν ότι ο τριτογενής τομέας μπορεί να τους βοηθήσει σε πολλούς τομείς της ζωής τους, θα μπορούσαν να ασχοληθούν με κάποιον από τους κλάδους του και το θέλουν. Αυτή η απάντηση δείχνει τις προσδοκίες των ατόμων από τον τριτογενή τομέα.

Συμπεράσματα από την ανάλυση των ερωτηματολογίων των επιχειρήσεων

Όσο αφορά τα συμπεράσματα που λήφθηκαν από την ανάλυση των ερωτηματολογίων που απευθυνόταν στις επιχειρήσεις του νομού πρόέκυψαν τα εξής: οι περισσότερες επιχειρήσεις πίστευαν ότι η γεωργία και κτηνοτροφία μπορεί να βοηθήσει στην οικονομική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας. Η τουριστική ζήτηση του νομού επηρεάζεται περισσότερο, και με μεγάλη διαφορά, από την εγγύτητα της Λίμνης Πλαστήρα. Ο τριτογενής τομέας έχει επηρεάσει σε μικρό

ποσοστό και την δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και την ενθάρρυνση εμπορίου και τη συγκράτηση του πληθυσμού στην περιοχή και την προβολή της περιοχής. Ακόμη, πιστεύουν ότι ο τριτογενής τομέας δεν έχει επιδράσει σχεδόν καθόλου στην τοπική οικονομία, δεν έχει επιφέρει θετικά αποτελέσματα, όπως επίσης και σε υποδομές υγείας και μεταφορών. Σε θέματα περιβάλλοντος, δεν έχει βοηθήσει καθόλου στην αυξημένη ζήτηση νερού και στη διοργάνωση εκδηλώσεων σχετικών με το περιβάλλον, ενώ σε μικρό ποσοστό έχει συμβάλλει στη προστασία του περιβάλλοντος και στο πρόγραμμα καθαριότητας δρόμων. Επίσης, με μικρό ποσοστό, συμβάλλει η τοπική αυτοδιοίκηση με διάφορα μέσα (επενδύσεις-χρηματοδοτήσεις επαγγελματική επιμόρφωση επιχειρήσεων κλπ) για την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα. Ενώ το μεγαλύτερο πρόβλημα του νομού θεωρούν ότι είναι η μεγάλη ζήτηση νερού. Παρατηρούμε ότι κάτοικοι και επιχειρήσεις συμφωνούν ως προς αυτό το θέμα.

Όσον αφορά τα στοιχεία των επιχειρήσεων, οι περισσότερες ήταν ατομικές επιχειρήσεις, ασχολούνταν με τον κλάδο του εμπορίου, ταυτιζόταν η έδρα της επιχείρησης με τον τόπο κατοικίας τους, λειτουργούσαν όλο το χρόνο, τα άτομα που απασχολούσαν ήταν κυρίως μέλη εκτός της οικογένειας, με μικρή βεβαία διαφορά με μέλη του οικογενειακού περιβάλλοντος, απασχολούσαν περισσότερο ντόπια άτομα, οι τουριστικές επιχειρήσεις δεν είχαν επαγγελματική ή επιχειρηματική εμπειρία, επιχειρήσεις από άλλες περιοχές της Ελλάδος ήταν οι κύριοι προμηθευτές των επιχειρήσεων για την κάλυψη των αναγκών τους, συνεργαζόταν κυρίως με επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα με αυτές. Ακόμη, για την δημιουργία των επιχειρήσεων χρησιμοποιήθηκαν και προσωπικές οικονομίες και δάνεια, οι περισσότερες δεν συμμετέχουν σε πρόγραμμα χρηματοδότησης από Ε.Ε ή εθνικό φορέα, είναι ικανοποιημένες από την πορεία της επιχείρησης τους, αλλά δεν παρουσιάστηκε μεγάλη διαφορά με το να είναι λίγο ικανοποιημένες και τέλος, οι περισσότερες δεν γνωρίζουν αν επρόκειτο να επεκτείνουν την επιχείρηση τους.

Η επιχειρηματική δραστηριότητα και ο τριτογενής τομέας παραγωγής πρέπει να συμβάλουν ενεργά στην ανάπτυξη μιας περιοχής. Να βοηθούν ώστε να επιτευχτεί βελτίωση σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης κοινωνίας και έτσι να δημιουργήσουν καλύτερες συνθήκες διαβίωσης για τους κατοίκους της εκάστοτε περιοχής. Να πραγματοποιούνται έργα και να δίνονται κίνητρα που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη επιχειρηματικότητας, ενίσχυση ανταγωνιστικότητας. Απαιτείται αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας και όλων των υπαρχουσών υποδομών και ο πολίτης να μην είναι μόνο ο τελικός αποδέκτης κάθε αναπτυξιακής προσπάθειας, αλλά και αφετηρία της. Με συλλογική δουλειά και προσπάθεια μπορεί να πραγματοποιηθεί το βέλτιστο δυνατό αποτέλεσμα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ανδρικοπούλου Ε. (1984), *Κρατική παρέμβαση και περιφέρειες. Η ρύθμιση του περιφερειακού χώρου στην Ελλάδα*, Διδακτορική διατριβή. Τμήμα Αρχιτεκτόνων ΑΠΘ, Αθήνα.
2. Ανδρικοπούλου Ε. (1988), *Οργάνωση του χώρου. Αστική και Περιφερειακή θεωρία*, Υπηρεσία Δημοσιευμάτων, Θεσσαλονίκη.
3. Ανδρικοπούλου Ε. (1990), *Μετασχηματισμοί της περιφερειακής πολιτικής και προοπτικές των πολιτικών τοπικής ανάπτυξης στο ΈΘι λειτουργίες του Κράτους σε περίοδο κρίσης, Θεωρία και ελληνική εμπειρία*, Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, Αθήνα.
4. Ανδρικοπούλου Ε. (1994), *Περιφερειακή Πολιτική στη δεκαετία του 1980 και προοπτικές*, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.
5. Ανδρικοπούλου Ε. (1995), *Οι περιφέρειες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η εξέλιξη της περιφερειακής πολιτικής από τη Συνθήκη της Ρώμης έως το Maastricht*, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα.
6. ΑΝ.ΚΑ δήμου Καρδίτσας
7. Altenburg T., Meyer-Stamer J., (1999), *How to promote Clusters: Policy Experiences from Latin America*, World Development.
8. Βασιλόπουλος Γ., Μπιλά Α. (1995), *Περιφερειακές ανισότητες και πολιτικές περιφερειακής ανάπτυξης στην Ελλάδα*, Κέντρο έρευνας περιφερειακής αναπτύξεως Ίερόνυμος Πίντος, Αθήνα.
9. Γετίμης Π., Καυκαλάς Γ., Μαραβέγιας Ν. (1994), *Αστική και περιφερειακή ανάπτυξη: Θεωρία – Ανάλυση και πολιτική*, Εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα.
10. Δημαρχείο Καρδίτσας
11. Ε.Σ.Υ.Ε
12. Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Inforegio, (2000), *Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα Προγράμματα Περιφερειακής Ανάπτυξης 2000-2006*, Αθήνα.
13. Ευρωπαϊκή Ένωση (1999), *Περιφερειακή Πολιτική και Συνοχή*, Έκτη περιοδική Έκθεση για την κοινωνική και οικονομική κατάσταση και ανάπτυξη των περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο.
14. Hirscham, A. (1971): *A bias for hope*, Essays on Development and Latin America. New Haven: Yale University Press.
15. Ινστιτούτο περιφερειακής ανάπτυξης Παντείου Πανεπιστημίου (1995), *Σύγχρονες τάσεις στην περιφερειακή ανάπτυξη*, Εκδόσεις Γιάννης Ψυχάρης, Αθήνα.

16. Καζάκος Π. (1984), *Μαθήματα περιφερειακής ανάπτυξης*, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.
17. Κασιμάτης Γ. (1983), *Τοπική αυτοδιοίκηση και κοινωνικός μετασχηματισμός*, εκδόσεις Αιχμή, Αθήνα.
18. Κιούκης Κ., Παπακωνσταντινίδης Λ. (1985), *Κίνητρα περιφερειακής ανάπτυξης στις χώρες της Ε.Ο.Κ. Διερεύνηση των δυνατοτήτων της Ελλάδας σε ενδοπεριφερειακού και κοινοτικό επίπεδο*, Αγροτική τράπεζα Ελλάδος – Διεύθυνση μελετών και προγραμματισμού, Αθήνα.
19. Κόνσολας Ν. (1997), *Σύγχρονη περιφερειακή οικονομική πολιτική*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.
20. Quevit, M. (1986): *Le pari de l'industrialization rurale*, Editions Regionales Europeennes, Laysana στο Τοπική Ανάπτυξη. Μια στρατηγική για τη δημιουργία Απασχόλησης, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.
21. Λογοθέτης Μ. (1991), *Πολιτική και μέτρα για την προαγωγή της περιφερειακής ανάπτυξης*, Οικονομικό επιμελητήριο Ελλάδος, Αθήνα.
22. Mutti, A. (1998): *Capitale sociale e sviluppo* στο Τοπική Ανάπτυξη. Μια στρατηγική για τη δημιουργία Απασχόλησης, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.
23. Νομαρχία Καρδίτσας
24. Οικονομικό επιμελητήριο Καρδίτσας
25. Παπάνης Ε. (2007), *Τοπική Ανάπτυξη*, Παιδαγωγική, ψυχολογική και κοινωνική έρευνα, Αθήνα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΝΟΜΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Εικόνα 1: Λίμνη Σμοκόβου

Εικόνα 2: Πανσίλυπο

Εικόνα 3: Λίμνη Πλαστήρα

Εικόνα 4: Λίμνη Πλαστήρα

Εικόνα 5: Λίμνη Πλαστήρα

Εικόνα 6: Ποταμός Μέγδοβας

Εικόνα 7: Άλσος «Χίλια Δένδρα»

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Θέμα: Επιχειρηματική δραστηριότητα και τοπική ανάπτυξη (νομός Καρδίτσας).

***Απευθύνεται σε κατοίκους του νομού Καρδίτσας.**

Παρακαλώ να συμπληρώσετε όλες τις ερωτήσεις, για να μπορεί να γίνει επεξεργασία του ερωτηματολογίου. Τα στοιχεία σας παραμένουν ανώνυμα, ενώ οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν μόνο για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας. Σας ευχαριστώ πολύ για το χρόνο που μου διαθέτετε και για την πολύτιμη βοήθειά σας.

Σημειώστε με × μόνο μια απάντηση.

1. ΦΥΛΟ

Ανδρας ☐

Γυναίκα ☐

2. ΗΛΙΚΙΑ

3. Μορφωτικό Επίπεδο

α) Αγράμματος ☐

β) Δημοτικό ☐

γ) Γυμνάσιο ☐

δ) Λύκειο ☐

ε) ΙΕΚ ☐

στ) ΑΕΙ- ΤΕΙ ☐

ζ) Μεταπτυχιακές σπουδές ☐

4. Επάγγελμα

α) Πρωτογενής τομέας ☐

(π.χ. γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία)

β) Δευτερογενής τομέας ☐

(π.χ. εργοστάσια, βιοτεχνίες)

γ) Τριτογενής τομέας ☐

(π.χ. υπηρεσίες, μεταφορές, τουρισμός,
εμπορικά καταστήματα)

δ) Οικιακά ☐

ε) Φοιτητής- τρια ☐

ζ) Συνταξιούχος ☐

στ) Άνεργος ☐

η) Άλλο ☐

5. Σε ποιον δήμο του νομού Καρδίτσας κατοικείτε;

(Συμπληρώστε).....

6. Θεωρείτε ότι υπάρχουν ευκαιρίες απασχόλησης στον τόπο σας;

α) Ναι ☐ β) Περιορισμένες ☐ γ) Όχι ☐

7. Αν ναι, σε ποιον κυρίως τομέα απασχόλησης;

α) Στον πρωτογενή τομέα ☐

β) Στο δευτερογενή τομέα ☐

γ) Στον τριτογενή τομέα ☐

8. ποιον θεωρείτε τον πιο σημαντικό παράγοντα για την οικονομική ανάπτυξη του νομού;

α) Γεωργία- Κτηνοτροφία ☐

β) Εμπόριο ☐

γ) Τουρισμός ☐

δ) Άλλο (σημειώστε)..... ☐

9. Είναι τουριστική η περιοχή όπου διαμένετε;

α) Πολύ ☐ β) Λίγο ☐ γ) Καθόλου ☐

10. Που πιστεύετε ότι οφείλεται κυρίως η τουριστική ζήτηση στο νομό Καρδίτσας;

α) Στο πλούσιο φυσικό περιβάλλον ☐

β) Στα πολιτιστικά δρώμενα ☐

γ) Στην αρχιτεκτονική κληρονομία ☐

δ) Στην ησυχία ☐

ε) Στον καθαρό αέρα ☐

στ) Άλλο (σημειώστε)..... ☐

11. Ποια πολιτιστική εκδήλωση του νομού σας πιστεύετε ότι είναι η σημαντικότερη για την προσέλκυση τουριστών;

- α) Ρογκάτσια ☐
- β) Καραϊσκάκεια ☐
- γ) Γιορτή κρασιού Μεσενικόλα ☐
- δ) Άλλο (σημειώστε)..... ☐

12. Ποιο σημείο του νομού σας πιστεύετε ότι έχει τη μεγαλύτερη τουριστική ζήτηση;

- α) Λίμνη Πλαστήρα ☐
- β) Ιερά μονή Κορώνης ☐
- γ) « Χίλια Δένδρα» ☐
- δ) Παυσίλυπο ☐
- ε) Άλλο (σημειώστε)..... ☐

13. Υπάρχει υποβάθμιση στο φυσικό περιβάλλον του τόπου σας;

- α) Πολύ ☐ β) Λίγο ☐ γ) Καθόλου ☐

14. Που πιστεύετε ότι οφείλεται αυτή η υποβάθμιση του περιβάλλοντος στην περιοχή σας;

- α) Σκουπίδια ☐
- β) Άναρχη δόμηση ☐
- γ) Οδικό δίκτυο ☐
- δ) Μεγάλη ζήτηση νερού ☐
- ε) Άλλο (σημειώστε)..... ☐

15. Είστε ικανοποιημένος από την οδοποιία, τους δρόμους και τη σήμανση;

- α) Πολύ ☐ β) Λίγο ☐ γ) Καθόλου ☐

16. Είστε ικανοποιημένος από τις υπηρεσίες υγείας (νοσοκομεία) που προσφέρει ο νομός σας;

- α) Πολύ ☐ β) Λίγο ☐ γ) Καθόλου ☐

17. Ο δήμος που ανήκετε εφαρμόζει το πρόγραμμα « Βοήθεια στο σπίτι»;

- α) Ναι ☐ β) Όχι ☐ γ) Δεν γνωρίζω ☐

18. Υπάρχει επάρκεια φαρμακείων στην περιοχή σας;

α) Ναι ☐ β) Όχι ☐

19. Είστε ικανοποιημένος από τα μεταφορικά μέσα που προσφέρει ο νομός σας για τις μετακινήσεις σας εντός και εκτός του νομού;

α) Πολύ ☐ β) Λίγο ☐ γ) Καθόλου ☐

20. Υπάρχει επάρκεια μεταφορικών μέσων στην περιοχή σας;

α) Ναι ☐ β) Όχι ☐

21. Σε ποιο ταμείο είστε ασφαλισμένος;

(Συμπληρώστε).....

22. Είστε ικανοποιημένος από αυτό;

α) Πολύ ☐ β) Λίγο ☐ γ) Καθόλου ☐

23. Είστε ικανοποιημένος από τις υπηρεσίες των τοπικών φορέων της πόλης σας;

α) Πολύ ☐ β) Λίγο ☐ γ) Καθόλου ☐

24. Πόσο, κατά τη γνώμη σας, η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα θα απέτρεπε τη φυγή των νέων προς τα μεγάλα αστικά κέντρα;

α) Πολύ ☐ β) Λίγο ☐ γ) Καθόλου ☐

25. Πιστεύετε ότι η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα θα βελτίωνε την ποιότητα ζωής σας;

α) Πολύ ☐ β) Λίγο ☐ γ) Καθόλου ☐

26. Θα θέλατε να ασχοληθείτε στο μέλλον με κάποιον από τους κλάδους του τριτογενή τομέα;

α) Ναι ☐ β) Όχι ☐

Αν ναι, με ποιον; (Συμπληρώστε).....

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Θέμα: Επιχειρηματική δραστηριότητα και τοπική ανάπτυξη (νομός Καρδίτσας).

***Απευθύνεται σε επιχειρηματίες του νομού Καρδίτσας.**

Παρακαλώ να συμπληρώσετε όλες τις ερωτήσεις, για να μπορεί να γίνει επεξεργασία του ερωτηματολογίου. Τα στοιχεία σας παραμένουν ανώνυμα, ενώ οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν μόνο για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας. Σας ευχαριστώ πολύ για το χρόνο που μου διαθέτετε και για την πολύτιμη βοήθειά σας.

Α' Μέρος Ερωτηματολογίου

Ερώτηση 1. Σε ποιο βαθμό επηρεάζει, κατά τη γνώμη σας, κάθε ένας από τους παρακάτω παράγοντες την οικονομική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας;

A/A		Καθόλου	Λίγο	Πολύ
1	Τουρισμός			
2	Γεωργία- κτηνοτροφία			
3	Φυσικό περιβάλλον			

Ερώτηση 2. πόσο επηρεάζουν οι παρακάτω παράγοντες την τουριστική ζήτηση του νομού;

A/A		Καθόλου	Λίγο	Πολύ
1	Φυσικό περιβάλλον			
2	Αρχιτεκτονική κληρονομία			
3	Πολιτιστικά δρώμενα			
4	Ξενοδοχειακή υποδομή			
5	Εγγύτητα με λίμνη Πλαστήρα			

Ερώτηση 3. Σε ποιο βαθμό έχει επηρεάσει ο τριτογενής τομέας τους παρακάτω τομείς;

A/A		Καθόλου	Λίγο	Πολύ
1	Δημιουργία νέων επιχειρήσεων			
2	Τόνωση του αγροτικού τομέα			
3	Ενθάρρυνση του εμπορίου			
4	Συγκράτηση του πληθυσμού στην περιοχή			

5	Προβολή της περιοχής			
---	----------------------	--	--	--

Ερώτηση 4. Πόσο έχει επιδράσει ο τριτογενής τομέας στην τοπική οικονομία, όσον αφορά:

A/A		Καθόλου	Λίγο	Πολύ
1	Στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας			
2	Στην προσέλκυση νέων επενδυτών			
3	Στην ενίσχυση οικογενειακού εισοδήματος			
4	Στην προβολή – κατανάλωση εγχώριων τοπικών προϊόντων			

Ερώτηση 5. Σε ποιο βαθμό έχει επιδράσει ο τριτογενής τομέας στα παρακάτω κοινωνικά θέματα;

A/A		Καθόλου	Λίγο	Πολύ
1	Προσέλκυση νέων κατοίκων			
2	Αναβάθμιση της θέσης & του ρόλου της γυναίκας			
3	Βελτίωση ποιότητας ζωής			
4	Αύξηση πολιτιστικών δραστηριοτήτων			

Ερώτηση 6. Σε ποιο βαθμό έχει επιδράσει ο τριτογενής τομέας στη βελτίωση των παρακάτω υποδομών;

A/A		Καθόλου	Λίγο	Πολύ
1	Νοσοκομεία, φαρμακεία			
2	Δημόσιες υπηρεσίες			
3	Οδικό δίκτυο			
4	Μεταφορικά μέσα			

Ερώτηση 7. Σε ποιο βαθμό έχει επιδράσει ο τριτογενής τομέας στα παρακάτω θέματα περιβάλλοντος;

A/A		Καθόλου	Λίγο	Πολύ
1	Στην προστασία περιβάλλοντος			
2	Στο πρόγραμμα καθαριότητας δρόμων			

3	Στη διοργάνωση εκδηλώσεων σχετικών με το περιβάλλον			
4	Στην αυξημένη ζήτηση νερού			

Ερώτηση 8. Με ποιο τρόπο συμβάλλει η τοπική αυτοδιοίκηση/ τοπικοί φορείς στην ανάπτυξη του τριτογενή τομέα;

A/A		Καθόλου	Λίγο	Πολύ
1	Επενδύσεις – χρηματοδοτήσεις			
2	Παροχή κινήτρων για ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας			
3	Διοργάνωση πολιτιστικών δρωμένων			
4	Διαφήμιση περιοχής σε Ελλάδα και εξωτερικό			

Ερώτηση 9. Ποιό πιστεύετε ότι είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα ο νομός σας; (σημειώστε μόνο μια απάντηση)

- α) Μόλυνση περιβάλλοντος ☐
- β) Αυξημένη ζήτηση νερού ☐
- γ) Άναρχη δόμηση ☐
- δ) Η μη συνεργασία τοπικών φορέων με επιχειρηματίες ☐
- ε) Οδικό δίκτυο ☐
- στ) Άλλο (συμπληρώσατε)..... ☐

Β' Μέρος Ερωτηματολογίου: Στοιχεία επιχείρησης

Ερώτηση 10. Σε ποιο δήμο είναι εγκατεστημένη η επιχείρησή σας;

(Συμπληρώστε).....

Ερώτηση 11. Ποιο το έτος ιδρύσεως της επιχείρησής σας;

(Συμπληρώστε).....

Ερώτηση 12. Ποια η νομική μορφή της επιχείρησής σας;

- α) Ατομική επιχείρηση ☐
- β) ΕΠΕ ☐

- γ) ΑΕ ☐
- δ) ΟΕ ☐
- ε) Συνεταιρισμός ☐

Ερώτηση 13. Σε ποια από τις παρακάτω επιλογές κατατάσσετε την επιχείρησή σας;

- α) Ενοικιαζόμενα δωμάτια – ξενοδοχείο ☐
- β) Εστιατόριο- καφέ ☐
- γ) Εμπόριο ☐
- δ) Άλλο(συμπληρώστε)..... ☐

Ερώτηση 14. Η έδρα της επιχείρησής σας ταυτίζεται με τον τόπο κατοικίας σας;

- α) Ναι ☐ β) Όχι ☐

Ερώτηση 15. Η επιχείρησή σας λειτουργεί:

- α) Όλο το χρόνο ☐
- β) Εποχικά ☐

Ερώτηση 16. Πόσα άτομα απασχολεί η επιχείρησή σας;

(Συμπληρώστε).....

Πόσοι από αυτούς είναι μόνιμοι και πόσοι εποχικοί; Μόνιμοι..... Εποχικοί.....

Ερώτηση 17. Τα άτομα που απασχολεί η επιχείρησή σας είναι:

- α) Μέλη του οικογενειακού περιβάλλοντος ☐
- β) Μέλη εκτός οικογένειας ☐
- γ) Και τα δυο ☐

Ερώτηση 18. Αυτά τα άτομα είναι: (μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από μια απαντήσεις)

- α) Ντόπιοι ☐
- β) Μετανάστες ☐
- γ) Από άλλες περιοχές της Ελλάδος ☐

Πόσοι από αυτούς είναι ντόπιοι, μετανάστες και από άλλες περιοχές της Ελλάδος;

Ντόπιοι..... Μετανάστες..... Άλλες περιοχές της Ελλάδος.....

Ερώτηση 19. Στο παρελθόν είχατε επαγγελματική ή επιχειρηματική εμπειρία σχετική με τον τουριστικό κλάδο; (αφορά τουριστικές επιχειρήσεις)

- α) Ναι ☐ β) Όχι ☐

Ερώτηση 20. Σε ποια κυρίως ηλικία βρίσκονται, περίπου, οι τουρίστες που επισκέπτονται την επιχείρησή σας; (αφορά τουριστικές επιχειρήσεις).

- α) Νεαρής ηλικίας (15-35 ετών) ☐
β) Μέσης ηλικίας (35-60 ετών) ☐
γ) Τρίτης ηλικίας (60+ ετών) ☐

Ερώτηση 21. Ποιοί είναι οι προμηθευτές της επιχείρησής σας για την κάλυψη των αναγκών σας; (μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από μια απαντήσεις).

- α) Συνεταιρισμοί ☐
β) Ντόπιες επιχειρήσεις ☐
γ) Επιχειρήσεις από άλλες περιοχές του νομού ☐
δ) Επιχειρήσεις από Αθήνα ☐
ε) Επιχειρήσεις από άλλες περιοχές της Ελλάδος ☐
στ) Δικά σας προϊόντα ☐

Ερώτηση 22. Συνεργάζεστε με: (μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από μια απαντήσεις).

- α) Αγροτικούς συνεταιρισμούς ☐
β) Τοπικούς άρχοντες ☐
γ) Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα ☐
δ) Άλλους φορείς(συμπληρώστε)..... ☐

Ερώτηση 23. Για την ανάπτυξη της επιχείρησής σας ποιες από τις παρακάτω πηγές χρηματοδότησης χρησιμοποιήσατε;

- α) Δικούς σας πόρους (προσωπικές οικονομίες) ☐
β) Δάνεια ☐
γ) Συνδυασμός των δυο παραπάνω ☐

Ερώτηση 24. Συμμετείχατε ή συμμετέχετε σε κάποιο πρόγραμμα χρηματοδότησης από εθνικό φορέα ή Ε.Ε.;

α) Ναι ☐ β) Όχι ☐

Αν ναι, από ποιο φορέα; (Συμπληρώστε).....

Ερώτηση 25. Είστε γενικά ευχαριστημένος από την πορεία της επιχείρησής σας;

α) Πολύ ☐ β) Λίγο ☐ γ) Καθόλου ☐

Ερώτηση 26. Σκοπεύετε να επεκτείνετε την επιχείρησή σας στα επόμενα:

α) 2-5 έτη ☐

β) 6-10 έτη ☐

γ) 11-15 έτη ☐

δ) Δεν γνωρίζω ☐

ε) Δεν σκοπεύω να την επεκτείνω ☐